

URBANISTICKÁ STUDIE VEDLEJŠÍ ROZVOJOVÉ OSY KARLOVARSKÉHO KRAJE (OBLAST KOLEM SILNICE I/21)

Obsah

1. ÚVOD	4
1.1. PŘEDMLUVA	6
2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉHO STAVU	7
2.1. STRUČNOU ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKU SOUČASNÉHO STAVU (BUDE SLOUŽIT PRO ODŮVODNĚNÍ NÁVRHU)	7
2.1.1. Sídlní struktura a administrativní členění	9
2.1.2. Mezikrajové srovnání jednotlivých regionů	10
2.1.3. Porovnání správních obvodů zájmového území	14
2.1.4. Sociálně ekonomická charakteristika, průmysl a služby	23
2.1.5. Ašsko	24
2.1.6. Chebsko	26
2.1.7. Mariánskolázeňsko	28
2.1.8. Zemědělství	31
2.1.9. Obnovitelné zdroje energie	33
2.1.10. Lidské zdroje	38
2.1.11. Doprava a technická infrastruktura	52
2.1.12. Vyjíždka za prací	60
2.1.13. Životní prostředí, ochrana přírody a krajiny	66
2.1.14. Cestovní ruch, lázeňství, kultura a památková péče	69
2.2. LIMITY VYUŽITÍ ÚZEMÍ	72
2.3. ŠIRŠÍ VZTAHY	72
3. ANALITICKÁ ČÁST PRO POTŘEBY STUDIE	90
3.1.1. SWOT analýza – rozvojová osa Chebsko - Mariánskolázeňsko	90
4. návrhová část	100
4.1. NÁVRH VYMEZENÍ MAXIMÁLNÍHO MOŽNÉHO ROZSAHU ÚZEMÍ SOUSTŘEDĚNÉHO ZÁJMU	100
4.2. SEZNAM KONKRÉTNÍCH ZÁMĚRŮ A NÁMĚTŮ DOPORUČENÝCH PRO REALIZACI V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ (PRIORITNĚ V ÚZEMÍ SOUSTŘEDĚNÉHO ZÁJMU), ZHODNOCENÍ NÁVRHŮ VYUŽITÍ FORMOU ZJEDNODUŠENÉ SWOT ANALÝZY, ZHODNOCENÍ PŘEDPOKLÁDANÉHO OVlivNĚNÍ VZTAHŮ A TOKŮ V ÚZEMÍ	103
4.2.1. Lokality s funkčním využitím Průmysl - oblast M.L. + Teplá	103
4.2.2. Lokality s funkčním využitím Průmysl - oblast Cheb	106
4.2.3. Lokality s funkčním využitím Průmysl - oblast Aš	108
4.2.4. Lokality s funkčním využitím Služby a komerční plochy - oblast M.L.	111
4.2.5. Lokality s funkčním využitím Služby a komerční plochy - oblast Cheb	112
4.2.6. Lokality s funkčním využitím Bydlení - oblast M.L.	113
4.2.7. Lokality s funkčním využitím Bydlení - oblast Cheb	114
4.2.8. Lokality s funkčním využitím Bydlení - oblast Aš	115
4.2.9. Lokality s funkčním využitím Lázeňství – oblast M.L.	116
4.2.10. Lokality s funkčním využitím Lázeňství – oblast Aš	117
4.2.11. Lokality s funkčním využitím Rekreaace, sport a turistika – oblast Cheb	118
4.2.12. Lokality s funkčním využitím Rekreaace, sport a turistika – oblast Teplá – M.L.	124
4.2.13. Lokality s funkčním využitím Rekreaace, sport a turistika – oblast Aš	125
4.2.14. Lokality s funkčním využitím Rekreaace, sport a turistika – zimní sporty – oblast Aš	126
4.2.15. Lokality s funkčním využitím Rekreaace, sport a turistika – zimní sporty – oblast Cheb	126
4.2.16. Lokality s funkčním využitím Rekreaace, sport a turistika – zimní sporty – oblast M.L.	127
4.2.17. Lokality s funkčním využitím Sport - golfový	127
4.2.18. Lokality s funkčním využitím Energetika – alternativní zdroje	129
5. NÁVRHOVÁ ČÁST	130
5.1. DOPORUČENÉ REGULAČNÍ PRVKY PLOŠNÉHO A PROSTOROVÉHO USPOŘÁDÁNÍ VEDOUcí K ROZVOJI OBLASTI PODPOŘENÍM ÚZEMÍ SOUSTŘEDĚNÉHO ZÁJMU	130
5.1.1. Ekonomický rozvoj	130
5.1.2. Výroba, informační a komunikační technologie	132

5.1.3.	Lázeňství, cestovní ruch a turistika	135
5.1.4.	Zemědělství a lesní hospodářství	140
5.1.5.	Ochrana přírody a životního prostředí	141
5.2.	STANOVENÍ PODMÍNEK, PŘÍPADNĚ ETAP VYUŽITÍ ÚZEMÍ	144
5.3.	ZÁSADY USPOŘÁDÁNÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY (NÁVRHY ZMĚN OPROTI STÁVAJÍCÍMU STAVU) .	146
5.3.1.	Silniční doprava.....	146
	Silnice II. třídy.....	149
	Silnice III. třídy	151
5.3.2.	Železniční doprava.....	152
5.3.3.	Letecká doprava.....	154
5.3.4.	Veřejná hromadná doprava	154
5.3.5.	Zásady uspořádání technické infrastruktury.....	155
5.3.6.	Zásobování energií	155
	Větrné elektrárny.....	155
	Fytoenergetika.....	157
5.3.7.	Likvidace odpadu.....	158
5.3.8.	Protipovodňová opatření	159
5.3.9.	Zásobování vodou / odpadní vody	162
5.4.	TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ- NÁVRH ŘEŠENÍ STŘETŮ ZÁJMŮ ROZVOJE A OCHRANY ÚZEMNÍCH HODNOT.....	163
5.5.	SOUHRN NUTNÝCH A DOPORUČENÝCH ZMĚN A ÚPRAV V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍCH DOKUMENTACÍCH OBCÍ	166
5.6.	DOPORUČENÍ PRO ZPRACOVÁNÍ NAVAZUJÍCÍ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ, PROJEKTOVÉ A DALŠÍ PŘÍPRAVY .	166
5.7.	BIBLIOGRAFIE URBANISTICKÉ STUDIE	167

GRAFICKÁ ČÁST

Analytická část

VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

- 6.1 zájmové území
- 6.2 vymezení vnitřní diferenciací území

SOCIÁLNĚ EKONOMICKÁ ČÁST

- 6.3 obyvatelstvo
- 6.4 druhy pozemků

DOPRAVA

- 6.5 analýza stavu – dopravně technický stav
- 6.6 současné intenzity automobilové dopravy
- 6.7 intenzity automobilové dopravy
- 6.8 analýza vyjížděky
- 6.9 širší vztahy - analýza dopravních vazeb v kraji

KULTURA, SPORT, TURISTIKA

- 6.10 ubytovací kapacity
- 6.11 turistické cíle a jejich využití
- 6.12 kulturní a sportovní potenciál území

Návrhová část

- 6.13 území soustředěného zájmu s navrhovaným preferovaným využitím
- 6.14 navrhovaná silniční síť
- 6.15 záměry na silniční síti
- 6.16 využití obnovitelných zdrojů energie
- 6.17 nové ubytovací kapacity a pracovní příležitosti v oblasti turistiky
- 6.18 soulad navrhovaných lokalit s územně plánovací dokumentací
- 6.19 limity využití území

1. ÚVOD

Všeobecné údaje

Název projektu: Urbanistická studie vedlejší rozvojové osy Karlovarského kraje (oblast kolem silnice I/21)

Nositel projektu: Karlovarský kraj

Místo realizace: Chebsko – oblast kolem silnic I/21 mariánské Lázně – R6 u Chebu, R6 u Chebu – I/21 Vojtanov, II/215 Františkovy Lázně – Aš, II/217 Aš – Hranice – jako vedlejší rozvojová osa Karlovarského kraje, dále aglomerace Hranice, Aš, Františkovy Lázně, Cheb, Skalná, Plesná, Luby, Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně a Teplá

Okres: Cheb

Kraj: Karlovarský

Objednavatel: Karlovarský kraj

Zpracovatel:

sdružení M PROJEKT – Cheb

IČO: 40541355
sídlo: Nám. Krále Jiřího z Poděbrad 5
tel./fax: 354 434 983-4
e-mail: mprojekt@mprojekt.cz
web: www.mprojekt.cz

ing.arch. L. Mašek,
Dipl.-Ing. L. Červinková

MARKANT – Mariánské Lázně

IČO: 10 33 70 75
sídlo: Palackého 303, 353 04 Mariánské Lázně
tel./fax: 354 60 28 83

e-mail: markant@tiscali.cz

ing.arch. M. Míka
ing. arch. Erika Kubálková
ing. arch. Ludmila Míková
ing. arch. Miroslav Míka
balance topení - Ing. Martin Vodička

IČO: 25462482
sídlo: 8. března 20/12, 460 05 Liberec V - Kristiánov
tel./fax: 485 106 205
e-mail: edip@edip.cz
web: www.edip.cz

Ing. Jan Martolos
Ing. Luděk Bartoš
Ing. Vladislav Rozsypal

Termín zpracování: listopad 2005 – září 2006

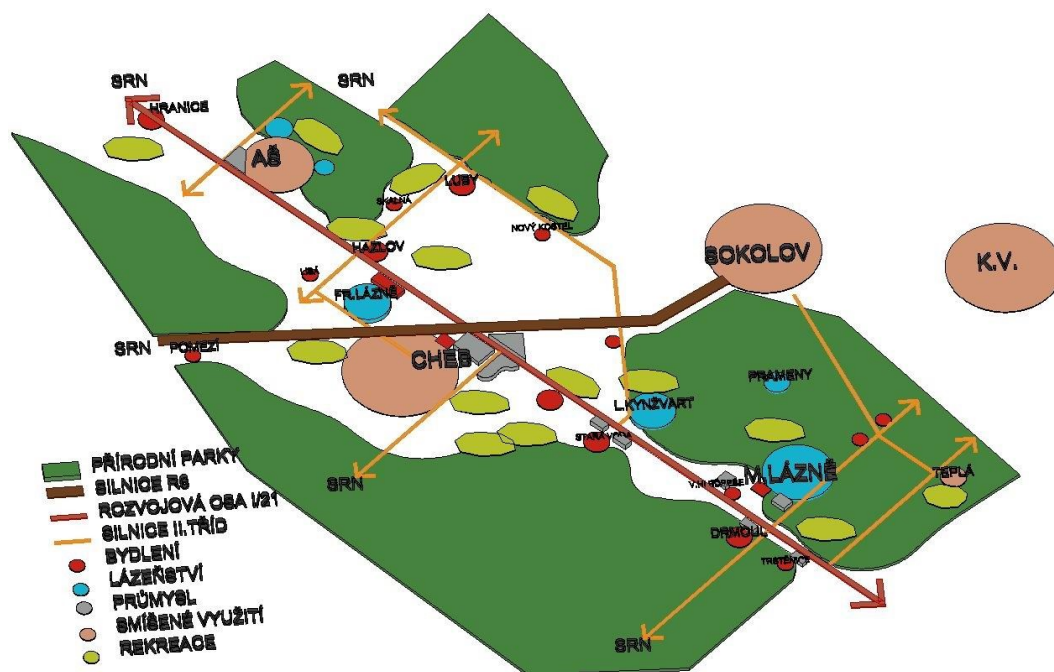
1.1. Předmluva

Pokud chceme hledat směr, jakým se oblast kolem komunikace I/21 bude rozvíjet, je naším úkolem popsat hodnoty, vyhledat a určit její potenciál. Historie území nesmí být nepřemožitelným břemenem, ale východiskem pro zaplnění „bílého místa na mapě střední Evropy“.

Vzhledem k perspektivitě oblasti kolem významných silnic – I/21 Mariánské Lázně – R6 u Chebu, R6 u Chebu – I/21 Vojtanov, II/215 Františkovy Lázně – Aš, II/217 Aš – Hranice jakožto vedlejší rozvojová osa Karlovarského kraje křižující hlavní rozvojovou osu (pánevní oblast Karlovarského kraje se silnicí R6) v její západní části, bylo přistoupeno ke zpracování urbanistické studie, která se zabývá sociálně geografickými, technickými, urbanistickými a architektonickými podmínkami využití vymezeného území. Kromě uvedených os rozvoje jsou do studie dále zahrnuty i aglomerace Hranic, Aše, Františkových Lázní, Chebu, Skalné, Plesné, Lubů, Lázní Kynžvart, Mariánských Lázní a Teplé. Studie definuje rozvojový potenciál této oblasti s vytipováním konkrétních lokalit soustředěného zájmu.

Výsledná studie bude sloužit jako podklad pro projednávání a případné zapracování záměrů do Územního plánu velkého územního celku Karlovarského kraje i do územně plánovacích dokumentací dotčených obcí. Studie by měla zároveň posloužit jako obecná platforma spolupráce aktérů řešeného území v rámci Karlovarského kraje.

Prioritní součástí studie je výkresová část s mapami a grafy, které přehledně dokumentují analýzu a vývojové tendence. Stejně jako text je členěn na analytickou a návrhovou část s doporučeními, je ve většině výkresů oddělen návrh od stavu. Nové náměty na využití potenciálu Ašska, Chebska, Mariánskolázeňska a Tepelska jsou pro snadnější vyhledání popsány dle čísel lokalit v samostatných SWOT listech. Hlavním kritériem pro zařazení konkrétního jevu do urbanistické studie byl jeho dopad mimo vlastní správní území obce.

Základní schéma hlavního výkresu

2. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉHO STAVU

2.1. Stručnou základní charakteristiku současného stavu (bude sloužit pro odůvodnění návrhu)

Vymezení řešeného území

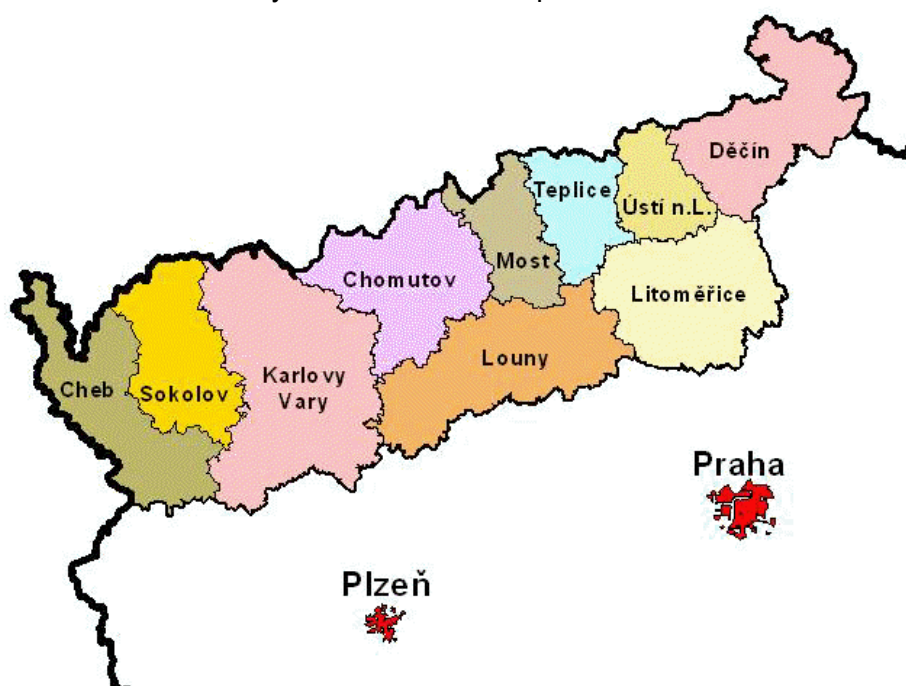
Řešitelé se plně ztotožňují s vymezením území dle zadání, zahrnují do analýzy převážně okresy Cheb a Tepelsko. Úvahy o zahrnutí oblasti kolem Kynšperku byly od počátku zpracování studie vzhledem k jeho spádovosti zavrženy. Kynšperk, jakož i Chlum sv. Maří a Habartov patří historicky i kulturně k Sokolovu. Oblast Teplé byla přiřazena jen z hlediska správní příslušnosti. Historicky měla Teplá na Mariánské Lázně pouze církevní konexe. Teplá byla k Mariánským Lázním přiřazena pouze administrativně, ale dopravně a ani z hlediska obslužnosti (vázáno na Toužim) spolu nesouvisí. Schematické znázornění zájmového území viz příloha 6.1.

Vymezení vnitřní diferenciací území

S ohledem na možnosti budoucího vývoje jednotlivých částí zájmového území bylo přihlédnuto na již započatou spolupráci jednotlivých mikroregionů – Ašsko, Chebská pánev, Mariánskolázeňsko. Vymezení tak respektuje rozšířenou působnost správních obvodů obcí Aše, Chebu a Mariánských Lázní. V tomto smyslu byla členěna i základní charakteristika území. Vztah jednotlivých obcí k dopravním osám byl stanoven na základě počtu obyvatel a jejich vzdálenosti k ose. Tato závislost vyjadřují kategorie 1-5 viz grafická příloha č. 6.2.

Širší vztahy

Okres (NUTS IV)	Kraj (NUTS III)	region (NUTS II)
Tachov Cheb	Plzeňský	Jihozápad

Region NUTS II Severozápad

Souhrnná charakteristika regionu

Region NUTS 2 Severozápad (dále jen SZČ) je situován při hranicích ČR se Spolkovou republikou Německo. Sestává z celkem 10 okresů příslušejících do krajů Karlovarského a Ústeckého. Celková rozloha SZČ činí 8.650 km², což představuje 11,1% území ČR. Sídlní charakteristika území Počet obyvatel SZČ činil v roce 1997 1,13 milionu, což představuje 11,0 % podíl na populaci ČR. V regionu je 487 obcí, z toho ani jedno město nedosahuje počtu 100 tis. obyvatel. Regionu chybí výrazné hospodářské a kulturní centrum, významnými městy jsou krajská města Ústí nad Labem a Karlovy Vary, dalšími přirozenými spádovými centry Děčín, Teplice, Most, Chomutov, Sokolov a Cheb, Litoměřice, Louny, Žatec a Varnsdorf. Hustota osídlení regionu je 131 obyvatel na km². Rozložení však není homogenní. Některé okresy mají hustotu osídlení vysoce nadprůměrnou (Ústí nad Labem, Teplice a Most), jiná území jsou osídlena podstatně řidčeji (horské oblasti a větší část okresu Louny). Populační vývoj SZČ v letech 1995-1997 nevykazoval výrazné změny.

Řešené území se nachází v západním cípu ČR a je příhraniční oblastí se SRN. Jsou zde čtyři silniční, dva železniční hraniční přechody a devět přeshraničních turistických stezek. Sousedí se státní hranicí v délce 130 km a to s Bavorskem a Saskem, na české straně s okresy Sokolov, Karlovy Vary a Tachov. Celková rozloha tvoří 933 km čtverečních, z toho 39% tvoří lesy a 47% zemědělská půda. Nadmořská výška se v okrese Cheb pohybuje mezi 418 až 820 m n. m. V ČR je zařazen do Karlovarského kraje, který je co do rozlohy 3314,433 km² druhým nejmenším krajem a je složen pouze ze tří okresů – Cheb, Karlovy Vary a Sokolov, což je nejnižší počet ze všech krajů v republice. Kraj má rovněž nejnižší počet obcí v rámci krajů ČR – 132 i počet obyvatel – 304 249 (údaj za rok 2004 dle ČSÚ).

Zájmové území - poloha v rámci Karlovarského kraje

2.1.1. Sídlní struktura a administrativní členění

Hustota zalidnění

Stav obyvatelstva v okrese Cheb (dle ČSÚ) byl k 1.1.2006 90117 obyvatel, z toho 46 147 žen (51,2%). Okres Cheb se skládá z 39 obcí se 160 částmi obcí, které jsou spravovány 9 městskými a 30 obecními úřady. Okres Cheb zahrnuje 3 správní obvody s rozšířenou působností-Cheb, Mariánské Lázně, Aš. Správní obvod Cheb zahrnuje 19 obcí, z nichž 5 má statut města- Františkovy Lázně, Cheb, Luby, Plesná, Skalná. Správní obvod má rozlohu 496,8 km² s 48 255 obyvateli. Z celkové výměry zaujímá 285,8 km² zemědělská půda, 134,5 km² lesy a 22,4 km² vodní plochy. Správní obvod Mariánské Lázně zahrnuje celkem 15 obcí, z nichž statut města mají Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně. Správní obvod má rozlohu 405,4 km², 23 442 obyvatel. Z celkové výměry zaujímá 165,2 km² zemědělská půda, 200,5 km² lesy a 7,8 km² vodní plochy. Správní obvod Aš zahrnuje celkem 5 obcí, z nichž 2 mají statut města – Hranice a Aš. Z celkové výměry zaujímá 165,2 km² zemědělská půda, 200,5 km² lesy a 7,8 km² vodní plochy. Největší sídla tvoří – okresní město Cheb (32 893 obyvatel), Mariánské Lázně (14 741 obyvatel), město Aš (12 584 obyvatel) a Františkovy Lázně (5 261 obyvatel). Z celkového počtu obyvatelstva na území okresu Cheb žije 150 634 obyvatel ve věku do 14 let, 57 187 v „produktivním věku“ (15 – 59 let) a 160 866 obyvatel starších 60-ti let. Ekonomicky aktivních obyvatel je dle klouzavého průměru pracovní síly pro 4. čtvrtletí roku 2003 stanoveno 46 994, což tvoří 52,4 % z celkového počtu obyvatelstva.

Stav obyvatelstva v Teplé byl k 1.1.2006 3005 obyvatel, z toho 1486 žen (49,5 %). Teplá je tvořena 24 částmi obcí. Z celkové výměry připadá 6855,67 km² na zemědělskou půdu, 3381,52 km² lesy a 320.94 km² na vodní plochy. Z celkového počtu obyvatel Teplé je 542 ve věku 0 – 14, 1957 obyvatel je v produktivním věku a 506 starších 60ti let.

Vybrané údaje podle měst k 31. 12. 2004

Města	Správní obvod obce s rozšířenou působností	Výměra (ha)	Počet částí	Počet obyvatel (sčítání lidu)				Počet obyvatel
				1970	1980	1991	2001	
Aš	Cheb	5 586	9	12 843	12 925	12 285	12 584	12 814
Cheb	Cheb	9 637	19	26 650	30 883	31 847	32 893	33 462
Mariánské Lázně	Cheb	5 181	6	13 559	14 930	15 382	14 741	14 083
Teplá	Karlovy Vary	11 323	24	3 318	3 115	2 924	3 101	3 005

Správní členění v rámci Karlovarského kraje

2.1.2. Mezikrajové srovnání jednotlivých regionů

Mezikrajové srovnání je uvedeno pouze v základním přehledu.

Karlovarský kraj leží na západě Čech. Kraj sousedí na severovýchodě s Ústeckým krajem, na jihovýchodě s Plzeňským krajem, na jihozápadě s německou spolkovou zemí Bavorsko (Bayern) a na severozápadě s německou spolkovou zemí Sasko (Sachsen).

Karlovarský kraj jako vyšší územně samosprávný celek byl vytvořen v roce 2000 ze severní části bývalého Západočeského kraje. Sídlem kraje jsou Karlovy Vary.

Velikostí, počtem obcí i obyvatel je Karlovarský kraj prakticky nejmenším krajem České republiky. Jeho rozloha (3 314 km²) zabírá 4,25 % území České republiky. Karlovarský kraj je plošně třetím nejmenším krajem po Praze a Libereckém kraji. Z plochy kraje je 43,1 % pokryto lesy.

Mezikrajsové srovnání vybraných ukazatelů za 1. - 3. čtvrtletí 2004

	ČR celkem	v tom kraj						
		Hl. m.Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký
ZÁKLADNÍ ÚDAJE (k 1.1.2004)								
Rozloha v ha	7 886 680	49 590	1 101 450	1 005 687	756 123	331 457	533 494	316 296
Počet obcí s rozšířenou působností	205		26	17	15	7	16	10
Počet obcí	6 249	1	1 146	623	501	132	354	216
Počet částí obcí	15 071	146	2 782	1 974	1 543	516	1 139	763
OBYVATELSTVO								
Počet živě narozených	74 471	8 478	8 500	4 612	3 828	2 262	6 487	3 295
Počet zemřelých	78 798	9 310	9 277	4 739	4 511	2 224	6 658	3 263
Počet přistěhovalých	43 123	21 790	19 230	4 388	4 419	3 184	6 637	3 433
Počet vystěhovalých	34 676	17 686	13 023	4 293	4 356	3 218	5 745	3 742
Počet obyvatel	10 215 575	1 168 853	1 141 225	625 509	549 493	304 253	821 589	427 445
ZAMĚSTNANOST A MZDY								
bez malých podnik.subjektů-přep.osoby								
Zaměstnanci celkem	3 099 411	878 537	261 718	154 003	149 439	70 603	181 839	105 756
- zemědělství a myslivost	123 134	3 296	14 801	13 245	9 751	1 386	4 796	1 979
- průmysl	1 125 788	102 666	121 687	67 788	71 277	35 422	80 759	60 730
- stavebnictví	157 651	36 383	10 507	8 807	7 995	2 983	11 559	4 545
Průměrná hrubá měsíční mzda v Kč								
Zaměstnanci celkem	17 945	22 362	17 723	15 723	16 767	15 278	16 060	16 227
- zemědělství a myslivost	13 013	13 561	13 650	12 682	13 349	13 171	12 224	11 903
- průmysl	17 202	21 836	19 066	16 289	17 407	15 222	17 208	16 705
- stavebnictví	17 582	23 234	16 216	15 878	16 217	15 165	15 448	15 707
NEZAMĚSTNANOST								
(dle údajů Úřadů práce)								
Počet uchazečů o zaměstnání	530 239	28 402	43 895	21 415	21 166	18 046	72 788	20 662
z toho ženy	279 156	14 967	24 256	12 382	11 577	8 576	37 161	11 117
Počet volných pracovních míst	47 104	11 416	6 384	2 862	2 983	1 166	2 714	2 356
Registrovaná míra nezaměstnanosti (%)	9,08	3,77	6,68	5,91	6,65	10,12	15,45	8,30
Počet uchazečů na 1 volné prac. místo	11,3	2,5	6,9	7,5	7,1	15,5	26,8	8,8
BYTOVÁ VÝSTAVBA								
Počet dokončených bytů	19 932	4 406	3 675	1 398	1 192	234	475	852

Počet zahájených bytů	29 089	4 891	6 094	1 875	1 557	871	966	856
Počet rozestavěných bytů	148 635	15 624	27 466	13 752	9 607	4 233	6 404	5 520
PRŮMYSL								
Tržby z prům.čin. v mil. Kč	1 495 218,6	169 275,6	266 403,5	71 468,7	82 113,9	25 999,2	139 777,3	64 592,9
index 2004/2003 (běžné ceny)	113,8	108,1	111,8	109,6	116,4	108,4	113,0	114,3
STAVEBNICTVÍ								
Základní stavební výroba v mil.Kč	136 548,8	42 186,1	7 456,0	7 239,0	6 010,5	1 948,9	8 598,1	4 327,4
index 2004/2003 (běžné ceny)	111,8	102,0	111,3	121,4	121,0	114,1	110,6	114,4
Stavební práce provedené podle dodavatelských smluv v mil. Kč	192 790,0	70 020,7	10 773,3	9 534,6	7 853,5	2 710,3	10 526,3	5 655,1
index 2004/2003 (běžné ceny)	114,7	110,0	124,1	127,1	122,6	118,7	111,4	129,3
z toho: nová výstavba, rekonstrukce	162 929,4	61 595,5	9 254,6	8 059,1	5 845,3	2 124,7	6 918,6	4 872,2
- opravy a údržba	24 720,5	7 230,5	1 403,2	1 265,2	1 356,4	516,3	3 398,9	633,4
STAVEBNÍ POVOLENÍ								
Počet vydaných stavebních povolení celkem	113 677	9 731	20 516	8 048	7 827	3 025	6 176	4 441
Orientační hodnota staveb celkem v mil. Kč	227 220	37 474	32 608	11 223	10 261	6 704	9 084	5 361
ZEMĚDĚLSTVÍ								
Výroba masa v jatečné hmotnosti		zahrnuto						
- hovězí	73 686	do Středo-	7 531	10 130	8 433	1 276	2 497	2 074
- vepřové	285 908	česk.kraje	39 242	34 330	18 179	4 019	11 965	3 849
Prodej zeměděľ.výrobků (podn.nad 10 ha)								
- obiloviny v tunách	3 576 011	16 224	806 178	334 678	236 825	38 121	188 828	44 420
- konzumní brambory v tunách	117 669	-	25 637	10 794	2 969	2 224	240	518
- luštěniny v tunách	33 838	-	7 099	1 894	2 389	67	961	901
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ								
Počet jednotek v RES celkem	2 343 192	415 105	261 204	142 326	124 526	74 069	163 246	107 873
- soukr.podnikatelů vč rolníků a osob podnikajících podle zvláštních předpisů	1 882 087	288 001	215 890	117 554	100 228	59 436	133 656	90 520
- státních podniků	828	213	93	40	27	29	66	40
- obchodních společností	241 766	83 602	19 727	10 969	9 856	5 260	13 297	8 580
- družstev	13 283	5 355	954	706	417	133	410	376

Poznámky: Součty jsou počítány z nezaokrouhlených údajů

1) stav k poslednímu dni sledovaného období

2) ekonomické subjekty podnikatelské sféry s 20 a více zaměstnanci (v odvětví finanční zprostředkování bez ohledu na počet zaměstnanců) a všechny organizace nepodnikatelské sféry; vše se sídlem na území kraje

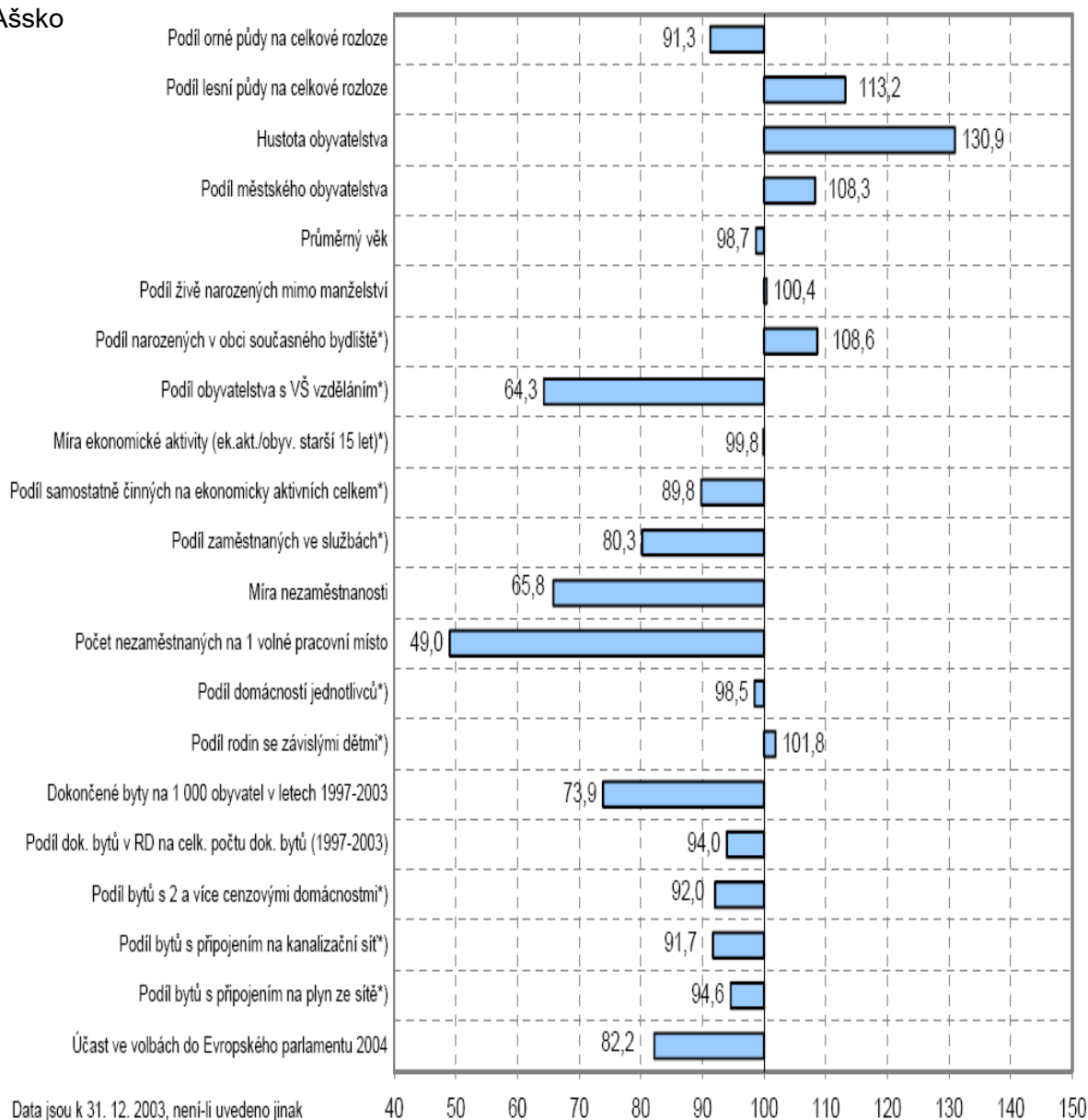

- 3) podnikatelské subjekty s počtem zaměstnanců 100 a více se sídlem na území kraje
- 4) podnikatelské subjekty s počtem zaměstnanců 20 a více se sídlem na území kraje
- 5) údaj za ČR včetně povolení územně nerozdělených
- 6) podle nové metodiky

2.1.3. Porovnání správních obvodů zájmového území

Postavení správních obvodů v kraji ve vybraných ukazatelích (kraj = 100%)

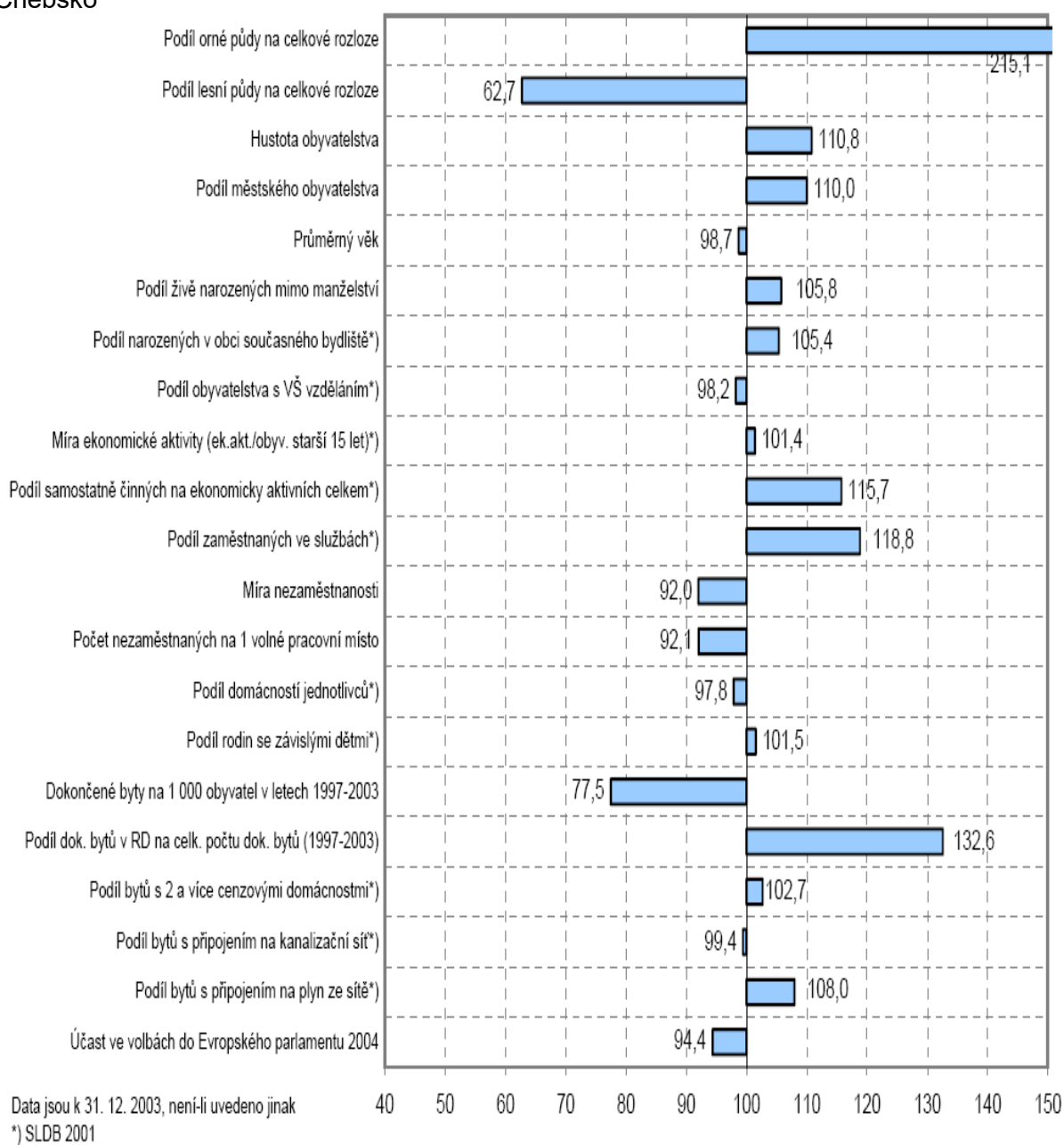
Ašsko

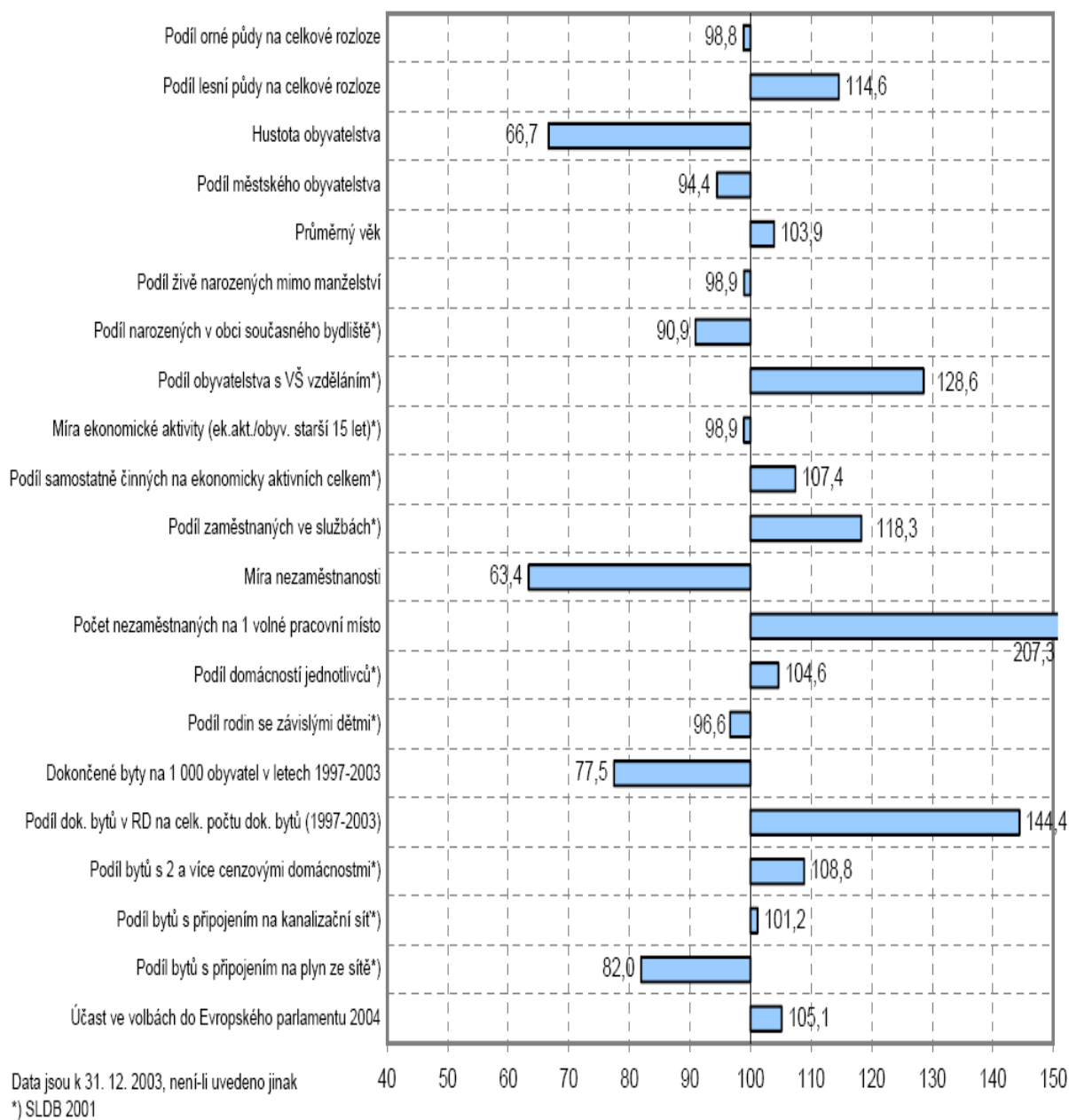
Data jsou k 31. 12. 2003, není-li uvedeno jinak

*) SLDB 2001

Chebsko

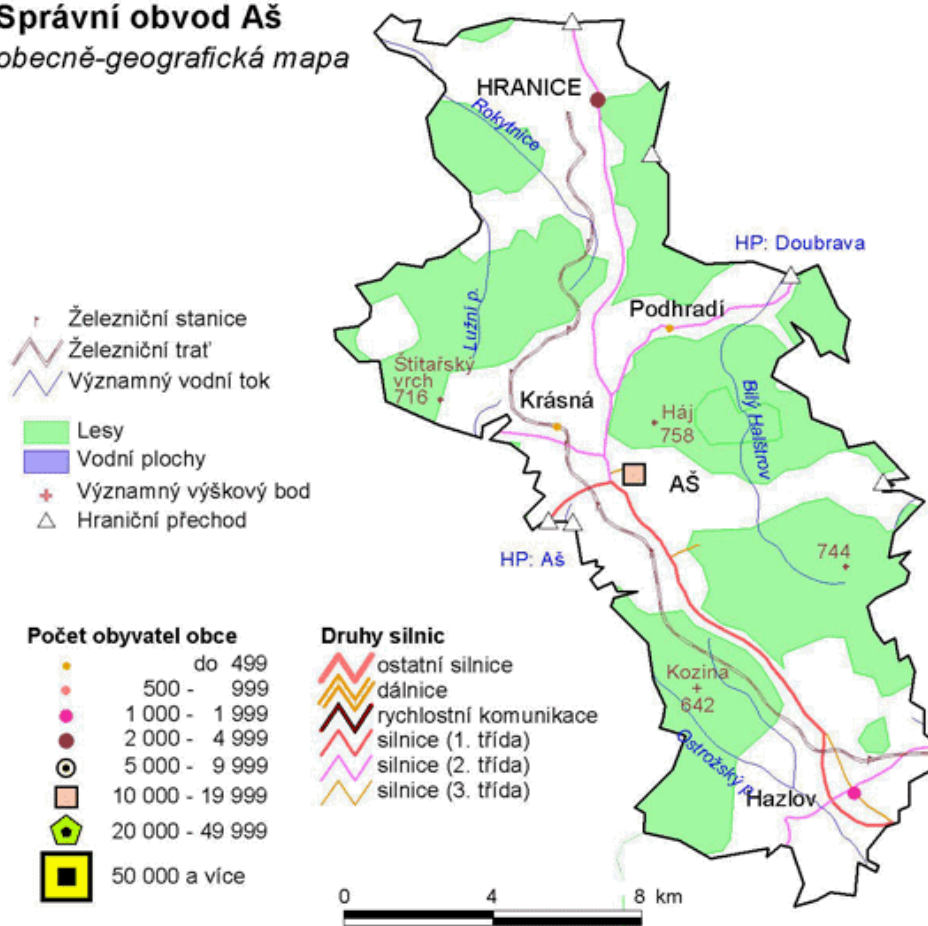

Mariánskolázeňsko

Správní obvod Aš

obecně-geografická mapa

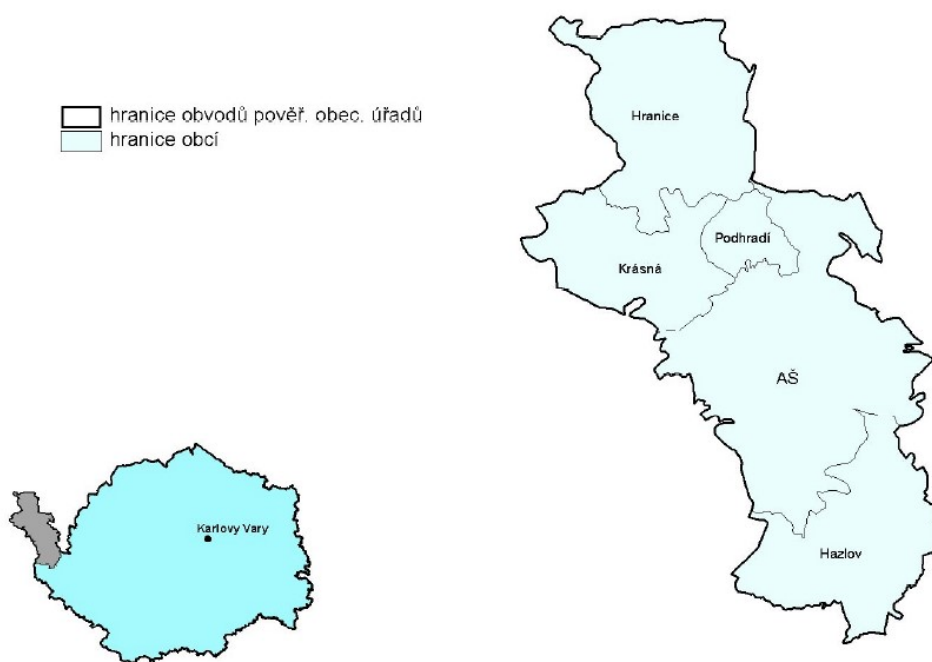
Správní obvod Aš je svojí rozlohou 143,75 km² nejmenším správním obvodem v Karlovarském kraji. Počtem obyvatel 17 274 je druhým nejmenším obvodem v kraji (za Kraslicemi). Ašský obvod je také druhým (po Sokolovu) nejhustěji osídleným obvodem v kraji se 120 obyvateli na km². Zeměpisná charakteristika ve formě ukazatele nadmořské výšky klasifikuje sídlo správního obvodu Aš jako nejvýše položené (666 m n.m.) v Karlovarském kraji.

Ve správním obvodu Aš je zahrnuto 5 obcí, kterými jsou: Aš, Hazlov, Hranice, Krásná a Podhradí. Na území ašského obvodu se nachází 1 pověřený obecní úřad – Aš, který je pověřen výkonem některých pravomocí po ukončení činnosti Okresního úřadu v Chebu.

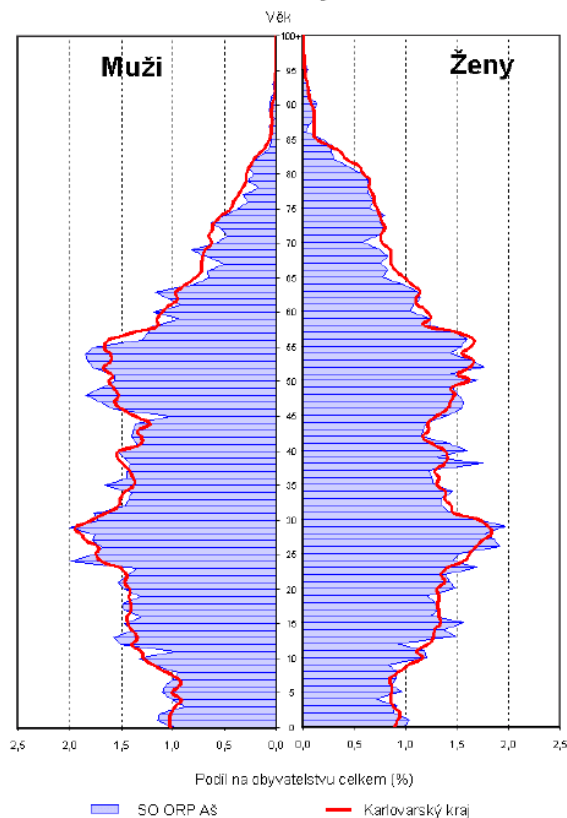
Území správního obvodu Aš je také hraniční oblastí s Německem a nachází se zde silniční hraniční přechod Aš – Selb Plosberg a pěší přechod Aš Doubrava – Bad Elster. V roce 2003 překročilo na těchto dvou přechodech státní hranici na příjezdu do ČR celkem 3,8 mil. osob.

Administrativní mapa správního obvodu

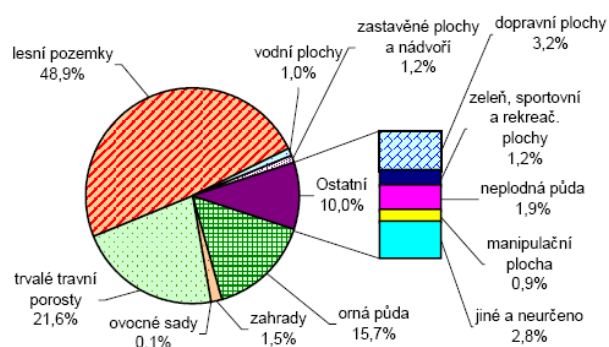
AŠ (stav k 1.1.2003)

Věková struktura obyvatelstva 2003

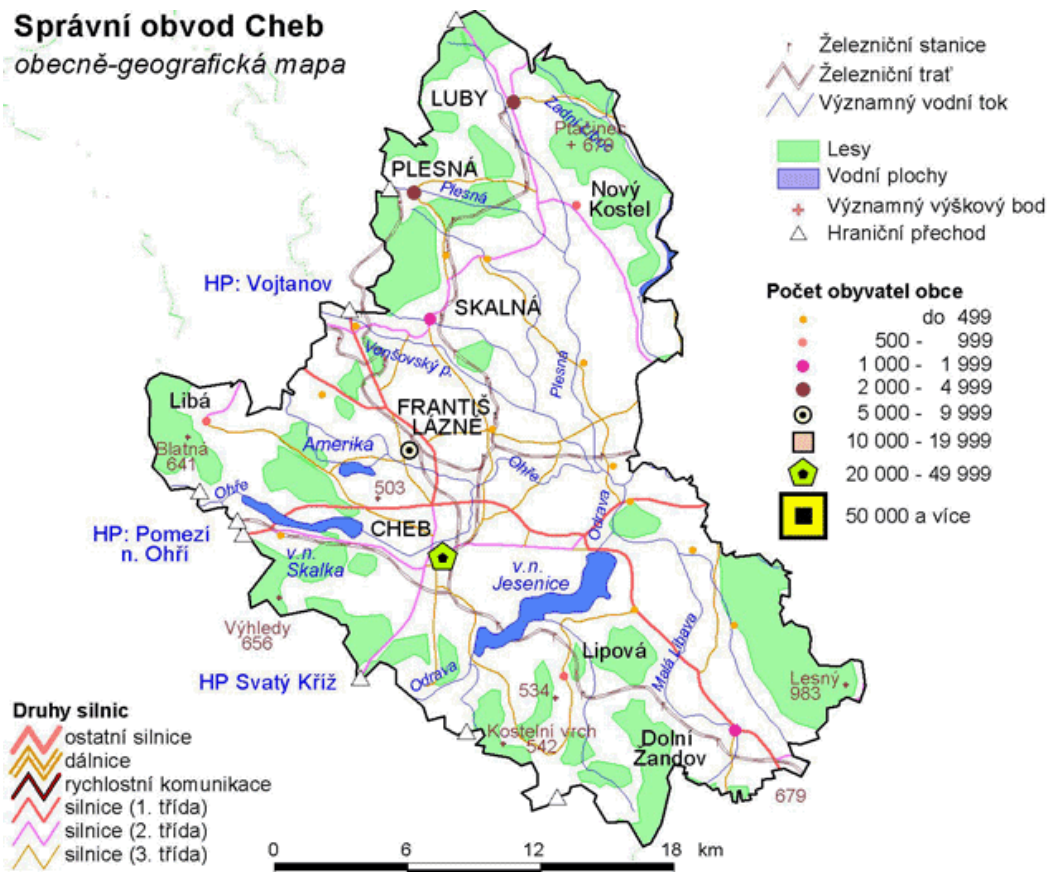
Struktura pozemků

Obyvatelstvo podle věku k 31. 12. 2003

	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	17 274	8 428	8 846
0 - 14	2 792	1 454	1 338
15 - 64	12 553	6 237	6 316
65 +	1 929	737	1 192
Index stáří ¹⁾	69,1	50,7	89,1
Průměrný věk	38,0	36,7	39,3

¹⁾ počet osob ve věku 65 + na 100 dětí ve věku 0 - 14 let

Správní obvod Cheb je druhým největším obvodem v Karlovarském kraji s rozlohou 496,87 km². Počtem obyvatel 50 539 je až na 3. místě (za Karlovými Vary a Sokolovem). Hustotou osídlení 102 obyvatel na km² se řadí na 3. místo v kraji (za Sokolovem a Aší).

Ve správním obvodu Cheb je zahrnuto 21 obcí, kterými jsou: Dolní Žandov, Františkovy Lázně, Cheb, Křižovatka, Libá, Lipová, Luby, Milhostov, Milíkov, Nebanice, Nový Kostel, Odava, Okrouhlá, Plesná, Pomezí nad Ohří, Poustka, Skalná, Třebeň, Tuřany, Velký Luh a Vojtanov.

Na území chebského obvodu se nachází 1 pověřený obecní úřad – Cheb, který je pověřen výkonem některých pravomocí po ukončení činnosti okresního úřadu.

Území správního obvodu Cheb je hraniční oblastí s Německem a nacházejí se zde hraniční silniční přechody Pomezí nad Ohří – Schirnding, Svatý Kříž – Waldsassen a Vojtanov – Schönberg. Dále pak železniční přechody Vojtanov – Bad Brambach a Cheb – Schirnding. Na všech těchto přechodech překročilo v roce 2003 státní hranici na příjezdu do ČR celkem 8,7 mil. osob.

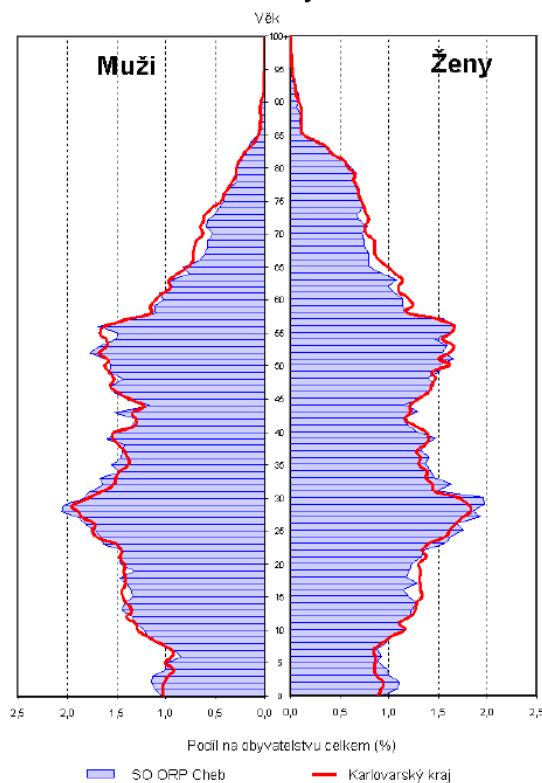
Administrativní mapa správního obvodu

Cheb (stav k 1.1.2003)

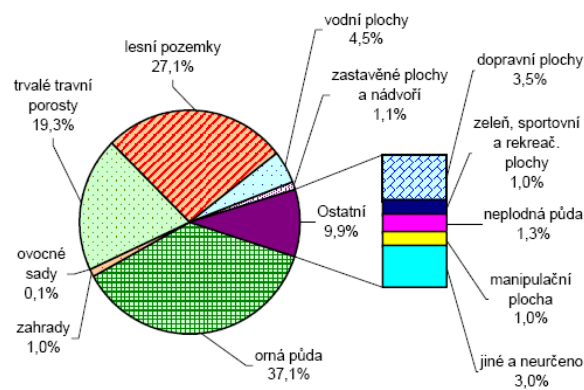
— hranice obvodů pověř. obec, úřadů
— hranice obcí

Věková struktura obyvatelstva 2003

Struktura pozemků

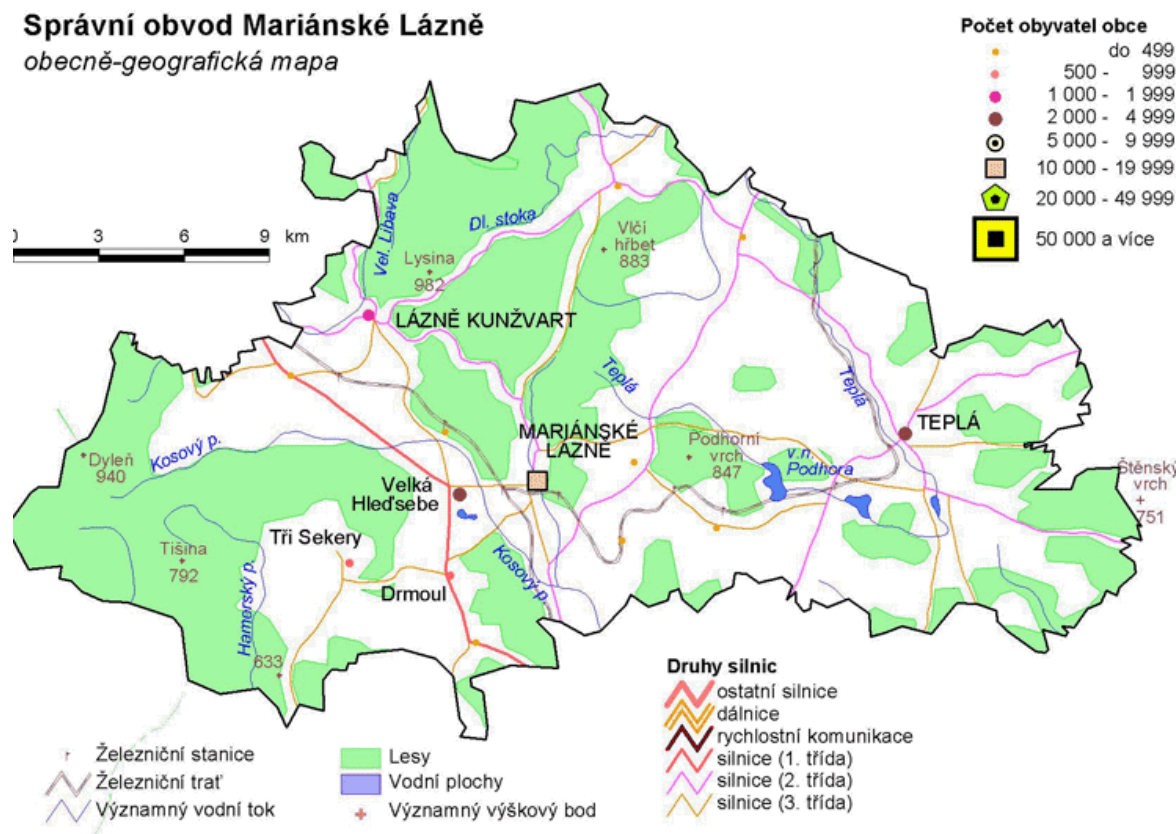
Obyvatelstvo podle věku k 31. 12. 2003

	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	50 539	24 854	25 685
0 - 14	8 307	4 262	4 045
15 - 64	36 430	18 340	18 090
65 +	5 802	2 252	3 550
Index stáří ¹⁾	69,8	52,8	87,8
Průměrný věk	38,0	36,6	39,3

¹⁾ počet osob ve věku 65 + na 100 dětí ve věku 0 - 14 let

Správní obvod Mariánské Lázně

obecně-geografická mapa

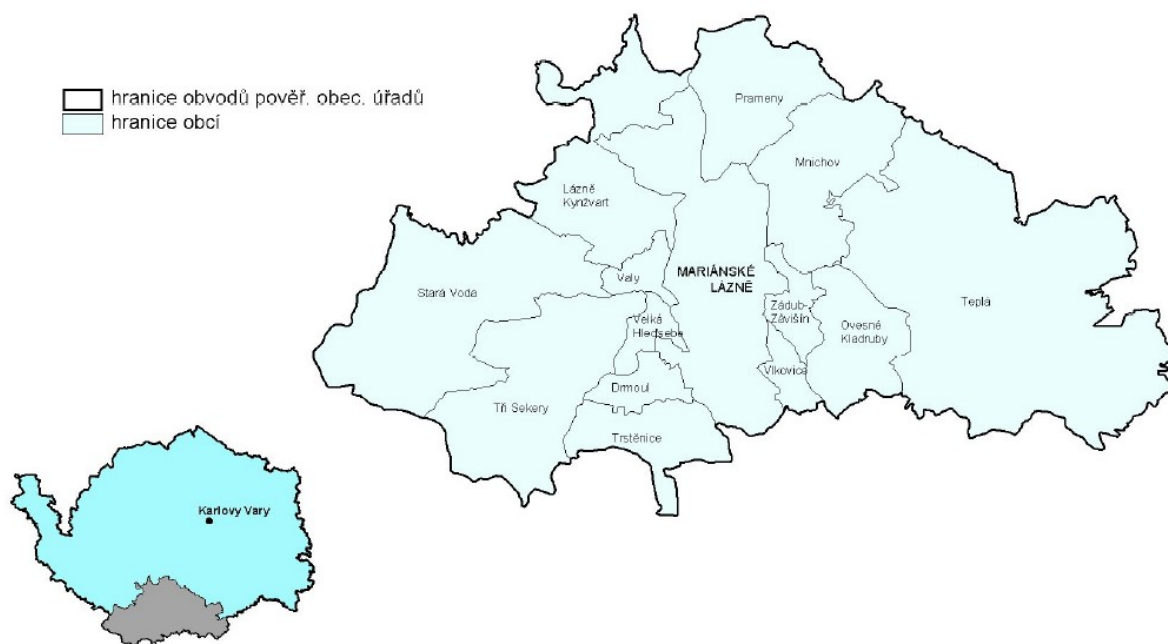
Správní obvod Mariánské Lázně má rozlohu 405,35 km² a 24 824 obyvatel. S hustotou počtu 61 obyvatel na km² je druhým nejméně obydleným obvodem v kraji.

Ve správním obvodu Mariánské Lázně je zahrnuto 14 obcí, kterými jsou: Drmoul, Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně, Mnichov, Ovesné Kladruby, Prameny, Stará Voda, Teplá, Trstěnice, Tři Sekery, Valy, Velká Hleďsebe, Vlkovice a Zádub-Závišín.

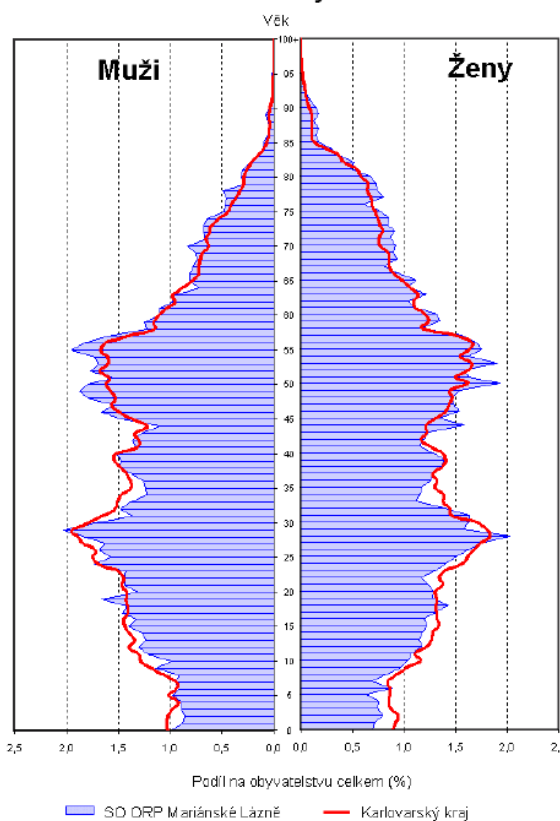
Na území mariánskolázeňského obvodu se nachází 1 pověřený obecní úřad – Mariánské Lázně, který je pověřen výkonem některých pravomocí po ukončení činnosti Okresního úřadu v Chebu.

Karlovarský kraj je znám tradicí lázeňství a cestovního ruchu a zvláště v tomto správním obvodu je oblast lázeňství a cestovního ruchu silně rozvinuta, jelikož se zde nacházejí světoznámé Mariánské Lázně a Lázně Kynžvart.

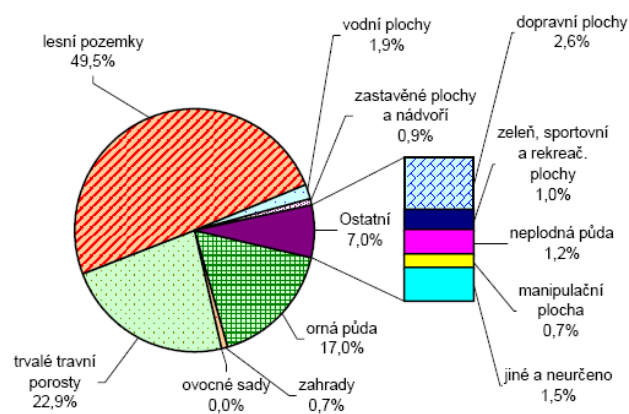
Administrativní mapa správního obvodu Mariánské Lázně (stav k 1.1.2003)

Věková struktura obyvatelstva 2003

Struktura pozemků

Obyvatelstvo podle věku k 31. 12. 2003

	Celkem	Muži	Ženy
Celkem	24 824	11 954	12 870
0 - 14	3 557	1 841	1 716
15 - 64	17 843	8 782	9 061
65 +	3 424	1 331	2 093
Index stárí ¹⁾	96,3	72,3	122,0
Průměrný věk	40,0	38,4	41,5

¹⁾ počet osob ve věku 65 + na 100 dětí ve věku 0 - 14 let

2.1.4. Sociálně ekonomická charakteristika, průmysl a služby

Chebský okres je charakterizován jako zemědělskoprámyslová oblast. Zemědělská výroba v zájmovém území má charakter pícninářsko-obilnářský. Živočišná výroba je zaměřena na chov skotu, výrobu vepřového a drůbežího masa a vajec. Z hlediska surovinového zdroje se zde nachází ložiska štěrkopísku, čediče, lomového kamene, kaolínu, cihlářského jílu a také prameny minerálních vod. Priorita lázeňství a ochranná pásma vodních zdrojů při nutnosti zajištění ochrany životního prostředí v lázeňských oblastech jsou limitujícím faktorem rozvoje určitého zemědělství i průmyslu. V zájmovém území dva ze tří vrcholů světoznámého lázeňského trojúhelníku - Mariánské Lázně (indikace : onemocnění ledvin, močových cest, pohybového ústrojí, dýchacích cest) a Františkovy Lázně (indikace: nemoci pohybového a oběhového ústrojí, gynekologické choroby). Nesmíme zapomenout ani na další lázeňské město – Lázně Kynžvart (indikace: specializovaná léčba horních cest dýchacích, především i dětí). Na území je zaznamenáno 210 minerálních pramenů, z nichž 53 se využívá pro léčebné účely. V chebském regionu je zastoupen především textilní, stavební a potravinářský průmysl. Na Chebsku převládá stavební průmysl, na Ašsku textilní a strojírenský a na Mariánskolázeňsku pak potravinářský průmysl. Z dříve tradičního odvětví průmyslu se zde zachovala výroba strunných nástrojů v Lubech.

V registru Ministerstva financí bylo k 31.12.2003 v zájmovém území evidováno celkem 25 566 ekonomických subjektů. Z toho 20 637 soukromých podnikatelů (včetně rolníků a osob svobodných povolání), 16 státních podniků, 1 531 obchodních společností a 56 družstev. V členění podle kategorií počtu zaměstnanců převážnou část zaměstnávají ekonomické subjekty, které mají 0 zaměstnanců. Početně nejvíce subjektů podle uváděného odvětví převažující činnosti nalezneme na prvních pěti místech společnosti zabývající se obchodem, opravami spotřebního zboží, službami převážně pro podniky, pohostinstvím a ubytováním, zpracovatelským průmyslem a stavebnictvím.

V zájmovém území nalezneme 32 základních škol. Pro studenty středních škol je k dispozici z celkového počtu 14 školských zařízení, 4 střední odborná učiliště, 4 gymnázia a 6 středních odborných škol – mezi nimi například obchodní akademie, střední průmyslová škola textilní, střední zdravotnická škola nebo střední hotelová škola. Z vysokého školství působí v okrese 2 instituce: Přímo v Chebu je to Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická a Univerzita Karlova v Praze, ústav jazykové a odborné přípravy a 1. lékařská fakulta se studijními středisky v Mariánských Lázních.

Dynamický rozvoj po roce 1989 zaznamenal především sektor služeb a maloobchodu - malé obchůdky, restaurace, provozovny služeb, benzínové pumpy, ale také supermarkety (jen v Aši jsou nyní čtyři) a zábavní podniky, jako jsou herny, kasina a kluby. Samostatnou kapitolou jsou potom vietnamské tržnice orientované především na německé zákazníky.

V současné době chybí v ekonomické struktuře střední a malé podniky s perspektivním výrobním programem s vyšší přidanou hodnotou. Vznikající malé firmy (zejména textilní) jsou většinou zakládány německými podnikateli z příhraničí, převažuje v nich práce ve mzdě a zaměřují se pouze na kompletaci jednoduchých, technologicky nenáročných výrobků, což s sebou mj. nese potenciální riziko náhlých výkyvů nezaměstnanosti.

2.1.5. Ašsko

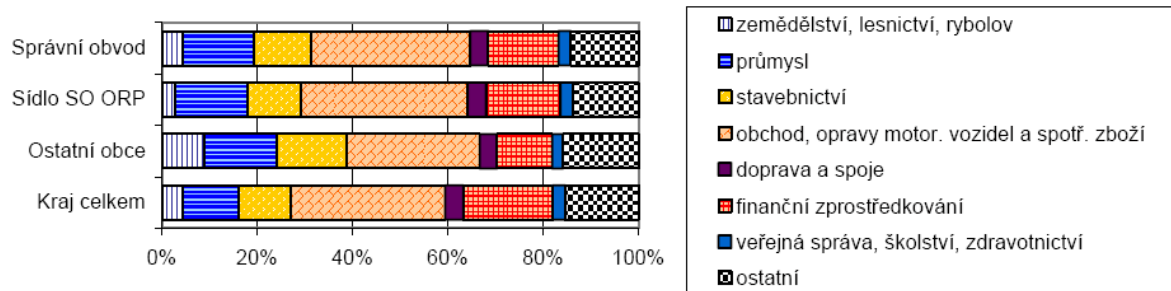
Ašsko bylo vždy známé především textilní výrobou. Jeho bohatá historie se datuje již od dob prvního osídlení regionu ve 13. století. Zlatou dobou textilní výroby na Ašsku však bylo období zhruba od poloviny devatenáctého do poloviny dvacátého století. Tehdy velmi rychle rostly počty pracovníků v průmyslu - po druhé světové válce pracovalo v ašských textilkách na jedenáct tisíc lidí. Samotná Aš však měla v té době také dva pivovary, tři mlýny, kožedělné závody, octárnu, plynárnu či elektrárnu. Bohaté město nabízelo také řadu příležitostí pro podnikatele v oblasti služeb.

Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom				Ekonomicky neaktivní celkem	z toho		Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané osoby			neza- městnaní		nepracující důchodci	děti, žáci, studenti, učni a ostatní závislé osoby	
		celkem	z toho						
			pracující důchodci	ženy na mateřské dovolené ¹⁾					
Správní obvod celkem									
Celkem 1991	8 896	8 652	396	517	244	7 606	2 789	4 735	-
v %	100,0	97,3	4,5	5,8	2,7	100,0	36,7	62,3	x
Celkem 2001	9 032	8 384	271	124	648	7 741	3 260	3 929	268
v %	100,0	92,8	3,0	1,4	7,2	100,0	42,1	50,8	x
v tom:									
muži	4 923	4 510	132	-	413	3 265	1 208	2 015	134
ženy	4 109	3 874	139	124	235	4 476	2 052	1 914	134
Sídlo správního obvodu									
Celkem 1991	6 709	6 519	282	390	190	5 576	1 964	3 550	-
v %	100,0	97,2	4,2	5,8	2,8	100,0	35,2	63,7	x
Celkem 2001	6 712	6 230	197	86	482	5 731	2 362	2 936	141
v %	100,0	92,8	2,9	1,3	7,2	100,0	41,2	51,2	x
v tom:									
muži	3 647	3 347	99	-	300	2 411	860	1 517	60
ženy	3 065	2 883	98	86	182	3 320	1 502	1 419	81

¹⁾ v roce 1991 včetně osob na další mateřské dovolené (do 3 let věku dítěte) a osob pobírajících rodičovský příspěvek

Struktura subjektů podle odvětví činnosti

Největší zaměstnavatelé

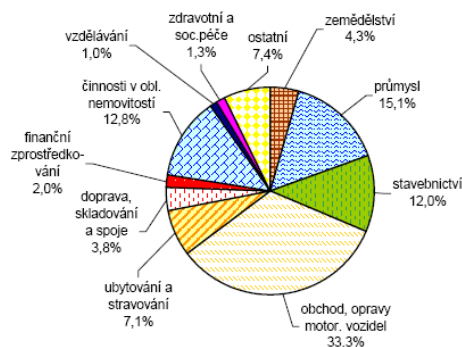
Název	Převažující činnost
Slévárna HEUNISCH, a. s.	odlévání lehkých kovů
A & S Electric, s. r. o.	výroba svítidel a elektrických zdrojů světla
GR electronic, spol. s r. o.	výroba dílů a přísl. pro mot. voz. (kromě motocyklů) a jejich motory
HASSO, spol. s r. o.	maloobchod s oděvy
LE-GO spol. s r. o.	výroba jiných svrchních oděvů
Rexam Petainer AŠ s.r.o.	výroba plastových obalů
NOSTRA, spol. s r. o.	výroba jiných textilních výrobků

Ekonomické subjekty se sídlem na území správního obvodu k 31. 12. 2003

Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	3 737	2 884	100,0	853	100,0
neuvedeno	927	716	24,8	211	24,7
bez zaměstnanců	2 380	1 829	63,4	551	64,6
1 - 5	289	229	7,9	60	7,0
6 - 19	80	67	2,3	13	1,5
20 - 99	44	33	1,1	11	1,3
100 - 499	16	10	0,3	6	0,7
500 - 999	1	-	x	1	0,1
1 000 a více	-	-	x	-	x

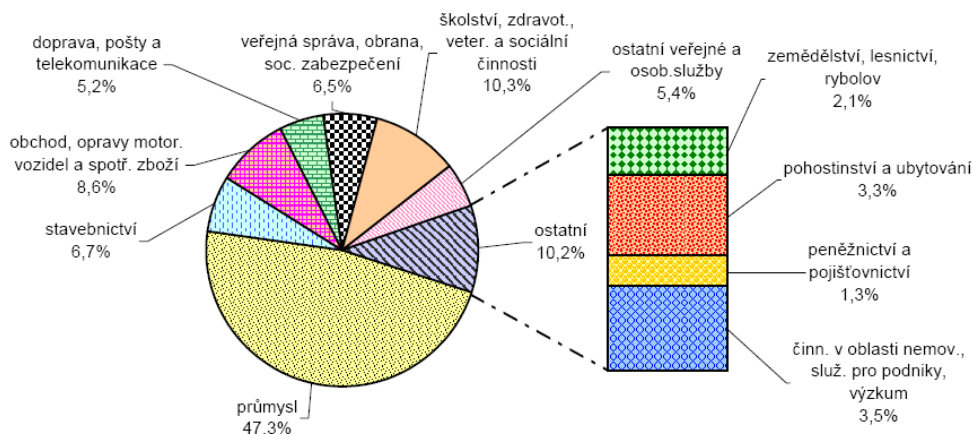
Struktura podle odvětví činnosti

Ekonomické subjekty podle právní formy

	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	3 737	2 884	100,0	853	100,0
z toho:					
fyzické osoby	3 040	2 340	81,1	700	82,1
z toho: zapsané v obchodním rejstříku	57	52	2,2	5	0,7
obchodní společnosti	253	192	6,7	61	7,2
z toho: akciové společnosti	8	6	3,1	2	3,3
družstva	3	2	0,1	1	0,1
státní podniky	3	3	0,1	-	x

Struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle odvětví (ze zjištěných odvětví; SLDB 2001)

Nezaměstnanost k 31. 12. 2003

	Uchazeči o zaměst- nání celkem	z toho (%)			Index počtu uchazečů 2003/2002 (%)	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Registrovaná míra nezaměstnanosti (%)¹)		
		ženy	absolventi a mladiství	osoby se změněnou pracovní schopností				2002	2003	
									celkem	ženy
Celkem	631	42,9	7,4	11,6	116,2	85	7,4	6,01	6,99	6,60
Sídlo SO ORP	491	43,8	7,3	11,6	119,5	63	7,8	6,12	7,32	7,01

¹⁾ registrovaná míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1. 3. 2001

2.1.6. Chebsko

Podle údajů ČSÚ působilo na území Chebska v roce 2003 celkem 14 258 podnikatelských subjektů, z toho: 11 160 fyzické osoby, 6 státních podniků, 768 obchodních společností, a 37 družstev.

Obecně lze říci, že hospodářský charakter mikroregionu se mění. Stále více převládá obchodní činnost, drobná řemesla, odvětví související s cestovním ruchem a potažmo celý terciérní sektor.

Hospodářskou strukturu mikroregionu je možné hodnotit například prostřednictvím údajů o zaměstnanosti obyvatelstva v jednotlivých odvětvích. Data za obce jasně ukazují značnou rozmanitost ekonomiky mikroregionu.

Výrazné zastoupení zemědělství vykazují obce Milíkov, Okrouhlá, Lipová, Odrava a Dolní Žandov. Jedná se o tradiční zemědělské oblasti, na jejichž území stále hospodáří některé větší podniky v tomto oboru (AGRO & KOMBINÁT spol. s r.o. Dolní Žandov, Česká agrární společnost s.r.o. Lipová, MAVEX Cheb spol. s r.o. aj.).

Mezi obce s významným podílem průmyslu a těžby ve struktuře zaměstnanosti patří především Libá (těžba nerostných surovin, výroba z plastů) a Skalná (těžba, kovoobrábění a kovovýroba). Naopak, v tradičním průmyslovém městě Chebu pracuje v současné době podle údajů ČSÚ v tomto odvětví jen asi 15,5 % ekonomicky aktivních obyvatel (v roce 1991 to bylo ještě 22 %), což souvisí zejména s ukončením nebo omezením činnosti velkých výrobních podniků v tomto městě (ESKA, KOVO aj.).

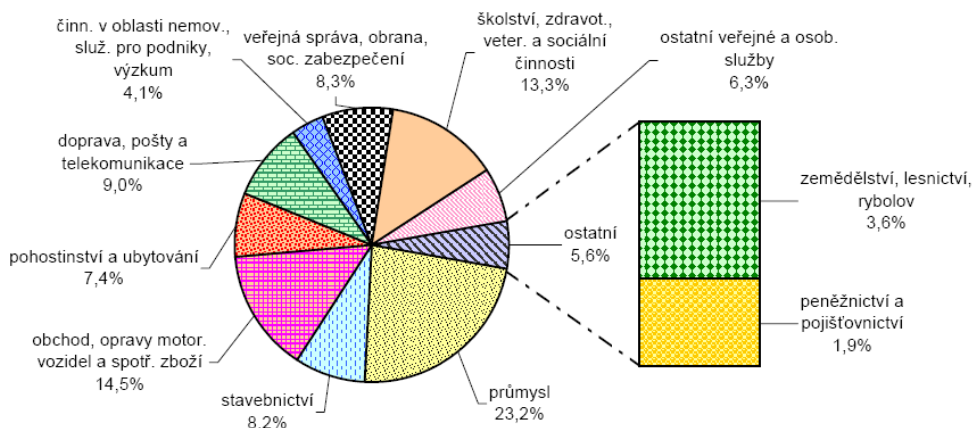
Třetí charakteristickou skupinou jsou města a obce s převahou terciérního sektoru (služeb). Sem patří především lázeňské centrum Františkovy Lázně s vysokým podílem zaměstnaných v oblasti zdravotnictví a pohostinství a ubytování a Cheb jako administrativní a obchodní centrum mikroregionu. Hodnotit strukturu zaměstnanosti v malých obcích je poněkud obtížnější, neboť se jedná statisticky o malé počty jednotek.

Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom				Ekonomicky neaktivní celkem	z toho		Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané osoby			neza- městnaní		nepracující důchodci	děti, žáci, studenti, učni a ostatní závislé osoby	
		celkem	z toho						
			pracující důchodci	ženy na mateřské dovolené ¹⁾					
Správní obvod celkem									
Celkem 1991	26 204	25 553	1 366	1 448	651	21 638	7 888	13 464	-
v %	100,0	97,5	5,2	5,5	2,5	100,0	36,5	62,2	x
Celkem 2001	26 953	24 467	936	358	2 486	22 130	9 160	11 319	572
v %	100,0	90,8	3,5	1,3	9,2	100,0	41,4	51,1	x
v tom:									
muži	14 773	13 327	438	-	1 446	9 317	3 359	5 829	341
ženy	12 180	11 140	498	358	1 040	12 813	5 801	5 490	231
Sídlo správního obvodu									
Celkem 1991	17 630	17 164	916	987	466	14 217	5 022	8 993	-
v %	100,0	97,4	5,2	5,6	2,6	100,0	35,3	63,3	x
Celkem 2001	17 883	16 096	653	218	1 787	14 597	5 956	7 510	413
v %	100,0	90,0	3,7	1,2	10,0	100,0	40,8	51,4	x
v tom:									
muži	9 763	8 739	305	-	1 024	6 192	2 189	3 911	248
ženy	8 120	7 357	348	218	763	8 405	3 767	3 599	165

¹⁾ v roce 1991 včetně osob na další mateřské dovolené (do 3 let věku dítěte) a osob pobírajících rodičovský příspěvek

Struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle odvětví (ze zjištěných odvětví; SLDB 2001)

Nezaměstnanost k 31. 12. 2003

	Uchazeči o zaměst- nání celkem	z toho (%)			Index počtu uchazečů 2003/2002 (%)	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Registrovaná míra nezaměstnanosti (%) ¹⁾		
		ženy	absolventi a mladiství	osoby se změněnou pracovní schopností				2002	2003	
									celkem	ženy
Celkem	2 633	46,6	8,0	11,5	118,3	190	13,9	8,26	9,77	10,07
Sídlo SO ORP	1 748	46,6	7,4	11,4	113,8	158	11,1	8,59	9,77	10,02

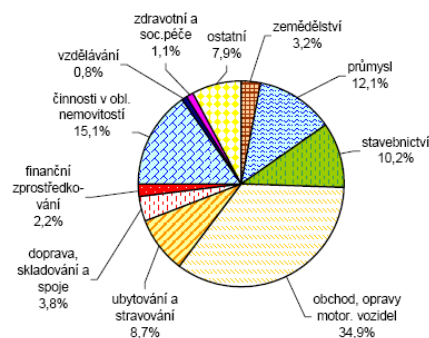
¹⁾ registrovaná míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1. 3. 2001

Ekonomické subjekty se sídlem na území správního obvodu k 31. 12. 2003

Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	14 258	9 861	100,0	4 397	100,0
neuvedeno	2 912	1 986	20,1	926	21,1
bez zaměstnanců	9 856	6 854	69,5	3 002	68,3
1 - 5	1 027	709	7,2	318	7,2
6 - 19	295	199	2,0	96	2,2
20 - 99	139	97	1,0	42	1,0
100 - 499	27	15	0,2	12	0,3
500 - 999	2	1	0,0	1	0,0
1 000 a více	-	-	x	-	x

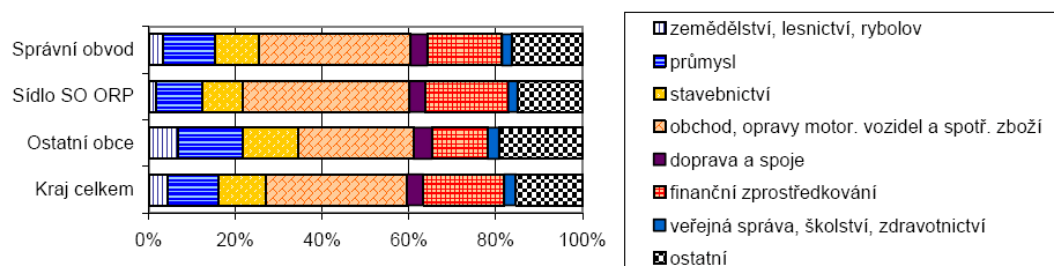
Struktura podle odvětví činnosti

Ekonomické subjekty podle právní formy

	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	14 258	9 861	100,0	4 397	100,0
z toho:					
fyzické osoby	11 160	7 461	75,7	3 699	84,1
z toho: zapsané v obchodním rejstříku	355	297	4,0	58	1,6
obchodní společnosti	768	564	5,7	204	4,6
z toho: akciové společnosti	53	38	0,4	15	0,3
družstva	37	32	0,3	5	0,1
státní podniky	6	4	0,0	2	0,0

Struktura subjektů podle odvětví činnosti

Největší zaměstnavatelé

Název	Převažující činnost
Lázně Františkovy Lázně a. s.	ústavní zdravotní péče
CHEBSKÝ MASOKOMBINÁT, a.s.	výroba, zpracování a konzervování masa a masných výrobků
F.P. TECHNIK "s.r.o."	výroba plastových výrobků pro konečnou spotřebu
OEHME-kovoobrábění, s.r.o.	všeobecné strojírenské činnosti
STRUNAL, spol. s r.o.	výroba hudebních nástrojů
Město Cheb	všeobecné činnosti veřejné správy
Nemocnice Cheb spol. s r.o.	ústavní zdravotní péče

2.1.7. Mariánskolázeňsko

Mikroregion Mariánskolázeňsko je zaměřen na tradiční průmyslové obory, které využívají místní přírodní zdroje. Nejvýznamnějšími obory průmyslu jsou dřevozpracující průmysl, potravinářství a využívání minerálních vod a stavebnictví.

Hlavními potravinářskými podniky jsou stáčírna minerálních vod Marienbad Waters Mariánské Lázně, čokoládovny Mar. Lázně, pekárna Klimentov.

Dřevozpracující průmysl je představován v Mikroregionu zejména podnikem Západočeský dřevařský průmysl a.s., Lesy ČR lesní závod Kladská v Lázních Kynžvart, v Plané Dřevokombinát Schweighofer a dalšími drobnějšími podniky (nábytkářský podnik SMGS Tři Sekery, Dřevovýroba Večírek v Lestkově).

Hlavním podnikem na zpracování místních surovin (čedič) je EUTIT Stará Voda. Z dalších strojírenských montážních podniků jsou to nově vybudované Mitra, v Dolním Žandově pobočka Decor Cheb, montážní závod elektro Mariánské Lázně.

Pro firmy v mikroregionu může být významný rozvoj vztahů místních firem s firmami mimo region. Strategické partnerství by umožnilo rozvoj firem bez další inovační základny. Slabou stránkou je zatím malá spolupráce mezi zdejšími podniky. Nejsou dostatečně využívány místní zdroje (minerální prameny, zemědělská produkce a lesní produkce). Dochází k oslabení vzájemných vazeb mezi subjekty místního trhu neboť prvovýrobci hledají odbytiště mimo území mikroregionu. Za účelem koordinace takových jevů o umožnění dalšího rozvoje je nutné rozšířit spolupráci mezi místními podnikatelskými subjekty.

Těžební průmysl

V minulosti se na území mikroregionu nacházelo množství stříbrných dolů (Michalovy Hory) a měděných dolů. V oblasti jsou významná, dříve těžená, ložiska uranu, ale ve značných hloubkách. V současnosti je v provozu čedičový lom u Křížence, lom na diorit u Výškovic, probíhá i těžba živce v Domaslavi.

Stavebnictví

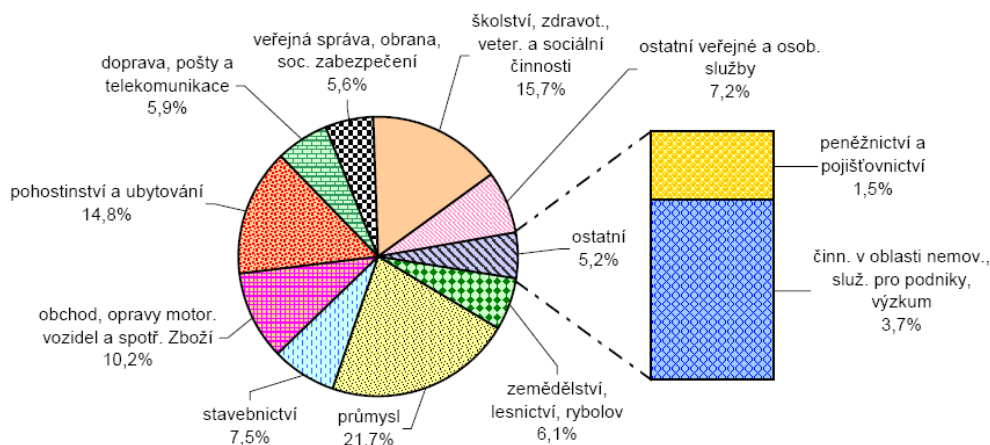
Ve stavebnictví se v oblasti vyskytuje množství menších firem, které jsou soustředěny především v Mariánských Lázních.

Ekonomická aktivita obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu, domů a bytů

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom				Ekonomicky neaktivní celkem	z toho		Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané osoby			neza- městnaní		nepracující důchodci	děti, žáci, studenti, učni a ostatní závislé osoby	
		celkem	z toho						
			pracující důchodci	ženy na mateřské dovolené ¹⁾					
Správní obvod celkem									
Celkem 1991	13 631	13 196	822	768	435	11 881	4 668	7 032	-
v %	100,0	96,8	6,0	5,6	3,2	100,0	39,3	59,2	x
Celkem 2001	13 470	12 361	605	166	1 109	11 376	5 062	5 618	297
v %	100,0	91,8	4,5	1,2	8,2	100,0	44,5	49,4	x
v tom:									
muži	7 220	6 558	309	-	662	4 730	1 851	2 831	166
ženy	6 250	5 803	296	166	447	6 646	3 211	2 787	131
Sídlo správního obvodu									
Celkem 1991	8 313	8 032	577	454	281	7 069	2 879	4 079	-
v %	100,0	96,6	6,9	5,5	3,4	100,0	40,7	57,7	x
Celkem 2001	7 964	7 367	429	103	597	6 611	3 151	3 082	166
v %	100,0	92,5	5,4	1,3	7,5	100,0	47,7	46,6	x
v tom:									
muži	4 128	3 769	211	-	359	2 699	1 109	1 561	92
ženy	3 836	3 598	218	103	238	3 912	2 042	1 521	74

¹⁾ v roce 1991 včetně osob na další mateřské dovolené (do 3 let věku dítěte) a osob pobírajících rodičovský příspěvek

Struktura ekonomicky aktivního obyvatelstva podle odvětví (ze zjištěných odvětví; SLDB 2001)

Nezaměstnanost k 31. 12. 2003

	Uchazeči o zaměst- nání celkem	z toho (%)			Index počtu uchazečů 2003/2002 (%)	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Registrovaná míra nezaměstnanosti (%) ¹⁾		
		ženy	absolventi a mladiství	osoby se změněnou pracovní schopností				2002	2003	
									celkem	ženy
Celkem	907	44,3	10,5	9,6	127,9	29	31,3	5,26	6,73	6,43
Sídlo SO ORP	451	46.3	10.2	11.1	142.7	14	32.2	3.97	5.66	5.45

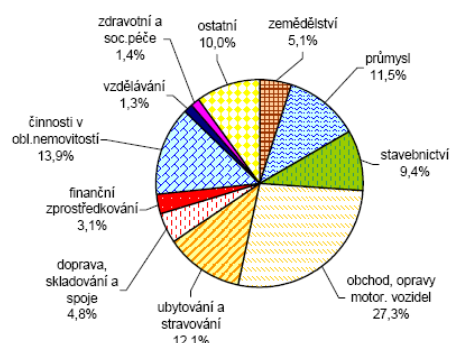
¹⁾ registrovaná míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1. 3. 2001

Ekonomické subjekty se sídlem na území správního obvodu k 31. 12. 2003

Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců

Počet zaměstnanců	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	7 571	4 972	100,0	2 599	100,0
neuvedeno	1 627	1 070	21,5	557	21,4
bez zaměstnanců	5 062	3 310	66,6	1 752	67,4
1 - 5	610	414	8,3	196	7,5
6 - 19	189	122	2,5	67	2,6
20 - 99	69	47	0,9	22	0,8
100 - 499	13	8	0,2	5	0,2
500 - 999	1	1	0,0	-	x
1 000 a více	-	-	x	-	x

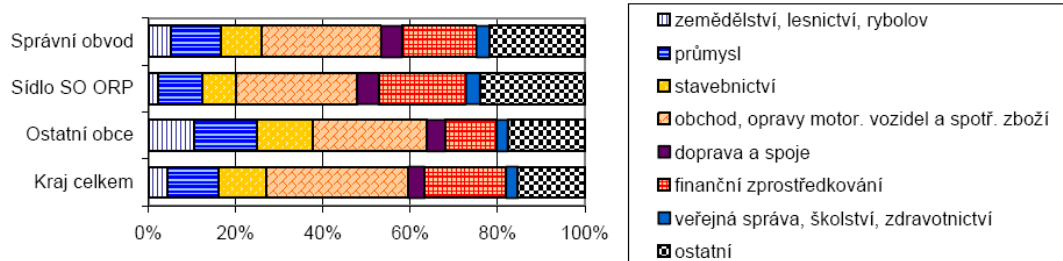
Struktura podle odvětví činnosti

Ekonomické subjekty podle právní formy

	Počet subjektů celkem	v tom			
		v sídle správního obvodu		v ostatních obcích	
		celkem	podíl (%)	celkem	podíl (%)
Celkem	7 571	4 972	100,0	2 599	100,0
z toho:					
fyzické osoby	6 437	4 173	83,9	2 264	87,1
z toho: zapsané v obchodním rejstříku	48	40	1,0	8	0,4
obchodní společnosti	510	358	7,2	152	5,8
z toho: akciové společnosti	27	22	6,1	5	3,3
družstva	16	12	0,2	4	0,2
státní podniky	7	7	0,1	-	x

Struktura subjektů podle odvětví činnosti

Největší zaměstnavatelé

Název	Převažující činnost
Léčebné lázně Mariánské Lázně a. s.	ústavní zdravotní péče
Městská nemocnice a ÚSP Mariánské Lázně	ústavní zdravotní péče
Lesní společnost Teplá, a. s.	pěstování lesa a těžba dřeva
České rybářství s.r.o.	rybolov a související činnosti
KLS KLIMENTOV s. r. o.	výroba pekárenských a cukrářských výrobků kromě trvanlivých
CRISTAL PALACE a. s.	hotely
Dětská lázeňská léčebna v Lázních Kynžvart	ústavní zdravotní péče

2.1.8. Zemědělství

Po roce 1990 přešlo zemědělství výraznou transformací. Záměr rozdrobení velkých farem na rodinné farmy se nepodařil. Velká část zemědělských farem přešla do soukromého vlastnictví vcelku, vlastníkem většiny půdy je stát (spravuje Pozemkový fond ČR) a některé zemědělské subjekty zanikly úplně. Zpracované projekty restrukturalizace se daří jen velmi těžko realizovat v důsledku nedostatečných finančních prostředků a silicích konkurenčních tlaků.

Zemědělství má v hospodářské struktuře Ašského regionu malý význam, o čemž svědčí i velmi nízká zaměstnanost (v průměru jen asi 2,1 % EAO). Pokračující krize zemědělství a nízké průměrné mzdy v tomto odvětví naznačují, že tomu tak bude zřejmě i nadále. Velké množství pozemků na Ašsku je stále ve vlastnictví Pozemkového fondu ČR. Část zemědělských ploch mají prostřednictvím v Česku založených firem v pronájmu němečtí farmáři z přilehlých příhraničních oblastí (- pěstování obilí). V zemědělství převažuje živočišná výroba, několik místních soukromníků se rovněž věnuje chovu koní (např. lokality v Krásné, Pastvinách a Studánce u Hranic, Skalce u Hazlova aj.).

Jednou z možných cest v oblasti rozvoje venkova v rámci zkoumané oblasti je diverzifikace činností s důrazem na údržbu krajiny a životního prostředí včetně podpory cestovního ruchu a drobné řemeslné výroby.

Do roku 1989 byl region Chebska největší zemědělskou oblastí v okrese Cheb. Tak jako jinde i zde se hospodařilo velkovýrobními postupy. V důsledku změn politického klimatu došlo po roce 1989 k výrazným změnám i v hospodářství jak regionů, tak celé České republiky. V rámci restitučních nároků došlo k přerozdělení půdy ze zemědělských družstev na soukromé rolníky. U části půdy nejsou dodnes vypořádány majetkové vztahy, a tak zůstává ladem. Tímto a celou řadou dalších aspektů tak dochází k poklesu významu zemědělství.

Pro ekonomiku na Mariánskolázeňsku měla v minulosti velký význam zemědělská výroba. Přestože přírodní podmínky nejsou pro ni příznivé. V posledních deseti letech zaznamenává toto odvětví úpadek. Stěžejní význam má živočišná výroba zaměřená na chov skotu. Rostlinná výroba produkuje převážně krmivo pro živočišnou výrobu a slouží pro údržbu krajiny.

Příznivé podmínky jsou v mikroregionu pro lesní hospodářství. Oblast je přibližně ze 40 % zalesněná. V poslední době není dostatečně využívána podpora zalesňování zemědělsky nevyužívaných ploch. Dá se předpokládat, že v budoucnu se lesní plochy rozšíří. Převažují smrkové lesy, až v posledních letech se zahájila výsadba listnáčů určená k obnově původních smíšených jedlobukových lesů. Nejvýznamnějším lesním komplexem v mikroregionu jsou lesy Českého a Slavkovského lesa (oblast Kladské). Nejvýznamnějším podnikem jsou Lesy ČR. Lesnictví je významné především pro místní dřevozpracující průmysl a pro turistickou atraktivitu území.

Nejvýznamnějšími zemědělskými subjekty v zájmovém území jsou Zemědělské družstvo Trstěnice, Agrokombinát Dolní Žandov, Sdružení soukromých rolníků Sýkora-Vysoká, Soukromá farma Ryneš v Lestkově, Lakto T.S. Tři Sekery a Barbera Tachovská Huť. Drobné rodinné farmy se vyskytují v Plané, Kynžvartu, MAVEX Cheb spol. s r.o. a ZD Křižovatka.

Další společnosti a samostatně hospodařící rolníci v zájmovém území, zabývající se prvovýrobou:

- AGROKOMBINÁT Dolní Žandov s. r. o. - středisko Tuřany
- PZ Lesinka s. r. o. - Třebeň
- ČaS plus H - krutí farma - Nebanice
- Rolnická společnost s r. o. - Třebeň

- Cetkovský Vladimír - Odrava
- Čadek František - Nebanice
- Čadek Petr - Třebeň
- Dellinger Jiří - Třebeň
- Dolejš Luděk Ing. - Nebanice
- Hošek Petr - Tuřany
- Houška Petr - Odrava
- Janda Josef - Křižovatka
- Kužel Gabriel - Nebanice
- Loukota Jaroslav - Třebeň
- Mrovka Květoslav - Třebeň
- Šimáčková Eva - Nebanice
- Vrtiška Josef – Křižovatka
- Spo-Zem – Nový Kostel
- Novotný – Teplá
- Jaroslav Klešťák – Teplá
- Babejová – Teplá
- Probita – Teplá
- NB produkt - Teplá

Zpracováním produktů provovýroby se zabývají:

- AGRONA a. s. Cheb - Nebanice
- JATKA - Košata Petr – Odrava
- Chebský masokombinát

Analýzou celkové výměry pozemků jednotlivých obcí a jednotlivé podíly různých druhů pozemků (viz graf. část č. 6.5) byly zjištěny rezervy a odhadován potenciál pro využívání především zemědělské půdy pro pěstování křídlatky. Podmínky a rentabilitnost těchto aktivit sumarizuje následující kapitola.

2.1.9. Obnovitelné zdroje energie

Kapitola se zabývá efektivními možnostmi využití obnovitelných zdrojů energie (OZE), zájem byl soustředěn především na cílené pěstování plodin pro fytoenergetiku. Vzhledem k obsáhlosti tématu, rozloze území a možnostem využití moderních technologií doporučujeme zpracování územní energetické koncepce. V návrhové části byly vytipovány oblasti pro pěstování a využívání Křídlatky a oblasti s možností využívání větrné a solární energie.

Klasifikaci pojmu obnovitelné zdroje řeší vyhl. 214/01 Sb., která specifikuje co je považováno za obnovitelný zdroj energie pro výrobu elektřiny a co pro výrobu tepla. Možnosti využití OZE se v posledních letech rozšířily vlivem růstu cen klasických energií, podstatným rozšířením nabídky zařízení k využití OZE a snížením cen těchto zařízení vlivem sériové výroby. Jsou uvedeny příklady zařízení u jednotlivých druhů OZE aplikovatelných v širším měřítku pro budovy i většího rozsahu, jsou uvedeny vhodné parametry k dosažení příznivých ekonomických efektů. Využití OZE se dosud aplikuje především v oblasti rodinných domů a u budov pro podnikání a služby se zatím OZE využívají méně.

Klasifikace obnovitelných zdrojů energie pro ELEKTŘINU

- vyhl. 214/2001 Sb - pro výrobu elektřiny

- vodní energie do 10 MWe
- sluneční energie
- větrná energie
- geotermální energie
- biomasa do 5 MWe
- bioplyn
- palivové články

Klasifikace obnovitelných zdrojů energie pro TEPLU

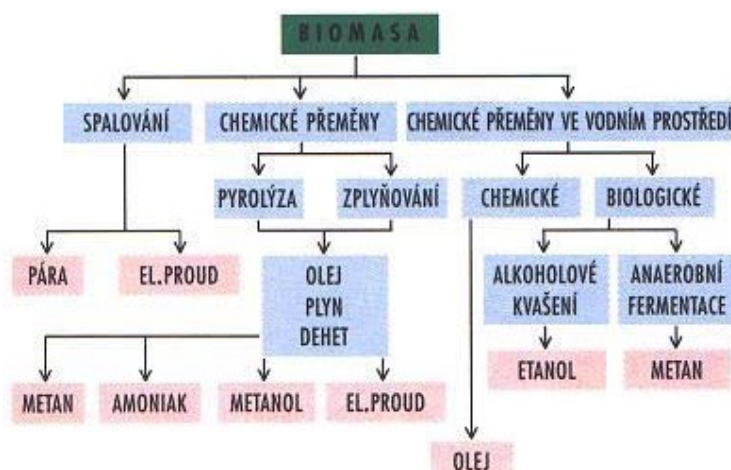
- vyhl. 214/2001 Sb - pro výrobu tepla

- sluneční energie
- větrná energie
- geotermální energie
- biomasa do 20 MWt
- bioplyn
- palivové články

Změna pohledu na OZ

- zvýšení ceny energií
- nová moderní zařízení v široké nabídce
- snižující se cena zařízení pro OZ
- výhodná investice - podnikání
- změny ekologického myšlení

Možnosti využití biomasy

Cílené pěstování rostlin pro fytoenergetiku

Energetické zdroje rostlinného původu lze vedle odpadních hmot (slámy, dřevní a lesní odpady apod.) významně rozšířit o rostliny záměrně pěstované k těmto účelům. Tato možnost se nabízí zejména v poslední době, kdy je u nás výrazný přebytek zemědělské půdy, neboť produkce tradičních potravinářských plodin byla omezena. V současné době se odhaduje cca 500 tis. ha přebytečné půdy, která by mohla být využita pro nepotravinářské potřeby. Jako jedním z perspektivních typů rostlin jsou právě energetické rostliny.

Druh energetické plodiny je určován mnoha faktory: druhem půd, způsobem využití a účelem, možností sklizně a dopravy, druhovou skladbou v okolí. Předem se musí porovnat náklady na pěstování a na výrobu (spotřebu energie) a výnosu (zisku) energie.

Z bylin jsou zajímavé rostliny produkující cukr, škrob nebo olej. Například brambory, cukrová řepa, slunečnice a zejména řepka (řepkový olej se zpracovává na naftu a mazadla, řepková sláma se použije ke spalení). Řepková sláma má vyšší výhřevnost 15 - 17,5 GJ/t oproti obilné slámě, u které počítáme s výhřevností 14,0 - 14,4 GJ/t.

Z víceletých rostlin je známá křídlatka sachalinská (*Reynoutria sachalinensis* Nakai), která dosahuje vysokých výnosů 30 - 40 t sušiny z ha. Velmi diskutovanou energetickou rostlinou je sloní tráva (*Miscanthus sinensis*). Výhodné je pěstování konopí setého (*Cannabis sativa* L.), neboť nevyžaduje žádné ošetření v průběhu vegetace. V Evropě dosahuje výšky až 4 m a výnosu hmoty 6 - 15 t suché hmoty z ha. Konopí je jednoletá rostlina, ale na stanovišti vydrží, pokud se vysemeší, mnoho let (odtud např. Konopiště). Jedná se především o vysoce vzrůstné robustní rostliny, vykazující vysokou produkci nadzemní hmoty. Čím vyšších výnosů se docílí, tím je jejich pěstování efektivnější a získávání energetických zdrojů je levnější.

PLODINA/TERMÍN	VÝHŘEVNOST [MJ/kg]	VLHKOST	VÝNOS [t/ha]		
			min.	prům.	opt.
Sláma obilovin (VII-X)	14	15	3	4	5
Sláma řepka (VII)	13,5	17-18	4	5	6
Energetická fytomasa - orná půda (X-XI)	14,5	18	15	20	25
Rychlerostoucí dřeviny - zem. půda (XII-II)	12	25-30	8	10	12
Energetické seno - zem. půda (VI;IX)	12	15	2	5	8
Energetické seno - horské louky (VI;IX)	12	15	2	3	4
Rychlerostoucí dřeviny - antropogenní půda (XII-II)	12	25-30	8	10	12
Jednoleté rostliny - antropogenní půda (X-XI)	14,5	18	15	17,5	20
Energetické rostliny - antropogenní půda (X-XII)	15	18	15	20	25

Orientační klíčová čísla pro výhřevnost, výnosy, dobu sklizně a sklizňovou vlhkost energetické fytomasy. (Zdroj: VÚRV).

V zahraničí jsou rozšířeny především tzv. sečné lesy, tj. speciální plantáže rychle rostoucích dřevin, zejména topolů a vrb. Největší plochy energetických vrbových plantáží jsou ve Švédsku. Z bylin jsou doporučovány druhy vysoce vzrůstných trav. Nejčastěji tzv. sloní tráva – *Miscanthus* (česky ozdobnice). Větší plochy jiných nedřevních energetických rostlin nejsou zatím běžně doporučovány.

V našich podmínkách lze rovněž zakládat plantáže rychle rostoucích dřevin např. topolů i vrb. V několika lokalitách byly již tyto porosty úspěšně založeny. Jedná se jak o zemědělskou půdu (např. v jižních Čechách), tak o složiště popele. Dobré výsledky byly dosaženy na složišti elektrárny Pruněrov a Počerady. Velkoplošné zakládání těchto plantáží je však omezeno relativně vysokými náklady na jejich výsadbu. Obdobná situace je i při zakládání porostů Miscantu, který se rovněž množí vegetativně, takže musí být vysazován z jednotlivých oddenků. Vedle těchto příčin spočívá problematické rozšíření Miscantu u nás v jeho požadavcích na dostatečnou vláhu a mírné zimy. Proto se v některých oblastech nedaří, zvláště tam, kde trpí holomrazy a nedostatkem srážek. Nejvhodnější rychle rostoucí dřeviny (RRD) jsou platany, topoly (černý, balzamový), pajasany (žláznatý), akáty, olše a zejména vrby, které jsou vhodné hlavně pro hydromorfní půdy podél vodotečí, kde lze uplatnit i domácí topol černý. Obmýtní doba je 2 až 8 vegetačních období, životnost plantáže je 15 - 20 let. Speciální vyšlechtěné klony mají výtěžnost až 15 -18 t sušiny na ha, v našich podmínkách se dosahuje roční výtěžnosti 10 t/ha. Je třeba respektovat zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny (cizí rostliny a dřeviny).

Vzhledem k celkovému přebytku zemědělské půdy a rozsáhlým plochám po devastaci půdy průmyslovou činností se snažíme vyhledávat nejvhodnější energetické rostliny pro tyto naše podmínky. Soustředíme se přitom na rostliny, jejichž porosty se zakládají zasetím osiva, což je nepoměrně levnější než výsadbou. Dále zkoušíme především rostliny víceleté a vytrvalé, jejichž pěstování je rovněž levnější než rostlin jednoletých, vyžadující každoroční úplnou kultivaci. Výnosy těchto energetických rostlin mají být co nejvyšší, ale již cca od 8-10 t suché hmoty z 1 ha je produkce dostačující.

Průměrné výnosy suché hmoty vytrvalých a rostlin v t/ha

rostliny netradiční., krmné	t/ha	planě rostoucí, okrasné	t/ha
šťovík (kříženec šťovíku zahraničního a tjanšanského)	18-23	křídlatka	35-40
Mužák prorostlý	11-14	topolovka	13-15
Boryt barvířský	10-12	komínice bílá	18-20
Sléz krmhý	10-11	bělotrn	14-17
Jestřebina východní	6-8	vratič	15-18

Z vytrvalých rostlin u nás nově pěstovaných se jeví jako velice perspektivní šťovík krmný. Lze jej v případě potřeby využívat s úspěchem rovněž pro běžné krmení hospodářských zvířat s úspěchem rovněž pro běžné krmení hospodářských zvířat a pro energetické účely je výhodný také proto, že jej lze sklízet při plné zralosti, kdy je relativně suchý (období slámy). Z rostlin planě rostoucích je bezkonkurenčně nejproduktivnější křídlatka, zvl. křídlatka sachalinská. K jejímu záměru rozmnožování však jsou výhrady, neboť se jedná o spontánně se množící expanzivní druh. Nemnoží se ale téměř vůbec semeny, takže její expanzita je omezena. Je nesrovnatelně méně nebezpečná než plevelné rostliny množící se semeny. Vzhledem k obrovskému nárůstu fyto-masy by bylo škoda nevyužívat křídlatku k přímému spalování pro produkci energie. Bylo by možné ji sklízet z planě rostoucích porostů, pokud jsou přístupny mechanizované sklizni. Proti takovému využití křídlatky nelze nic namítat ani z hlediska ochrany přírody, neboť pravidelnou sklizní by docházelo k určitému oslabování těchto porostů a tím i k omezení jejich spontánního šíření.

Výsledky s pěstováním jednoletých rostlin jsou uváděny zejména proto, že byly pěstovány též na plochách devastovaných důlní a energetickou činností. Přehled jejich průměrných výnosů je uveden v následující tabulce:

	pěstební lokalita		
druh rostlin	zemědělská půda	složité popele	důlní výsypka
čirok zrnový	8,9	8,2	10,9
čirok cukrový	10,5	12,5	18,9
súdánská tráva	8,7	9,1	12,3
hyso(kříženec čiroku a súdánské trávy)	10,3	10,6	12,3
konopí seté	8,0	16,6	7,8

Získané výsledky (průměr 4-5 let) prokázaly jednoznačně možnost úspěšného pěstování energetických rostlin i na složitých popele a důlních výsypkách. Je to tudíž jedna z reálných možností, jak a efektivně ozelenit neplodnou devastovanou půdu a přispět tak intenzivní zelení ke zlepšení bilance CO₂ v ovzduší.

Návrh kotelny na biomasu

- celkový výkon 1,0 MW
- roční spotřeba paliva 690.260 kg při účinnosti 75%

Přepočty na plochy nutné pro výkon

rostliny planě rostoucí, okrasné	ročně	zvýšení na 2 odstávky
křídlatka	19,71 ha	24,6 ha
topolovka	53 ha	66,5 ha
kominice	38,5 ha	48 ha

Výkon pro 200 obyvatel cca 70 rodinných domů.

- Potřeba na 1 obyvatele 0,12 ha / obyvatele = 1.200 m² osazených ploch křídlatkou
- Potřeba pro řešené území 10.750 ha = 107,5 km² ploch křídlatky.

Výhody a nevýhody vytápění dřevem

Kromě příznivé ceny je výhodou nízká produkce popela (1-2%, což snižuje náklady a zjednodušuje obsluhu. Dřevěný popel je navíc výborné hnojivo. V kotli na dřevo lze zlikvidovat i různé zahradní zbytky.

Nevýhodou je potřeba velkého skladovacího prostoru. Pro uvedený příklad představuje roční spotřeba dřeva 16-18 m³, event. 43 – 46 q dřevěných briket. Další nevýhodou je nutno manipulace s palivem

Moderní kotle na dřevo se zplynováním paliva lze regulovat prostorovým a teplotním regulátorem obdobně jako plynové či elektrické kotle. Podle potřeby tepla se přikládá 3 až 5krát za den. Kotle na dřevo dokáží setrvat v tzv. „tepelné rezervě“ až 24 hodin a potom se mohou samy rozhořet.

Biomasa, CO₂ a NO_x

Vzhledem k tomu, že CO₂ uvolněný při spalování organické hmoty je znovu absorbován při růstu rostlin, není problém s těmito emisemi. Jde o proces obnovitelný, rostlina uvolní při spálení jen tolik CO₂, kolik ho spotřebovala při vlastním růstu, takže splovení biomasy nepřispívá ke skleníkovému efektu.

Ve dřevě není síra, stopy síry jsou ve slámě – asi 0,1% v porovnání s minimálně 2% v hnědém uhlí. Obsah dusíku je 0,1 až 0,5% na rozdíl od tradičních paliv, která mají až 1,4%. Tvorbu NO_x však lze řídit optimální teplotou plamene.

Dřevo či sláma, které jsou správně spáleny, jsou přírodě nejpřátelštějším palivem (hned po vodíku), neboť jediným příspěvkem ke znečištění ovzduší jsou NO_x. Oxidy dusíku

vznikají při každém spalování, kde se používá atmosférický vzduch, a jejich množství závisí na kyselině spalování, zejména na teplotě. Kvalita spalování je velmi důležitá, neboť při nedokonalém spalování (zvláště mokrého dřeva) vznikají škodlivé látky (například dehet), které zatěžují životní prostředí.

Závěry

Využívání biomasy pro energii včetně záměrného pěstování energetických rostlin má řadu výhod:

- zlepšuje bilanci CO₂ v ovzduší a přispívá tak ke zlepšení životního prostředí
- přispívá k rozšíření obnovitelných zdrojů energie
- umožní efektivnější využívání přebytečné zemědělské půdy a urychlené ozelenění devastovaných ploch
- vytváří nové pracovní příležitosti v nejrůznějších profesích. zvl. na venkově

Pro výraznější rozvoj fytoenergetiky v ČR je nezbytné vytvářet podmínky odpovídající trendům v Evropě. S našimi současnými 0,6% podílu energie z biomasy máme co dělat, abychom se přiblížili cílům navrženým v „Bílé knize“, kde má evropská energetika do r. 2010 zvýšit podíl obnovitelné energie ze 6 na 12%.

Pro energetické plantáže je velmi důležitá volba plodiny. Druh energetické plodiny je určován mnoha faktory – druhem půd, způsobem využití a účelem, možností sklizně dopravy, druhovou skladbou v okolí. Předem se musí porovnat náklady na pěstování.

V analytické části studie byl porovnán počet obyvatel, podíl zemědělské půdy katastru přičemž byla stanovena potřeba zemědělské půdy v ha na jednoho obyvatele. (výkresová část – analýza současného stavu – obnovitelné zdroje energie – pěstování křídlatky, č.gr. části 6.17). v posledním oddílu této přílohy – Procento zemědělské půdy potřebné pro pěstování křídlatky zřetelně vyniknou oblasti ve světlém zabarvení signalizující relativně nízkou potřebou zemědělské půdy potřebné pro pěstování křídlatky a následné užívání pro spalování (do 5%).

V území byly vytipovány lokality Tuřany, Vojtanov a Stará Voda jakožto vhodná místa pro pěstování energetické křídlatky. Katastry obcí mají dostatečnou kapacitu zemědělské půdy, počet obyvatel a jejich potřeby jsou odhadovány jako uspokojitelné, navíc disponují vhodným terénem a možností spolupráce se sousedními katastry.

Grafická příloha č. 6.5 dokumentuje druhy pozemků jednotlivých katastrů zájmového území. Dle převahy druhu jednotlivých kategorií lze uvažovat i o jiném využívání soustředěném na konkrétní plodinu. Převaha lesních pozemků v katastrech jako Mariánské Lázně, Lázně Kynžvart a Stará Voda nabízí jistě možné využití dendromasy a následně dřevoplynu.

Konkrétní využití dalších obnovitelných zdrojů jako je např. bioplyn, skládkové plyny, methan a jiné je třeba ověřit samostatnou studií.

2.1.10. Lidské zdroje

Struktura zaměstnanosti

Nejvyšší počet firem je v první kategorii do 25 zaměstnanců, sem patří menší právnické osoby. Ale především se v této oblasti, zejména 0 – 1 zaměstnanec jedná o živnostníky, tzn. ekonomické subjekty s uvedenou právní formou fyzická osoba, u kterých dochází k nejčastějším změnám z hlediska vzniku a zániku firem. K 31.12.2003 bylo na ÚP v Chebu registrováno celkem 1634 firem – včetně těch, kteří neuvedli počet zaměstnanců.

Zaměstnanost v okrese Cheb dle podkladů z OSSZ k 31.12.2003

Kategorie	Počet organizací a OSVČ	Počet zaměstnanců
Malé organizace (do 25)	1926	8757
Velké organizace (nad 25)	252	20725
OSVČ	9384	0

V následujících dvou tabulkách jsou zaznamenány údaje o počtu zaměstnanců a zaměstnavatelů sledovaných monitoringem Úřadu práce podílející se na zaměstnanosti v okrese Cheb. Tabulka tedy neposkytuje přehled o celkové zaměstnanosti okresu.

Zaměstnavatelé podle počtu zaměstnanců v roce 2003

Kategorie	počet firem		počet zaměstnanců	
	celkem	podíl	celkem	podíl
do 25	949	82,74%	5 547	22,25%
26 - 49	78	6,80%	2 772	11,12%
50 - 99	62	5,42%	4 586	18,39%
100 - 199	40	3,49%	6 268	25,14%
200 - 299	12	1,05%	2 936	11,77%
300 - 399	3	0,26%	677	2,71%
400 - 499	1	0,08%	486	1,95%
500 - 999	1	0,08%	503	2,02%
1000 a více	1	0,08%	1160	4,65%
CELKEM	1147	100%	24935	100%

Za rok 2003 bylo Úřadem práce v Chebu dotazníkovým šetřením kontaktováno 496 zaměstnavatelů.

Zaměstnavatelé podle odvětví ekonomické činnosti

Kategorie	Odvětví	Počet zaměstnavatelů	Počet zaměstnanců
A	Zeměděl., mysl., les. hosp	34	591
B	Rybolov, chov ryb	2	143
C	Dobývání nerost. surov.	4	335
D	Zpracovatelský průmysl	202	9475
E	Výr. el., plynu a vody	9	535
F	Stavebnictví	53	1503
G	Obchod a opravy spotř.	304	1490
H	Pohostinství, ubytování	207	1352
I	Doprava, sklad., pošty	63	1105
J	Peněžnictví a pojišťov.	28	74
K	Nemov., výzkum, vývoj	133	740
L	Veř. správa, obrana, soc.	37	2300
M	Školství	36	1521
N	Zdrav., veter. a soc. čin.	49	3187
O	Ost. veř., soc., osob. sl.	*2	1253
CELKEM		1253	25604

Stav a vývoj volných pracovních míst

Nabídka volných míst za rok 2003 byla v ročním průměru oproti průběhu roku 2002 podstatně nižší. V celoročním průměru zhruba o 129 míst ve srovnání s rokem 2002. Pokles zaznamenaly všechny kategorie-dělnické o 74 míst, kategorie THP o 55 míst, kategorie pro ZPS o 7 míst a kategorie míst pro absolventy a mladistvé o 17 míst oproti roku 2002.

Stav a vývoj volných pracovních míst v roce 2002

měsíc	počet uchazečů	celkem VPM	dělnické	THP	ZPS	pro absolventy a mladistvé	počet uchazečů na 1 VPM
leden	2 859	541	400	141	29	71	5,2
únor	2 517	509	352	157	22	46	4,9
březen	2 733	569	427	142	37	54	4,8
duben	2 672	618	462	156	28	48	4,3
květen	2 652	600	432	168	39	51	4,4
červen	2 671	610	427	183	23	52	4,3
červenec	2 843	690	458	232	21	108	4,1
srpen	2 899	710	501	209	23	91	4,1
září	2 862	704	495	209	23	35	4,1
říjen	2 883	654	434	220	23	41	4,4
listopad	3 021	641	486	155	22	35	4,7
prosinec	3 242	468	371	97	31	29	6,9
PRŮMĚR	2 821	610	437	172	27	55	4,7

Stav a vývoj volných pracovních míst v roce 2003

měsíc	počet uchazečů	celkem VPM	dělnické	THP	ZPS	pro absolventy a mladistvé	počet uchazečů na 1 VPM
leden	3579	483	375	108	24	38	7,4
únor	3627	532	396	136	34	42	6,8
březen	3548	418	313	105	24	44	8,5
duben	3349	499	387	112	26	36	6,7
květen	3265	523	392	131	25	42	6,2
červen	3259	486	347	139	25	40	6,7
červenec	3389	485	344	141	28	45	6,9
srpen	3433	515	368	147	11	44	6,6
září	3593	493	385	108	9	50	7,2
říjen	3604	560	461	99	10	34	6,4
listopad	3635	475	358	117	23	32	7,6
prosinec	3917	298	236	62	1	16	13,1
PRŮMĚR	3513	481	363,5	117,1	20,0	38,6	7,51

Pokles v počtu inzerovaných volných pracovních míst se projevil ve všech kategoriích. V profesích pro občany se základním vzděláním (o více než 96 VPM), u vyučených o více než 154 VPM. Pro občany s ukončeným ÚSO vzděláním klesl počet nabízených míst oproti roku 2002 o 82. Počet nabízených volných míst pro občany s vysokoškolským vzděláním se snížil o 11 VPM, v této vzdělanostní skupině jde především o dlouhodobě obtížně obsazovaná místa lékařů. Vzhledem k vyššímu počtu registrovaných nezaměstnaných zároveň letos došlo ke zvýšení ukazatele „Počet uchazečů o zaměstnání na jedno volné pracovní místo“ na 7,51. Pro srovnání uvádíme hodnoty z předchozích let: 2000 – 5,1; 2001 – 3,4; 2002 – 7,0.

Počet hlášených VPM a dlouhodobě neobsazených VPM podle KZAM a požadavků na vzdělání Stav k 31.12.2003

KZAM (trojmístný kód skupiny)	Profese	ISCED 1997 vzdělání (kódy)	VPM celkem	z toho VPM dlouhodobě neobsazená (nad 3 měsíce)
743	šička	C - H	50	36
712	zedník	H	22	15
521	prodavač	H	9	3
722	zámečník	H	9	6
222	lékař	V	14	12
832	řidič	H	7	2

Nejvyšší podíl volných míst se stále projevuje vysokým počtem pracovních nabídek v textilní výrobě – šičky od počátku roku průměrně 20,3% ze všech registrovaných míst (k 31.12.2003 – 50 VPM). V této oblasti dochází nejčastěji k vydávání pracovních povolení pro občany cizí státní příslušnosti neboť v tomto oboru není dostatek kvalifikované pracovní síly a rovněž ze strany uchazečů o zaměstnání není o tyto profese zájem. Nejvíce nahlášených VPM 560 bylo zaznamenáno v říjnu, největší absolutní pokles nastal v měsíci

prosinci (-177). Nejvíce volných míst pro občany se ZPS bylo v nabídce ÚP v únoru – 34, nejméně v prosinci – 1. Pro absolventy škol a mladistvé maximum v měsíci září – 50 a minimum – 16 v prosinci.

Nezaměstnanost

Projevuje se snížená mobilita obyvatel, která je limitována nedostatečným dopravním spojením zajišťovaným veřejnou hromadnou dopravou, zejména při směnné pracovní době a rovněž ochotou a finančními možnostmi obyvatel při dojíždění do zaměstnání. Občané okresu Cheb mají zároveň omezený prostor pro pracovní uplatnění, protože v sousedních okresech – Sokolově, Karlových Varech i Tachově, je situace na trhu práce ještě obtížnější (k 31.12.2003 míra nezaměstnanosti v okrese Sokolov-13,1%, okres K.Vary - 10,3% , okres Tachov – 10,2%).

Na nezaměstnanosti se podílí omezování výroby ve velkých organizacích a nedostatečné vstřebávání uvolněných pracovníků malými a středními podniky, také nesoulad kvalifikační struktury uchazečů s profesními požadavky zaměstnavatelů (snaha o postupné řešení rekvalifikacemi) a sezónnost prací zejména ve stavebnictví a lázeňství.

Stav a vývoj celkového počtu uchazečů a míry nezaměstnanosti

Porovnání míry nezaměstnanosti v letech 2002 a 2003

měsíc	rok 2003			rok 2002		
	celkem	s příspěvkem	míra nezaměstnanosti	celkem	s příspěvkem	míra nezaměstnanosti
leden	3579	1491	7,9%	2859	1290	6,2%
únor	3627	1485	8,0%	2817	1251	6,2%
březen	3548	1330	7,8%	2733	1147	6,0%
duben	3349	1180	7,3%	2672	1063	5,9%
květen	3265	1083	6,9%	2652	1013	5,9%
červen	3259	1101	6,9%	2671	996	5,9%
červenec	3389	1216	7,2%	2843	1088	6,3%
srpen	3433	1229	7,3%	2899	1114	6,4%
září	3593	1336	7,6%	2862	1126	6,4%
říjen	3604	1335	7,7%	2883	1089	6,4%
listopad	3635	1344	7,7%	3021	1162	6,7%
prosinec	3917	1504	8,3%	3242	1277	7,2%
PRŮMĚR	3517,5	1303	7,6%	2846	1135	6,2%

Oproti uplynulým dvěma rokům došlo letos ke zvýšení míry nezaměstnanosti. Na konci období hodnota převyšuje stav z počátku roku 2003 o 0,4%. Za poslední tři roky je to tedy nejméně příznivý vývoj. V předchozích letech 2000 – 2002 se rovněž míra nezaměstnanosti mezi lednem a prosincem snížila v roce 2000 o 2,2% a 2001 o 1,1% a zvýšila v roce 2002 o 1,0% .

Letos nejnižší stav počtu uchazečů o zaměstnání byl zaznamenán v měsíci červnu – 3259, což se nejvíce přibližuje hodnotě z března roku 2000 (3295 UOZ). Celoroční průměrný počet uchazečů o zaměstnání v letech 2001 – 2003 činil po řadě 2334, 2846 a 3517. Průměrná míra nezaměstnanosti v těchto obdobích byla: 5,0%, 6,2% a 7,6%.

Hmotné zabezpečení bylo v roce 2003 v průměru za měsíc vypláceno 1303 uchazečům – o 168 více než v průměru roku 2002. Výše průměrného měsíčního nároku na

hmotné zabezpečení k 31.12.2003 činí 3 209,- Kč (o 298,- Kč více než ke konci roku 2002) a pro ženy 2 943,- Kč (o 160,- Kč více než ke konci roku 2002).

Vývoj struktury nezaměstnaných

- Věková struktura uchazečů

Nejpočetnější skupinou jsou uchazeči ve věku 19-29, kde bylo zaznamenáno k 31.12.2003 1126 UOZ (z toho 455 žen) tj. 28,7% z celkového počtu. V této kategorii jsou evidováni většinou absolventi škol. Další početnou skupinu tvoří uchazeči mezi 50-59 lety. Tito uchazeči tvoří z celkového počtu 851 UOZ (z toho 368 žen) tj. 21,7%. Následuje skupina 40-49 let, kterou tvoří z celkového počtu 814 UOZ (z toho 406 žen) tj. 20,8 %. Průměrný věk uchazeče za rok 2003 činí 37 let.

Vývoj věkové struktury nezaměstnaných za rok 2003

věková skupina	březen		červen		září		prosinec	
	uchazeč	podíl	uchazeč	podíl	uchazeč	podíl	uchazeč	podíl
do 19 let	267	7,5%	232	7,1%	335	9,3%	312	8,0%
19 - 29 let	1041	29,3%	931	28,6%	1022	28,4%	1126	28,7%
30 - 39 let	666	18,8%	624	19,1%	698	19,4%	771	19,7%
40 - 49 let	769	21,7%	695	21,3%	716	19,9%	814	20,8%
50 - 59 let	778	21,9%	745	22,9%	782	21,8%	851	21,7%
60 a více let	27	,8%	32	1,0%	40	1,1%	43	1,1%
CELKEM	3548	100%	3259	100%	3593	100%	3917	100%

- Struktura uchazečů podle pohlaví

K 31.12.2003 bylo evidováno v okrese Cheb 2126 mužů a 1791 žen, ve srovnání s prosincem roku 2002 vzrostl počet mužů o 299 a počet žen o 376 uchazečů o zaměstnání. Podíl mužů je dlouhodobě v okrese Cheb vyšší než žen. Největší rozdíl v počtu uchazečů podle pohlaví v mikroregionech na základě údajů sledovaných za měsíc prosinec je na mariánskolázeňsku – 39,2%, následuje ašsko o 32,4% více mužů než žen. Nejvyrovnanější je stav v mikroregionu chebsko o 5,8% převažuje počet žen. Průměrný roční rozdíl v počtu uchazečů podle pohlaví činí 8,6% ve prospěch mužů.

Vývoj struktury nezaměstnaných podle pohlaví v roce 2002

měsíc	březen		červen		září		prosinec	
	uchazečů	podíl	uchazečů	podíl	uchazečů	podíl	uchazečů	podíl
muži	1558	57,0%	1505	56,3%	1578	55,1%	1827	56,4%
ženy	1175	43,0%	1166	43,7%	1284	44,9%	1415	43,6%
CELKEM	2733	100%	2671	100%	2862	100%	3242	

Vývoj struktury nezaměstnaných podle pohlaví v roce 2003

měsíc	březen		červen		září		prosinec	
	uchazečů	podíl	uchazečů	podíl	uchazečů	podíl	uchazečů	podíl
muži	1977	55,7%	1790	54,9%	1907	53,1%	2126	54,3%
ženy	1571	44,3%	1469	45,1%	1686	46,9%	1791	45,7%
CELKEM	3548	100%	3259	100%	3593	100%	3917	100%

- Struktura uchazečů podle vzdělání

Nejpočetnější skupiny tvoří uchazeči se základním vzděláním a vyučením. Podíl uchazečů se základním vzděláním tvoří 41,3% a zůstává nadále rizikovou skupinou s nejdelší délkou nezaměstnanosti. Vyučení tvoří 38,7% z celkového počtu a jejich nezaměstnanost většinou prodlužuje nedostatek požadované praxe, nebo jim chybí doplněk kvalifikace (svářečský průkaz, vyhláška 50/78 Sb.). Absolventi středních škol většinou s ekonomickým zaměřením, SOU s mat., gymnázií nemají rovněž na trhu práce příliš velké uplatnění. Uchazeči s ÚSO vzděláním tvoří 13,7% a s VŠ vzděláním 1,8%. Pokud porovnáme tento stav s údaji ke konci pololetí roku 2003 podle tohoto členění nedošlo k výrazné změně ve struktuře registrovaných nezaměstnaných v uvedených kategoriích.

Struktura uchazečů podle vzdělání v roce 2003

vzdělání	březen			červen			září			prosinec		
	celke	muži	ženy	celke	muži	ženy	celke	muži	ženy	celke	muži	ženy
základní	1564	827	737	1459	758	701	1472	745	727	1618	861	757
vyučen	1313	821	492	1197	736	461	1349	805	544	1516	912	604
SOV bez	27	10	17	22	6	16	27	6	21	29	5	24
SOU s mat.	66	40	26	59	37	22	81	48	33	78	43	35
ÚSV	73	40	33	65	31	34	62	28	34	67	32	35
ÚSO	445	195	250	397	179	218	521	221	300	536	223	313
VŠ	60	44	16	60	43	17	81	54	27	73	50	23
CELKEM	3548	1977	1571	3259	1790	1469	3593	1907	1686	3917	2126	1791

- Osoby se změnou pracovní schopností

K 31.12.2003 bylo evidováno 441 občanů se ZPS (tj. 11,3% z celkového počtu), z toho 209 žen. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2002 došlo ke zvýšení počtu občanů se ZPS a to o 54, u žen o 32 uchazečů o zaměstnání. Velká část těchto uchazečů se ZPS je v předdůchodovém věku, objevují se zdravotní problémy, a tito uchazeči mají pouze základní vzdělání, což jejich šanci zprostředkovat zaměstnání stěží ještě více.

Míry nezaměstnanosti podle obcí v okrese Cheb

Míra nezaměstnanosti v regionech okresu Cheb – stav k 31.12.2003

název obce	počet obyvatel	ekonomicky aktivní	počet nezaměstnaných	míra nezaměstnanosti v %
Františkovy Lázně	5261	2923	200	6,8%
Cheb	32893	17883	1742	9,7%
Křižovatka	266	149	5	3,4%
Libá	577	290	30	10,3%
Lipová	562	291	46	15,8B%B
Luby	2478	1308	160	12,0%
Milhostov	322	181	41	22,7%
Nebanice	311	168	24	14,3%
Nový Kostel	538	280	35	12,5%
Odrava	198	113	16	14,2%
Okrouhlá	234	121	18	14,9%
Plesná	1982	1045	100	9,3%
Pomezí nad Ohří	74	48	3	6,3%
Poustka	117	64	13	20,3%
Skalná	1668	919	80	8,7%
Třebeň	347	194	24	12,4%
Tuřany	109	53	10	18,9%
Velký Luh	126	67	10	14,9%
Vojtanov	192	100	12	12,0%
obvod Cheb	48255	26197	2569	9,9%
Aš	12584	6712	491	7,3%
Hazlov	1595	814	55	6,8%
Hranice	2266	1184	64	5,4%
Krásná	430	235	15	6,4%
Podhradí	166	87	6	6,9%
obvod Aš	17041	9032	631	6,9%
Dolní Žandov	1187	657	52	7,9%
Drmoul	751	421	14	3,3%
Lázně Kynžvart	1620	876	46	5,3%
Mariánské Lázně	14741	7964	451	5,7%
Milíkov	213	99	12	12,1%
Mnichov	339	139	12	8,6%
Ovesné Kladruby	121	64	6	9,4%
Prameny	144	69	5	7,3%
Stará Voda	444	267	18	6,7%
Trstěnice	349	184	8	4,4%
Tři Sekery	714	369	26	7,1%
Valy	305	158	5	3,2%
Velká Hleďsebe	2124	1180	53	4,5%
Vlkovice	127	76	5	6,6%
Zádub-Závišín	263	139	4	2,9%
obvod Mariánské	23442	12662	717	5,6%

Cizinci na trhu práce

Počet platných povolení pro cizince v okrese Cheb k 31.12.2003 činil 684 a z toho 335 pro ženy, což je ve srovnání se stejným obdobím minulého roku rozdíl o +129 povolení celkem a +94 pro ženy. Z hlediska dosaženého vzdělání tvoří největší skupinu (80,6%) občané se základním vzděláním, 15,7% ÚSO a 3,7% vysokoškolské vzdělání.

ÚP v Chebu se snaží pracovní povolení pro zahraniční pracovníky co nejvíce omezovat a sleduje situaci na trhu práce, zda místa, na která zaměstnavatelé požadují zaměstnat cizince lze obsadit českými občany.

Nejčastější pracovní povolení pro cizince vytváří místa v profesích šičky - švadleny, kterých je v chebském regionu nedostatek a ze strany uchazeček na zaučení, nebo zabezpečení rekvalifikace o toto zaměstnání není zájem. Další častou profesí jsou zedníci a pomocní stavební dělníci, svářeči, dekoratéri keramiky a místa, na která nemají čeští občané potřebnou kvalifikaci a specializaci. Jedná se o profese ve vedoucích funkcích – ředitelé, manažeři, obchodní zástupci, u firem kde většinou převažuje zahraniční účast, a také lektori jazyků.

Nejvyšší podíl zaměstnanosti u zahraničních pracovníků v okrese Cheb ke konci roku 2003 tvoří Ukrajina – 30,0%, Polsko – 22,2%, Mongolsko – 12,4%, Rusko – 7,9%. Vzhledem k pololetní situaci se zvýšil podíl udělených povolení pro občany Polska a Ruska nižší poměr zaměstnávaných cizinců se projevil u občanů Ukrajiny. Občané Vietnamu jsou v převažující míře podnikatelé s živnostenskými listy. V současné době se tato forma v hojném množství vyskytuje i u ostatních národností a tím dochází k častému obcházení zákona o zaměstnanosti. Začíná se zároveň projevovat zaměstnávání státních občanů Vietnamu svými krajany, zejména v oblasti pohostinství a poskytování služeb.

K dennímu dojíždění do SRN (pendleři) bylo ÚP v Chebu do konce roku 2003 potvrzeno celkem 661 potvrzení, což je ve srovnání se stavem v roce 2002 o 134 potvrzení méně. Čeští občané denně dojíždí za prací do SRN převážně jako stavební dělníci (truhláři, zedníci), kuchaři-číšníci, dělníci v zemědělství, jako pracovníci pomocných prací a v poslední době se zvýšil zájem v SRN o zdravotní sestry. K zaměstnání do SRN v roce 2003 zaznamenal ÚP v Chebu 178 krátkodobých (na 3 měsíce) a 9 pracovních povolení na dobu 12 – 18 měsíců.

Zaměstnaní občané cizí státní příslušnosti podle národnosti k 31.12.2003

stát	celkem	z toho žen	kategorie vzdělání					
			1	2	3	4	5	6
UKR	201	107	0	45	140	12	0	4
POL	148	4	0	1	138	8	0	1
MNG	83	71	0	16	67	0	0	0
RUS	53	37	0	3	11	39	0	0
DEU	34	7	0	0	4	7	14	9
BGR	37	30	0	1	36	0	0	0
VNM	28	11	0	6	21	1	0	0
BLR	17	16	0	8	9	0	0	0
MDA	18	15	0	6	12	0	0	0
THA	21	21	0	7	9	5	0	0
KAZ	6	1	0	0	4	2	0	0
ROM	6	3	0	4	2	0	0	0
USA	6	1	0	0	0	3	2	1

AUT	5	1	0	0	1	2	0	2
JPN	3	3	0	0	0	3	0	0
GBR	3	0	0	0	2	0	1	0
HUN	3	3	0	0	0	2	0	1
LTU	2	0	0	2	0	0	0	0
MKD	2	0	0	1	1	0	0	0
BEL	2	2	0	0	0	1	0	1
FRA	1	0	0	0	0	1	0	0
LUX	1	0	0	0	0	0	0	1
SWE	1	0	0	0	1	0	0	0
CAN	1	1	0	0	0	0	0	1
EGY	1	0	0	0	0	1	0	0
UZB	1	1	0	0	0	1	0	0
CELKEM	684	335	0	100	458	88	17	21

K 31.12.2003 bylo registrováno 420 občanů SR, z toho 191 žen, to je ve srovnání s rokem 2002 o 177. Jelikož v okrese Cheb není dostatek zdravotních sester a (značná část dojíždí pracovat do SRN za vyšší mzdu) a ze strany zaměstnavatelů je o ně velký zájem, jsou některá tato místa obsazována občany SR. Zaměstnavatelé v současné době upřednostňují v některých případech zaměstnávání občanů SR před ostatními cizinci a neoznamují ÚP v Chebu volná pracovní místa. Převážná část těchto občanů je zaměstnána v dělnických profesích – šičky, montážní dělníci a zedníci.

Aktivní politika nezaměstnanosti

Při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti Úřad práce v Chebu vycházel z celkové situace na trhu práce se snahou napomoci zaměstnanosti v regionu. K řešení nezaměstnanosti je podporováno v rámci SÚPM malé a střední podnikání. Jsou dotovány rekvalifikace na doplnění kvalifikace uchazečů z hlediska uplatnění na trhu práce a vytváří se místa na odbornou praxi absolventů středních a vysokých škol. Pro obtížně umístitelné uchazeče jsou vytvářeny místa na veřejně prospěšné práce.

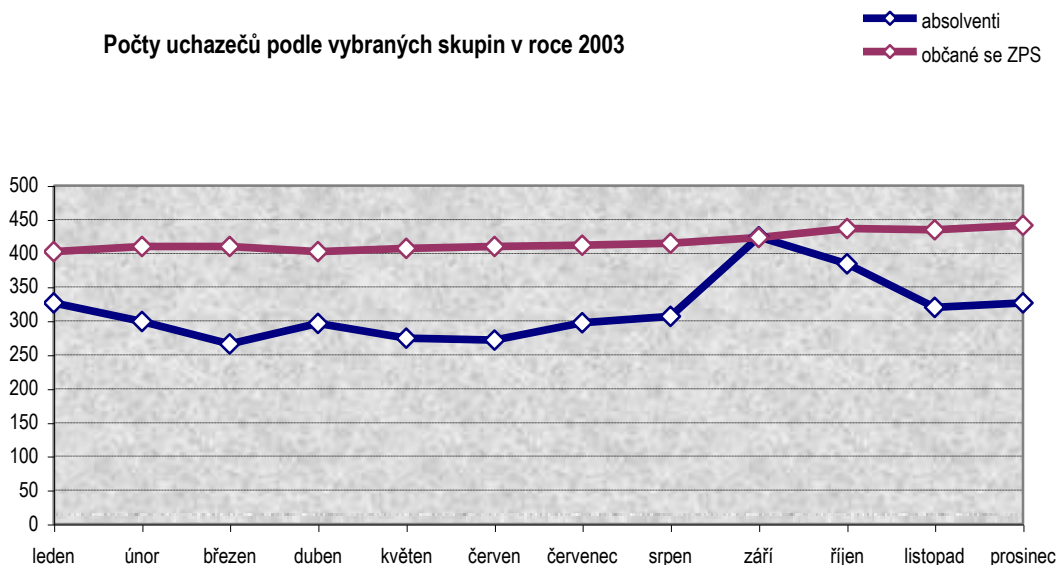
V průběhu roku došlo ke zvýšení zájmu uchazečů i zaměstnavatelů o pomoc ÚP při vzniku nových pracovních míst formou využívání nástrojů APZ (především podpory SÚPM u zaměstnavatele).

Úřad práce poskytuje informační a poradenské služby veřejnosti, školám a žákům rozhodujícím se o svém budoucím povolání. A to jak v rámci JOB klubu, tak zároveň i podáváním informací přímo na školách.

Stručná analýza problémových skupin a oblastí

Mezi rizikové skupiny s obtížným postavením na trhu práce patří osoby se změněnou pracovní schopností a těžce zdravotně postižení. K 31.12.2003 bylo evidováno 441 občanů se ZPS (209 žen). Volných pracovních míst pro občany se ZPS ke konci tohoto období bylo hlášeno 1 a v průměru za měsíc 27 VPM, což je pouze 3,7% z celkového průměrného počtu za rok. Tito uchazeči nemají na trhu práce uplatnění vzhledem k jejich zdravotním handicapům a zaměstnavatelé pro ně vždy nemají vhodná pracovní místa. Někteří občané se ZPS jsou v předdůchodovém věku a mají pouze základní vzdělání, což jejich situaci značně ztěžuje. Uchazeči se ZPS se podílí na nejdelší době nezaměstnanosti. Průměrná délka jejich evidence je 2 roky a více.

Počty uchazečů podle vybraných skupin v roce 2003

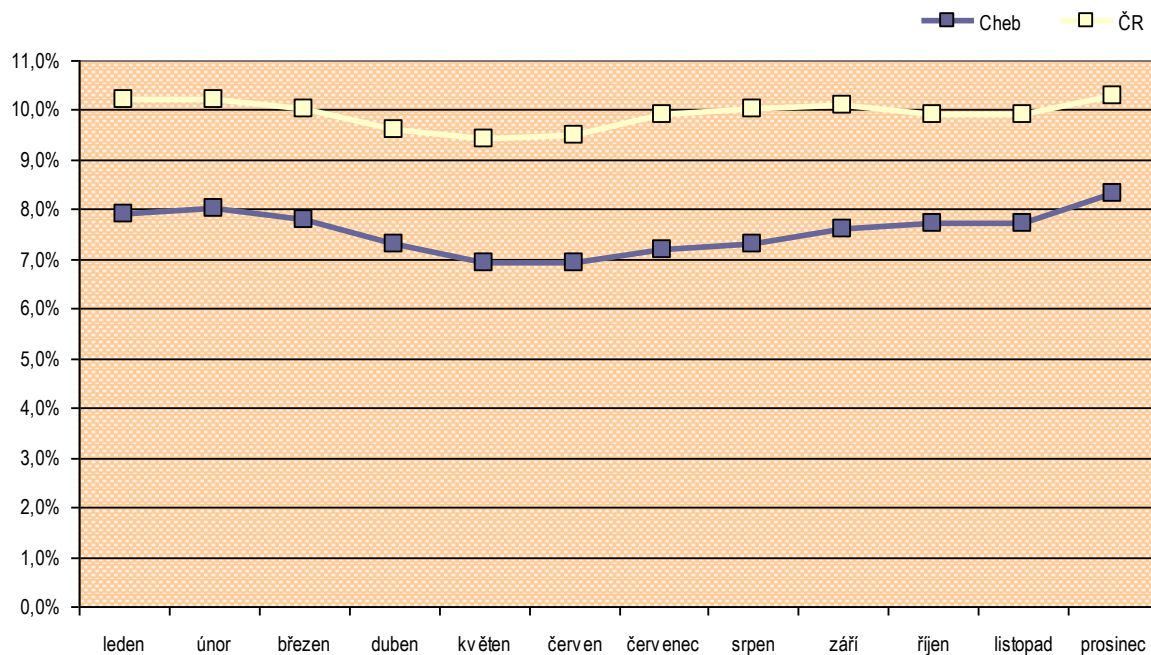

Další problémovou skupinu tvoří ženy s dětmi do 15 let. K 31.12.2003 bylo evidováno celkem 1791 žen, to odpovídá 45,72% z celkového počtu uchazečů o zaměstnání. A z toho bylo 340 žen s dětmi do 15 let. Hlavním důvodem, proč tyto ženy nemají příliš velké uplatnění na trhu práce je směnnost a obava zaměstnavatelů z nemocnosti dětí.

Významný podíl ve skupině uchazečů s délkou nezaměstnanosti nad 1 rok tvoří i uchazeči v předdůchodovém věku se základním vzděláním. Většinu z těchto uchazečů lze rovněž umístit alespoň dočasně na VPP.

Největší počet uchazečů podle vzdělání je ve skupině se základním vzděláním, pro něž je relativně nejméně volných pracovních míst –18,4 uchazečů na jedno VPM.

Srovnání vývoje míry nezaměstnanosti v regionu Cheb a celé ČR v roce 2003

Situaci na trhu práce v okrese Cheb v roce 2003 lze vzhledem k celkovému vývoji v ČR za méně příznivý než v předchozích letech. Zejména v průběhu letních měsíců nedošlo k předpokládanému pozvolnému sezónnímu snižování míry nezaměstnanosti, které se vždy projevilo v minulosti. Míra nezaměstnanosti se od ledna do prosince 2003 zvýšila o 0,4%, z toho nejvýraznější změna v míře nezaměstnanosti nastala v prosinci – nárůst o 0,6%. Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2003 činila 7,6%. Nejnižší regionální míra nezaměstnanosti byla zaznamenána v červnu na Mariánskolázeňsku a to 4,0%, což ovlivňuje každým rokem lázeňství, zejména u firmy Léčebné lázně Mariánské Lázně a.s. došlo letos k výraznému zvýšení počtu zaměstnanců. Na Ašsku byl zaznamenán nejnižší stav rovněž v měsíci květnu a lednu - 6,3% a na Chebsku 8,3% v měsíci květnu a červnu 2003. V dosavadním průběhu roku došlo k hromadnému propouštění zhruba 200 zaměstnanců.

Do evidence ÚP v Chebu za účelem zprostředkování zaměstnání přišlo do konce roku 2003 celkem 5 955 uchazečů (z toho 2 726 žen) o zaměstnání a vyřazeno jich bylo 5 304 (z toho 2 364 žen) . Hmotné zabezpečení bylo vypláceno v ročním průměru 1303 uchazečům v průměrné výši 3 209, - Kč a 2 943, - Kč pro ženy. Průměrný věk uchazeče činil 37 let. Nejpočetnější skupinu podle věku tvořily uchazeči ve věku od 20 – 29 let a podle délky evidence uchazeči evidovaní dobu kratší než 3 měsíce. Podle vzdělání bylo nejvíce evidovaných uchazečů se základním vzděláním, kteří tvoří 41,3% z celkového počtu a vyučení, kteří tvoří 38,7% evidovaných občanů.

Míru nezaměstnanosti v průběhu roku ovlivňoval rovněž nižší počet volných pracovních míst než v předchozím roce, zejména v prvních třech měsících, kdy bylo nahlášeno méně než 500, v prosinci dokonce pouze 481 VPM. Nejvyšší podíl na těchto místech tvoří místa ve vyučených profesích, kterých bylo v průměru měsíčně 363 a nejnižší nabídka VPM byla pro občany s vysokoškolským vzděláním, kterých bylo v průměru za měsíc 38. Zaznamenáváme mírný přesun počtu volných míst do skupin s požadavkem na vyšší vzdělání (ÚSO a VŠ). Občanů se ZPS bylo evidováno na ÚP v Chebu k 31.12.2003 celkem 441 a absolventů a mladistvých 327. Pro absolventy bylo hlášeno v průměru za měsíc 39 VPM. V nabídce VPM se objevují místa v kvalifikovaných řemeslech (zedníci, zámečníci, truhláři, tesaři), kuchaři, zdravotní sestry a lékaři. Největší počet volných míst je trvale v textilní výrobě - šičky. V THP profesích převažují místa v technických oborech a administrativní pracovníci. Počet uchazečů na 1 VPM letos činil v měsíčním průměru 7,5.

Počet kontaktů při jednání s cizinci v uplynulém roce při jednání o povolení zaměstnávání občanů cizí státní příslušnosti dosáhl hodnoty 4 155. Pracovních povolení pro cizince bylo ÚP v Chebu k 31.12.2003 vydáno 684, z nichž nejvyšší počet podle národnosti tvoří Ukrajina – 30,0%, následuje Polsko s 22,2%. Cizinci rozvíjejí svojí činnost formou živnostenských listů, nebo se stávají členy obchodních společností. Cizinci jsou převážně zaměstnáváni v profesích šiček prádla cca 207, ve stavebních profesích cca 104 občanů. Vyšší vzdělanostní skupiny cizinců pak ve vedoucích specializovaných funkcích, které nelze obsadit občany ČR, většinou se jedná o firmy s převládající zahraniční účastí. Rovněž jsou obsazovány na místa lektorů cizích jazyků.

V roce 2003 bylo provedeno ÚP v Chebu celkem 45 kontrol. Kontroly byly zaměřeny především do oblasti dodržování pracovněprávních vztahů a mezd.

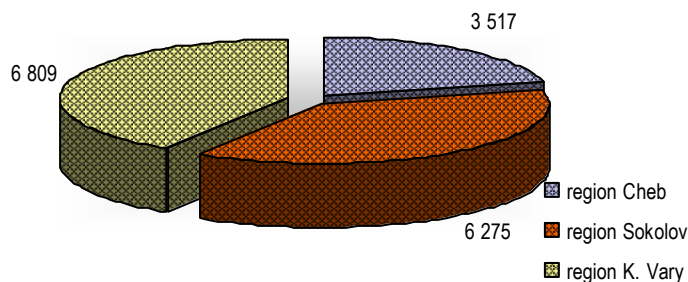
Při realizaci aktivní politiky zaměstnanosti bylo za rok 2003 v rámci SÚPM vytvořeno zaměstnavateli 37 nových pracovních míst a v rámci SÚMP- SVČ umístěno 15 uchazečů o zaměstnání. Na odborné praxe absolventů bylo zřízeno 28 míst a na veřejně prospěšné práce 96 míst. Na rekvalifikaci bylo zařazeno během roku 225 uchazečů, kteří byli motivováni k získání změny kvalifikace z hlediska uplatnění na trhu práce.

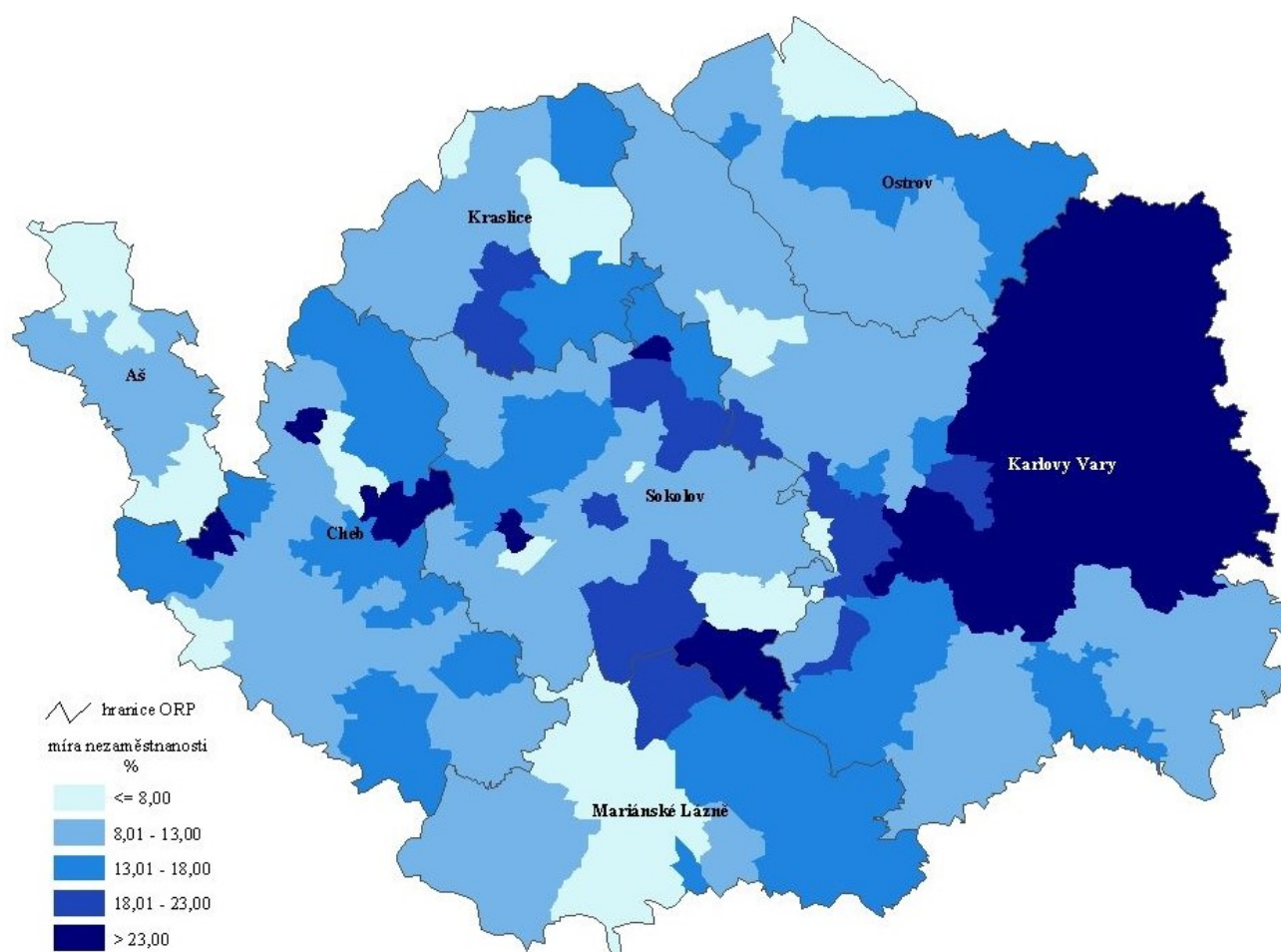
Celkový rozpočet na aktivní politiku zaměstnanosti pro rok 2003 činil 10 800 000,- Kč a k 31.12.2003 bylo vyčerpáno 10 783 355,17 Kč.

Srovnání vybraných ukazatelů v rámci Karlovarského kraje

	okres Cheb		okres Karlovy Vary		okres Sokolov	
	30.6.03	31.12.03	30.6.03	31.12.03	30.6.03	31.12.03
rozloha v km ²	932,76	932,76	1628,0	1628,0	753,59	753,59
počet obcí	39	39	55	55	38	38
počet subjektů v RES	24047	24848	30085	31345	16459	16922
míra nezaměstnanosti	6,9%	7,3%	9,8%	10,3%	12,2%	13,1%
volná pracovní místa	486	298	403	521	449	328
pracovní síla	47039	46994	66408	66270	48875	50164
počet uchazečů	3259	3917	6521	6851	5954	6594
uchazečů s příspěvkem	1101	1504	1706	1931	1528	1773
absolventi a mladiství	272	327	547	585	562	616
občané se ZPS	410	441	693	677	559	597
uchazečů na 1 VPM	6,7	13,1	16,2	13,1	13,3	20,1
pořadí podle MN v ČR	56.	51.	30.	32.	18.	19.

Průměrný počet uchazečů o zaměstnání v regionech Karlovarského kraje v roce 2003

Míra nezaměstnanosti Karlovarského kraje k 31.12.2004

Nezaměstnanost podle správních obvodů obcí s rozšířenou působností (stav k 31. 12.)

Kraj, správní obvody obcí s rozšířenou působností	Ekonomicky aktivní ¹⁾	Uchazeči o zaměstnání ²⁾			Míra nezaměstnanosti (%) ³⁾		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004
Karlovarský kraj	162 347	16 115	17 362	18 726	9,93	10,69	11,53
Aš	9 032	543	631	704	6,01	6,99	7,79
Cheb	26 953	2 226	2 633	3 089	8,26	9,77	11,46
Mariánské Lázně	13 470	709	907	1 069	5,26	6,73	7,94

1) SLDB k 1. 3. 2001

2) uchazeči o zaměstnání podle údajů Úřadů práce

3) míra nezaměstnanosti je počítána na počet ekonomicky aktivních podle SLDB k 1. 3. 2001

Rozhodující zaměstnavatelé v okrese Cheb

název firmy	předmět činnosti	počet
Mikroregion Chebsko		
Lázně Františkovy Lázně a.s.	lázeňství	863
ČR - okresní nemocnice Cheb	zdravotnictví	527
Strunal Luby s.r.o.	výroba hudebních nástrojů	272
Oehme-kovoobrábění s.r.o.	zpracování hliníkových profilů	248
Chebský masokombinát a.s.	zpracování masa a uzenin	247
FP Technik s.r.o.	výroba automodelů z plastů	240
CHEVAK Cheb a.s.	provozování vodovodů a kanalizací	233
BV Dekor s.r.o.	dekorace porcelánu, zpracování keramiky	221
Západní stavební a.s.	stavební výroba	173
DE WOLF 3xD s.r.o.	desinfekce, deratizace, hubení škodlivých	170
Tritia s.r.o.	pekárenská výroba	162
WECH CHEB s.r.o.	povrchová úprava kovů	154
Kastl Aleš, dřevovýroba	truhlářství	154
CHETES s.r.o.	opravy vozidel, úklidové práce, koupě zboží	154
KERAPO SALVAP s.r.o.	výroba předmětů z keramiky	149
Kemat Skalná s.r.o.	výroba dlaždic	126
LUKAS-NÁSTROJE s.r.o.	výroba brusných kotoučů	120
Václav Strejček	zušlechťení dřevěných lišt	114
Mikroregion Mariánskolázeňsko		
Léčebné lázně Mariánské Lázně	lázeňství	681
Městská nemocnice a ÚSP	zdravotnictví	217
Eutit s.r.o.	zpracování čediče a výroba eucoru	191
KLS Klimentov s.r.o.	pekárenská výroba	189
EXCELSIOR a.s.	potravinářská výroba	150
Dětská lázeň.léčebna v Lázních	zdravotnictví	140
ČESKÉ RYBÁŘSTVÍ s.r.o.	rybolov	132
Antonín Šimánek	montážní práce	117
Mikroregion Ašsko		
GR Electronic s.r.o	výroba a montáž prvků do vyhřívaných	541
A & S Electric s.r.o.s.	výroba elektronických součástek	346
Slévárna Heunisch a.s.	Výroba hliníkových odlitků do automobilů	330
Rexam Petainer s.r.o.	Výroba plastových lahví	240
MTG Montagetechnik GmbH,	montáž elektronických a elektrických součástek	161
H+K Bohemia Flakony s.r.o.	výroba obalů ze skla a umělých hmot	158
Amon Co. S.r.o.	Výroba reklamních katalogů	150
Le-go s.r.o.	textilní výroba	141
Astos a.s.	strojírenská výroba	126
INDUSTRIE LOGISTIK s.r.o.	maloobchod	107
Tostex s.r.o.	textilní výroba	105

Faktory příznivě ovlivňující nezaměstnanost

V okrese Cheb příznivě ovlivňuje nezaměstnanost lázeňství, možnost zaměstnání občanů ČR v sousedním Německu a zemích EU. V současné době rovněž ukončení první etapy budování průmyslové zóny v Chebu v rámci prostředků z EU. Dále pak realizace nástrojů APZ a programů v rámci NAPZ ,NUTS II.

2.1.11. Doprava a technická infrastruktura

Páteř dopravního systému okresu tvoří silnice evropského významu s hraničními přechody do Německa. Patří mezi ně zejména silnice E 48 Praha – Karlovy Vary – Cheb – Pomezí nad Ohří (hraniční přechod) a E 49 Plzeň – Cheb – Vojtanov (hraniční přechod). Cheb je též důležitým železničním uzlem na styku tratí, z nichž trať č. 147 (Tršnice – Františkovy Lázně – Vojtanov – Plauen – Leipzig) je tratí nadregionálního významu a trať č. 812 Cheb – Schirnding - Nürnberg) je důležitou mezinárodní tratí.

Délka komunikací v Karlovarském kraji - stav k 1.1.2005 | graf administrativní

okres	dálnice délka [km]	I.třída délka [km]	II.třída délka [km]	III.třída délka [km]	celkem délka [km]
CHEB		84,954	134,551	401,53	620,035
KARLOVY VARY		120,878	257,05	536,094	914,022
SOKOLOV		22,365	171,046	321,649	515,06
celkem		227,197	562,647	1 259,27	2 049,12

Počet mostů v Karlovarském kraji - stav k 1.1.2005 | graf administrativní

okres	dálnice počet [-]	I.třída počet [-]	II.třída počet [-]	III.třída počet [-]	celkem počet [-]
CHEB		52	34	79	165
KARLOVY VARY		58	73	103	234
SOKOLOV		14	65	88	167
celkem		124	172	270	566

Počet podjezdů v Karlovarském kraji - stav k 1.1.2005 administrativní

okres	dálnice počet [-]	I.třída počet [-]	II.třída počet [-]	III.třída počet [-]	celkem počet [-]
CHEB		21	9	19	49
KARLOVY VARY		21	8	10	39
SOKOLOV		4	23	24	51
celkem		46	40	53	139

Počet železničních přejezdů v Karlovarském kraji - stav k 1.1.2005 administrativní

okres	dálnice počet [-]	I.třída počet [-]	II.třída počet [-]	III.třída počet [-]	celkem počet [-]
CHEB		2	2	22	26
KARLOVY VARY		1	26	28	55
SOKOLOV			6	15	21
celkem		3	34	65	102

http://www.rsd.cz/doprava/silnicni_sit/html/tu_ka.htm

Silniční doprava – širší dopravní vazby

Z hlediska mezinárodních vazeb a vztahů leží území na významné dopravní ose propojující střední a východní Evropu se západoevropským pobřežím přes území SRN. Silnice I/6 (R6) je zařazena do doplňkové sítě projektu TINA (Transport Infrastructure Needs Assessment, Posouzení potřeb dopravní infrastruktury). Krajem dále procházejí významné mezinárodní silnice („E“ silnice):

Silnice E 48 v kraji využívající trasu silnice I/6, Praha – Karlovy Vary – Sokolov – Cheb – Pomezí nad Ohří – SRN,

silnice E 49 v kraji využívající trasu silnice: Plzeň – Karlovy Vary – Sokolov – Cheb – Vojtanov – SRN

V řešení se nachází následující přeshraniční silniční spojení:

Spojení	Silnice	Režim
Svatý Kříž - Waldsassen	II/214	Nákl. doprava omezena jen pro regionální dopravu s výj. prázdných nákl. vozidel v době 6:00-22:00
Pomezí nad Ohří - Schirnding	I/6	bez omezení
Aš - Selb	I/64	nákladní doprava omezena jen pro regionální dopravu, s výjimkou prázdných nákladních vozidel v době 6:00-22:00
Doubrava – Bad Elster	II/216	jen pro pěší, cyklisty a linkovou kyvadlovou autobusovou dopravu, 6:00-22:00
Vojtanov - Schönberg	I/21	bez omezení

Dle dostupných informací byly v graf. části č. 6.7 znázorněny výhledové intenzity automobilové dopravy (do 2020) a přehled dopravního zatížení na stávajících hraničních přechodech (mimo Vojtanov)

Spojení pro pěší

Mýtina – Neualbenreuth
Starý Hrozňatov – Hazenreuth
Libá/Dubina – Hammermühle
Hranice - Ebmath
Hranice – Bad Elster (Bärenloh)
Horní Paseky – Bad Brambach
Plesná – Bad Brambach
Luby - Wernitzgrün

Spojení s okolím zajišťují na úrovni dálkové dopravy silnice I. třídy. Silnice I/6 prochází jižním cípem Ústeckého kraje dále do kraje Středočeského a do Prahy. Do Plzeňského kraje směřuje silnice I/21, která napojuje jižní část Karlovarského kraje na dálnici D5 do Plzeňského kraje silnice I/230 Mariánské Lázně – Chodová Planá (I/21). širší dopravní vazby – viz graf. část č. 6.9)

Železniční doprava

Území je pokryto relativně hustou sítí železničních tratí. Většina z nich byla vybudována na konci 19. století a od té doby nebyla podstatným způsobem modernizována. Hlavními železničními tratěmi nadregionálního významu jsou:

č. 140 – Chomutov – Karlovy Vary – Cheb

č. 170 – Praha – Plzeň – Mariánské Lázně – Cheb (připravuje se modernizace v rámci tzv. III. koridoru)

č. 813 – Cheb – Schirnding – Marktredwitz

č. 824 - Cheb – Františkovy Lázně – Vojtanov – Bad Brambach

Kromě tratí ČD se v kraji nachází poměrně velké množství kolejí vlečkových

Přeshraniční železniční spojení jsou:

Vojtanov – Bad Brambach

Cheb – Schirnding

Letecká doprava

Nalézají se zde dvě letiště jedno v obci Skláře s nezpevněnou letištní plochou a druhé na Kříženci se zpevněnou letištní plochou. Letiště Skláře je využíváno pro rekreační dopravu malými letadly a pro sportovní létání. Kříženec je využíván výhradně pro sportovní létání.

Silnice II. třídy

V rámci kraje existují určité oblasti svébytného charakteru a silnice II. třídy mají v těchto oblastech různý význam, charakter zatížení i stavebně-technický stav.

Vlastní město Cheb napojují silnice II. třídy v trasách bývalých I. tříd:

II/606 Pomezí n.O. – Cheb – sil. I/6 východně Chebu

II/214 _Svatý Kříž st. hranice – Cheb – kříž. I/6 severně Chebu

Dopravní zatížení: silnice jsou zatížené daleko více než vlastní obchvat Chebu: výjezdy na Františkovy Lázně přes 15000 voz./den, výjezd na Karlovy Vary téměř 1200 voz./den, na Waldsassen 6000 voz./den.

Propojení sídel podél hranice má zajišťovat silnice

II/213 – Hazlov – Vojtanov – Skalná – Luby, jejíž vedení neodpovídá zcela hlavním směrům dopravy (propojení z Františkových Lázní do Skalné, Plesné, Lubů)

V Ašském výběžku jsou 2 silnice II. třídy:

II/216 Aš – Podhradí

II/217 Aš – Hranice

Významnější jsou silnice ve Slavkovském lese

II/209 Nové Sedlo – Loket – Bečov (4 – 5000 voz./den do Horního Slavkova, dále 1 – 2000 voz./den),

II/230 hranice Karl. kraje – Mariánské Lázně – Bečov (zatížení kolem 1500 voz./den)

Dále jsou silnice II/210 (Město Litrbachy – Prameny – Mnichov), II/211 (Lázně Kynžvart – Prameny) a II/212 (Kynšperk n. Ohří – Lázně Kynžvart)

Silnice III. třídy

Silnice III. třídy tvoří důležitou součást silniční sítě a přináší základní podmínky pro život a podnikání obyvatel každé obce. Po silnici III. třídy projede sice v průměru jen asi 450 vozidel denně (průměr v ČR, CSDD 2000), měřítkem její potřeby však není dopravní výkon na ní, ale dostupnost území kolem ní.

Kvalita silnic III. třídy je obecně nižší než kvalita silnic I. a II. třídy. Zpravidla vyšší úroveň kvality mají komunikace ve více osídleném území, nižší úroveň mají oblasti příhraniční a horské. Technické znaky a začlenění silnic III. třídy do terénu zpravidla vychází z původních komunikací. Podélný sklon a výškové oblouky ve členitém terénu často jen kopírují terén. S tím úzce souvisí i nedostatečné rozhledové podmínky. Směrové oblouky mají malé poloměry a v mnoha případech kopírují původní trasování komunikace. Šířka silnic III. třídy je zpravidla nedostatečná. Je často odvozena od původních silnic, které se v době svého vzniku zakládaly na šířku vozovky 4,0 až 5,0 m. Často chybí krajnice a okraje vozovky jsou těsně lemovány stromořadím. Tento stav snižuje bezpečnost silničního provozu (nehodovost je zde vyšší než na silnicích I. třídy) a zvyšuje četnost poruch vozovky.

Vozovky silnic III. třídy jsou většinou z penetračního makadamu a asfaltových směsí, výjimečně jsou ještě dlážděné nebo betonové, některé dokonce nezpevněné. Povrch opotřebovaných živičných úprav je potahován obnovovacími nátěry.

Analýza technického stavu

Silniční síť

Majetkové vztahy a evidence údajů o silniční síti

Základní evidenci (pasportizaci) silnic je v celé České republice „Informační systém o silniční a dálniční síti ČR“ vedený v Silniční databance Ostrava, což je organizace zřízená Ředitelstvím silnic a dálnic ČR. Tyto údaje jsou dále poskytnuty jednotlivým SÚS, které je zpětně aktualizují. Na jednotlivých SÚS jsou dále evidovány další údaje, například seznam silničních pozemků, podrobnější informace o silniční síti, záznamy z prohlídek a podobně.

Silnice I. třídy jsou v majetku státu (správcem je příslušná krajská správa ŘSD), silnice II. a III. třídy jsou v majetku krajů (ve správě (obecně) SÚS, zde KSÚS KK). Dodnes přetrvávají problémy s vlastnictvím pozemků pod silnicemi, které ne vždy koresponduje s vlastnictvím silnice.

Údaje získané z pasportu SDO

Z databáze SDO byl získán seznam úseků silniční sítě a další charakteristiky úseků:

Identifikace úseku:

číslo úseku pomocí dvou krajních bodů v uzlovém lokalizačním systému

číslo silnice

začátek staničení (včetně čísla křižující silnice)

konec staničení (včetně čísla křižující silnice)

Údaje doplněné inspektory KSÚS KK

Tyto úseky byly rozděleny podle oblastí působnosti jednotlivých inspektorů. Inspektoři hodnotili na každém úseku:

- kvalitu konstrukce vozovky
- kvalitu povrchu vozovky,
- dopravně – technické parametry (procento z délky úseku na bezpečně předjíždění,
- bezpečná jízdní rychlost mimo obce)
- překážky a bodové závady, jako jsou úroňové železniční přejezdy, nevyhovující mosty,
- podjezdy s nízkou podjezdnou výškou, malé nebezpečné oblouky, velká stoupání
- návrhy na opravu
- návrhy na změnu kategorie silnice

Charakteristika	Označení	Popis
Stavební stav konstrukčních vrstev (pokud možno posoudit)	I.	výborný
	II.	dobrý
	III.	vyhovující
	IV.	nevyhovující
Stavební stav povrchu	I.	výborný
	II.	dobrý
	III.	vyhovující
	IV.	nevyhovující
Procento z délky na předjíždění	10,20,30, ... ,100	havarijní – popsáno slovy
		údaj v kolika % délky úseku je možné bezpečné předjíždění

Bezpečná průměrná jízdní rychlost (osobních vozidel mimo obce)	10,20,30, ..., 90	z hlediska směrových oblouků na většině délek úseků
Překážky		podjezdni výška pod 4,5m dlouhá stoupání železniční přejezd, jeho stav zúžení (soutěska, mostek, ...) jiné
Návrh opravy	1 2 3 4	nevyžaduje žádnou opravu udržovací (nátěry, penetrace) opravy povrchu, koberec kompletní rekonstrukce
Návrh změny kategorie	II. III. MK	III. třída do II. třídy II. třída do III. třídy vyřazení ze silniční sítě
Poznámka		další informace, které jsou považovány za důležité

Technický stav

Současný technický stav silniční sítě ve většině případů je úměrný jejímu dopravnímu významu. Stav komunikací lze rozdělit do několika skupin od kvalitativně nejlepších až po silnice v nevyhovujícím stavu. V nejlepším technickém stavu jsou silnice bývalých I. tříd s odpovídající šířkou a řádnou konstrukcí vozovek. Další komunikace II. tříd, které spojují větší městské aglomerace jsou v převážné většině v dobrém až vyhovujícím stavu. Komunikace II. tříd, které nemají takový dopravní význam s dopravními zátěžemi na úrovni silnic III. tříd jsou ve stavu nevyhovujícím, hlavně co s týká šířky vozovek, ale i kvality konstrukčních vrstev a povrchu vozovky. Obdobný je stav u komunikací III. tříd, kdy komunikace s malými dopravními zátěžemi jsou ve velmi špatném stavu, hlavně co se týká povrchu vozovek.

Majetkové vztahy

Po vzniku kraje došlo následně ke změnám ve vlastnictví silniční sítě, tedy i mostů. Mosty na silnicích I. třídy si v majetku ponechal stát (správce majetku je příslušná krajská správa ŘSD), mosty na silnicích II. a III. třídy byly převedeny do majetku krajů (ve správě KSÚS KK). Pokud se nad tunelem ČD (správce) nalézá komunikace, je tunel veden v silniční databázi jako most.

Po kompletním dobudování rychlostních a ostatních čtyřpruhových komunikací přejde část současných komunikací I. třídy do majetku kraje, tím přibude 41 mostů do silnice II. a III. tříd.

Zatížení mostů

Mosty byly dříve navrhovány podle norem pro nižší zatížení, proto (s ohledem na stav mostů) větší část mostů nevyhovuje

U mostů na důležitých komunikacích je nutno přistoupit k jejich rekonstrukci nebo zesílení z důvodu nedostatečné zatížitelnosti. Nejprve je ale nutno u mostů, u kterých chybí dokumentace, provést diagnostický průzkum a přepočítat zatížitelnosti, aby se zesílení nedělalo zbytečně. Pořadí mostů je nutno stanovit s přihlédnutím k současné zatížitelnosti, stavu mostu a s ohledem na ekonomické možnosti. Mosty, které vyhovují svojí zatížitelnosti, stavu mostu a s ohledem na ekonomické možnosti. Mosty, které budou zařazeny do rekonstrukce jako poslední.

Stavební stav mostů a jeho kontrola

Průměrné stáří mostů je 45 let (z mostů, u kterých je znám rok postavení). Bohužel, v registru mostů není uveden údaj, kdy byla provedena případná rekonstrukce mostu.

Nadměrné přepravy

Nadměrné přepravy jsou přepravy, které mají tonáž nebo rozměry případně obojí nad povolenou mez.

Na vybraných trasách mohou po mostech zvláštní soupravy tvořené až 4 tahači po 48 t s podvalníky hmotnosti až 531 t (18 náprav – zatížení na nápravu 29,5 t) nebo 2x392 t (2x14 náprav hmotnosti 28 t), jsou-li na toto zatížení dimenzovány a pokud stavební stav mostu je alespoň dobrý. V praxi zajišťují přepravci (při pochybnostech o nosnosti mostů) u odborných firem měření průhybů mostů, ale není vždy zajištěna zpětná vazba tak, aby přepravce o výsledku měření písemně informoval správce mostu (zejména vztah zatížení – dosažený průhyb).

V řešeném území jsou nejčastěji pro nadměrné přepravy využívány trasy:

silnice I/6

Trasy využívané Správou vojenské dopravy Plzeň v rámci okresu Cheb:

kasárna Klimentov po III/2114 – Velká Hleďsebe – po I/21 – po III/20173 – Krásné – Tři

Sekery vlevo po III/20174

kasárna Klimentov - III/2114 – Velká Hleďsebe – po I/21 – Stará Voda – po III/2113 III/2114

– žst. Lázně Kynžvart

kasárna Klimentov – III/2124 – Velká Hleďsebe – Valy – II/2113 – II/2112 – III/2111 kolem zámku Kynžvart – II/211 – I/21 – TC Žandov

PC Cech SV. Víta – vlevo po III/20174 – křiž. s III/20173 vpravo – Tři Sekery – Krásné – křiž. s I/21 vpravo – Velká Hleďsebe – kasárna Klimentov

Vazby na životní prostředí

Působení silniční sítě na životní prostředí se v rámci větších území (v územních plánech či jiných rozvojových dokumentech) věnuje pozornost zpravidla jen v rovině obecných opatření a proklamací. Vlastní podrobnější rozbor a hodnocení vlivů a návrhy jejich případné eliminace či kompenzace bývají řešeny až při projektování jednotlivých konkrétních záměrů, kdy již většinou nelze zohlednit širší vazby a souvislosti. Je pak značné riziko, že negativní vlivy způsobené chybnou koncepcí se nepodaří omezit na přijatelnou úroveň nebo že jejich omezení bude technicky či finančně mnohem náročnější.

Posuzování vazeb silniční sítě na životní prostředí v úrovni koncepce je nutno uvést touto větou: každá silnice představuje nebo v budoucnu bude představovat určitou zátěž pro okolní prostředí. Cílem posouzení by mělo být na základě stanovených kritérií vyhodnotit stávající trasy a uvažované záměry podle intenzity jejich zatěžování a potenciálního ohrožení životního prostředí.

Pro tuto koncepci je účelné zbývat se tzv. územními vlivy, které indikují úroveň vhodnosti či nevhodnosti lokalizace silnice a souvisejících objektů v konkrétním území. Uvažují se následující vlivy:

vlivy na zvláště chráněná území přírody

vlivy na biotopy

vlivy na územní systém ekologické stability

vlivy na ostatní prvky hodné ochrany

vlivy na rekreační aktivity.

V rámci posuzování intenzity vlivu se sleduje jak zátěž způsobená zábořem území, tak zátěž způsobená provozem.

Stručná charakteristika vlivů

Vlivy na zvláště chráněná území přírody

Pro účely této koncepce se sledují vyhlášená zvláště chráněná území, jimiž silnice II. a III. třídy přímo procházejí nebo která jsou se silnicemi v bezprostředním kontaktu. V současné době jsou to tato území:

- chráněná krajinná oblast Slavkovský les, průjezd celým územím včetně I. a II. zóny ochrany přírody
- národní přírodní rezervace Kladské rašeliny
- národní přírodní rezervace Soos
- národní přírodní památka Křížky
- národní přírodní památka Úpolínová louka pod křížky
- přírodní rezervace Holina
- přírodní rezervace Mokřady pod Vlčkem
- přírodní památka Amerika
- národní přírodní památka Lužní potok
- přírodní park Český les

Zasažení zvláště chráněných území se sleduje u stávající sítě silnic i u nových záměrů.

Vlivy na biotopy

V této skupině se sledují tzv. přírodní biotopy mapované v celé republice pro potřeby soustavy NATURA 2000. Přírodními biotopy na území Karlovarského kraje jsou vodní toky a nádrže, Mokřady a pobřežní vegetace, Prameniště a rašeliniště, Skály, sutě a jeskyně. Sekundární trávníky a vřesoviště, křoviny a lesy.

Vlivy na územní systém ekologické stability

V této skupině se sledují vlivy na jednotlivé prvky systému – biocentra a biokoridory. Podle významu jde o prvky nadregionální, regionální a místní úrovně, vymezené a schválené v příslušných územních plánech. Ochrana regionálních a místních prvků je zpravidla zajištělná dílčími úpravami konkrétního záměru. Zásadní význam mají nadregionální prvky, jejichž vymezení i vzhledem k mezinárodní návaznosti nelze měnit, a které svými rozměry (biocentra 1000 ha a více, biokoridory šířka ochranné zóny až 2 km) vymezují značný prostor se specifickým režimem ochrany a využívání. Seznam nadregionálních prvků v Karlovarském kraji:

- Amerika
- Mnišský les
- Kladská
- Nadregionální biocentra unikátní
- Soos
- Mnichovské hadce

Vlivy na ostatní prvky hodné ochrany

Tato skupina zahrnuje významné krajinné prvky ex lege i registrované orgánem ochrany přírody a jiné hodnotné lokality, např. geologické a geomorfologické povahy. S výjimkou VKP ex lege, jimiž jsou lesy, vodní toky a rybníky, rašeliniště a údolní nivy, se jedná zpravidla o lokality malé rozlohy, jejichž ochrana je zajištělná dílčími úpravami konkrétního záměru. Zasažení těchto prvků se sleduje u nových záměrů.

Vlivy na rekreační aktivity

Zde se sledují kolize s vedením významných silně navštěvovaných rekreačních tras – turistických značených cest, cyklistických tras, lyžařských tras. Sledují se stávající trasy i nové záměry.

2.1.12. Vyjíždka za prací

Vývoj vyjíždky za prací a její intenzity

Již od roku 1961 je zjišťování údajů o dojíždce za prací součástí sčítání lidu. V průběhu let došlo nejen k metodickým změnám, ale i ke změnám sídelní struktury, a proto nejsou údaje z jednotlivých sčítání plně srovnatelné. Vlivem slučování a rozdělování obcí, změnou hranic okresů i krajů nelze data přepočítat na současnou územní strukturu. Trendy a tendence jsou uváděny především za jednotlivé okresy (v rámci Karlovarského kraje) a záměrně srovnání v rámci kraje, protože prostorová mobilita odvisí od řady faktorů, které jsou rozebírány v následujících odstavcích. Srovnání s jednotlivými okresy kraje pak zvýrazňuje rozdíly, čímž poukazuje na výhody či nevýhody v dané kategorii, nebo naopak potvrzuje generelní trendy. Základní údaje o prostorové mobilitě v zájmovém území dokumentuje grafická příloha č. 6.8, podrobnosti jednotlivých obcí jsou k nalezení ve statistických listech ze sčítání lidu.

Analýza současného stavu vyjíždky poukazuje na zajímavou a zároveň pozitivní skutečnost, že nejvyšší podíl vyjíždky do zaměstnání zahrnuje vyjíždka v rámci obce, následuje vyjíždka v rámci okresu, kraje, případně do jiného kraje. Neochota obyvatel překonávat větší vzdálenosti cestou za prací je spojena s ekonomickou ale i časovou nevýhodou. Následující tabulka ukazuje celkem vyvážené trendy jednotlivých okresů v rámci Karlovarského kraje.

Denní dojíždka za prací podle času stráveného na cestě

		Dojíždka za prací celkem	v tom čas denní dojížd'ky (min.)				
			do 14	15 - 29	30 - 59	60 a více	nezjištěno
		Kraj celkem					
Dojíždějící mezi obcemi okresu	počet	36 814	7 115	16 277	12 082	1 278	62
	v %	100,0	19,3	44,2	32,8	3,5	0,2
Dojíždějící mezi okresy kraje	počet	6 327	587	2 241	2 854	639	6
	v %	100,0	9,3	35,4	45,1	10,1	0,1
Dojíždějící do kraje	počet	1 599	332	496	505	251	15
	v %	100,0	20,8	31,0	31,6	15,7	0,9
Vyjíždějící z kraje	počet	2 523	410	728	937	432	16
	v %	100,0	16,3	28,9	37,1	17,1	0,6
		okres Cheb					
Dojíždějící mezi obcemi okresu	počet	9 069	1 750	4 081	2 937	279	22
	v %	100,0	19,3	45,0	32,4	3,1	0,2
Dojíždějící do okresu v rámci kraje	počet	1 209	113	352	564	178	2
	v %	100,0	9,3	29,1	46,7	14,7	0,2
Vyjíždějící z okresu v rámci kraje	počet	538	71	129	250	87	1
	v %	100,0	13,2	24,0	46,5	16,2	0,2
Dojíždějící do okresu z jiných krajů	počet	646	138	258	181	62	7
	v %	100,0	21,4	39,9	28,0	9,6	1,1
Vyjíždějící z okresu do jiných krajů	počet	1 101	177	402	387	128	7
	v %	100,0	16,1	36,5	35,1	11,6	0,6
		okres Karlovy Vary					
Dojíždějící mezi obcemi okresu	počet	12 525	2 101	5 227	4 637	537	23
	v %	100,0	16,8	41,7	37,0	4,3	0,2
Dojíždějící do okresu v rámci kraje	počet	3 163	294	1 158	1 391	319	1
	v %	100,0	9,3	36,6	44,0	10,1	0,0

Vyjíždějící z okresu v rámci kraje	počet	2 099	192	780	925	197	5
	v %	100,0	9,1	37,2	44,1	9,4	0,2
Dojíždějící do okresu z jiných krajů	počet	819	152	208	298	154	7
	v %	100,0	18,6	25,4	36,4	18,8	0,9
Vyjíždějící z okresu do jiných krajů	počet	1 057	145	231	462	215	4
	v %	100,0	13,7	21,9	43,7	20,3	0,4
okres Sokolov							
Dojíždějící mezi obcemi okresu	počet	15 220	3 264	6 969	4 508	462	17
	v %	100,0	21,4	45,8	29,6	3,0	0,1
Dojíždějící do okresu v rámci kraje	počet	1 955	180	731	899	142	3
	v %	100,0	9,2	37,4	46,0	7,3	0,2
Vyjíždějící z okresu v rámci kraje	počet	3 690	324	1 332	1 679	355	0
	v %	100,0	8,8	36,1	45,5	9,6	0,0
Dojíždějící do okresu z jiných krajů	počet	134	42	30	26	35	1
	v %	100,0	31,3	22,4	19,4	26,1	0,7
Vyjíždějící z okresu do jiných krajů	počet	365	88	95	88	89	5
	v %	100,0	24,1	26,0	24,1	24,4	1,4

Nové aktivity a soustředění pracovních příležitostí bylo ve studii navrhováno právě s ohledem na přiměřenou dojížděkovou vzdálenost. Podpoření lokálního potenciálu a udržování jeho vyváženosti je vykročením správným směrem ve smyslu trvale udržitelného rozvoje.

Ze statistik také vychází preference žen dojíždět na kratší vzdálenosti především kvůli zajištění péče o domácnost a děti, proto ve srovnání dojížděky do jiného kraje a vzdálenějším cílům vycházejí muži s vyšším zastoupením.

V období od roku 1991 došlo k nárůstu podílu vyjíždějících za prací do zahraničí z 0,9% v roce 1991 na 2,5% roku 2001. Největší nárůst (v rámci Karlovarského Kraje) zaznamenal okres Cheb, který svojí výhodnou polohou přeshraniční dojíždění nejlépe umožňuje. Okresy Karlovy Vary a Sokolov jsou také příhraniční, ale sousedí s bývalou NDR, kde není jednak tolik pracovních příležitostí a zejména nenabízí tak vysoké příjmy jako bývalá SRN. Navíc má každý z okresů pouze jeden silniční hraniční přechod, oproti 5 chebským, kdy jeden z nich je dokonce přímo u Chebu. Karlovarský kraj se řadí na 3. místo v republice v podílu vyjíždějících osob do zahraničí.

Podíly dojíždějících za prací v rámci kraje se v průběhu let také měnily. Postupem let se rozdíl zmenšovaly a v roce 2001 nebyly rozdíl již tak veliké, do okresu Cheb dojíždělo za prací v rámci kraje 20,9% osob. Podíl dojíždějících do okresu Cheb se v letech 1970 až 1991 nijak výrazně nelišil, pohyboval se kolem 12%, ale v roce 2001 sem již dojíždělo 20,9% všech dojíždějících v rámci kraje, což souvisí zejména s otevřením hranic. Až v roce 2001 došlo ke zvýšení podílu dojíždějících do okresu Cheb a přetažení části pracujících z karlovarského okresu.

Struktura dojíždějících do obcí kraje se příliš neliší od struktury vyjíždějících vzhledem k tomu, že z více než 80% se jedná o tytéž osoby (dojíždějící v rámci kraje). Proto je vhodné zhodnotit především strukturu vyjíždějících do jiných krajů a do zahraničí. Mezi vyjíždějícími do jiných krajů mají největší zastoupení mladí lidé do 25 let a ve věkové skupině 25-29 let. Stejně je to i u vyjížděky do zahraničí, kde jsou to opět mladí lidé do 29 let, kteří v poměru na 1 000 zaměstnaných vyjíždí nejvíce. Naopak nejmenší podíl vyjíždějících do jiných krajů i do zahraničí je ve věkových skupinách nad 60 let a ve věku 50-59 let. Tyto trendy reagují na společenské změny po roce 1989. Aktivní znalost cizího jazyka se stává samozřejmostí nejen pro pracující za hranicemi, ale bývá stále více vyžadována i domácími zaměstnavateli včetně státního sektoru. Pracovní příležitosti za hranicemi byť dočasného charakteru jsou zvláště pro méně kvalifikované mladé pracovníky finančně atraktivnější.

Naopak neznalost cizího jazyka a rodinné závazky starší generace často od dojíždění za hranice negativně ovlivňují.

Struktura vyjíždějících osob podle nejvyššího ukončeného vzdělání ukazuje, že nejvíce osob vyjíždějících za prací je ve skupině osob s učňovským a středním vzděláním bez maturity (46,5% osob). Nejméně se (v rámci Kraje) vyjíždí z okresu Cheb (43,3%), což souvisí i s nabídkou pracovních míst pro takto vzdělané osoby. Nejmenší je pak zastoupení osob vysokoškolsky vzdělaných ve vyjíždějících celkem (7,7%). Srovnáme-li vyjíždějící vysokoškolsky vzdělané s jejich absolutními počty vychází, že právě jich ze všech vysokoškolsky vzdělaných vyjíždí za prací nejvíce. Naproti tomu u vyučených osob jich z celkového počtu vyjíždí necelých 30%, i když se podílí největším procentem na všech vyjíždějících z obce. To je dáno zejména vyšší nezaměstnaností osob s nižším vzděláním.

Okres Cheb dosáhl kladných sald ve skupinách se základním vzděláním (32 osob) a vyučených bez maturity (3 osoby), záporné hodnoty pak u maturantů a vysokoškolsky vzdělaných osob.

Vyjíždka podle odvětví

V odvětvové struktuře dojížděky došlo během let 1991 až 2001 k podstatným změnám, které do jisté míry korespondují se změnami po roce 1989. S poklesem zaměstnanosti ve výrobních odvětvích ve prospěch služeb se měnily i počty dojíždějících do jednotlivých odvětví. V této kapitole budeme sledovat vyjíždějící do sedmi nejpočetnějších kategorií odvětví. Oslabování zaměstnanosti ve výrobních odvětvích na úkor služeb dokladuje globální trendy vyspělých zemí, situování výrobních areálů stále více na východ bude v budoucnu zcela jistě ještě výrazněji a negativně pocítováno. Na zvažení je proto budování velkorysých průmyslových zón, které po „odsunu“ investorů za levnější pracovní silou jen zejí prázdnotou a jen těžko se pro tyto zóny hledá další využití.

Od roku 1991 poklesl kromě odvětví obchodu počet vyjíždějících do všech sledovaných odvětví. Nejvýrazněji poklesl počet osob vyjíždějících do zemědělství a lesnictví, a to o 63,8%, dále v průmyslu, kde se počet dojíždějících snížil o 19,9%. V oblasti stavebnictví poklesl počet vyjíždějících o 12,9%, v oblasti školství, zdravotnictví a sociálních činností se počet dojíždějících snížil o 12,6% a v dopravě a telekomunikacích, kde byl pokles nejnižší, poklesl počet dojíždějících osob o 4,8%.

V chebském okrese se na vyjížděce zaměstnaných v průmyslu podílí 28,6%, následuje obchod s 8,3% osob. Z Chebského okresu také vyjíždí nejvíce osob zaměstnaných v průmyslu do zahraničí. Ti tvoří čtvrtinu všech vyjíždějících z okresu, ovšem v poměru osob z celého kraje tvoří více jak polovinu všech vyjíždějících osob. Z chebského okresu (v rámci kraje) vyjíždí celkově nejvíce osob do zahraničí a tyto osoby mají ve všech odvětvích, kromě stavebnictví, i největší zastoupení.

Srovnání dojížděky přes hranice krajů ukazuje, že z kraje vyjíždí skoro dvojnásobné množství osob než dojíždí.

Denní vyjíždka podle času stráveného na cestě

Srovnáním času tráveného na cestě v letech 1991 a 2001 vyplývá, že délka cest za prací se snížila za deset let o třetinu. V roce 1991 cestovalo denně za prací nejvíce osob 30 minut až 1 hodinu (51,5% osob), zatímco v roce 2001 už byla nejpočetněji zastoupena kategorie cestujících 15-29 minut (41,8% osob). Druhou nejvíce zastoupenou kategorií vyjíždějících v roce 1991 byla skupina lidí, jimž čas trávený cestou do práce zabral více jak 60 minut (22,5% osob), v roce 2001 lidí dojíždějících déle než hodinu bylo již jen 5,4%.

Nejvíce denně dojíždějících v roce 2001 je zastoupeno v kategorii 15-29 minut, nejvíce vyjíždějících týdně a měsíčně pak v kategorii od 45 do 59 minut.

K hlavním příčinám zkrácení doby vyjížděky za prací přispělo zvýšení nárůstu počtu automobilů celkově, lidé za prací více cestují nejen jako řidiči, ale došlo k nárůstu osob jezdících jako spolucestujících. K důležitým změnám došlo i v přepravě hromadné. Zkrátila se nejen doba přepravy, ale došlo i ke zkvalitnění některých frekventovaných komunikací a přibýlo soukromých dopravců. V neposlední řadě došlo k omezení dojížděky na delší vzdálenosti, která se stala neekonomickou díky růstu cen zejména pro kategorie nekvalifikovaných pracovníků.

S rostoucí velikostí obce se prodlužuje průměrná doba strávená na cestě za prací. Výjimkou jsou obce s 5 000 až 50 000 obyvateli. Tato skutečnost je do značné míry ovlivněna územní strukturou, kdy obyvatelé těchto obcí preferují ztrátu zaměstnání před neekonomickou dojížděkou do vzdálenějších obcí. Jedná se především o méně kvalifikované zaměstnance. V obcích do 200 obyvatel činí průměrná doba dojížděky 27 minut. Ženy cestou do práce stráví v průměru o 1,4 minuty méně než muži. Absolutně nejvíce mužů i žen cestuje z obcí s počtem obyvatel 10 000 až 20 000 a čas strávený na cestě do práce jim zabere 15-29 minut.

Z porovnání doby dojížděky v obci za vybraná města vychází, že nejvíce osobám trvá cesta za prací do 15 minut. Nejkratší průměrnou dobu (v rámci kraje) vykazovali vyjíždějící v Mariánských Lázních. To do značné míry koresponduje i s velikostí jednotlivých měst. S rostoucím počtem obyvatel měst roste i podíl těch, kteří vyjíždějí za prací déle jak 60 minut.

Struktura vyjíždějících za prací z obcí kraje podle druhu dopravního prostředku

V okrese Cheb 32,3 % respondentů upřednostňovalo k cestě do práce automobil. Na druhém místě je doprava autobusem.

Z porovnání dat v dojížděce podle druhu dopravního prostředku vyplynuly značné rozdíly mezi druhy dopravy, které používají muži a ženy. Muži jednoznačně preferují dopravu osobním automobilem jako řidiči i spolujezdcí, celkem takto cestuje 40,4% mužů dojíždějících denně za prací z obce. Dalším preferovaným dopravním prostředkem u mužů je autobus, kterého k cestě do práce využívá 25,9% mužů. Muži preferují cestování za prací automobilem. Nejvíce žen preferuje dopravu autobusem nebo v kombinaci s jiným dopravním prostředkem (47,3% žen), následuje doprava automobilem (21,2%). Podíl žen cestujících autobusem se zhruba rovná počtu mužů cestujících autem a naopak.

Nejvíce osob k vyjíždění za prací používá autobusu (34,2% osob) a automobilu (7,9% osob). U dojíždějících je situace podobná, celkem 35,6% osob využívá k cestám do práce autobusu a 33,5% osob automobilu. Nejmenší podíl na vyjíždějících i dojíždějících mají ti, kteří cestují vlakem. V okrese Cheb vlakem cestuje téměř 11% zaměstnaných. Tato skutečnost je dána i tím, že v okrese Cheb je nejhustší železniční síť z kraje.

Centra dojížděky za prací

Dojížděka obyvatel za prací je procesem, do kterého se kromě nesporných „umělých“ vlivů administrativních promítá i určitá míra spontánnosti či přirozenosti. Intenzita dojížděky je dána především přirozenou atraktivitou jednotlivých lokalit, vytvářenou jak dlouhodobým historickým vývojem, tak i ekonomickou úspěšností měst či regionů v současném transformačním období.

Významná centra zkoumané oblasti kromě měst Cheb a Mariánské Lázně i Františkovy Lázně. Do města Aš, které jsou současně obcemi s rozšířenou působností, nedojíždělo v roce 2001 ani 1 000 zaměstnaných. Do Aše dojíždělo 954 osob a město se tak řadí na 11. místo v počtu dojíždějících (v rámci kraje). Ve městě Mariánské Lázně došlo od roku 1991 k mírnému poklesu dojíždějících. Největší rozdíl byl zaznamenán v Aši, kde se počet dojíždějících zvýšil o více jak třetinu.

Město Cheb bylo centrem (v rámci kraje), kam dojížděl největší podíl mužů (64,1%), naopak centrem s největším podílem dojíždějících žen byly Mariánské Lázně (53,4%), centrum lázeňství chebského okresu.

Záporného salda dosáhlo město Aš (-534 osoby), což bylo způsobeno především vyjížděnou osob se středoškolským vzděláním s maturitou a vyšším vzděláním. Ostatní centra měla saldo kladné. Cheb např. 253 osob, do Mariánských Lázní dojíždělo o 717 osob více než vyjíždělo. Největší podíl vyjíždějících zaznamenaly osoby s učňovským a středním vzděláním bez maturity, které představují třetinu ve vzdělanostní struktuře zaměstnaných (v Karlovarském kraji). Více je jen osob se základním vzděláním, ale u těch je zase vysoká nezaměstnanost a mezi vyjíždějící za prací tedy nespádají. Do města Aš dojíždí více osob se základním a středoškolským vzděláním bez maturity, než je krajský průměr a naopak zaměstnaní s maturitou a vysokoškolským vzděláním sem dojíždí méně než vykazuje krajský průměr. To je dáno především převyšující nabídkou míst pro osoby s nižším nebo základním vzděláním. Ochota cestovat za prací na větší vzdálenosti je u vysokoškolsky vzdělaných lidí nejvyšší z důvodů většinou omezené nabídky specializovaných míst v místě bydliště a jistě i motivací vyššího finančního ohodnocení.

Dojíždka za prací je ovlivněna současným územním uspořádáním díky přímé vazbě pracovních míst ve veřejném sektoru (veřejná správa, zdravotnictví, školství, soc. služby) na správním uspořádání státu. Přitom podíl veřejného sektoru na celkové zaměstnanosti se v celonárodním měřítku blíží 25 %.

Je však třeba připomenout, že silně administrativně determinovány jsou především vztahy obyvatel ke správním institucím, zdravotnickým a do značné míry i ke školským zařízením. Zároveň jde o jevy, o kterých (s výjimkou dojížděky žáků a studentů do škol) nelze v současnosti získat žádné ucelené, územně podrobně členěné statistické údaje. Naopak za relativně „přirozené“ procesy lze označit především pohyby za prací, za nákupy, za kulturou, nebo migraci obyvatel.

Průmysl jako odvětví s nejvyšším podílem dojíždějících celkem, zůstává i hlavním odvětvím pro dojíždějící do největších center. Na druhém místě v podílu dojíždějících jsou zaměstnaní ve školství, zdravotnictví a sociálních činnostech ve městě Mariánské Lázně. Do Aše dojíždí na druhém místě nejvíce pracujících v obchodě, v Chebu jsou to zaměstnaní v dopravě a telekomunikacích.

Do většiny center dojíždí lidé 15 až 29 minut. Výjimku je město Cheb, kde doba dojížděky je delší, většině zaměstnaných trvala cesta do práce 30 až 59 minut. Na delší čas trávený cestou do práce má především vliv větší rozloha města i menší počet lidí ochotných chodit do práce pěšky, a tím i hustší doprava.

K hlavním způsobům dopravy do zaměstnání patřil autobus a automobil. Do Chebu cestovalo nejvíce osob (27,0%) automobilem a autobusem (22,7%). Stejně tak do Mariánských Lázní cestovalo nejvíce zaměstnaných automobilem. Pracující dojíždějící do ostatních center nejvíce využívali autobusovou přepravu. Služeb ČD k cestě do práce využívalo k cestě do Chebu 12,3% zaměstnaných. Z celkového počtu osob používajících vlaku k cestě do práce představovali ti, kteří dojížděli do Chebu 17,2% denně vyjíždějících

z obce. Nejvyužívanější MHD je v Mariánských Lázních, kde 12,9% pracujících denně takto dojíždí. Pěšky chodilo nejvíce lidí za prací do Aše.

Mezi centra se záporným saldem patří města Aš (-534 osoby). Na záporném saldu Aše se z 87,6% podílí muži, kteří vyjíždějí za prací do vzdálenějšího, ale atraktivnějšího Chebu. Rozdílná situace v saldu dojíždějících byla u mužů a žen. Zatímco ženy ve většině center dosahovaly kladného salda, u mužů byla většina sald záporných. To je dáno především menší ochotou žen cestovat na větší vzdálenosti kvůli starosti o děti a rodinu, a tak ženy směřují především do center nejbližší položených jejich domovu nebo z center vůbec nevyjíždějí.

K dennímu dojíždění do SRN (pendleři) bylo ÚP v Chebu do konce roku 2003 potvrzeno celkem 661 potvrzení, což je ve srovnání se stavem v roce 2002 o 134 potvrzení méně. Čeští občané denně dojíždí za prací do SRN převážně jako stavební dělníci (truhláři, zedníci), kuchaři-číšníci, dělníci v zemědělství, jako pracovníci pomocných prací a v poslední době se zvýšil zájem v SRN o zdravotní sestry. K zaměstnání do SRN v roce 2003 zaznamenal ÚP v Chebu 178 krátkodobých (na 3 měsíce) a 9 pracovních povolení na dobu 12 – 18 měsíců.

2.1.13. Životní prostředí , ochrana přírody a krajiny

K přírodním zajímavostem patří rozsáhlá rašeliniště v Chráněné krajinné oblasti Slavkovský les, která jsou hlavním zdrojem léčivých pramenů. Pozoruhodná jsou maloplošná chráněná území např. Svatošské skály a národní přírodní rezervace Kladské rašeliniště, Pluhův bor, Velký močál, Velké jeřábí jezero a Tři křížky. Nedaleko Františkových Lázní najdeme proslulou národní přírodní rezervaci - rašeliniště Soos, kde se rozkládají rozlehlé plochy rašeliny, ložiska křemeliny a vyvěrá tu několik minerálních pramenů. V blízkosti se nabízí milovníkům přírody další unikát, jedna z nejmladších sopek v Čechách - Komorní hůrka. S výzkumem této sopky je spojeno jméno velkého německého básníka J.W. Goetha.

Geologie

Severní část území okresu spočívá na komplexu slabě metamorfovaných staropaleozoických usazenin. V jižní části tvoří horninová podloží metamorfity Dyleňského lesa a zasahuje sem mariánskolázeňský bazický komplex s přilehlou částí krystalika Slavkovského lesa.

Sled staropaleozoických metapelitů (fylitů, svorů, kvarcitů) nalezneme v ašském výběžku, v okolí Lubů a podél jižního a jihozápadního okraje Chebské pánve. Metapelity jsou původními uloženinami mořské pánve. Fosilie na českém území ve fylitech nemáme, jsou všad známy z blízkého okolí Hofu v Bavorsku, kde dokládají kambrické a ordovické stáří metapelitů. Smrčiny v severozápadní části okresu budují intruze smrčinské žuly, s jejímž kontaktním působením souvisejí některé charakteristické nerosty Chebska (vesuvian, místy zvaný egeran). Smrčinskými žulami rovněž proráží pozoruhodný český křemenitý val (Goethova skalka).

Na varisky zvrásněný a metamorfovaný podklad se v Chebské pánvi v průběhu terciéru uložily jíly, jílovce, písky a v dílčích pánvičkách hnědouhelné sloje, dosud netěžené. Terciární sedimenty uchovaly četné pozůstatky rostlinstva a živočichů – ryb, želv, chameleonů, aligátorů, ptáků, drobných i velkých savců.

Na mnoha místech nalézáme nevulkanity včetně nejmladších, starokvartérních sopek (NNP Komorní hůrka a Železná hůrka). Složitá tektonická struktura Chebské pánve a dozvuky vulkanismu se projevují desítkami vývěrů minerálních pramenů a výronů oxidu uhličitého. Pánev je seismicky neaktivnějším územím v Čechách.

Geomorfologie

Vzhled krajiny je velmi rozmanitý. Horopisně náleží oblast ke Krušnohorské soustavě provincie České vysočiny s oblastmi Krušné hory (Klínovecká hornatina), Smrčiny (Ašská vrchovina, Házlovská pahorkatina a Chebská pohorkatina), Chebská pánev, Sokolovská pánev, Doupovské hory, Slavkovský les (Kynžvartská vrchovina a Hornoslavkovská vrchovina). Od západu k východu protéká krajem řeka Ohře, která odvádí vodu z většiny území kraje. Nejvyšším bodem území je vrchol Krušných hor Klínovce 1244 m.n.m. v okrese Karlovy Vary, nejnižším je hladina Ohře 320 m.n.m. v okrese Karlovy Vary. Podnebí karlovarského kraje charakterizuje mírně teplá oblast a chladná oblast na hřebenech Krušných hor.

Podnebí

Geomorfologická pestrost území okresu Cheb ovlivňuje místní rozdíly podnebí. Území se dělí mezi mírně teplou a mezi chladnou klimatickou oblast (jen malé plochy ve vrcholových partiích Slavkovského lesa a v Klínovské hornatině).

Vzhledem k relativně velké střední nadmořské výšce je zde mírně teplá klimatická oblast zastoupena jen svými chladnými a vlhkými klimatickými jednotkami. Průměrné roční teploty vzduchu se v nižších a středních polohách pohybují mezi 6-7 °C, ve vyšších a

horských polohách mezi 4-5 °C. Absolutně nejvyšší teploty vzduchu v Chebské pánvi byly zaznamenány v červenci a v srpnu (36 °C), nejnižší teploty klesly v únoru k -30 °C. Počet mrazových dnů v ročním průměru se pohybuje mezi 120 a 160, počet letních dnů mezi 10 a 30.

V dlouhodobém průměru spadne na většině území 600 – 800 mm srážek za rok. Ve Slavkovském lese, Českém lese a Krušných horách spadne v průměru 800 – 900 mm za rok. Maximální výška sněhu dosáhne v nejvyšších polohách okresu až 100cm.

Chebská pánev je hůře provětrávána, časté jsou inverze. Převládají západní a severozápadní směry větru. Znečištění ovzduší v 90. letech 20. století klesalo. Hodnoty až do 35 µg.mP-3P jsou měřeny pouze ve větších sídlech (Cheb, Aš) s průmyslem a silnou dopravní zátěží, popř. menších sídlech v hůře provětrávaných údolích.

Chebský okres patří k povodí Labe. Hlavní hydrologickou osou okresu je Ohře se svými přítoky. Nejvýznamější jsou pravostranná Odrava a levostranné Plesná a Libocký potok. Severní okraj okresu je odvodňován Lužním potokem, který se vlévá do Rokytnice a Bílým Halštrovem. Menší část území na jihu okresu je odvodňován Kosovým a Hamerským potokem do Mže. Chebsko můžeme rozdělit na oblast dosti vodnou, (až 15 l.sP-1P.kmP2P), kam náleží Slavkovský les a Krušné hory. Zbytek okresu je oblastí středně vodnou 10 l.sP-1P.kmP2P, jen povodí Kosového potoka na jihu okresu je málo vodné (do 6 l.sP-1P.kmP2P). Retenční schopnost území Chebska je malá. Stupeň rozkolísanosti odtoku je střední až silný. Koeficient odtoku je dosti vysoký (0,31 – 0,45). V okrese je značný počet rybníků a rybníčních soustav. Největší z nich (45 ha) je chovný Městský rybník u Františkových Lázní. Mezi početné chovné rybníky patří na Františkolázeňsku také rybník Mlýnský, Plochý a Okouní, na Mariánskolázeňsku Velký knížecí, Zaječí, Senný a Kravský. Podhorský rybník (přehradní nádrž Podhora) na horním toku řeky Teplé slouží pro zásobování pitnou vodou.

Na území okresu je dokumentováno 70 pramenů vyhlášených přírodních léčivých zdrojů a přírodních minerálních vod stolních.. Největší počet zříděl kyselek je ve střední části Chebské pánve (Františkovy Lázně a Soos). Lázeňství v Mariánských lázních, Františkových Lázních a v Lázních Kynžvart zaujímá významné místo v ekonomice okresu.

Téměř celý okres je chráněnou oblastí přírodní akumulace vod (CHOPAV) Chebské pánve – Slavkovského lesa. Je zde značné množství jímacích zařízení pitné vody, nejvýznamější je nebanická soustava. Ochrana minerálních vod je zabezpečena ochrannými pásmy lázní ve třech stupních po Františkovy Lázně, Mariánské Lázně, Lázně Kynžvart, Prameny a Žandovské kyselky. Ochranná pásma na sebe navazují a pro oblast Slavkovského lesa jsou pásma třetího stupně společná.

Pedologické poměry

Území okresu náleží k regionu převážně kyselých hnědých půd a půd hydromorfních. Kyselá varieta kambizemě typické v asociacích se silně kyselo kambizemní dystrickou leží ve střední a jižní části Ašského výběžku (Smrčiny), v Lubske vrchovině (okolí města Luby) a v jižním okrsku (sever Českého lesa, menší část Tachovské brázdy). Vyvinuly se zde na svahovinách kyselých intruzív, rul granitů, svorů a fylitů.

Podél niv řeky Ohře a Plesné (severovýchodně od Chebu) jsou zemědělsky obhospodářovány plochy nasycené kambizemě typické. Velkou rozlohu zaujímá jižně i severně od přehradní nádrže Jesenice pseudoglej typický (místa kambický) na polygenetických hlínách s eolitickou a štěrkovitou příměsí, místa též na písčitojílovitých a jílovitých sedimentech. Tvoří dominantní půdní typ východně od Chebu, v okolí Františkových lázní a v celé severní části Chebské pánve mezi Chebem a Luby. Hydromorfní skupinu půd doplňují gleje (typický a organozemní) podél četných toků napájených Ohří (Slatinný potok, Plesná, Odrava) a podél dalších potoků a rybníků

(Rokytnice, Pstruhový potok, Ašský potok, jesenický p., Kosový p., Bílý Haštrov, Městský rybník u Franiškových Lázní), kde vznikly na nevápnitých deluviofluviálních sedimentech.

Na území okresu se nacházejí také ostrůvky organozemní (rašelin). Přechodný druh organozemě typické (místa glejové) se vytvořil v okolí Františkových Lázní, Kateřiny (rašelinisté soos) a ve vrcholových polohách Slavkovského lesa (mezi Kladskou, Podlesím a Prameny). V těchto částech Slavkovského lesa a dále v okolí vrchu Dyleň (940,3 m.n.m.) i v severním a jihovýchodním výběžku Smrčin se spolu s kambiozemí dystrickou a gleji vyvinuly podzoly. Podzol kambiozemní (ojediněle humusový a typický) je zde vázán na svahoviny kyselých intruziv, svorů, fylitů, rul a granolitů. Nevápnité nivní sedimenty lemující tok Ohře a Libockého potoka pokrývají fluvizemě glejové a typické.

Vegetační pokryv chebského okresu (bez CHKO Slavkovský les) odráží především geologické a klimatické poměry oblasti a také neopominutelný vliv lidské činnosti na krajinu. Pokud by příroda dostala šanci k vývoji bez dalšího ovlivňování člověkem, pokryly by povrch okresu z větší části bučiny a doubravy. Jejich hranici lze v chebském okrese vést zhruba v nadmořské výšce 500m. Pro území nad touto linií jsou předpokládány podhorské, kyselé bikové bučiny (Luzulo – Fagetum), které charakterizuje ve stromovém patře kromě dominantního buku lesního (*Fagus sylvatica*) také příměs dubů (*Quercus robur*, *Q. petraea*), případné lípy malolisté (*Tilia cordata*) a javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*).

Druhou velkoplošně rozšířenou jednotkou potenciální vegetace jsou kyselé borové a březové doubravy (*Genisto germanicae-Quercion*), situované do nižších poloh okresu.

Přirozené doubravy, stejně jako bučiny z Chebska téměř zmizely. Zachovaly se pouze více nebo méně narušené fragmenty. Větším dílem byly přeměněny na zemědělskou půdu, v ponechaných lesích se pěstuje hlavně borovice, smrk, spontánně se vyvíjejí druhotné lesíky s převahou břízy a osíky. Dřívější rozšíření přirozených porostů tak indukují především poměrně odolné druhy bylinného patra, které bez větších problémů překonávají paseková stadia a přecházejí do podrostu kulturních lesů.

V nivách vodních toků se můžeme setkat se zbytky břehových porostů, které lze zařadit do kategorie olšových lužních lesů.

Zrašelinělé plochy na některých místech unikly zúrodňovacím zásahům a tvoří nyní přírodně nejzachovalejší a nejcennější území chebského okresu. Najdeme zde většinu kriticky a silně ohrožených druhů rostlin Chebska.

2.1.14. Cestovní ruch, lázeňství, kultura a památková péče

Vzhledem k historickým a kulturním památkám má okres Cheb vhodné podmínky pro turistiku, rekreaci a sport v okolí okresního města se nachází dvě vodní nádrže: Jesenice, o rozloze 740 ha a Skalka – 384 ha. Poblíž Františkových Lázní leží rybník Amerika a Regent u Mariánských Lázní. Turisticky nejprůtlačivějšími zajímavostmi jsou Chebský hrad, hrad Seeberg, státní zámek Kynžvart, lázeňská města Mariánské Lázně (ortodoxní kostel „Sv.Vladimíra“, kolonáda) a Františkovy Lázně (barokní a renesanční domy, empírová kolonáda Lučního a Solného pramene). Na chebsku se nachází i několik památkových zón, rozhleden a galerií. V kulturní oblasti nutno zmínit městská muzea, která připomínají mimo jiné i slavné osobnosti, které spojili svůj život s tímto krajem například Albrecht z Valdštejna, J. W. Goethe, L. V. Beethoven, J. Strauss, W. A. Mozart, F. Chopin, B. Němcová, a mnoho dalších. Mezi nejznámější historické památky v Chebu patří například Chebský hrad s románsko-gotickou kaplí a Černou věží z 12. století, kostel sv. Mikuláše, Minoritský kostel z dob 13. století, kostel sv. Václava a sv. Bartoloměje ze 14. století. Symbol města „Špalíček“, jehož paměť sahá až do 15.století, ale i ostatní měšťanské domy vytváří neopakovatelnou atmosféru chebského náměstí. V okrese lze navštívit ještě další přístupný hrad Seeberg – Ostroh, státní zámek Kynžvart, zříceniny hradu Neuberg a vodní tvrze Starý Rybník.

K přírodním zajímavostem patří CHKO Slavkovský les, Národní přírodní rezervace SOOS a Národní přírodní rezervace Kladské rašeliny. CHKO Slavkovský les má rozlohu 610 km², současná podoba je výsledkem dlouhého a složitého vývoje. Pozůstatkem vulkanické činnosti jsou četné výrony plynů (oxid uhličitý, sirovodík), významnou součástí lesa je výskyt rašelinišť vrchovištního typu s porosty borovice blatky a břízy pýřité.

Z vzácné a chráněné flóry je nejvýznamnější rožec kuřičkolistý, vrba borůvkovitá a arnika horská, která je i ve znaku CHKO. Celá oblast je protkána sítí dobře značených turistických cest a cyklotras, které lze navštívit po celý rok. Národní přírodní rezervace SOOS, která je známou geologickou lokalitou evropského významu – mofety, rašelinová jezírka s vývěry minerálních vod a plynů. Naučná stezka Kladská – vede kolem Kladského rybníka po okraji národní přírodní rezervace Kladské rašeliny v části pojmenované „Tajga“. Tato stezka je po rekonstrukci v roce 2002 zpřístupněna i pro vozíčkáře. Naučná stezka Smraďoch – vrchovištní rašeliniště o ploše 7,9 ha, s výskytem specifických rostlinných společenstev. V oblasti jsou soustředěny vývěry minerálních vod a plynů, které vystupují na povrch v podobě bahenních sopek. Národní přírodní památky tvoří, Komorní Hůrka – bývalá sopka třetihor, nejmladší vyhaslá sopka u nás, Železná Hůrka – vyhaslá sopka, Křížky – hadcové skály a 5 přírodních parků.

V řešeném území se nachází velká řada významných turistických cílů. Mezi nejvýznamnější z nich patří:

Národní kulturní památky:

- Kynžvart – zámek

Ostatní kulturní památky:

- Beranov – Vesnická památková zóna
- Dolní Lažany – Vesnická památková zóna
- Doubrava - Vesnická památková rezervace
- Františkovy Lázně – Městská památková rezervace
- Cheb – hrad. Městská památková rezervace

- Libá – hrad
- Loreta – (Starý Hrozňatov)
- Mariánské Lázně – městská památková zóna
- Mostov – zámek
- Nový Drahov – Vesnická památková rezervace
- Ostroh – hrad Seeberg
- Podhradí u Aše – zřícenina Neuberg
- Skalná – hrad Vildětejn
- Starý rybník – zřícenina
- Teplá – Městská památková zóna
- Klášter Teplá

Ašsko disponuje cca 350-400 lůžky, přičemž často se jedná o turistické ubytovny a dále penziony a hotely s nižším standardem poskytovaných služeb. Rovněž v nabídce stravovacích kapacit převládají spíše běžné provozovny průměrné úrovně. Z analýzy (grafická část - č. 6.11) vyplývá nedostatek ubytovacích kapacit pro nabídku možného turistického vyžití. Analýza kapacity sportu, zábavy s promítnutím odhadu nových cílů a potřeb je znázorněna na grafické příloze č. 6.13. Sumarizací stávajících zařízení byla stanovena kapacita zábavy pro člověka na den za předpokladu, že zábavě bude věnovat 4 hodiny. Taktéž byly zanalyzovány kapacity sportovní a sport a zábava dohromady. V případě využívání nově navržených turistických cílů bude možno nevyváženost v území eliminovat.

Na Ašsku se celoročně naskýtají různé možnosti kulturního a sportovního vyžití. V Aši je v provozu městské muzeum, kulturní středisko a rovněž galerie AKS a městské infocentrum. Na vrchu Háj byl vybudován lyžařský areál včetně několika značených běžeckých tratí. V Aši je v provozu krytý plavecký bazén i přilehlé nekryté bazény. K dispozici je rovněž areál fitness centra, v Tyršově areálu je možno využívat kuželkové dráhy, fotbalové a házenkářské hřiště i atletickou dráhu. Ve městě se rovněž nacházejí tenisové kurty, skatepark, motokrosová dráha atd. V Hazlově bylo v roce 2002 zprovozněno nové golfové hřiště (18 jamek).

Cyklotrasy

Popis projektu:

Záměrem Karlovarského kraje je vybudování páteřní cyklostezky podél řeky Ohře. V roce 2004 byla vypracována studie proveditelnosti "Cyklostezka podél Ohře", která má za cíl analyzovat rozpracovanost jednotlivých úseků, sjednotit postup při realizaci, stanovit úzká místa a předpoklady pro realizaci výstavby cyklostezky. Podle stupně připravenosti jsou úseky cyklostezky rozdělené na:

stavebně realizované (nebo není zapotřebí velkých stavebních úprav)

- hranice SRN/ČR směrem na město Waldsassen po zrušeném železničním tělese
- hranice SRN/ČR - Cheb 2006 - realizace směrem na město Marktreidwitz

ve fázi přípravy

- městem Cheb - částečně realizováno
- Cheb - Sokolov

Pátevní cyklotrasa podél řeky Ohře

Ašsko

KČT	Trasa	Km
2057	Hranice, CLO - Aš - Mokřiny - Výhledy - Skalka - Polná - Lužná - Klest, rozc. -	42,00
2058	Krásňany, CLO - Hranice - Trojmezí - Pastviny, rozc. - Nad Peklem, rozc. - Aš,	20,00
2059	Nad Peklem, rozc. - Krásná - Marak, rozc. - Podhradí - Doubrava, CLO	13,20
2060	Aš, CLO - Aš, centr. - Vernéřov, rozc. - Horní Paseky, rozc. - Horní Paseky, CLO	8,60
2061	Vernéřov, rozc. - Podhradí, rozc.	5,70
2062	Doubrava, rozc. - Horní Paseky, rozc. - Výhledy, rozc.	12,00
2063	Mokřiny, rozc. - Kančí údolí, rozc. - Dubina, rozc. - Klest, rozc.	21,30
2064	Skalka, rozc. - Hazlov - Táborská, rozc.	5,10
2065	Vojtanov, křiž. - Hazlov - Polná - Kančí údolí, rozc.	8,30
2066	Polná - Libá, rozc. - Dubina, rozc. - Dubina, CLO	7,00
2067	Libá, rozc. - Lužná u Ostrohu	2,70

Chebsko

KČT	Trasa	Km
2056	Cheb - Hroznatov	10,50
2069	Cheb - Třebeň	5,10
2070	Cheb - Dřenice	5,90

Mariánskolázeňsko

Okruh č.	Trasa	Km
I.	M. Lázně - Panorama - Klášter Teplá - M. Lázně	31,20
II.	M. Lázně - Panorama - Zádub - Podhorní vrch - Ovesné Kladruby - M. Lázně	19,70
III.	M. Lázně - Panorama - Milhostov - Lazurový vrch - Holubín - Vlkovice - M.	21,90
IV.	M. Lázně - Lesní pramen - Alej Svobody - Lázně Kynžvart - zámek - Holina -	20,00
V.	M. Lázně - Chopinova ulice - Králův kámen - Bašusova cesta - Kladská -	16,80
VI.	M. Lázně - Chopinova ulice - vodárna - Duncanova vyhlídka - Králův kámen -	25,20

2.2. Limity využití území

Ohledně limitů využití území je třeba již v úvodu říci, že je třeba respektovat limity navržené v ÚP VÚC Karlovarského Kraje a limity VÚC Cheb. Limity vycházející z plánovací dokumentace jednotlivých obcí samozřejmě nelze opomíjet. Grafická část č.6.19 znázorňuje limity převzaté z ÚP VÚC Karlovarského Kraje a VÚC Cheb.

Vzhledem k tomu, že některé z ÚP podkladů jednotlivých obcí či správních území jsou nově zpracovány, bude možno některé z navrhovaných doporučení promítnout do těchto dokumentací. Tam, kde je ÚP v rozporu s navrhovanými opatřeními (viz gr. část č. 6.18) je třeba v případě realizace návrhu, resp. v rámci jeho přípravných opatření přistoupit ke změně ÚPD.

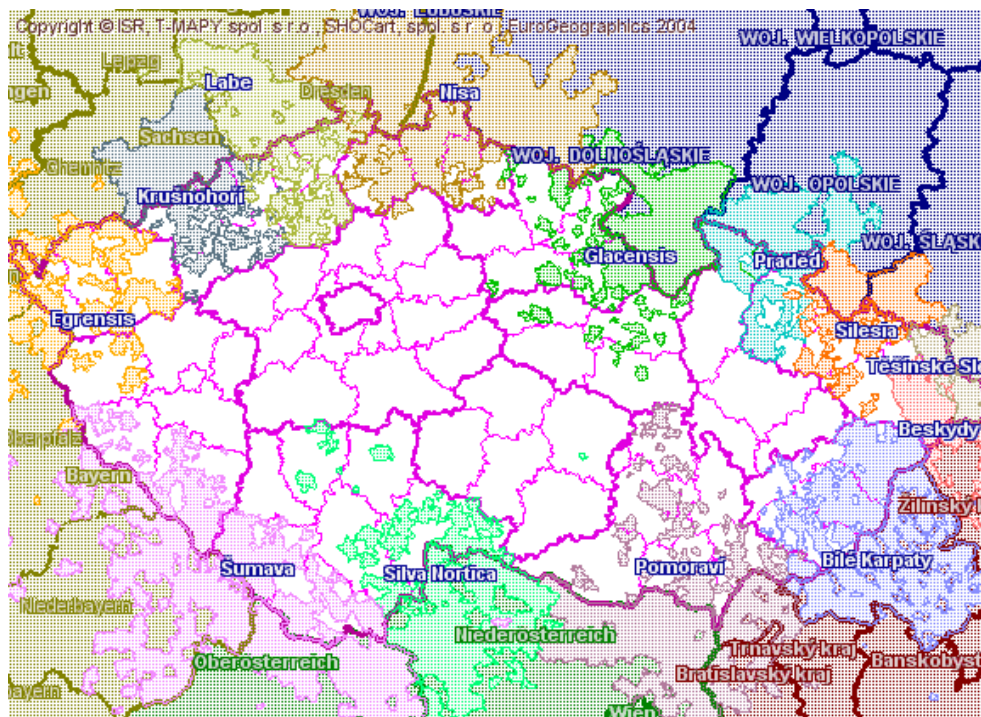
Konkrétní doporučení v případě nesouladu s ÚPD a to jak pro VÚC Karlovarského kraje, tak pro obce sumarizují dle oblastí využití území následující kapitoly:

- ochrana přírody	5.1.5
- dopravní a technická infrastruktura	5.3, 5.3.5, 5.1.2
- rekreace, lázeňství a turistika	5.1.3
- zemědělství	5.1.4

2.3. Širší vztahy

Přeshraniční spolupráce je důvodem a smyslem vytváření euroregionů v Evropě. Euroregiony začaly vznikat po 2.světové válce na těch hranicích, pro které se v minulosti opakovaně vedly války a podle kterých žili lidé, kteří měli k sobě hlubokou nedůvěru. Co je pro "vnitrozemce" vzdálenou evropskou teorií, znamená pro občany, kteří žijí v hraniční oblasti, denní praktickou zkušenost. Cílem práce v hraničních regionech a přeshraniční spolupráce je proto odstraňování překážek a rozdělovacích faktorů v těchto regionech a konečně také překonávání hranice, případně snížení jejího významu na správní hranici. Ochota občanů, obcí a regionů hledat společné přeshraniční řešení nezahrnuje záměr odstranit suverenitu států! Měly by být pouze odstraněny "jizvy dějin" a obyvatelstvu na obou stranách hranic umožněna lepší spolupráce ve všech oblastech života. Hraniční regiony svou spoluprací plní cennou funkci mostu a nabízejí občanům dobré možnosti rozvoje.

Euroregiony ČR

EUREGIO EGRENSIS svou činností všestranně působí ve prospěch prohloubení a rozvíjení přátelských vztahů mezi českou republikou a Spolkovou republikou Německo. Je iniciátorem všech forem spolupráce mezi městy, obcemi, institucemi, organizacemi i jednotlivci v příhraničním regionu trojmezí Čech - Bavorska - Saska/Durynska. Evropa regionů je projevem současnosti - a nadregionální spolupráce je předpokladem a nezbytnou nutností evropské integrace.

Vznik EUREGIA EGRENSIS a začátky spolupráce nebyly jednoduché, ale při zpětném ohlédnutí lze říci, že do života obcí a města na obou stranách hranic postupně pronikal a proniká duch spolupráce a jeho důsledkem je nejen řada navázaných vztahů mezi obcemi, ale i řada osobních přátelství. Složitě strukturované, z hloubky historických kořenů vyrůstající problémy, nezmizí škrtem pera, příkazem, ale postupným vzájemným poznáváním a setkáváním lidí z obou stran hranic. Přeshraniční funkce společenství příhraničních oblastí, která se vytváří na všech úrovních, tak sehráje určitě důležitou roli ve včleňování České republiky do evropských struktur.

Projekty EUREGIA EGRENSIS

Možnosti realizace projektů:

V rámci přeshraniční spolupráce v EUREGIU EGRENSIS existují čtyři možnosti realizace projektů:

EUREGIO EGRENSIS provádí projekty na vlastní odpovědnost a s nasazením vlastního personálu, protože není vždy možné nalézt pro přeshraniční, interkomunální projekty autonomní nositele projektu.

EUREGIO EGRENSIS kooperuje s ohledem na provádění a financování projektů s partnery na komunální, regionální nebo státní úrovni a dále s privátními partnery, protože realizace projektů samotným EUREGIEM EGRENSIS není vždy na základě personálních a finančních zdrojů vždy možná.

EUREGIO EGRENSIS poskytuje projektům a akcím finanční podporu bez vlastní obsahové odpovědnosti. Při takových dotacích se očekává, že nositel projektu do provedení akce EUREGIO EGRENSIS zahrne a že bude možno docílit odpovídající public relations.

EUREGIO EGRENSIS podporuje projekty s obzvláště vysokou kvalitou přeshraničního faktoru prostřednictvím usnesení o podpoře. Přitom je nositel projektu sám odpovědný za obsah, finanční a organizační stránku, EUREGIO EGRENSIS potvrzuje svým usnesením tento záměr a má na zřeteli v jednotlivých případech svoji doprovodnou funkci při realizaci.

Vnější vztahy na Ašsku

Po pádu totalitních režimů ve východní Evropě došlo i na Ašsku ke zcela převratným změnám v oblasti vnějších vztahů. Byly otevřeny hranice se Západem, následoval intenzivní rozvoj spolupráce na obou stranách hranice, a to nejen na česko-bavorské, ale také na česko-saské, kde byly do té doby aktivní přeshraniční kontakty spíše pouze proklamativní záležitostí. Na úrovni místních samospráv, škol, spolků a zájmových organizací došlo k navázání celé řady kontaktů a partnerských vazeb přes hranici.

Po několikaleté snaze se podařilo v roce 2002 uvést v život kyvadlovou autobusovou linku Aš - Doubrava - Bad Elster a zpět s napojením na autobusy do Selbu. Tím se Aš stala malou autobusovou mezinárodní křižovatkou.

V roce 2001 se stalo město Aš zakládajícím členem sdružení IDOR (Česko-německé informační a dokumentační centrum pro regionální spolupráci), které by mělo sloužit k lepší komunikaci mezi městy a obcemi v procesu rozšiřování EU. K otevření kanceláře z prostředků vlády SRN došlo v srpnu 2002 na společné hranici v Železné Rudě (na německé straně). Do budoucna město Aš nabídlo IDORu spolupráci a možné prostory pro kanceláře na české straně. Vše však závisí na finančních možnostech.

Proběhla jednání s krajskými spolky v SRN (Rehau, Marktbreit), byla navázána velmi dobrá spolupráce a byly tzv. „prolomeny ledy“, zvláště v případě Ašského krajského spolku, který je pod patronací města Rehau. Se spolkem vernéřovských krajanů, jejichž patronem je město Marktbreit, byla v říjnu 2001 podepsána kmotrovská smlouva, kde se hovoří mj. i o zřeknutí se nároků, či požadavků z minulosti.

Hasičský sbor v Hranicích, který má ve městě již 132 letou tradici, navázal přátelskou spolupráci se sborem hasičů městečka Ebmath. Každoročně se pořádá ve spolupráci města a Českého svazu zahrádkářů vždy první sobota v červenci setkání občanů 3 zemí Saská, Bavorska a Čech. V srpnu se pak již několikátý rok koná Mariánská pouť (rovněž za přítomnosti sousedních partnerů), nad kterou převzalo záštitu město Hranice spolu se Svazem zahrádkářů. I základní škola v Hranicích má družbu na německé straně, a to v Bad Elsteru. Pořádají spolu výměnné akce pro děti základních škol, setkávají se při vánočním pečení, sportovní činnosti a spolupracují na značení přírodních zajímavostí na obou stranách hranic.

Tato stále více se rozvíjející vzájemná spolupráce vyústila v roce 2002 k založení prvního česko-německého přeshraničního sdružení nazvaného **"Přátelé v srdci Evropy"**. Členy se stala města a obce:

- Aš, Hranice, Hazlov, Podhradí a Krásná - na české straně, v současné době přistoupilo město Plesná,
- Schönwald, Regnitzlosau, Rehau, Selb - na bavorské straně a
- Eichigt, Bad Brambach, Adorf, Bad Elster, Oelsnitz - na saské straně.

Vnější vztahy na Chebsku

Vývoj v posledním desetiletí vedl k výrazným změnám v systému veřejné správy. Samospráva byla zřízena na úrovni obcí a později krajů, výkon státní správy na regionální úrovni zajišťovaly až do konce roku 2002 okresní úřady. V rámci reformy veřejné správy byly okresní úřady zrušeny a jejich kompetence převedeny na obce s rozšířenou působností a na krajské úřady. Zároveň došlo od roku 1989 k procesu rozsáhlé dezintegrace obcí - mnoho malých obcí obnovilo svou samosprávu. Zatímco dosavadní trendy byly ve znamení spíše konkurence než spolupráce, celá řada vnitřních i vnějších faktorů nutí místní činitele k vytváření kooperujících struktur. Vznikají a existují tak také sdružení obcí a měst.

Členství v jiných mikroregionech

Kromě členství v celostátních organizacích, jako je například Svaz obcí a měst České republiky, Svaz historických sídel či Svaz lázeňských sídel, jsou některá z obcí a měst mikroregionu Chebsko také členy již existujících či právě se utvářejících dalších mikroregionů a místních sdružení.

Dolní Žandov a Lipová jsou členy Sdružení obcí Mariánskolázeňska. Toto sdružení, které vzniklo v roce 1999 a jehož členy jsou dále Velká Hleďsebe, Drmoul, Lázně Kynžvart, Lestkov, Mariánské Lázně, Stará Voda, Tři Sekery, Valy, Vlkovice, Zádub-Závišín a Chodová Planá, si klade obecně za cíl rozvoj zájmového území. Zkušenosti obou obcí jsou rozdílné: zatímco představitelé Dolního Žandova jsou se spoluprací spokojeni (podařilo se již realizovat několik menších projektů: infotabule, Internet, turistická mapa, vybudování sociálních zařízení v knihovně), obci Lipová zatím členství ve Sdružení Mariánskolázeňsko konkrétnější výsledky nepřineslo.

Obce Odrava, Okrouhlá a Třebeň jsou členskými obcemi Sdružení obcí a firem Chebská pánev (založeno v roce 2001). Jedná se o zájmové sdružení právnických osob vytvořené za účelem sdružení malých venkovských sídel a místních firem a jejich koordinace při realizaci integrovaných projektů s cílem dosažení harmonického rozvoje území. Kromě výše uvedených obcí jsou členy Sdružení obce Nebanice, Tuřany a Křižovatka a právnické

osoby: Tekaz, s.r.o., Prefa Beton Cheb, s.r.o., TOR Cheb, s.r.o., Nelan, s.r.o., ZD Křižovatka a E. Šimáčková - chov sportovních a kladrubských koní Nebanice.

Nejmladším sdružením obcí, jehož členy jsou město Skalná a obec Třebeň, je Sdružení obcí Kamenné vrchy. Toto Sdružení, které bylo založeno v roce 2003 a kromě Skalné a Třebene jsou jeho členy Plesná, Luby, Nový Kostel, Milhostov, Křižovatka a Velký Luh, má jako hlavní cíle podporu cestovního ruchu, životního prostředí a dalších společných aktivit za účelem rozvoje území stejnojmenného přírodního parku.

Přeshraniční spolupráce, partnerská města

Otevření hranic do sousední Spolkové republiky Německo přineslo navázání spolupráce a nových kontaktů, a to nejen na úrovni měst a obcí, ale také mezi různými spolky, školami, zájmovými organizacemi a dalšími institucemi. Například Cheb rozvíjí intenzivní spolupráci s bavorskými městy Waldsassen a Marktredwitz. Zřejmě nejvýznamnější společný projekt bude představovat realizace "Krajinné výstavy bez hranic Cheb - Marktredwitz" v roce 2006. Záměrem chebské samosprávy do budoucna je i další posílení vztahů s městem Hof. Řadu společných projektů realizovala obec Libá ve spolupráci s Hohenbergem, velmi aktivní spolupráci má rovněž fotbalový klub z Františkových Lázní se svými partnery z Hofu. Posílení přeshraničních vazeb mají v plánu například v Dolním Žandově a dalších obcích.

Nejvýznamnějším přeshraničním regionálním sdružením obcí a měst je Euregio Egrensis sestávající z české, bavorské a sasko-durynské části. Práce tohoto Sdružení nespočívá pouze ve formálních stycích, ale také v realizaci řady společných nebo zrcadlových projektů a organizování společných akcí. Z měst a obcí mikroregionu Chebsko jsou členy tohoto sdružení Cheb, Františkovy Lázně, Libá, Odrava a Skalná.

Partnerská města

Oficiální partnerská města v současné době mají:

Cheb - Nižnij Tagil (Rusko), Rheden (Nizozemsko), budoucí: Hof (SRN),
Skalná - Neusorg (SRN).

Program Phare CBC

Významnou úlohu v rozvoji přeshraniční spolupráce sehrává program Phare CBC (Cross Border Co-operation/ přeshraniční spolupráce) financovaný Evropskou unií. Byl zahájen v roce 1994 a jeho hlavním smyslem je podpora dvoustranné přeshraniční spolupráce v regionech střední a východní Evropy. Cílem tohoto programu je rovněž postupná příprava na realizaci projektů v rámci Iniciativy Evropské unie INTERREG podporující regionální spolupráci v členských zemích EU. S podporu tohoto programu byly na území mikroregionu Chebsko realizovány velké investiční projekty:

Cheb - modernizace železniční stanice (dotace 11,8 mil. EUR),
Cheb-Schirnding - elektrifikace železniční tratě (0,8 mil. EUR),
Skalná-Plesná-Luby - plynofikace (1 mil. EUR),

V rámci programu Phare CBC byl rovněž zřízen i tzv. Fond malých projektů (později změněn na Společný fond malých projektů), v rámci kterého jsou financovány neinvestiční projekty typu "people to people" a malé infrastrukturní projekty (- bylo umožněno v rámci SFMP '98). Města a obce na Chebsku z tohoto programu čerpají finance na celou řadu projektů v oblasti kulturních výměn, rozvojových studií, cestovního ruchu atd.

V posledních letech se stále více projevuje potřeba spolupráce na úrovni místních samospráv, některá města a obce mikroregionu jsou již členy i dalších sdružení (Euregio Egrensis, Sdružení obcí Mariánskolázeňska, Chebská pánev, Kamenné vrchy aj.), rozvíjí se přeshraniční a partnerská spolupráce na různých úrovních, významnou úlohu v přeshraniční spolupráci hraje program Phare CBC.

Vnější vztahy na Mariánskolázeňsku

Vztahy mikroregionu Mariánskolázeňsko jsou dány především pracovními příležitostmi, možnostmi vzdělání, dopravní dostupností, za zdravotnictvím a službami, která je často omezená. Stávající sídelní struktura byla utvářena útlumovou politikou minulých vlád vzhledem k blízkosti západní hranice.

Nejvýznamnější centra mikroregionu z hlediska funkcí jsou města, Mariánské Lázně, Planá, Lázně Kynžvart v posledních letech z hlediska pracovních příležitostí též Chodová Planá, vzhledem ke své poloze na dopravní ose Planá-Cheb. Existují však i vazby na krajská města Karlovy Vary a Plzeň, především z hlediska funkce vzdělání a zdravotnictví (negativně se projevuje špatná dostupnost a velká vzdálenost těchto sídel od mikroregionu).

Pro dopravní spojení území mikroregionu je rozhodující dopravní osa Planá - Cheb jak železniční, tak i silniční, v rámci širších vztahů pak také dálnice D5 Plzeň – Rozvadov a silnice I/6 Cheb - Karlovy Vary. Pro severní část mikroregionu je důležitá silnice Karlovy Vary - Mariánské Lázně. Širší dopravní vazby v rámci celého kraje dokládá grafická příloha č.6.9.

Pro dopravu do sousední Spolkové republiky Německo slouží hraniční přechody Broumov/Mähring a Mýtina/Neualbenreuth (pro pěší, cyklisty a jezdce na koních).

Železniční trať Mariánské Lázně - Karlovy Vary je lokální tratí, která slouží především pro osobní dopravu, v zimě je obtížné udržována. Železniční trať Plzeň - Cheb s železničními uzly ve Svojšíně, Plané a Mariánských Lázních zajišťuje spojení mikroregionu s okolními centry. Tato trať je významnou železniční trasou pro mezinárodní dopravu ve směru Praha – Plzeň – Cheb – Spolková republika Německo.

Celkově lze konstatovat, že pro mikroregion Mariánskolázeňsko je prioritní dopravní koridor od jihovýchodu na severozápad (Plzeň - Cheb - státní hranice), který je předem dán přírodními poměry území. Za výhodu polohy mikroregionu lze považovat těsné sousedství se státní hranicí a dobré silniční propojení se Spolkovou republikou Německo.

Partnerská města Mariánských Lázní:

Bad Homburg - Německo, Marcoussis, Francie, Chianciano Terme – Itálie

Plynofikace - zájmové sdružení obcí Stará Voda a Dolní Žandov

Registrováno:	1. 12. 1998
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	Výstavba, provoz středotlakého plynovodu mezi obcemi Dolní Žandov a Stará Voda a rozvod plynu v obou obcích.
Kategorie:	technická infrastruktura
Předseda:	Miroslava Trepková
Jednatel:	
Sídlo:	Obecní úřad Dolní Žandov Dolní Žandov 36, 354 93 Dolní Žandov
Telefon:	354 693 511
Fax:	354 693 511
E-mail:	oudolnizandov@iol.cz
Členské obce:	Dolní Žandov, Stará Voda
Rozloha:	95,34 km ²
Aktualizace:	21. 2. 2003

Sdružení Ašsko	
Registrováno	25. 5. 1999
Právní forma	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku	Společnou prací zásadním způsobem zviditelňovat dotčené oblasti a vytvářet podmínky pro ekonomický rozvoj.
Kategorie	cestovní ruch, nakládání s odpady, přeshraniční spolupráce, sociální infrastruktura
Předseda	Mgr. Dalibor Blažek
Jednatel	Jiří Miroslav Knedlík
Sídlo	Kamenná 52 353 01 Aš
Telefon	354 524 214, 354 524 258
Fax	354 524 242, 354 524 259
E-mail	muas@muas.cz
Členské obce	Aš, Hazlov, Hranice, Krásná, Podhradí
Rozloha:	145,06 km ²
Aktualizace:	9. 3. 2005

Sdružení měst a obcí skládka Chocovice

Registrováno:	28. 3. 1995
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	Řešení problematiky odpadového hospodářství sdružených měst.
Kategorie:	odpadové hospodářství, životní prostředí
Předseda:	RNDr. Jaroslav Boček
Jednatel:	RNDr. Pavel Poc
Sídlo:	Městský úřad Cheb nám. krále Jiřího z Poděbrad 14 350 20 Cheb
Telefon:	354 440 174
Fax:	354 440 550
E-mail:	bocek@mestocheb.cz
Členské obce:	Cheb, Mariánské Lázně, Aš, Františkovy Lázně, Třebeň
Rozloha:	251,51 km ²
Aktualizace:	5. 3. 2003

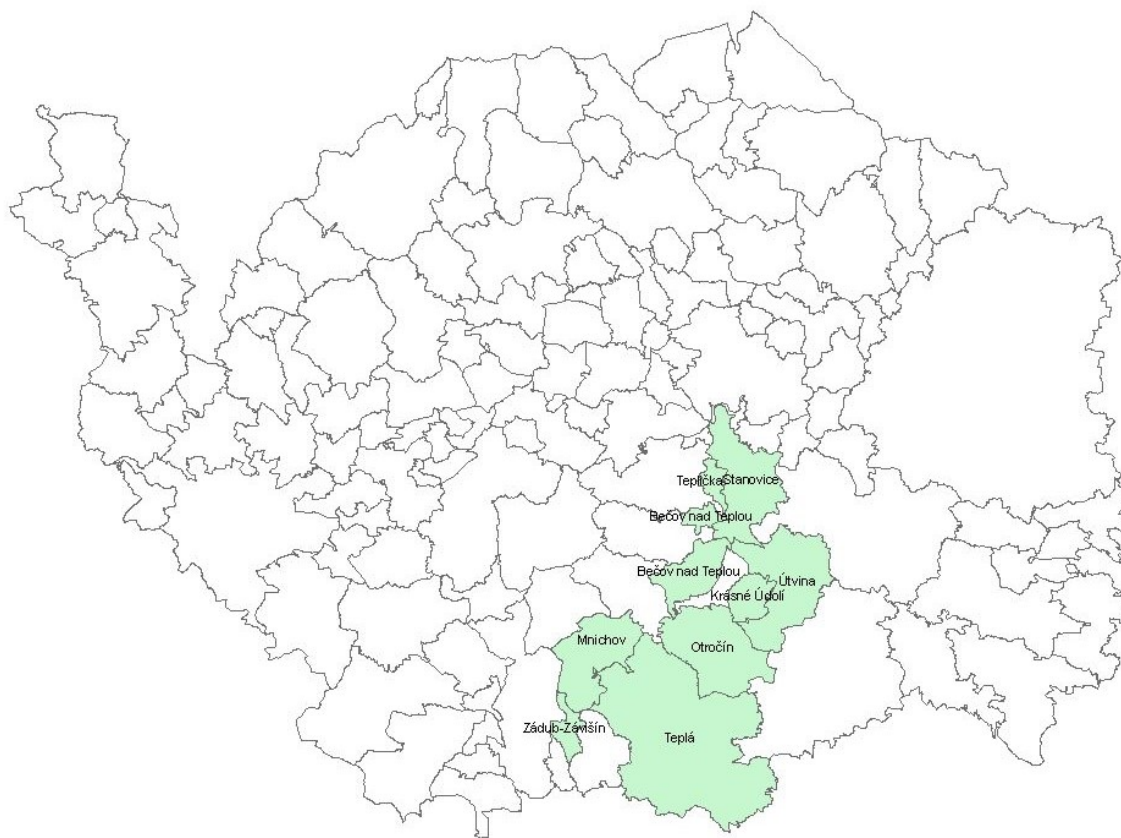

Sdružení obcí Mariánskolázeňska

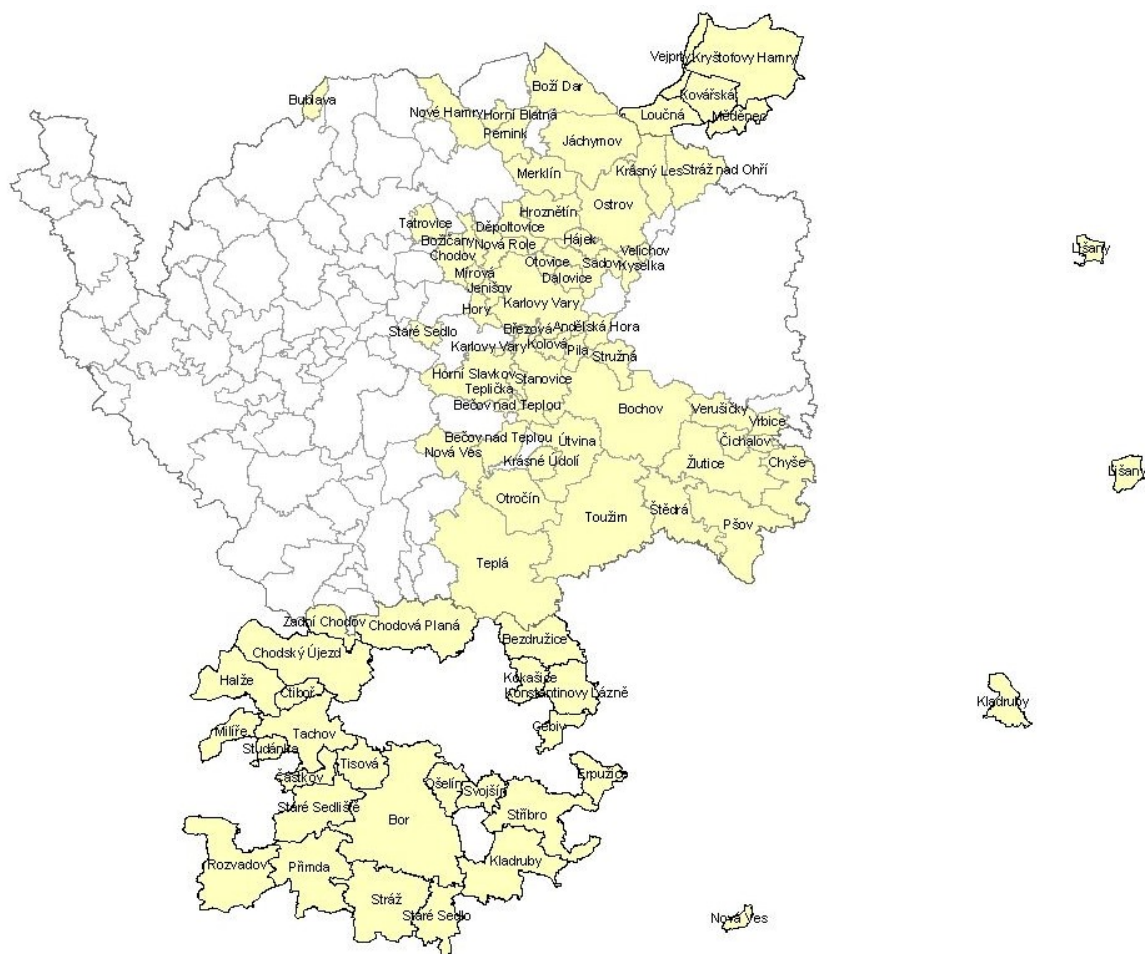
Registrováno:	30. 9. 1999
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	Rozvoj regionu.
Kategorie:	regionální rozvoj
Předseda:	RNDr. Jiří Bytel
Jednatel:	RNDr. Pavel Poc
Sídlo:	Obecní úřad Velká Hleďsebe Plzeňská 32 354 71 Velká Hleďsebe
Telefon:	354 624 328, 725 056 553
Fax:	354 621 268
E-mail:	hledsebe@iol.cz
Členské obce:	Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně, Stará Voda, Tři Sekery, Valy, Velká Hleďsebe, Vlkovice, Zádub - Závášín
Rozloha:	338,67 km ²
Aktualizace:	5. 8. 2004

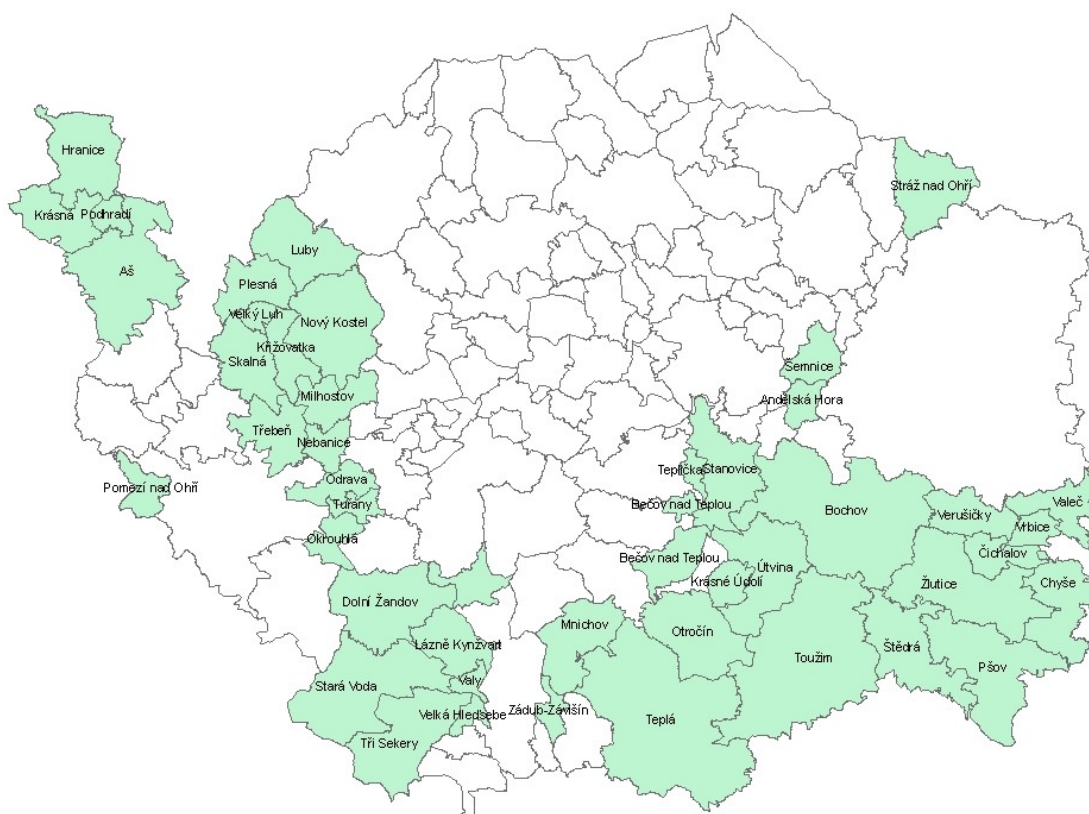
Účelové sdružení obcí Slavkovský les pro obnovu venkova	
Registrováno:	5. 6. 1995
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	Zabezpečení koordinovaného postupu orgánů místních samospráv ve věci programu obnovy a rozvoje venkova, propagace mikoregionu a dalších souvisejících aktivit, poskytuje poradenské a informační služby v oblasti rozvoje venkovského prostoru.
Kategorie:	regionální rozvoj, ostatní
Předseda:	Ladislav Hlava
Jednatel:	
Sídlo:	Městský úřad Teplá Masarykovo nám. 143 364 61 Teplá
Telefon:	602 125
Fax:	---
E-mail:	la.ji@tiscali.cz
Členské obce:	Bečov nad Teplou, Krásné Údolí, Mnichov, Otročin, Teplá, Úterý, Útvina, Teplička, Krsy, Bezvěrov, Stanovice
Rozloha:	285,79 km ²
Aktualizace:	5. 8. 2004

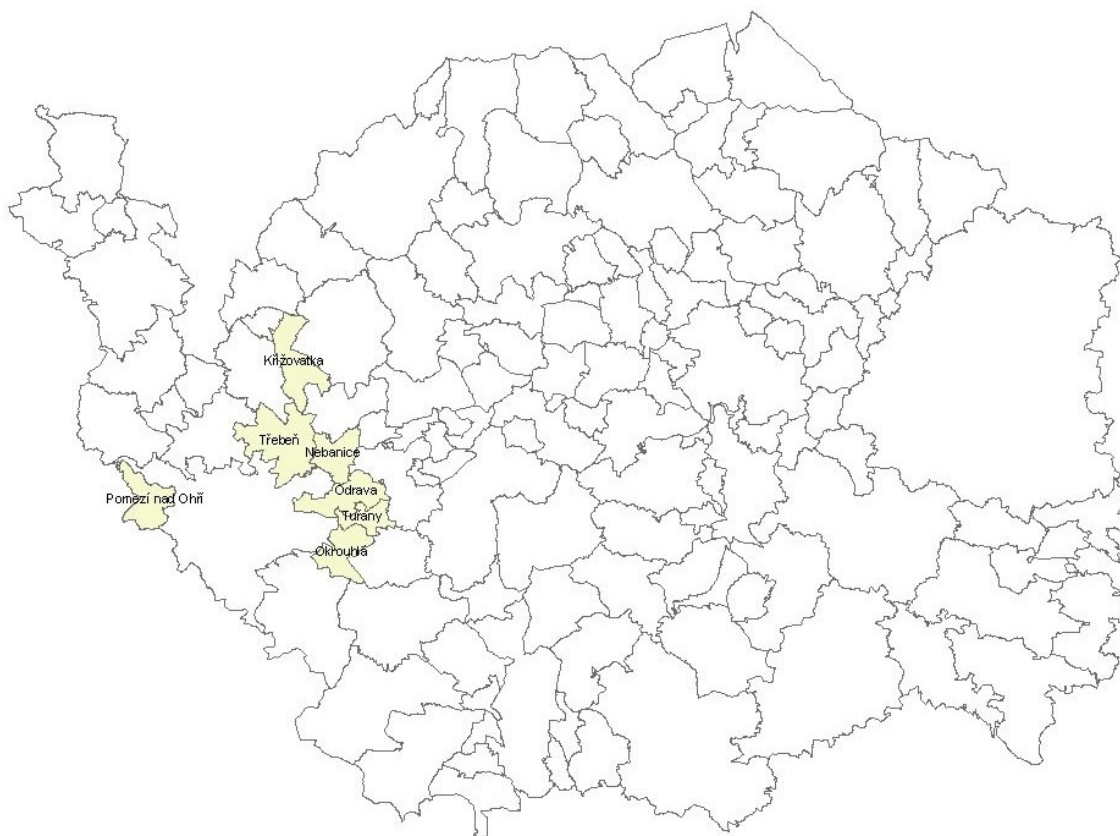
Vodohospodářské sdružení obcí západních Čech	
Registrováno:	9. 2. 1993
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	Jednotná správa a řízení obecních vodovodů a kanalizací a dalších společných částí z majetku obcí, které slouží výrobě a rozvodu vody, k odvodu a likvidaci odpadních vod na principu investiční a cenové solidarity členů svazku..
Kategorie:	vodní hospodářství
Předseda:	Ing. Jaroslav Vojta
Místopředsedové:	Mgr. Vladimír Kulháněk, Ing. Václav Svoboda
Sídlo:	Studentská 328/64 360 07 Karlovy Vary
Telefon:	359 010 148
Fax:	353 332 211
E-mail:	vsozoc@vakkv.cz
Členské obce:	Andělská Hora, Bečov nad Teplou, Bezručice, Bochoř, Bor (okr. Tachov), Božičany, Boží Dar, Březová, Bublava, Cebiv, Ctiboř, Částkov, Čichalov, Dalovice, Děpoltovice, Erpužice, Hájek, Halže, Horní Blatná, Horní Slavkov, Hory, Hroznětín, Chodov, Chodová Planá, Chodský Újezd, Chyše, Jáchymov, Jenišov, Karlovy Vary, Kladruhy, Kokašice, Kolová, Konstantinovy Lázně, Kovářská, Krásné Údolí, Krásný Les, Kryštofovy Hamry, Kyselka, Lišany, Loučná pod Klínovcem, Merklín, Měděnec, Milíře, Mírová, Nová Role, Nová Ves, Nové Hamry, Ostrov, Ošelín, Otročin, Otovice, Pernink, Pila, Přinda, Pšov, Rozvadov, Sadov, Stanovice, Staré Sedlo (okr. Tachov), Staré Sedliště, Stráž (okr. Tachov), Stráž nad Ohří, Stružná, Stříbro, Studánka, Svojsín, Štědrá, Tachov, Tatrovce, Teplá, Teplička, Tisová (okr. Tachov), Toužim, Útvina, Vajprty, Velichov, Verušičky, Vojkovice, Vrbice, Zadní Chodov, Žlutice, Svazek obcí Vejprtska a Vodárenské sdružení obcí HALŽE. Celkem: 81 obcí, z toho 50 obcí z Karlovarského kraje, 25 obcí z Plzeňského kraje, 1 obec ze Středočeského kraje a 5 obcí z Ústeckého kraje. Dále 2 svazky obcí z toho 1 svazek z Plzeňského kraje a 1 svazek z Ústeckého kraje.
Rozloha:	2 210,5 km ²
Aktualizace:	10. 3. 2005

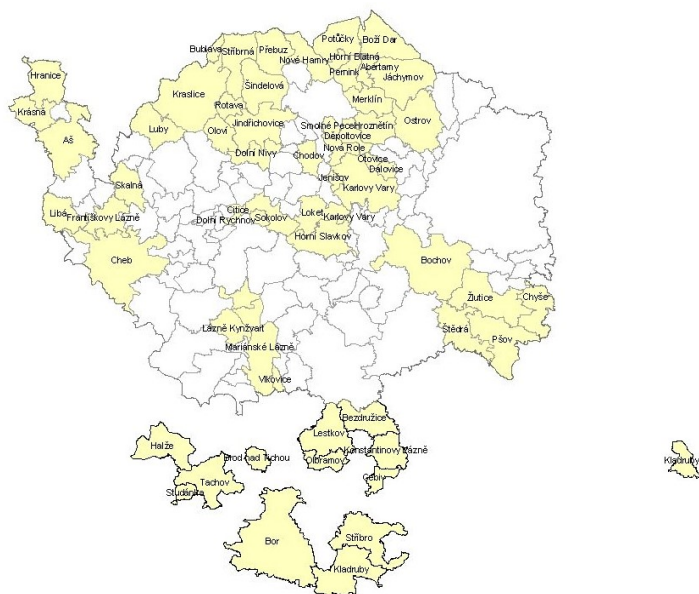
Vladař - Sdružení obcí Žluticka	
Registrováno:	30. 3. 1996
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	Spolupráce v oblastech financování, územního a ekonomického rozvoje, informace a komunikace, informační servis, správa veřejných služeb, sociální péče, sociální politika, vzdělávání, kultura, sport, cestovní ruch - turistika. Dále v oblastech pozemní komunikace, zásobování energiemi, vodní hospodářství, zemědělství, odpadové hospodářství, ochrana krajiny, přírody a historického dědictví - kulturních památek.
Kategorie:	cestovní ruch, doprava, energetika, nakládání s odpady, regionální rozvoj, sociální infrastruktura, správa majetku, vodní hospodářství, životní prostředí a krajina.
Předseda:	JUDr. Radan Večerka
Jednatel:	Vladimíra Morávková
Sídlo:	Dům kultury
	Velké náměstí 137
	364 52 Žlutice
Telefon:	353 399 700, 602 576 893
Fax:	353 393 173
E-mail:	info@vladar.cz http://www.vladar.cz/
Členské obce:	viz seznam členů na adrese http://www.vladar.cz/
Rozloha:	1271,07 km ²
Aktualizace:	5. 8. 2004

Sdružení obcí a firem - Chebská pánev	
Registrováno:	30. 3. 2001
Právní forma:	zájmové sdružení právnických osob
Účel svazku:	Regionální rozvoj
Kategorie:	regionální rozvoj
Předseda:	Jan Strachota
Jednatel:	Jan Strachota
Sídlo:	Obecní úřad Křižovatka
	Křižovatka č.p. 26
	351 34 Cheb
Telefon:	354 596 348, 604 276 003
Fax:	354 562 003
E-mail:	oukrizovatka@cbox.cz
Členské obce:	Třebeň, Nebanice, Tuřany, Odrava, Křižovatka, Okrouhlá, Pomezí n. O.
Právnické osoby:	TOR Cheb spol. s r.o., Nelan spol. s r.o., ZD Křižovatka, E. Šimáčková - chov sportovních a kladrubských koní Nebanice, Zahradnictví Hrdlička, Skládka Chocovice s.r.o.
Rozloha:	85,07 km ²
Aktualizace:	10. 3. 2005

Regionální sdružení obcí a měst Euregio Egrensis	
Registrováno:	1. 2. 1993
Právní forma:	zájmové sdružení právnických osob
Účel svazku:	Všestranně působit k prohloubení a rozvíjení přátelských vztahů mezi ČR a SRN – obcemi, městy, institucemi i jednotlivci. Doporučuje náměty ke spolupráci partnerských stran v příhraničním regionu trojmezí Čech, Bavorska a Sasko.
Kategorie:	cestovní ruch, lázeňství a turismus, hospodářství, doprava, trh práce, životní prostředí, vzdělávání, kultura a sport, ostatní
Prezident:	Ing. Václav Jakl
Jednatel:	Ing. Lubomír Kovář
Sídlo:	Nám. Jiřího z Poděbrad 33 350 02 Cheb
	Kancelář rozvojových projektů - Karlovy Vary Na Vlečce 177 (budova SUS) 362 32 Otovice
Telefon:	Cheb: 354 423 144 Otovice: 353 504 402 - 4
Fax:	Cheb: 354 423 144 Otovice: 353 504 433
E-mail:	euregensis@iol.cz , olga.krizova@euregio-egrensis.org
Členské obce:	Abertamy, Aš, Bezručice, Bochoř, Bor, Boží Dar, Brod nad Tichou, Bublava, Cebiv, Citice, Dalovice, Děpoltovice, Dolní Nivy, Dolní Rychnov, Františkovy Lázně, Halže, Horní Blatná, Horní Slavkov, Hranice, Hroznětín, Cheb, Chodov, Chyše, Jáchymov, Jenišov, Jindřichovice, Karlovy Vary, Kladruby, Konstantinovy Lázně, Kraslice, Krásná, Lázně Kynžvart, Lestkov, Libá, Lohet, Luby, Mariánské Lázně, Merklín, Nová Role, Nové Hamry, Olbramov, Oloví, Ostrov, Otovice, Pernink, Potůčky, Přebuz, Pšov, Rotava, Skalná, Smolné Pece, Sokolov, Stříbrná, Stříbro, Studánka, Šindelová, Štědrá, Tachov, Valeč v Čechách, Vlčkovice, Žlutice
Rozloha:	1 878, 09 km ²
Aktualizace:	10. 3. 2005

Svazek obcí Kamenné vrchy

Registrováno:	19. 6. 2003
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	koordinování celkového rozvoje území mikroregionu na základě společné strategie, společná propagace mikroregionu v cestovním ruchu.
Kategorie:	podpora rozvoje, cestovní ruch
Předseda:	Jaroslav Blažek
Jednatel:	
Sídlo:	Nám. 5. května 164 351 37 Luby
Telefon:	354 596 410
Fax:	
E-mail:	starosta@mestoplesna.cz
Členské obce:	Luby, Milhostov, Plesná, Skalná, Křížovatka, Nový Kostel, Třebeň, Velký Luh
Rozloha:	175,09 km ²
Aktualizace:	5. 8. 2004

Mikroregion Chebsko

Registrováno:	8. 12. 2003
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	koordinování celkového rozvoje území mikroregionu na základě společné strategie, společná propagace mikroregionu v cestovním ruchu.
Kategorie:	podpora rozvoje, cestovní ruch
Předseda:	Miroslav Podlipný
Jednatel:	
Sídlo:	Nám. Krále Jiřího z Poděbrad 14 350 20 Cheb
Telefon:	354 595 285, 605 262 642
Fax:	
E-mail:	liba@telecom.cz
Členské obce:	Cheb, Františkovy Lázně, Skalná, Dolní Žandov, Libá, Lipová, Milíkov, Odrava, Okrouhlá, Poustka, Třebeň
Rozloha:	330,21 km ²
Aktualizace:	5. 8. 2004

Mariánskolázeňsko dobrovolný svazek obcí

Registrováno:	27. 11. 2003
Právní forma:	dobrovolný svazek obcí
Účel svazku:	koordinování celkového rozvoje území mikroregionu na základě společné strategie, přímé provádění společných investičních akcí, společná propagace mikroregionu i v cestovním ruchu, společný postup při prosazování ekologické stability území, péče o památky, lidské zdroje, zaměstnanost
Kategorie:	podpora rozvoje
Předseda:	RNDr. Jiří Bytel
Jednatel:	
Sídlo:	Plzeňská 32 354 71 Velká Hleďsebe
Telefon:	725056553
Fax:	
E-mail:	hledsebe@iol.cz
Členské obce:	Drmoul, Dolní Žandov, Lázně Kynžvart, Stará Voda, Tři Sekery, Valy, Velká Hleďsebe
Rozloha:	282,49 km ²
Aktualizace:	5. 8. 2004

3. ANALITICKÁ ČÁST PRO POTŘEBY STUDIE

3.1.1. SWOT analýza – rozvojová osa Chebsko - Mariánskolázeňsko

Vypracování hlavních směrů a cílů rozvoje vychází z vyhodnocení analýzy silných a slabých stránek a z posouzení a zhodnocení příležitostí a rizik. V rámci hlavních směrů rozvoje jsou definovány cíle, které je třeba v rozvojových strategiích prostorově konkretizovat. K dosažení takto definovaných cílů a strategických směrů rozvoje jsou dále konkretizována jednotlivá opatření a v jejich rámci pak konkrétní projekty.

Zavedení tržní ekonomiky a proces privatizace státního majetku vytvořily základní rámcové podmínky pro ekonomickou restrukturalizaci a celkový hospodářský rozvoj oblasti. Otevření hranic s Německem do značné míry odstranilo nepříznivé sociálně ekonomické dopady, způsobené dřívější periférní polohou regionu. Vedle dynamických změn, promítajících se do struktury a rozvoje regionální ekonomiky lze další pozitivní změny spatřovat i např. ve změnách a přínosech dotýkajících se rozvoje cestovního ruchu, ve zlepšení kvality životního prostředí v důsledku veřejných investic do technické infrastruktury, v zásadním zlepšení dopravní infrastruktury, atd.

Na druhé straně však postihly i některé negativní dopady; za nejzávažnější lze považovat zejména sociální, ekonomické i ekologické problémy ve venkovských oblastech způsobené kolapsem zemědělství, zhoršující se dopravní obslužnosti venkovských oblastí, které vedou ke zhoršování životních podmínek venkovského obyvatelstva.

V řešeném území lze pozorovat rozdíly mezi jižním a severním územím, jež jsou určovány tradičně rozdílným stupněm urbanizace území v důsledku odlišných hospodářských struktur. Rozvojový potenciál a atraktivita oblasti (přírodní podmínky kulturní atraktivita) je výhodná pro cestovní ruch a relativně dobrá dopravní dostupnost oblasti i její strategický příznivá poloha pozitivně nahrávají příznivému vývoji v následujících letech..

Otevření hranic přineslo dále významný impuls v rozvoji cestovního ruchu, jehož význam a pozice v regionální ekonomice se výrazně posílila. Zahraniční návštěvnost krátkodobá (ze sousedního Bavorska a Saska) i dlouhodobá (Holandsko, Německo, ostatní) znamenala a znamená zvýšenou poptávku a zájem o turistické zajímavosti regionu, s příznivým dopadem na rozvoj turistické infrastruktury, na vznik živností a pracovních příležitostí ve službách, na zlepšení nabídky a zvýšení kvality v oblasti ubytování a stravování, na rozvoj nabídek a pestřejší skladbu programů. Ekonomický význam cestovního ruchu pro místní ekonomiku tak významně vzrostl a pozitivně se projevuje i jeho multiplikační efekt v území.

Cílem následující analytické kapitoly je pomocí zhodnocení silných a slabých stránek vyjasnit situaci v nejdůležitějších oblastech a na základě toho odvodit stěžejní úkoly rozvojových strategií příhraničního prostoru a příslušná opatření.

Zkoumané oblasti

- doprava
- technická infrastruktura
- ekonomický rozvoj
- transfer technologií, komunikace, informace
- cestovní ruch, lázeňství
- zemědělství a lesnictví, rozvoj venkova

- ochrana životního prostředí a přírody
- věda, kultura, zdravotnictví
- lidské zdroje, trh práce, vzdělávání

3.1.1.1. **DOPRAVA**

SILNÉ STRÁNKY

- strategicky výhodná poloha regionu vzhledem k hlavním mezinárodním dopravním trasám
- velká hustota silniční a železniční sítě
- možnost začlenit železnici do přepravního systému (nákladní doprava, rekreační provoz)
- hustá přeshraniční síť turistických tras, využívaná pro rozmanité formy letní a zimní turistiky
- regionální letiště pro malá sportovní letadla v Chebu a M.Lázních

SLABÉ STRÁNKY

- celkově zanedbaný stav dopravní infrastruktury, zejména železničních tratí a související technické a obslužné vybavenosti
- nerovnoměrná a celkově nedostatečná dopravní obslužnost venkovského prostoru a pohraničních oblastí
- klesající úroveň hromadné dopravy a nárůst individuální dopravy
- neexistence integrovaného dopravního systému a kombinované dopravy
- zatíženost ŽP ve městech a obcích tranzitní dopravou (chybí obchvaty, nevyhovující průjezdy)
- region není přímo napojen na evropskou dálniční síť
- malé využití stávajících letišť

PŘÍLEŽITOSTI

- modernizace, možnost zvýšení propustnosti páteřních komunikačních tahů v regionu
- možnost zvýšení významu železniční přepravy, zejména pro nákladní, ale i rekreační dopravu
- výstavba dostavba rychlostních komunikací, napojení území na dopravní síť vyšších řádů
- propojení na mezinárodní železniční koridory, optimalizace provozu na mezinárodních železničních tratích
- možnosti využití regionálních civilních letišť
- možnosti dalšího rozvoje přeshraničního propojení turistických tras
- možnost využití tratí pro MHD a příměstskou dopravu – zejména v lázeňském trojúhelníku
- možnost zavedení turisticky atraktivních nostalgických jízd a vyhlídkových vlaků do turistických a lázeňských center
- možnosti prodloužení leteckých linek do K.Varů z Bayreuthu a z letiště Hof-Plavno

RIZIKA

- nízká propustnost hranice (kapacita hraničních přechodů)
- nekoncepční a nesystémové řešení veřejné hromadné dopravy
- nedostatečné řešení problému dopravní obslužnosti venkovských a pohraničních oblastí
- likvidace vedlejších železničních tratí
- zhoršování kvality ŽP v obcích a městech v důsledku stagnace výstavby obchvatů a dopravních průtahů
- snížený zájem investorů o podnikání v regionu

- zhoršení kvality městské hromadné dopravy
- odliv cestujících a nákladu ze železnice na silnice

TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

SILNÉ STRÁNKY

- postupující výstavba a modernizace lokálních kanalizací
- existence páteřních systémů energetických rozvodů s dostatečným výkonem a kapacitou
- dostatek kvalitních vodních zdrojů
- velký zájem obcí o dobudování technické infrastruktury jako předpokladu pro stabilizaci obyvatelstva a ekonomický rozvoj
- blízkost zdrojů elektrické energie – elektrárny Tisová, Vřesová
- velký rozsah centralizovaných systémů zásobování

SLABÉ STRÁNKY

- špatný stav technické infrastruktury v řadě měst i v menších obcích (zejména ČOV, kanalizace, napojení na existující sítě)
- omezené možnosti plynofikace příhraničních oblastí v důsledku řídkého osídlení a vysokých investičních nákladů

PŘÍLEŽITOSTI

- přenos zkušeností a využití technologií pro čištění odpadních vod v malých obcích
- další rozvoj alternativních zdrojů energie a jejich využití v území

RIZIKA

- další postupné chátrání technické infrastruktury a zhoršování ŽP v obcích a městech
- pokračování odlivu obyvatelstva z venkovských oblastí

3.1.1.2. TRANSFER TECHNOLOGIÍ, KOMUNIKACE, INFORMACE – ČESKÝ PROSTOR

SILNÉ STRÁNKY

- intenzivní výstavba přenosové sítě spojů a přechod na digitální technologie

SLABÉ STRÁNKY

- nerozvinuté a nedostatečně propojené informační sítě
- některé oblasti regionu nejsou pokryty televizním signálem
- neexistence státní IS, přenos dat pouze na místních úrovních, nízká rychlost přenosu dat
- nedostatečná síť spojů v řídce osídlených částech regionu

PŘÍLEŽITOSTI

- rozvoj telekomunikací i ve venkovských a pohraničních oblastech
- využití nových přenosových technologií při budování komplexního IS krajů
- přeshraniční propojení informačních systémů

RIZIKA

- zaostávání v zavádění nových telekomunikačních technologií
- podcenění významu transferu informačních a komunikačních technologií

3.1.1.3. EKONOMICKÝ ROZVOJ

SILNÉ STRÁNKY

- výhodná geografická poloha regionu
- levná a kvalifikovaná pracovní síla
- blízkost zahraničních trhů a odbytišť (zvláště západních trhů)
- průmyslová tradice, stabilita tradičních průmyslových odvětví založená na využívání nerostných surovin (porcelán, sklo)
- relativně rozvinutá a ekonomicky diversifikovaná základna MSP
- existence domácích MSP, zejména v maloobchodě, opravárenství, řemeslech a ve službách cestovního ruchu,
- rostoucí výkonnost terciéru v hlavních centrech a střediscích cestovního ruchu
- CR a lázeňství je významným faktorem rozvoje regionální ekonomiky
- koncentrace lázeňských měst a center cestovního ruchu

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatek volných ploch a pozemků pro podnikání s požadovanou infrastrukturou
- nedostatečná cílená podpora MSP ze strany státu
- nedostatečná poradenská podpora podnikání
- nižší produktivita výroby, nízká úroveň řízení a nezkušenost managementu
- nedostatek domácích investičních zdrojů
- rostoucí nezaměstnanost v důsledku ekonomických problémů velkých podniků a nedokončené transformace
- nízká mobilita pracovní síly
- nízká diverzifikace a konkurenceschopnost venkovské ekonomiky
- nedostatečně rozvinutá spolupráce podpůrných institucí (obchodních a hospodářských komor, sdružení podnikatelů, výstav a veletrhů, školících institucí, apod.)

PŘÍLEŽITOSTI

- další příliv zahraničních investic, využití investičních pobídek
- vznik nových MSP, včetně domácích podniků s vlastním kapitálem
- rozšiřování a růst existujících MSP včetně zavádění progresivních technologií
- rozvoj terciéru a služeb
- budování průmyslových zón podél rozvojových os a společných hospodářských parků
- efektivnější využívání programů a podpor podnikání a hospodářské spolupráce
- posílení činnosti regionálních rozvojových nebo obdobných agentur
- vytváření podnikatelských inkubátorů a inovačních center

RIZIKA

- stagnace přílivu zahraničního kapitálu
- pokračující útlum a úpadek větších domácích podniků
- rozvoj výroby s malou přidanou hodnotou
- přetrvávající nedostatek investičních zdrojů a pokles investic v regionu
- stagnace v oblasti produktivity práce
- nedokončené restrukturalizace, nedořešené vlastnické vztahy
- přetrvávající omezující vliv technické infrastruktury
- rostoucí konkurence na světových trzích
- zaostávání a zavádění nových technologií

3.1.1.4. CESTOVNÍ RUCH, LÁZEŇSTVÍ

SILNÉ STRÁNKY

- ekologicky hodnotná a málo poškozená příroda a krajina
- existence jako předpoklady pro rozvoj ekologických forem cestovního ruchu
- kulturně-historický potenciál regionu
- výrazná pozice a atraktivita lázeňství se staletou tradicí
- dobrá vybavenost regionu turistickou infrastrukturou v centrech cestovního ruchu
- dostatečná ubytovací a stravovací kapacita, zlepšující se standard a kvalita služeb v centrech cestovního ruchu
- kvalifikace pracovníků v lázeňství a jejich flexibilita
- výhodná poloha na hranicích se SRN
- mnohostranné možnosti činnosti pro turisty (sport, kultura, zdraví apod)
- rozvíjející se přeshraniční spolupráce lázeňských míst

SLABÉ STRÁNKY

- nedostatečné využívání rekreačního potenciálu oblasti pro cestovní ruch
- nedostatečná infrastruktura pro sport a volný čas
- chybí bohatší programová nabídka pro některé cílové skupiny
- nedostatečná koordinace a absence cíleného regionálního marketingu a efektivní propagace, zejména v zahraničí
- stále ještě nízký standard a kvalita služeb mnoha ubytovacích a stravovacích zařízení (kvalifikační úroveň personálu)
- nedostatečné institucionální zázemí, nízká úroveň spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem
- chybí regionální informační a rezervační systém
- devastace venkovského prostoru, neobdělávaná půda, nevyužitá zemědělská zařízení
- zanedbaný vzhled řady obcí v regionu

PŘÍLEŽITOSTI

- výtečné předpoklady pro rozvoj dlouhodobě ekologicky a kulturně orientovaného cestovního ruchu
- cílená institucionalizace a profesionalizace spolupráce všech významných subjektů v cestovním ruchu vedoucí k vyšší kvalitě nabídky a služeb a tím k očekávaným ekonomickým přínosům
- efektivnější využití potenciálu regionu pro CR a to i v období mimo hlavní sezonu
- všestranné rozšíření spolupráce s bavorským a saským regionem (rozvoj nabídek, propagace, přeshraniční infrastruktura, informační systém ...)
- rozvoj jednotného systému značení přeshraničních stezek, cyklotras, a běžeckých tratí
- orientace produktů a zařízení na konkrétní cílové skupiny návštěvníků (lázeňství, zdraví, kultura, kongresy, historické památky, sport apod)
- rozvoj agroturistiky
- vytvoření nových produktů cestovního ruchu a lázeňství
- regenerace památkových rezervací a zón jako významných cílů cestovního ruchu

RIZIKA

- nedostatečná legislativa v oblasti lázeňství
- přetrvávající konflikty s ochranou přírody
- chybějící spolupráce mezi podnikateli navzájem a mezi podnikateli a obcemi
- nedostatek finančních zdrojů pro nezbytné investice

- nebezpečí poškození přírody a krajiny nekoordinovaným cestovním ruchem
- nedostatečná podpora cestovního ruchu na státní, regionální a místní úrovni
- pokračující roztržitost propagace a marketingu
- pokles návštěvnosti v důsledku růstu kriminality v oblasti cestovního ruchu – krádeže, loupeže, sexuální turistika
- zaostávání standardu služeb a zařízení
- podcenění spolupráce a koordinace činností aktérů v oblasti cestovního ruchu
- nedostatečná ochrana přírodních léčivých zdrojů

3.1.1.5. ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ, ROZVOJ VENKOVA

SILNÉ STRÁNKY

- existence přírodního a kulturního potenciálu ve venkovských oblastech
- nízká cena zemědělských vstupů – pracovní síly a půdy
- vhodné podmínky pro rozvoj ekologického zemědělství (plochy v chráněných územích)
- vysoký podíl zalesněné půdy, značný potenciál produkce dřeva
- atraktivita krajiny pro rozvoj venkovské turistiky
- zkušenosti s velkovýrobními způsoby v zemědělství
- vysoká průměrná výměra zemědělských podniků

SLABÉ STRÁNKY

- nedokončená transformace a vyjasněné vlastnické poměry
- vysoký podíl obyvatelstva zaměstnaného v zemědělství
- nízká produktivita práce a konkurenceschopnost zemědělské výroby
- zastaralost technické vybavení a zanedbaný stav budov, využívané objekty
- rozšiřování ploch neobdělávané půdy
- zanedbaný vzhled některých obcí
- chybějící infrastruktura především v malých obcích
- nedostatek pracovních příležitostí na venkově
- pokračující odliv obyvatelstva z venkovských oblastí
- zhoršující se podmínky pro mobilitu venkovského obyvatelstva
- monokultura lesních porostů v části regionu
- velký počet velmi malých sídel
- klesající úroveň sociální a dopravní struktury
- nízké využití venkovského prostoru pro cestovní ruch

PŘÍLEŽITOSTI

- využití podpůrných programů pro podporu zemědělství a rozvoje venkova
- rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky
- posílení krajinotvorné funkce zemědělství
- rozšíření poptávky po nepotravinářských plodinách (např. pro energetické využití)
- rozvoj ekologického zemědělství vyvolaný poptávkou po přírodních produktech a potravinách
- rozvoj zpracovatelského průmyslu v návaznosti na zemědělství a lesnictví
- alternativní způsoby využití zemědělské půdy
- posílení identity venkovského obyvatelstva
- možnosti dosídlení venkovského prostoru
- rozvoj spolupráce mezi venkovskými obcemi – vznik mikroregionů

Rizika

- další snižování zemědělské produkce, pokles zaměstnanosti, ztráta možnosti obživy, pokračující vylidňování horských a podhorských oblastí
- obtížná rekvalifikace zemědělských pracovníků
- nedostatek investic do technologické obnovy
- zánik kulturní krajiny, devastace venkova a hmotného prostředí sídel
- oddalování transformace a restrukturalizace zemědělství
- rozšiřování neobdělávané půdy
- zhoršování věkové struktury obyvatelstva

3.1.1.6. VĚDA, KULTURA, ZRAVOTNICTVÍ**SILNÉ STRÁNKY**

- zvyšující se míra identifikace obyvatelstva s regionem
- dostupnost základní zdravotní péče
- dynamický rozvoj přeshraničních aktivit v oblasti kultury a kulturních výměn
- kulturní tradice, bohatý výskyt kulturních památek, muzeí, galerií, divadel a hudebních těles
- fungující systém sociální péče v ambulantní i pobytové složce

SLABÉ STRÁNKY

- nižší zastoupení kulturních a zdravotnických zařízení v některých částech regionu
- nedostatečná a nerovnoměrná síť zařízení sociální péče, špatný technický stav těchto zařízení
- špatné podmínky pro integraci sociálně znevýhodněných skupin obyvatelstva
- malé zastoupení vědeckých institucí orientovaných na region (ochrana přírody)
- nedostatečná úroveň vybavení venkovského prostoru
- nedostatečný počet bytů a zařízení pro handicapované občany

PŘÍLEŽITOSTI

- zvýšená podpora vědy a výzkumu na evropské úrovni
- vytvoření podmínek pro stabilizaci absolventů v regionu
- optimalizace a zlepšení kvality systémů zdravotní a sociální péče
- rozšíření vysokoškolských zařízení
- obnovení výzkumných pracovišť
- přeshraniční spolupráce zdravotnických zařízení

RIZIKA

- pokračující vylidňování příhraničních oblastí
- snížení atraktivity regionu pro místní obyvatele
- odchod vysoce kvalifikovaných odborníků

3.1.1.7. LIDSKÉ ZDROJE, TRH PRÁCE, VZDĚLÁVÁNÍ**SILNÉ STRÁNKY**

- kvalifikovaná pracovní síla v tradičních výrobních oborech
- nízké náklady na pracovní sílu
- volná, disponibilní pracovní síla pro některé obory
- dostatečné kapacity vzdělávacích zařízení
- vybudovaná a dobře fungující institucionální síť na trhu práce
- existence celostátní strategie: Program aktivní politiky zaměstnanosti

SLABÉ STRÁNKY

- nižší vzdělanostní úroveň obyvatelstva v některých částech regionu
- nízká flexibilita pracovní síly
- nízká územní i profesní mobilita pracovní síly
- rostoucí nezaměstnanost a nedostatečný počet nově vytvářených pracovních míst
- zvyšující se podíl dlouhodobě nezaměstnaných
- neexistence systému celoživotního vzdělávání
- strukturálně nevyvážená nabídka na trhu práce
- jednostranné zaměření odbornosti pracovní síly
- nedostatek kvalifikovaných pracovníků v některých oborech (např. ve strojírenství)
- vysoký počet pracovníků bez kvalifikace v některých částech regionu
- nedostatečná motivace méně kvalifikované pracovní síly (příliš velkorysý sociální systém)
- rostoucí podíl skupin sociálně nepřízpůsobivých obyvatel

PŘÍLEŽITOSTI

- přizpůsobit systém vzdělávání potřebám a požadavkům trhu práce
- zavedení systému celoživotního vzdělávání
- lokální a regionální spolupráce mezi institucemi na trhu práce (školy, zaměstnavatelé, úřady práce)
- podpora občanské společnosti a rozvoje spolkového života
- programy EU na podporu aktivní politiky zaměstnanosti
- vytváření podmínek pro zvýšení územní mobility a flexibility pracovních sil

RIZIKA

- pokračování pracovně demotivačního systému sociálních dávek (zvyk „žít z podpory“)
- nárůst nezaměstnaných absolventů a dlouhodobě nezaměstnaných
- odliv kvalifikovaných pracovních sil a absolventů škol z regionu
- nedostatečná reakce vzdělávacích institucí na vývoj potřeb trhu práce
- postupná ztráta komparativní výhody v podobě nízkých mezd
- přetrvávající pasivita institucí i obyvatel
- vyčleňování marginálních skupin obyvatel ze společnosti

3.1.1.8. OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A PŘÍRODY

SILNÉ STRÁNKY

- rozsáhlá území málo dotčené přírodou se zpřísněným režimem ochrany přírody a krajiny
- značná ekologická stabilita území a nadprůměrně zachovalý stav ŽP
- vysoký podíl zalesněných území
- nadregionální význam akumulace a zdrojů vod
- příznivé krajinné prostředí a množství přírodních památek
- výrazné zlepšení čistoty ovzduší v posledním období
- vysoký stupeň čištění odpadních vod
- řídké osídlení v přírodně cenných oblastech
- rozsáhlé ekologické dokumentace (např. ÚSES)

SLABÉ STRÁNKY

- přetrvávající nevhodný způsob hospodaření v lesích
- lokální přetížení krajiny intenzivní rekreací
- nízká informovanost a úroveň ekologického vědomí u návštěvníků i místního obyvatelstva
- nevyužitelná zemědělská půda
- místně a sezonně vysoké koncentrace znečišťujících látek v ovzduší
- místně vysoké znečištění vodních toků a ploch
- poškození lesů imisemi
- nepříznivé dopady velkovýrobních forem zemědělství na přírodní a kulturní dědictví krajiny
- výskyt invazních rostlin
- divoké skládkování odpadů

PŘÍLEŽITOSTI

- přijetí nových zákonů a úpravy dosavadní legislativy (EU)
- zapojení široké veřejnosti do tvorby a ochrany ŽP
- účinná ekologická výchova a osvěta, výměna informací, komunikace
- odstraňování starých ekologických zátěží
- obnova lesů a hospodaření přírodě blízkým způsobem
- obnova a vytváření stabilizačních prvků v krajině (ÚSES)

RIZIKA

- znehodnocení přírodního prostředí a kulturního dědictví
- narušení lesních ekosystémů v důsledku devastačních těžeb a kalamitního výskytu škůdců
- nezájem veřejnosti o problematiku ŽP a OP
- administrativní nadřezování zájmů institucí ochrany přírody a krajiny vůči potřebám stabilizace a rozvoje ekonomických a technických funkcí v území
- zastavení procesu řešení problémů spojených:
 - se silniční dopravou
 - se starými zátěžemi
 - se znečišťováním ovzduší a vod
- pokračování skládkování netříděného odpadu (včetně divokých skládek)
- neřešení obnovy imisně zatížených lesů
- šíření invazních rostlin
- zdravotní rizika pro místní obyvatele a návštěvníky
- odliv návštěvníků

3.1.1.9. Souhrnná interpretace

V oblasti dopravy je hustota dopravní sítě v podstatě dostatečná, nedostatky jsou v kvalitě a kapacitě. Potřeba dalšího úsilí k dosažení dobrých dopravních podmínek je nutná. Totéž platí pro technickou infrastrukturu, která představuje podstatnou podmínku pro ekonomické aktivity i stabilizaci obyvatelstva.

Informační a komunikační struktury jsou vybudovány ve velmi nedostatečné míře.

Hospodářská situace se dá označit v zásadě za spíše stabilní – nezaměstnanost není vyšší než příslušné celostátní průměry a díky velkému počtu malých a středních podniků neexistuje jednostranná závislost na velkých zaměstnavatelích.

V území je málo rozvinutý sektor služeb, velké příležitosti jsou zde v cestovním ruchu. Hlavním kapitálem celého prostoru vzhledem k turistice je kvalita krajiny a existující turistická vybavenost/nabídka. Strategie pro rozvoj turistiky většinou existují, nebyly však dosud realizovány. Lázeňství hraje významnou úlohu.

V zemědělství a lesnictví spočívá hlavní problém v nedořešených vlastnických poměrech v důsledku privatizace a v zásadních strukturálních problémech (např. nadprodukce, levné produkty z EU).

Rozvoj venkova je teprve na samém počátku. Velký potenciál spočívá v možném využívání obnovitelných zdrojů energie; kapitál představují: především lesy, přičemž je nutno zabránit jejich jednostrannému vytěžování.

V řešeném prostoru, který je relativně řídko osídlen a po dlouhou dobu měl okrajovou polohu v rámci státu, se v oblasti přírody a krajiny odehrálo méně konfliktů využití než v jiných částech státu. Tak se zachovalo množství oblastí cenných z hlediska ochrany přírody; ty však mimo existující chráněná území někdy nejsou dostatečně zajištěny a potenciálně je ohrožuje také stoupající hospodářský rozvoj regionů. V krajině, která se v důsledku stále silnějších požadavků na využití zmenšuje, je realizace systémů propojení biotopů stále obtížnější.

Na základě analýzy silných a slabých stránek a interpretace příležitostí a rizik byly pro řešené území vymezeny hlavní problémové oblasti. Funkce představených témat k řešení pro budoucí rozvoj oblasti jsou (podle charakteru problémové oblasti) rozdílné, avšak z hlediska významového jsou považovány za stejně důležité.

V analýze silných a slabých stránek se ukázalo, že se v území nachází řada nevyčerpaných potenciálů a rezerv, které by mohly být využity. Předpokladem hospodářského rozvoje je výkonná dopravní infrastruktura a stabilizace obyvatelstva, rozvoje vzorového prostoru v oblasti životního prostředí a přírody, kvalitní technologie, významné je posílení pozice regionální ekonomiky i prostřednictvím rozvoje dílčích oblastí cestovního ruchu a nově orientovaného zemědělství a lesního hospodářství. Hospodářský rozvoj by se přitom měl odehrávat v souladu s principy trvale udržitelného rozvoje.

Stejně tak důležitý je rozvoj kulturních potenciálů a potenciálů životního prostředí, přičemž příroda a kultura přitom nesmějí být posuzovány nezávisle na sobě, nýbrž v úzkém vzájemném propojení. Především kulturní sektor se svým velkým počtem i menších projektů slouží k vytvoření společné mentality a pocitu sounáležitosti jako základny pro společný rozvoj.

4. návrhová část

4.1. Návrh vymezení maximálního možného rozsahu území soustředěného zájmu

Jako zájmové území byla zvolena oblast chebského okresu a Tepelska. Toto území bylo podrobně analyzováno a veškeré nově navrhované aktivity jsou situovány v této oblasti. Pro rozvoj území byla zmiňována pouze ta opatření, která přesahují svým významem správní hranice jednotlivých obcí.

Prioritně je třeba se soustředit na zkvalitnění komunikační sítě a právě v tomto směru se předpokládá, že možný rozvoj významně ovlivní i vazby mimo vlastní zájmové území.

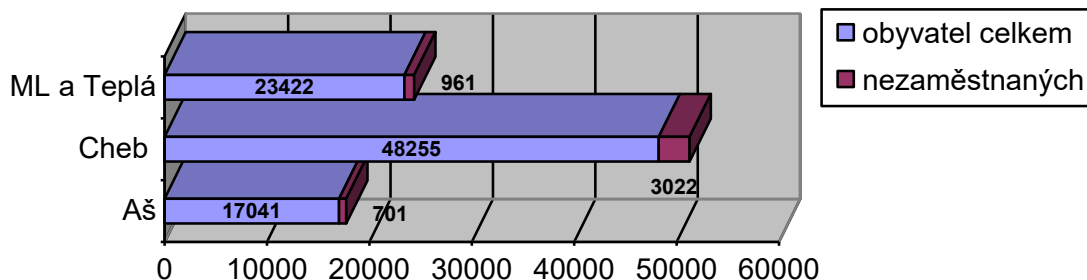
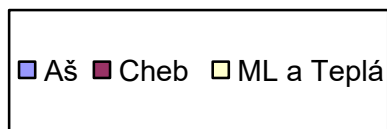
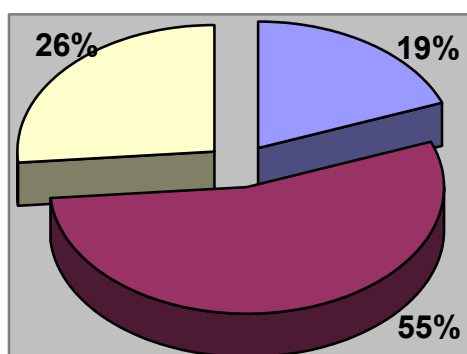
Nemalý význam by měly mít v následujících letech i vymezené plochy pro průmyslovou výrobu (Cheb, Aš, Klimentov). Navrhované plochy mají značné rezervy, pokud by se je ovšem podařilo naplnit budou taktéž ovlivněny toky mimo vlastní zájmové území.

Drobné aktivity navrhované v oblasti turistiky a lázeňství slouží především k oživení v rámci vlastního zájmového území. S ohledem na význam lázeňství v této oblasti je ale třeba počítat s nutností obnovy a podpory atraktivity turistických cílů, aby byla nadále udržována a vylepšována úroveň služeb v této oblasti. V rámci podpory trvale udržitelného rozvoje je třeba sázet na strategii více spíše drobných, ale samostatně i provázaně fungujících aktivit, tak jak to odpovídá charakteru území a jeho sídelní a sociální struktuře.

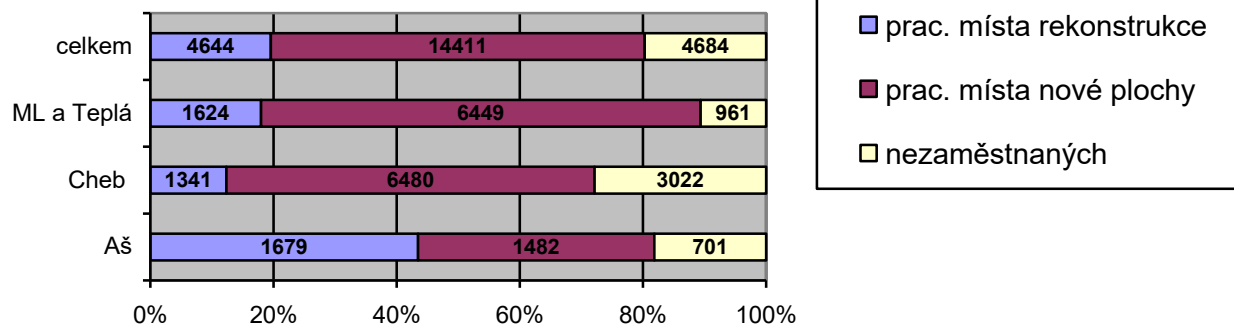
Pro jednotlivé správní obvody byly na základě stávajícího stavu stanoveny možné kapacity rozvoje. Konkrétní čísla jsou uváděna v následující kapitole přímo ke konkrétním lokalitám, přehledně a konkrétně jsou tato data uvedena v souhrnné tabulce – Rozvojová osa Chebsko-Mariánskolázeňsko. Kapacity vycházející z rekonstrukcí a nově budovaných aktivit sumarizují následující tabulky a grafy.

Srovnání kapacit v rámci správních obvodů:

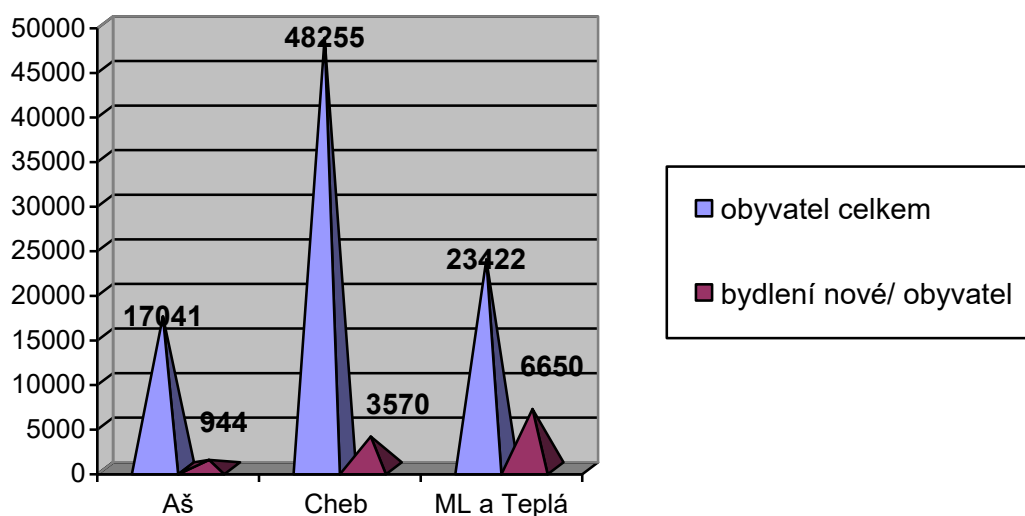
	Aš	Cheb	ML a Teplá	celkem
obyvatel celkem	17041	48255	23422	88738
nezaměstnaných	701	3022	961	4684

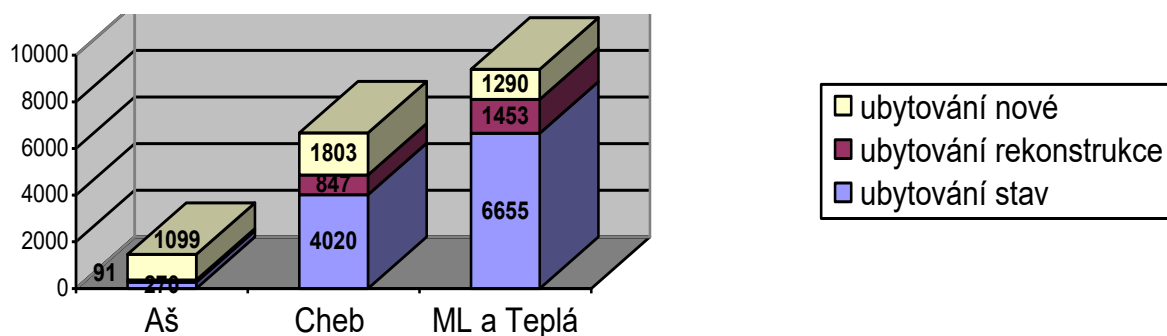
	Aš	Cheb	ML a Teplá	celkem
prac. místa rekonstrukce	1679	1341	1624	4644
prac. místa nové plochy	1482	6480	6449	14411
nezaměstnaných	701	3022	961	4684

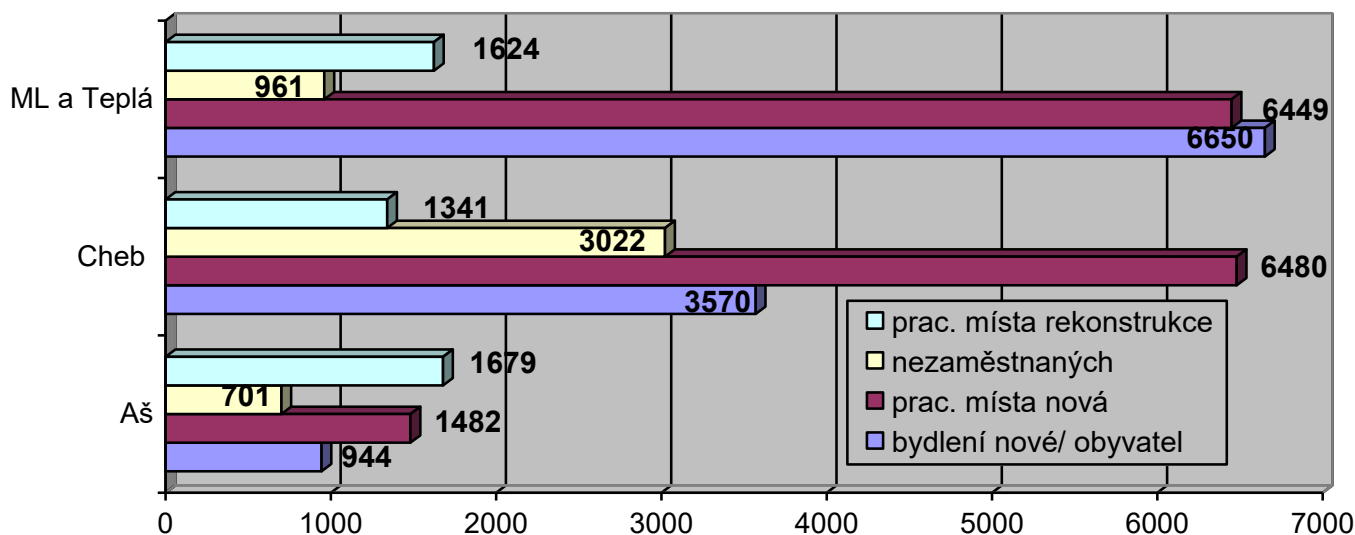
	Aš	Cheb	ML a Teplá	celkem
obyvatel celkem	17041	48255	23422	88738
bydlení nové/ obyvatel	944	3570	6650	11164
bydlení nové/ bytů	160	505	1550	2215
bydlení nové/ RD	148	685	750	1583

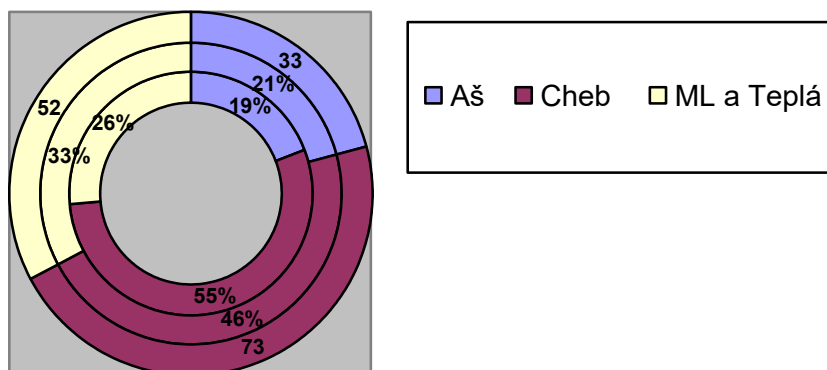
	Aš	Cheb	ML a Teplá	celkem
ubytování stav	270	4020	6655	10945
ubytování rekonstrukce	91	847	1453	2391
ubytování nové	1099	1803	1290	4192

	Aš	Cheb	ML a Teplá	celkem
bydlení nové/ obyvatel	944	3570	6650	11164
prac. místa nová	1482	6480	6449	14411
nezaměstnaných	701	3022	961	4684
prac. místa rekonstrukce	1679	1341	1624	4644

	Aš	Cheb	ML a Teplá	celkem
obyvatel celkem	17041	48255	23422	88738
invest. akce soustř.zájmu	33	73	52	158

4.2. Seznam konkrétních záměrů a námětů doporučených pro realizaci v řešeném území (prioritně v území soustředěného zájmu), zhodnocení návrhů využití formou zjednodušené SWOT analýzy, zhodnocení předpokládaného ovlivnění vztahů a toků v území

4.2.1. Lokality s funkčním využitím Průmysl - oblast M.L. + Teplá

1 Průmyslová plocha Klimentov – využití celé lokality je tak kapacitní, že nemůže být naplněn jen jako čistá průmyslová zóna. Část je třeba projednat změnou ÚP, současné napojení přes obec je třeba modifikovat na napojení přes kruhový objezd na silnici I/21. Odhadovaná kapacita při průměrném typu výroby se pohybuje kolem 2000 – 2500 pracovních příležitostí a 1500 až 2500 obyvatel.

Stav území

Lokalita se nachází v prostoru bývalých kasáren v obci Velká Hleďsebe. Lokalita je v současné době přístupná přes sídlo Velká Hleďsebe. V území se nachází množství objektů v dobrém stavu, které je možno v budoucím záměru využít.

Záměr

Záměrem je vybudovat v lokalitě výrobní a smíšenou zónu. Nadregionální funkci bude mít v lokalitě výrobní zóna, ale i školský areál. Celá plocha vymezená ve VÚC není pro výrobu využitelná z hlediska kapacity volných pracovních sil.

Výrobní zóna bude umístěna v severní části lokality a je určena pro výrobu a sklady s možností doplnění komerčními a administrativními prostory.

Smíšená zóna bude umístěna v jižní části lokality blíže stávající zástavby sídla. Smíšená zóna je určena pro komerci, občanskou vybavenost, služby a bydlení. Záměr uvažuje s možností umístit zde středoškolský areál.

Lokalitu je vhodné využít pro služby zaměřené na lázeňství blízkých Mariánských Lázní (např. prádelny, údržbářské areály a areály služeb). Z důvodu zvýšení atraktivity pro nové obyvatele (=zaměstnance) je vhodné zvážit vybudování zařízení pro volný čas (i v návaznosti na Mariánské Lázně).

Velikost jednotlivých zón bude možno přizpůsobit – rozšířit do sousední zóny dle budoucích nároků.

Kapacita

Záměr umožní vznik 2000 až 2500 nových pracovních míst (pro spádové území i mimo karlovarský kraj). Je zde nebezpečí nedostatku volné pracovní síly. Z tohoto důvodu musí lokalita zajistit možnost vzniku nových ubytovacích kapacit pro migrační posílení s kapacitou až 2500 obyvatel.

Doprava

Pro úspěšné řešení záměru je nutno vybudovat nové napojení řešené lokality v přímé návaznosti na silnici I/21 (přeložku) bez průjezdu obcí. Je nezbytné, aby doprava neprocházela zástavbou v sídle Velká Hleďsebe a nedocházelo k zatížení obyvatelstva hlukem a exhalacemi z dopravy. Řešení lokality zajistí bezkolizní napojení výrobní a smíšené zóny, tak aby nedocházelo ke křížení provozu a zátěží smíšené lokality nákladní dopravou.

Pro lepší zapojení lokality do okolí bude napojena na síť cyklistických (pěších) stezek.

Okolí lokality

Je nutné prověřit okolí lokality směrem k Mariánským Lázním. Vzhledem k životnímu prostředí (ÚSES) je nutno prověřit vhodnost vzniku lesoparku, nových vodních ploch, ale například i rekreačních ploch.

Klady – Blízkost komunikace I. třídy. Velký rozvojový potenciál. Možnost zřízení cca 400 – 600 pracovních míst v současných prostorách a dalších v novostavbách. Za klad může být považován dobrý stav budov, sítí a stávající volné ubytovací kapacity, které vyžadují relativně nízké investice.

Omezení – Dosud není schválena změna územního plánu (poslední etapa návrh v projednání). Do vybudování přímého propojení s komunikací I. třídy průjezd obcí. Možná ekologická zátěž po předchozí činnosti vojska. Pracovní síly nejsou v místě. Nutná dojíždka z okruhu nad ca 30 min.

2 Mariánské Lázně mají průmyslovou zónu stanovenou ÚP, tato je poměrně rozsáhlá s předpokládanou kapacitou kolem 2000 pracovních příležitostí, které nejsou v okruhu cca 30 min. dojíždky k dispozici. Vazba na komunikaci I/21 vyžaduje doplnění 2 km dlouhého úseku komunikace II. tř. z Drmoulu.

3 V **Trstěnicích** situovaná průmyslová zóna při silnici I/21 může nabídnout cca 100 – 150 pracovních míst

4 V **Trstěnicích** situovaná skladovací a obslužná zóna při silnici I/21 může nabídnout cca 50 pracovních míst. Vhodné pro aktivity související s dopravou a logistikou, motorest 40 lůžek

5-9 Stará Voda Průmyslové plochy – zde je třeba pro dobrou obslužnost preferovat severní obchvat, odhadovaná kapacita 1000 pracovních míst, území není podchyceno územním plánem

10 Salajna – v této lokalitě je vhodné podporovat pouze tradiční řemeslnou výrobu, jako je výroba skla, zpracování kůže a dřevovýroba s vazbou na možnost realizace skansenu lidové architektury. Odhadovaná kapacita 120 míst.

60 Jitona Teplá

Průmyslová plocha po JITONĚ (Teplá) vyžaduje revitalizaci výrobního závodu. Možná kapacita je odhadována na 200 – 250 nových pracovních míst

Lokalita je vhodná pro průmyslovou výrobu regionálního charakteru s nižšími nároky na přepravu surovin a výrobků.

Klady – nízké investiční náklady pro zřízení cca 70-125 pracovních míst rekonstrukcí stávajících budov i v novostavbách. Suroviny pro dřevařskou nábytkářskou výrobu v místě. Pracovní síly dostupné v místě a v okruhu cca 30 min dojížděky. Stabilní odběr nábytku při obměně hotelů v kapacitě 200 pokojů ročně.

Omezení – Složitý dopravní přístup z komunikací I.třídy, úzké příjezdové komunikace, omezení produkce hluku, blízkost památky – kláštera Teplá.

4.2.2. Lokality s funkčním využitím Průmysl - oblast Cheb

11 Okrouhlá – průmyslová zóna, možno rozšířit již schválené plochy. Odhadovaná kapacita – 100 pracovních míst, přímá vazba na komunikaci I/21, motorest 40 lůžek

12 Obilná – sklady a rozvoj dopravy, včetně logistiky, odhadovaná kapacita 120 pracovních míst, přímá vazba na komunikaci I/21, motorest 60 lůžek

13 Odrava – doporučuje se rozvoj stávajícího území – předpokládaná kapacita 300 -350 pracovních míst, přímá vazba na komunikaci I/21

14 Cheb – nadregionální výrobní plocha s odhadovanou kapacitou 3000 pracovních míst. přímá vazba na komunikaci I/21 – vzhledem k potřebnému počtu pracovních sil, které nejsou v místě možno uvažovat s plochou jako s územní rezervou.

15 Cheb – nadregionální výrobní plocha, částečně využívaná. Odhadovaná kapacita je cca 1100 pracovních příležitostí, přímá vazba na komunikaci R/6 a I/21

16 Cheb – komerční a výrobní plocha, částečně využívaná. Odhadovaná kapacita je cca 120 pracovních příležitostí, přímá vazba na komunikaci R/6 a I/21. vhodné pro obsluhu a služby související s dopravou.

17 Cheb – komerční a výrobní plocha, částečně využívaná. Odhadovaná kapacita je cca 350 pracovních příležitostí, přímá vazba na komunikaci R/6. Vhodné pro komerční služby, logistické areály a lehkou výrobu.

18 Cheb Zlatý vrch – komerční a výrobní plocha, částečně využívaná. Odhadovaná kapacita je cca 250 pracovních příležitostí, přímá vazba na komunikaci R/6 . Vhodné pro komerční služby a lehkou výrobu.

19 Svatý Kříž plochy pro logistiku. 100 – 150 nových pracovních míst. Vazba na hraniční přechod.

20 Poustka – plocha pro rozvoj služeb a drobné výroby, 50 pracovních míst přímá vazba na komunikaci I/64

4.2.3. Lokality s funkčním využitím Průmysl - oblast Aš

21 Hazlov jih – průmyslová plocha s nefunkčními zařízeními, odhadovaná kapacita 150 pracovních míst. Přímá vazba na komunikaci I/64. Dle ÚPD je vyhrazena pouze pro průmysl, pro realizaci komerčního komplexu je třeba změna ÚP.

22 Hazlov sever – průmyslová plocha s nefunkčními zařízeními, odhadovaná kapacita 100 pracovních míst. Přímá vazba na komunikaci I/64. Dle ÚPD je vyhrazena pouze pro průmysl, pro realizaci komplexu je třeba změna ÚP.

23 Aš – Mokřiny – původní vojenský areál vhodný k adaptaci pro průmysl, odhadovaná kapacita 500 pracovních míst

24 Aš Areál Ohara

areál napojený na komunikaci I/64 – je v VÚC vyznačena jako průmyslová plocha nadregionálního významu, odhadovaná kapacita 1000 pracovních míst

Lokalita je vhodná pro průmyslovou výrobu regionálního charakteru s běžnými nároky na přepravu surovin a výrobků. Jako alternativa je areál využitelný i pro občanskou vybavenost a služby.

Klady – Blízkost centra, dostupné pěšky a MHD. Možnost etapizace a zřízení cca 250 – 400 pracovních míst v rekonstrukcích i v novostavbách. Pracovní síly dostupné v místě a v okruhu cca 30 min dojížděky.

Omezení – Vyplývající z polohy v centru (bezhlučnost, bezprašnost).

25 Aš – Skladovací a průmyslové plochy s vazbou na hraniční přechod Aš - Selb – odhadovaná kapacita 70 pracovních míst

26 Krásná - plochy s vazbou na hraniční přechod Aš - Selb průmyslová plocha lokálního významu, odhadovaná kapacita 50 pracovních míst

27 Studánka – revitalizace areálu bývalé textilky, odhadovaná kapacita 300 pracovních příležitostí. Minimální investiční nároky.

Oblast Plesné a Lubů – je třeba posílit a obnovit stávající zařízení a rozvíjet tak výrobní potenciál, není třeba budovat nové plochy

4.2.4. Lokality s funkčním využitím Služby a komerční plochy - oblast M.L.

2 Mariánské Lázně - část průmyslové zóny vyhrazena pro komerční služby a obchod, důležité je propojení na Tepelsko a Mnichov, obslouženo by tak mělo být spádové příměstské území. Vazba na komunikaci I/21 vyžaduje doplnění 2 km dlouhého úseku komunikace II.tř z Drmoulu.

28 Mariánské Lázně – centrální parkoviště Kolárova ul. – nové městské lokální centrum pro spád cca 6000 obyvatel – vyšší podlaží bydlení, kanceláře, přízemí obchody a služby

29 Mariánské Lázně - Kasárna Hamrníky - území pro obchodní a komerční obsluhu, vhodné dostavit jako městskou čtvrť s bydlením a se službami pro cca 3000 obyvatel s 250 pracovními místy

Lokalita je určená územním plánem jako smíšené území s regulativy podlažnosti a plochy zastavěnosti. Není vyloučeno ani rozdělení lokality na různé funkční celky (bydlení, služby, školství, věda, výzkum, administrativa). Svým rozsahem je lokalitu možno považovat za budoucí městskou čtvrť s kapacitou cca 1500 - 3000 obyvatel dle hustoty zástavby.

Klady – Blízkost lázeňského místa s nadstandardními službami. Sousedství ploch pro průmysl na jihu a ploch pro sport a rekreaci západně. Dostupné pěšky a MHD.

Omezení – Nutná etapizace, v lokalitě je poptávka po bytech v ročním objemu 50 –70 bytů v BD a 20 bytů v RD. Možná ekologická zátěž – autopark.

Záměr není reálný bez migračního posílení obyvatel s vazbou na nově vytvořené pracovní příležitosti a služby pro bydlení. Pro celkovou kapacitu nepostačuje s výjimkou VTL plynu infrastruktura.

4.2.5. Lokality s funkčním využitím Služby a komerční plochy - oblast Cheb

30 Žandov – nová plocha pro služby pro motoristy při komunikaci I/21 s 50 pracovními místy, motorest 60 lůžek

12 Obilná – kombinace služby, průmysl, sklady a rozvoj dopravy, včetně logistiky, odhadovaná kapacita 120 pracovních míst, přímá vazba na komunikaci I/21

31 Františkovy Lázně – podél obchvatu – nové plochy pro služby a komerci závislé na dopravě, včetně logistiky, odhadovaná kapacita 50 pracovních míst, přímá vazba na komunikaci I/64, motorest 120 lůžek

32 Hazlov – nové plochy podél komunikace I/64 - plochy pro služby a komerci závislé na dopravě, včetně logistiky, odhadovaná kapacita 50 pracovních míst, přímá vazba na komunikaci I/64, motorest 40 lůžek

33 Pomezí – využití bývalého areálu celnice pro komerční účely a služby, odhadovaná kapacita 50 pracovních míst, přímá vazba na komunikaci R/6

4.2.6. Lokality s funkčním využitím Bydlení - oblast M.L.

1 Kasárna Klimentov – bytové a rodinné domy – kapacita 50 RD a 1500 lidí v obytných domech zaplňuje jižní část areálu průmyslové výroby– využití celé lokality je tak kapacitní, že nemůže být naplněn jen jako čistá průmyslová zóna. Část je třeba projednat změnou ÚP, současné napojení přes obec je třeba modifikovat na napojení přes kruhový objezd na silnici I/21. Odhadovaná kapacita při průměrném typu výroby se pohybuje kolem 2000 – 2500 pracovních příležitostí a 1500 až 1850 obyvatel.

29 Mariánské lázně – areál Kasáren Hamrníky – smíšená plocha s převahou bydlení, vhodné dostavit jako městskou čtvrť s bydlením a se službami pro cca 3000 obyvatel s 250 pracovními místy

- 34 **Trstěnice** – nové plochy pro rodinné domy – kapacita 50 RD
- 35 **Drmoul** - nové plochy pro rodinné domy– kapacita 40 RD
- 36 **Drmoul** - rodinné domy – kapacita 60 RD
- 37 **Vlkovice** - nové plochy pro rodinné domy– kapacita 50 RD
- 38 **Závišín** - nové plochy pro rodinné domy – kapacita 30 RD
- 39 **Velká Hleďsebe** - nové plochy pro rodinné domy – kapacita 100 RD
- 134 **Tři Sekery** – nové plochy pro rodinné domy ve vazbě na obec kapacita 50 RD
- 135 **Mariánské Lázně Dobrovského ul.** – nové plochy pro rodinné domy ve vazbě na obec Úšovice kapacita 50 RD
- 136 **Mariánské Lázně sídliště Vora** – nové plochy pro bydlení kapacita 30 řadových RD a 50 bytů v bytových domech
- 137 **Zádub** – nové plochy pro rodinné domy ve vazbě na obec kapacita 50 RD

4.2.7. Lokality s funkčním využitím Bydlení - oblast Cheb

- 40 **Mýtina** – bývalá pohraniční rota – možno vybudovat bydlení rezidenčního charakteru do 50 RD
- 41 **Okrouhlá jih** - nové plochy pro rodinné domy ve vazbě na obec kapacita 15 RD

- 42 **Okrouhlá sever** - nové plochy pro rodinné domy ve vazbě na obec – kapacita 20 RD

- 43 **Klest** – plochy pro rodinné domy kapacita 150 RD
- 44 **Cheb – Špitálský vrch** , kapacita 125 RD a 1500 obyvatel v bytových jednotkách
- 45 **Cheb – Zlatý Vrch** – doplnění ploch pro rodinné domy kapacita 200 RD

46 Libá (jižní část) – nové plochy pro rodinné domy 50 RD

47 Libá (severní část) – bydlení rezidenčního charakteru do 50 RD

4.2.8. Lokality s funkčním využitím Bydlení - oblast Aš

48 Aš – Skřivánčí Vrch – 100 RD + 500 obyvatel v bytových domech

49 Krásná – nové plochy pro rodinné domy kapacita 15 RD

4.2.9. Lokality s funkčním využitím Lázeňství – oblast M.L.

50 Mariánské Lázně – Křižíkova/ Komenského ulice – možnost vybudovat nové lázeňské zařízení s kapacitou 400 lůžek, ochranné pásmo I.stupně, pracovních míst 70

51 Mariánské Lázně Arnika – rozestavěná stavba s možnou kapacitou 350 lůžek, obchodní pasáží a 120 pracovními místy, centrální městská poloha

Přestavbové plochy pro občanskou vybavenost a lázeňství nadmístního významu.

Klady – Centrum lázní, sousedství kolonády, vazba na park, dobrý dopravní přístup, pěší docházka, MHD. Hotová základová deska s prvky ochrany pramenné oblasti. Dobré vazby na inž. síť. Kapacita lůžek cca 600 lůžek. Pracovní síly dostupné v místě nebo s dojížděnou 15 min. Kapacita lůžek pracovních míst cca 200.

Omezení – Kapacita areálu bude omezena vlastními parkovacími plochami (garážemi). Pro vyšší kapacitu nutno realizovat vícepodlažní parkování. Omezení prostorové pro větší rozvoj – sousední pozemky nezastavitelné. Obtížné stanovení nákladů bez znalosti požadavků památkové péče, lze očekávat zvýšení oproti propočtu.

52 Lázně Kynžvart – doplnění řetězce léčeben malého typu 5 ks x 50 lůžek, celkem 250 lůžek, 50 pracovních míst, ochranné pásmo I.stupně, léčivé prameny v místě

53 Prameny – obnovení původního lázeňského areálu s kapacitou 250 – 300 lůžek, 50 pracovních míst, ochranné pásmo I.stupně, léčivé prameny v místě

4.2.10. Lokality s funkčním využitím Lázeňství – oblast Aš

54 Dolní Paseky – možnost vybudovat nové lázeňské zařízení s kapacitou 200 lůžek, pracovních míst 50

55 Doubrava – nové lázeňské zařízení s kapacitou 350 lůžek, pracovních míst 60

4.2.11. Lokality s funkčním využitím Rekreační, sport a turistika – oblast Cheb

Z analýzy současného stavu vyplynulo, že v Chebu není třeba budovat nové ubytovací kapacity, postačí pouze oživit stávající zařízení za předpokladu zvýšení standardu služeb. (viz grafická část č. 6.17) Přehled turistických cílů a odhadovaných kapacit nabízí grafická část č. 6.12)

10 Salajna – v této lokalitě je vhodné v rámci unikátních staveb realizovat skanzen a podporovat tradiční řemeslnou výrobu, jako je výroba skla, zpracování kůže a dřevovýroba s vazbou na možnost realizace skansenu lidové architektury. Odhadovaná kapacita 120 míst. Ubytovací kapacita 80 lůžek ve více tradičních objektech.

56 Jesenice – nové plochy - kombinace individuální a urbanizované turistiky, koupání, jachting, sportovní rybaření, kapacita 300 lůžek v pronajímatelných chatách, 20 pracovních míst. Nutné vybudování ČOV v kooperaci s lokalitou 57. Odbočení s vazbou na cyklostezku po signální hraniční cestě

57 Okrouhlá – doplněk služeb pro letní turistiku ve vazbě na obec s kapacitou 120 lůžek a autokempem pro cca 300 hostů, 30 pracovních míst. Obchodní služby situovat, tak aby mohly být využívány obcí. Nutné vybudování ČOV v kooperaci s lokalitou 56.

58 Skalka individuální turistika, doplněk služeb pro letní turistiku ve vazbě na stávající koupaliště s autokempem pro cca 400 hostů, 30 pracovních míst. Obchodní a stravovací služby situovat, tak aby mohly být využívány stávajícími rekreaanty z chat. Nutné vybudování ČOV v kooperaci se stávajícími chatami. Plochy pro nové pronajímatelné chaty v kapacitě 120 lůžek.

65 Cheb – novostavby a přístavby stávajících ubytovacích kapacit v celkovém počtu 400 lůžek, 60 pracovních míst

67 Libá Zámek – rekonstrukce zámeckého areálu s možností oživení rozhledny , ubytování 60 lůžek, restaurace, muzeum, 15 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce kulturní sál, kaple

74 Hrozňatov – Loreta – oprava a doplnění poutních zastavení v krajině, vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě

75 Hrozňatov – Hrad – oprava věže a zpřístupnění stávajícího hradu s možností ubytování 80 lůžek, restaurace, muzeum, 10 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce kaple, společenský sál. Vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě.

76 Zelená Hora rozhledna – jako revitalizovaný turistický cíl. Vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě. 2 pracovní místa.

78 Ostroh Hrad – doplnění a dostavba podhradí s možností doplnění ubytování 40 lůžek, restaurace, 10 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce.

79 Třebeň – v této lokalitě je vhodné v rámci unikátních staveb statků realizovat skanzen a podporovat tradiční řemeslnou výroby s vazbou na ubytovací služby kapacita 120 míst (rozděleno v usedlostech). Pracovní místa 30. Agroturistika.

80 Starý Rybník – zpřístupnění hradu - s možností ubytování v zámku v podhradí 80 lůžek, restaurace, muzeum, 15 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce, společenský sál, knihovna, restaurace, služby. Agroturistika.

81 Skalná – hrad Vildštejn – obnova podhradí 40 lůžek, restaurace, muzeum, 10 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce, společenský sál, knihovna, restaurace, služby.

82 Plesná – Neuhaus - zaniklý hrad – naučná stezka. Výstavba nebo přestavba penzion v obci cca 20 lůžek a 5 pracovních míst.

83 Kateřina – SOOS – naučná stezka, muzeum hornictví, geologie, archeologie. Výstavba ubytovací kapacity v obci cca 40 lůžek a 10 pracovních míst.

84 Františkovy Lázně - Amerika – doplnění ploch rekreace , koupání, jachting, sportovní rybaření, golf, kapacita 120 lůžek v pronajímatelných chatách, 20 pracovních míst. Autokempink.

85 Skalka – Tvrz doplnění a dostavba s možností ubytování 10 lůžek, restaurace, 5 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti stávající rekreační zóny.

86 Luby – zámek – znovuoživení, muzeum hudebních nástrojů. Výstavba nebo přestavba hotel v obci cca 60 lůžek a 10 pracovních míst.

87 Mostov - zámek – doplnění areálu s možností ubytování 40 lůžek, 10 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce.

88 Jesenice - Okrouhlá – kompletní rekonstrukce zámku obnova hospodářských budov 40 lůžek, restaurace, muzeum zaniklých obcí, 10 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce, společenský sál, knihovna, restaurace, služby.

96 Nebanice – kompletní novostavby zámku dle inspirace historií, 40 lůžek, restaurace, 10 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce, společenský sál, restaurace, služby.

97 Hartoušov – Nebanice - zaniklý hrad – naučná stezka. Výstavba nebo přestavba penzion v obci cca 20 lůžek a 5 pracovních míst.

98 Dolní Žandov - Boršengrýn - revitalizace – nebo přestavba penzion s restaurací cca 20 lůžek a 5 pracovních míst. Agroturistika. Lovecká turistika.

99 Třebeň – tvrz – rekonstrukce včetně výstavby hospodářských budov s možností ubytování 40 lůžek, restaurace, 12 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – blízkost golfového hřiště – služby golf.

112 Hranice – rozšíření nabídky služeb, 40 lůžek, restaurace, 10 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce, společenský sál, služby. Blízkost hraničního přechodu.

113 Křižovatka – agroturistika, koně - novostavba penzion s restaurací cca 20 lůžek a 5 pracovních míst, využití stávajících zemědělských usedlostí pro Agroturistiku.

122 Hazlov sever – plocha pro služby s možností ubytování – motorest, odhadovaná kapacita 60 lůžek, 5 pracovních míst. Přímá vazba na komunikaci I/64 a blízkost golfového areálu.

123 Hazlov - Výhledy, dostavba rekreačního ubytování a bydlení s kapacitou ubytování 40 lůžek, 5 prac.míst, 5 RD. Východiště turistických cest do NSR – lázně.

124 Hazlov - Agroturistika Hypo, dostavba rekreačního ubytování a bydlení včetně výstavby hospodářských budov s kapacitou ubytování 40 lůžek, 10 pracovních míst, 3 RD.

125 Nový Kostel - Agroturistika Hypo, novostavba statku pro rekreační ubytování a bydlení včetně výstavby hospodářských budov s kapacitou ubytování 40 lůžek, 10 pracovních míst, 5 bytových jednotek

126 Ostroh - dostavba rekreačního ubytování a bydlení s kapacitou ubytování 20 lůžek, 5 prac.míst, 10 RD.

127 Pomezí nad Ohří – oživení bývalé tvrze jako turistické zastávky s naučnou stezkou bez nároku na trvalé pracovní síly. Provéřit výstavbu 10 rekreačních domků při vodní nádrži Skalka.

128 Horní Hraničná - dostavba rekreačního ubytování a bydlení s kapacitou ubytování 20 lůžek, 5 prac.míst, 5 RD

129 Svatý Kříž – „Las Vegas“ – zábavní centrum ve vazbě na hraniční přechod a spádovou oblast Chebu. Počet pracovních míst 50, lůžek 80.

130 Doubrava – koně, agroturistika – v této lokalitě je vhodné v rámci unikátních staveb statků dokončit skanzen a podporovat tradiční chov koní s vazbou na ubytovací služby kapacita 80 míst (rozděleno v usedlostech). Pracovní místa 30. Agroturistika.

131 Mýtina – ubytování, bývalá pohraniční rota s kapacitou 60 lůžek, 5 pracovních míst – v blízkosti lokality 40 bydlení rezidenčního charakteru do 50 RD. Vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě.

133 Dolní Žandov – doplnění sportovní střelnice, 5 pracovních míst .

4.2.12. Lokality s funkčním využitím **Rekreace, sport a turistika – oblast Teplá – M.L.**

Z analýzy současného stavu vyplynulo, že pro Mariánské Lázně se nedostává k poměru nabízených lůžek zábavy (kultura, sport, výletní místa v lesoparcích, apod.)

59 Betlém – individuální a urbanizovaná turistika, doplněk služeb pro letní turistiku ve vazbě na stávající koupaliště s autokempem pro cca 600 hostů, 40 pracovních míst. Obchodní a stravovací služby doplnit, tak aby mohly být využívány stávajícími rekreanty z chat. Plochy pro pronajimatelné chaty v kapacitě 180 lůžek. Lokalitu vhodné doplnit o zábavním parkem vzhledem ke spádovosti chatové oblasti přílehlajícího Plzeňska. Nutné vybudování ČOV.

64 Dyleň – rozvoj ubytování při stávající rozhledně 60 lůžek, 10 pracovních míst, vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě

66 Kynžvart – využití budov před zámekem pro ubytování a služby v kapacitě 80 lůžek a potřebou 20 zaměstnanců pro služby.

68 Hamrníky – zámek, rekonstrukce ubytovacího historického dvorce (K.I.Dienzenhofer) s možností ubytování 40 lůžek, restaurace, muzeum, 10 pracovních míst. Agroturistika, Lázeňství

69 Martinov – výstavba rozhledny na místě triangulačního bodu

70 Teplá – rekonstrukce kostela s katakombami (K.I.Dienzenhofer), muzeum, 5 pracovních míst. Kultura – koncerty

71 Rankovice – ringval, nový turistický cíl pravděpodobně keltské opevnění – naučná stezka . 5 pracovních míst.

72 Poutnov – zámek – znovuoživení dvorce – agroturistika, muzeum, kulinářství, s možností ubytování 40 lůžek, restaurace, muzeum, 10 pracovních míst. Agroturistika

73 Kladská – zámek – dostavba dvorce – lovecká turistika, muzeum, kulinářství, s možností ubytování 80 lůžek, restaurace, muzeum, 15 pracovních míst.

89 Kynžvart – zámecký park – plocha pro turistiku, kompletní rekonstrukce parku, obnova vyhlídek, zastavení, hospodářských budov, pivovar, restaurace, muzeum botanické, 10 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti zámku.

90 Kynžvart – zřícenina hradu, naučná stezka, obnova vyhlídky z hradní věže vestavbou rozhledny, 2 pracovní místa.

91 Tři Sekery – jako revitalizovaný turistický cíl přestavbou z pohraniční rot. Možnost ubytování 40 lůžek, restaurace, 5 pracovních míst, možnost úpravy na školu v přírodě. Vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě.

92 Podhorní Vrch – znovu vybudování rozhledny a výletní kavárny – jako revitalizovaný turistický cíl. Vazba na cyklostezky. Možnost ubytování 20 lůžek, restaurace, 3 pracovních místa. Muzeum vyvěřelin a sopečné činnosti – naučná stezka.

93 Trstěnice - Berchembochen zámek – revitalizace – lovecká turistika, kulinářství, s možností ubytování 20 lůžek, restaurace, 3 pracovních místa.

94 Tři Křížky – naučná stezka doplnění. Výstavba nebo přestavba penzion v obci cca 20 lůžek a 5 pracovních míst.

95 Teplá Klášter – oživení klášterního areálu, plocha pro turistiku, kompletní rekonstrukce parku, oranžerie, obnova zastavení, hospodářských budov, pivovar, restaurace, 60 lůžek, 10 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti zámku

4.2.13. Lokality s funkčním využitím Rekreace , sport a turistika – oblast Aš

Z analýzy současného stavu vyplynulo, že na Ašsku je vhodné posílit ubytovací kapacity, vzhledem k relativně nevyužívané vybavenosti.

61 Hazlov – hrad – rekonstrukce s možností ubytování 40 lůžek, restaurace, muzeum textilu nebo přeshraničních útěků, 12 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – blízkost golfového hřiště.

62 Podhradí – oživení rozhledny s hradem Neuberg, rekonstrukce s možností ubytování 60 lůžek, restaurace, muzeum, 15 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce kulturní sál,

63 Větrov u Aše – doplnění areálu s možností ubytování 40 lůžek, 10 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce

77 Háj u Aše - možnost doplnění ubytování 20 lůžek, restaurace, 5 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce. Vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě a sousedící rekreační zimní i letní lokality 114 a 115.

115 Aš – Háj u Aše – doplnění stávajícího areálu sportů vazba na lokalitu 77 a 114. Počet pracovních míst 2. Stezky letní i zimní turistiky.

116 Újezd – jako revitalizovaný turistický cíl přestavbou z pohraniční rotý. Vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě. Možnost ubytování 40 lůžek, restaurace, 5 pracovních míst, možnost úpravy na školu v přírodě.

117 Štítary – Vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě. Možnost ubytování 20 lůžek, restaurace, 5 pracovních míst, možnost úpravy na školu v přírodě. Vazba na cyklostezku po signální hraniční cestě. Plochy pro rekreační domky 10 ks.

118 Černý Luh – Novostavba golfové klubovny včetně výstavby hospodářských budov s možností ubytování 60 lůžek, restaurace, 18 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – blízkost golfového hřiště – služby golf.

119 Kamenná - Novostavba stylového rekreačního ubytování včetně výstavby hospodářských budov s možností ubytování 50 lůžek, 5 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – blízkost golfového hřiště – služby golf.

120 Krásná - Novostavba občanské vybavenosti se službami. 5 pracovních míst.

121 Podhradí - Novostavba rekreačního ubytování a bydlení včetně výstavby hospodářských budov s možností ubytování 50 lůžek, 5 prac.míst, 15 RD. Možnost doplnění vybavenosti obce – blízkost turistického cíle hrad s rozhlednou v obci lokalita 62.

4.2.14. Lokality s funkčním využitím Rekrece, sport a turistika – zimní sporty – oblast Aš

114 Aš – Háj u Aše – rozšíření stávajícího areálu zimních sportů vazba na lokalitu 77 a 115. Počet pracovních míst 5.

4.2.15. Lokality s funkčním využitím Rekrece, sport a turistika – zimní sporty – oblast Cheb

132 Dolní Žandov – Úbočí - Kňafák — realizace areálu zimních sportů je v rozporu s ÚP, místo se nachází na území CHKO, ale severní svah nabízí výhodné podmínky pro vybudování sjezdovky, zároveň vhodná dojížděková vzdálenost z Chebu. Stávající hotel s chatkami vyžadující komplexní rekonstrukci – kapacita 40 lůžek, 10 pracovních míst.

4.2.16. Lokality s funkčním využitím Rekreace, sport a turistika – zimní sporty – oblast M.L.

158 Mariánské Lázně – Krakonoš - doplnění areálu zimních sportů je v souladu s ÚP. Stávající hotel Krakonoš vyžadující komplexní rekonstrukci – kapacita 120 lůžek, 30 pracovních míst. Možné celoroční lázeňské služby.

4.2.17. Lokality s funkčním využitím Sport - golfový

138 Zádub — doplnění 9 jamek golfových drah včetně výstavby hospodářských budov, občerstvení, 18 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – blízkost stávajícího golfového hřiště – služby golf.

139 Hranice - Trojmezí — Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 40 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – 40 lůžek– služby golf.

140 Krásná – Černý Luh – Nové golfové hřiště včetně, 20 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – služby golf. Výstavba klubovny, hospodářských budov, restaurace v lokalitě 118.

141 Hazlov — doplnění 9 jamek golfových drah včetně výstavby hospodářských budov, občerstvení, 18 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – vazba na stávající golfové hřiště – služby golf.

142 Skalná – U Potoka – Nové golfové hřiště včetně, 20 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – služby golf. Výstavba klubovny, hospodářských budov, restaurace v lokalitě 143.

143 Skalná – Sázek – Nové golfové hřiště včetně, 20 prac.míst, Výstavba klubovny, hospodářských budov, restaurace s ubytováním 80 lůžek..

144 Třebeň – U Motýlího domu – Nové golfové hřiště včetně, 20 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – služby golf. Výstavba klubovny, hospodářských budov, restaurace v lokalitě 99.

145 Františkovy Lázně - Amerika – Nové golfové hřiště včetně, 10 prac.míst, nová výstavba klubovny, hospodářských budov, restaurace. Ubytování v lokalitě 84.

146 Libá – U větrného potoka – Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 40 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce ubytování – 40 lůžek– služby golf.

147 Okrouhlá – Žirnice – Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 20 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce ubytování v lokalitě 56 Jesenice.

148 Slapany – Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 20 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce ubytování v lokalitě 75 Hrozňatov.

149 Dolní Žandov – Pod Homolí – Nové golfové hřiště na ploše bývalého vojenského újezdu a střelnice včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 40 pracovních míst, možnost ubytování s kapacitou 80 lůžek ve vazbě na komunikaci I/21 – forma motorestu.

150 Lázně Kynžvart – U bílého kamene – Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 20 pracovních míst, možnost ubytování v lokalitě 66.

151 Lázně Kynžvart - doplnění golfových drah včetně výstavby hospodářských budov, občerstvení, 18 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – klubovna v lokalitě 150 a ubytování v lokalitě 66.

152 Valy – U Vlčího pramene – Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 20 pracovních míst, ubytování 60 lůžek.

153 Trstěnice – Cech svatého Víta – Původní vojenský újezd a střelnice. Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 40 pracovních míst, školy v přírodě, výstavbou rekreačního ubytování formou chalup (30 ks) na půdorysu původní obce Skelné Hutě. Kapacita ubytování 120.

154 Martinov – Vlkovice – Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 40 pracovních míst, výstavbou rekreačního ubytování formou chalup (10 ks) v obci Martinov. Kapacita hotelového ubytování ve formě statku 60 lůžek

155 Teplá – Nové golfové hřiště včetně výstavby klubovny, hospodářských budov, restaurace, 20 pracovních míst, možnost ubytování v lokalitě 95 klášter.

156 Teplá – doplnění golfových drah včetně výstavby hospodářských budov, občerstvení, 10 prac.míst, možnost doplnění vybavenosti obce – klubovna v lokalitě 155 a ubytování v lokalitě 95.

157 Luby – doplnění golfových drah včetně výstavby hospodářských budov, golfové klubovny, 20 pracovních míst, možnost doplnění vybavenosti obce – ubytování v lokalitě 86.

4.2.18. Lokality s funkčním využitím Energetika – alternativní zdroje

Vytipovány byly lokality s prouděním větru celoročně v rozmezí 5 – 25 m/s. Vyšší nebo nižší hodnoty mohou být pro účinnost větrných elektráren nevyužitelné. Pro spalovny křídlatky byly vytipovány lokality s dostatkem volné půdy pro pěstování, malým okruhem spotřebitelů el.energie a volnými pracovníky v zemědělství. Suroviny a doprava energie jsou omezeny na minimum. Umístění je dle proudění větru na východě obcí.

100 Hranice – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 606 m/nm, počet max. 12 ks, 1 pracovní místo.

101 Plesná – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 540 m/nm počet max. 6 ks, 1 pracovní místo.

102 Plesná – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 538 m/nm počet max. 6 ks, 1 pracovní místo.

103 Luby – Liščí hora lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 656 m/nm počet max. 12 ks, 1 pracovní místo.

104 Luby – lokalita Zálubí pro výstavbu větrných elektráren, 636 m/nm počet max. 12 ks, 1 pracovní místo.

105 Nový Kostel – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 620 m/nm počet max. 12 ks, 1 pracovní místo.

106 Poustka – lokalita pro výstavbu slunečních kolektorů, 1 pracovní místo.

107 Hranice – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 626 m/nm, počet max. 6 ks, 1 pracovní místo.

108 Křižovatka – lokalita pro spalovny biomasy, 10 pracovních míst. Zábor zemědělských ploch do 3% v katastrech Křižovatka, Milhostov a Nový Kostel.

109 Poustka – lokalita pro spalovny biomasy, 5 pracovních míst. Zábor zemědělských ploch do 3% v katastrech Poustka, Vojtanov.

110 Tuřany – lokalita pro spalovny biomasy, 10 pracovních míst. Zábor zemědělských ploch do 3% v katastrech Tuřany, Odrava, Okrouhlá a Milíkov.

111 Stará Voda – lokalita pro spalovny biomasy, 10 pracovních míst. Zábor zemědělských ploch do 3% v katastrech Stará Voda, Lipová.

5. NÁVRHOVÁ ČÁST

5.1. Doporučené regulační prvky plošného a prostorového uspořádání vedoucí k rozvoji oblasti podpořením území soustředěného zájmu

5.1.1. Ekonomický rozvoj

Cílem ekonomického rozvoje v území je dosáhnout co největšího užítku z každého pozemku, využít co nejlépe jeho potenciálu při dodržení platného legislativního rámce. Území přináší dvojí druh užítku: buď svými přírodními vlastnostmi (úrodností, nerostným bohatstvím, zdroji vod, včetně minerálních), nebo využitím jako zastavěné území, které poskytuje prostor bydlení, výrobě, službám, rekreaci, lázeňství, dopravě apod.

Pod pojmem územní rozvoj rozumíme cílevědomé zhodnocování území, tj. záměrnou změnu způsobu nebo intenzity využívání území a staveb v něm tak, aby se zvýšil výnos.

Požadavky na proměnu urbanizovaného území sídel se neustále vyvíjejí, a zejména v posledním období vytvářejí velký tlak na jeho extenzivní růst. Materiální přeměny uskutečňované v území se naproti tomu uskutečňují relativně velmi pomalu, ale o to dlouhodobější jsou jejich fyzické důsledky. Každá investiční činnost nemusí nakonec přinést skutečné zhodnocení území. Záleží na tom, zabude trvat poptávka po využití území, které je investicí nabízeno. Proto je třeba, aby každé investici, která obsluhuje širší území, než vlastní lokalitu, předcházela velmi pečlivá analýza existujících a budoucích tržních potenciálů a podmínek trhu v místě zamýšlené investice a pro zamýšlené funkční využití.

Územní plánování má vůči investorům především regulativní funkci. V tržní ekonomice je naprostá většina investic soukromých, proto v „klasickém“ územním plánování převládá regulační dimenze nad pobídkovou. Nástroje územního plánování ve stávající podobě dané platným zněním stavebního zákona sice neobsahují ekonomickou část, ale s ekonomikou územního rozvoje těsně souvisejí, zejména v těchto ohledech:

- racionalizací prostorového uspořádání území vytvářejí podmínky pro jeho efektivní užívání a obsluhu
- pomocí obecně závazných ustanovení vytváří podmínky pro realizaci veřejně prospěšných investic
- pomocí regulativů funkčního využití vylučují z území ty funkce, které jsou pro území jako celek nepřínosné a stanoví podmínky pro odstranění existujících střetů
- prostřednictvím regulativů intenzity využití území brání jeho nadměrného využívání vedoucímu k přetížení a devastaci
- urychlují působení tržních mechanismů, pokud směřují k co nejintenzivnějšímu a nejlepšímu využití potenciálů území
- vytvářejí právní jistotu pro využití území, vymezují budoucí limity a koordinují jeho funkční využití s okolními lokalitami

Regionální politika na Chebsku musí směřovat k tomu, aby i méně výkonné a konkurenceschopné oblasti jako jsou Tepelsko, Ašsko a lokality Plesné, Lubů a Pramenů zlepšovaly svoji prosperitu a výkonnost. Menší výkonnost některých regionů byla způsobena jejich odlehlou polohou, nedostatečnými přírodními zdroji, ale také historickými faktory. Běžnými nástroji regionální politiky koordinované s místní územně plánovací připraveností jsou:

- přímá stimulace soukromých investorů v území (zvýhodněný přístup k připraveným pozemkům, úvěrům, dotace na investice)

- rozvojové investice do infrastruktur technických, dopravních, občanského vybavení – které kompenzují znevýhodnění území spočívající ve špatné dostupnosti a vybavení
- Investice do lidských zdrojů: rekvalifikace pracovní síly ; podpora vzniku a fungování vzdělávacích a vědeckovýzkumných institucí a dalších pracovišť s vysokými nároky na kvalifikaci (lázeňství, zdravotnictví) v podporovaných oblastech.

Je důležité, aby veřejné investice vložené do podporované oblasti přinesly co největší efekt v podobě privátních investic. Obdobně při tvorbě nových pracovních příležitostí. Smyslem podpory investiční činnosti je rozšířit efektivní poptávku po nemovitostech, a tím oživit ekonomiku.

EKONOMICKÉ HODNOCENÍ

Veřejné rozpočty nebudou nikdy schopny v plném rozsahu realizovat všechno, co občané potřebují. Politický proces proto bude muset při výběru projektů, které mají být podporovány z veřejných zdrojů, hledat a nacházet optimální poměr mezi sociálními a ekonomickými aspekty s působením krátkodobým nebo dlouhodobým. Dlouhodobé hledisko udržitelnosti rozvoje sbližuje dílčí sociální, ekonomická a ekologická hodnocení. V dlouhodobém časovém pohledu se uplatní také sociální a ekologické důsledky ekonomických rozhodnutí.

Naše stávající legislativa územního plánování výslovně neuvádí ekonomické rozbor, prognózy ani hodnocení jako součást procesu územního plánování. Ekonomická kritéria jsou však zapotřebí, má-li příprava změn v území probíhat racionálně, efektivně a v souladu s veřejným zájmem.

- Při zpracování průzkumů a rozborů ekonomická data spolu s daty o obyvatelstvu a bydlení tvoří základ pro vyhodnocení rozvojových potenciálů a bariér sociální ekonomické povahy. Tyto potenciály a bariéry ovlivňují územní rozvoj přinejmenším stejně významně, jako územně technické limity a potenciály, jež jsou v průzkumech a rozborech pro území plánování standardně sledovány a vyhodnocovány.
- Při přípravě zadání je ekonomická proveditelnost na straně veřejných rozpočtů (například podmiňující investice do technické a dopravní infrastruktury). Požadavky soukromých investorů tvoří reálnou poptávku územního rozvoje, která je dále nárokuje vymezení rozvojového a přestavbového území včetně regulativů pro zastavěné a zastavitelné území.
- Při vypracování vlastního územního plánu může ekonomická analýza poskytnout informaci optimálním využití jednotlivých ploch jako podklad pro stavení regulativů funkčního využití a intenzity využití, které umožní investice komerčních investorů. Pokud se koncept územního plánu se zpracovává a projednává ve variantách, není možné bez ekonomického srovnání odpovědně rozhodnout.
- V detailní dokumentaci regulačních plánů může expertiza s posouzením nákladů a užitků či relativní efektivity upřesnit ekonomickou náročnost zejména na veřejné rozpočty a na základě toho například upřesnit rychlost realizace rozvojových záměrů.

Ekonomické expertizy nejsou přímo součástí územního plánování, ale měly by být aplikovány k ověření ekonomických dopadů plánování přípravy rozvoje v jednotlivých fázích, a tím poskytnout ekonomickou informaci pro racionální rozhodování navazující na územně plánovací činnost.

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ

- ekonomika by měla být jednou z dimenzí sledovaných při tvorbě regulativů územního plánování a posléze pro konkrétní rozhodování například v územním řízení, spolu s limity a potenciály tvorby a ochrany životního prostředí, urbanistickými a sociálními.
- v obcích typických monofunkčními plochami navrhopat větší pestrost funkcí, popřípadě smíšené zóny které umožní variabilnější využití ploch
- omezovat extenzivní zástavbu na volných plochách, neboť je spojena s nezanedbatelným růstem nároků na veřejné zdroje. S tím jsou spojeny masivní investice do dopravních sítí a dalšího technického a občanského vybavení obsluhujícího rozsáhlá území často s nízkou intenzitou využití, což může být pro skromné veřejné rozpočty velkým břemenem – nejen jako investice, ale později jako v provozní náklady a údržba
- návrhem veřejně prospěšných investic sledovat co největší druhotný efekt v podobě privátních investic a stabilizace trvale udržitelného rozvoje

5.1.2. Výroba, informační a komunikační technologie

Celý řešený prostor je třeba jako společný hospodářský prostor silněji propagovat za účelem podpory hospodářských vztahů a zatraktivnění podmínek pro stávající i nové podniky. K tomu je třeba vyvinout vlastní hospodářský profil cíleně upozorňující na kvalitu rozvojové osy, které tvoří:

- geografická poloha a blízkost hranic s Německem
- existující měkké faktory stanoviště (příznivé ceny práce, centralizace obyvatelstva v obcích a městech) a cenově výhodné plochy pro podnikání
- tradiční regionálně silné stránky (lázeňství, cestovní ruch, památky, památkové rezervace a zóny, festivaly, průmysl textilu a porcelánu, výroba hudebních nástrojů, stáčení minerálních vod, dřevo, myslivost atd.)
- funkční dopravní osa (silnic – I/21 Mariánské Lázně – R6 Cheb – I21/Vojtanov, II/215 Františkovy Lázně – Aš, II/217 Aš – Hranice) s potenciálem dalšího rozšíření a vazbami na region Sokolovska, Karlovarska a Plzeňska.

Nadregionální plochy průmyslové výroby, skladovacích a logistických center jsou v současnosti dostatečně dimenzovány v dokumentaci VÚC v ohniscích volné pracovní síly v Chebu, v Aši a naddimenzována je plocha po bývalých kasárnách ve Velké Hleďsebi.

Ostatní lokality mají charakter pouze místního významu a cenné mohou být plochy pro logistická centra při hranicích a v místech komunikací I. třídy. Plánovitá příprava ploch pro průmyslové a skladovací areály, by neměla výrazně přesahovat kapacitu pracovních sil, včetně dojížděky do 30 minut.

Ašsko - V současnosti se stav nezaměstnaných na Ašsku pohybuje kolem 700. Jenom v rekonstruovaných a revitalizovaných provozech v místě je možno vytvořit 1679 pracovních míst. Plochy pro novostavby průmyslových areálů ve stávajících územních plánech obcí Ašska umožní zřídit 1482 pracovních míst, což umožňuje postupný růst navazujících kapacit bydlení a služeb.

Chebsko Stav nezaměstnaných na Chebsku pohybuje kolem 3000. Pouze v rekonstruovaných a revitalizovaných provozech v místě je možno vytvořit 1341 pracovních míst. Plochy pro novostavby průmyslových areálů umožní zřídit dalších cca 6480 pracovních míst.

Naplnění průmyslové zóny Cheb, ležící v bezprostřední blízkosti křížení komunikace R6 a I/21, při vyšším využití automatizace a vyšším podílu skladovacích a logistických areálů nemusí v samotném důsledku nakonec vyvolat potřebu 15% nárůstu kapacit bydlení a služeb oproti současnému stavu.

Mariánskolázeňsko a Tepelsko V současnosti se stav nezaměstnaných na Mariánskolázeňsku a Tepelsku pohybuje mezi 900 až 1000. Jenom v rekonstruovaných a revitalizovaných provozech je v oblasti možno vytvořit 1600 pracovních míst. Plochy pro novostavby průmyslových ale i lázeňských areálů umožní zřít dalších 6450 pracovních míst, což umožňuje postupný růst kapacit bydlení a služeb.

Celkově kapacita nových ploch pro průmysl a skladovací areály s předpokládaným počtem pracovních míst převyšuje kapacitu ploch pro rozvoj bydlení. To znamená, že pokud nemá plánovitá příprava ploch pro průmyslové a skladovací areály výrazně přesahovat kapacitu pracovních sil, včetně dojížděky do 30 minut je nutno redukovat plochy pro průmysl, nebo připravit další plochy pro dosídlení nových obyvatel.

Největší disproporcii trpí lokalita kasáren Velká Hleďsebe – Klimentov. Lokalita má problém s nedostatečným množstvím pracovní síly a s dopravním napojením na komunikaci I/21 bez průjezdu obcí. Proto je vhodné uvažovat o její přeměně na polyfunkční smíšenou zónu s vyšším podílem bydlení.

Rozvoj hospodářství v oblasti rozvojové osy I/21 by měl být podporován takovým způsobem, aby se vyrovnal se strukturálními změnami a zostřenými konkurenčními podmínkami v důsledku globalizace a nabídl dostatečný počet atraktivních pracovních příležitostí pro místní a příchozí obyvatele.

- Stále ještě nedostatečně je využit potenciál sektoru služeb doprovodné výroby s těžištěm v oblasti cestovního ruchu se specializací na lázeňství.
- Zvýšení rozmanitosti oborů při současném zachování tradičních průmyslových odvětví (např. stáčení minerálních vod, textil, porcelán, výroba a broušení skla, těžba dřeva a jeho zpracování, nábytkářský průmysl)
- Možnosti, které nabízí průmyslová turistika a agroturistika
- Zisk nových nákupních trhů a odbytišť v příhraničních oblastech
- Odbourání existujících překážek (nové dopravní vazby, hraniční přechody, parkovací plochy a terminály) pro posílení přeshraniční hospodářské aktivity
- Stavebnictví je vzhledem k dlouhému času, jenž uplyne od záměru investovat do dokončení investice, vhodné ekonomické odvětví k tlumení ekonomických výkyvů.
- Současné podniky potřebují pro svoji činnost kooperace jiných a potřebují i řadu specializovaných služeb. Ze všech těchto důvodů je výhodné, když se zejména menší podniky s obdobným zaměřením soustřeďují do jednoho prostoru. Další výhodou soustřeďování obdobných výroby do jednoho místa je možnost využít kvalifikované a specializované pracovní síly ze „zavedených“ podniků podniky novými.
- Cílená podpora pro malé a střední podniky, u nichž se spojuje tradiční řemeslná zručnost s moderními informačními a komunikačními technologiemi i podnikatelským know-how.
- Vybudování centra pro podnikání s vazbou na střední a vysoké školy jako zárodku nových pracovních míst a vzniku nových oborů a služeb a živností s cílem zabránit odlivu mladých obyvatel s kvalifikací. Zlepšení nabídky a kvality poradenských a informačních služeb pro podnikatele

Vytváření příznivých rámcových podmínek pro rozvoj drobného podnikání

Popis opatření:

Rychlý rozvoj malého podnikání (podniků do 25 zaměstnanců) v České republice patří od roku 1990 k nejdynamičtějším faktorům hospodářské změny. Analyzované území, stejně tak jako jiná pohraniční území ČR, se vyznačuje relativně nízkým podílem drobných podnikatelů, což je ovlivněno především sociální strukturou obyvatelstva. Podpora drobného (živnostenského) podnikání je jeden z nástrojů stabilizace obyvatelstva. Podporou drobného

podnikání je zapotřebí docílit, aby kvalifikovaní (nejpodnikavější) obyvatelé neopouštěli toto území. Zvláštní pozornost je přitom zapotřebí věnovat mladým a pomoci jim „zabezpečit existenci“ (plochy pro stabilizační bydlení, umožnění změn užívání a funkcí objektů v monofunkčních plochách).

Typy aktivit:

vytváření různých informačních sítí (s důrazem na přeshraniční), databáze volných prostor pro podnikání, pronájem, odprodej a výstavba vhodných objektů k podnikání (česká obdoba německých Gewerbehofů – řemeslných dvorů), nabídka záruk za úvěry pro podnikatele, posílení spolupráce mezi obcemi, školami a podnikatelskými subjekty při vytváření podnikatelských strategií, podpora rozvoje tradičních řemesel a regionálních produktů, údržba krajiny a zemědělství.

Podpora tvorby nových pracovních míst MSP v oblasti lehkého průmyslu a živností

Popis opatření:

Malé a střední podniky s počtem do 250 zaměstnanců se podílejí na celkovém vývozu ČR 36 % a jejich podíl na tvorbě hrubého domácího produktu dosahuje 33 %. Uvedené údaje dokládají slabší aktivitu této skupiny podniků oproti zemím EU, kde se v MSP vytvoří více než 50 % všech investic, více než 50 % obrátu a více než 40 % národního důchodu. V EU je od počátku 70. let stále více uznávána velmi důležitá úloha malých a středních podniků. V současné době je v evropských MSP zaměstnáno 70 % všech pracovníků. V době vysoké nezaměstnanosti se tyto podniky podílejí rozhodujícím způsobem na tvorbě nových pracovních míst: podniky s 1 – 49 zaměstnanci 40 % nových míst a podniky s 50 – 250 zaměstnanci 15 % nových míst ročně.

Typy aktivit:

rozšíření zaměstnanosti u MSP vytvářením příznivých rámcových podmínek pro podnikání, zpracování srovnávací analýzy podnikatelských příležitostí a nabídky trhu práce, vytvoření vzdělávacích produktů pro podnikatele, zaměstnance a uchazeče o zaměstnání, posílení spolupráce a kooperace mezi obcemi, podnikatelskými subjekty a vzdělávacími institucemi při vytváření Akčního programu podpory MSP (integrováný systém pro podporu podnikání a exportu)

Nositelé opatření:

- malí a střední podnikatelé
- absolventi středních škol
- obce a města
- Hospodářská, agrární komora a podnikatelská sdružení
- vzdělávací instituce a poradenské organizace

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁN VÚC

- Nadregionální plochu průmyslové výroby po bývalých kasárnách ve Velké Hleďsebi **č. 1 Klimentov** upravit na polyfunkční s možností doplnění bydlením, službami a administrativou. Podle posledních studií se celé území může chovat jako ucelená městská čtvrť s odděleným dopravním koridorem pro zásobování omezené výrobní zóny.
- Potvrzení nadregionálních výrobních ploch **č.14 - 17 Cheb, 24 Aš**

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ

- Zakládání nových průmyslových zón vázat na potenciál pracovní síly v místě a na bezkolizní dopravu. Z ekonomických důvodů plochy přesahující místní kapacity prověřit ve vazbách na celou spádovou oblast. (průmyslové plochy místního významu **č.2 Mariánské Lázně, 3 Trstěnice, 10 Salajna, 18 Cheb Zlatý vrch, 20 Poustka, 60 Teplá**)
- Logistická centra s přímou vazbou na komunikaci I/21 a hraniční přechody

č.4 Trstěnice, 11 Okrouhlá, 12 Obilná, 19 Svatý Kříž, 25 Aš, 26 Krásná

- U lokalit s rozvojovým potenciálem uplatnit opatření na podporu hospodářství, jako je určení a poskytnutí komerčních stavebních ploch nebo hospodářské infrastruktury (především v dopravě a v komunikačních technologiích) odpovídající potřebám reálného spádového území (průmyslové plochy spádové **5-9 Stará Voda, 13 Odrava**)
- Plánovitá příprava ploch pro průmyslové a skladovací areály, by neměla výrazně přesahovat kapacitu místních pracovních sil, včetně dojížděky do 30 minut. Oddělování funkcí bydlení a práce, resp. rostoucí míře dojíždění je nutno zabránit. (revitalizované plochy **1 Klimentov, 21 Hazlov jih, 22 Hazlov sever, 23 Aš – Mokřiny, 27 Studánka**)
- V obcích typických monofunkčními plochami je nutno dbát na větší pestrost funkcí a na tvorbu smíšených zón. U výrobních a zemědělských areálů je nutno předpokládat vyšší variabilitu a větší rozmanitost průmyslových odvětví a typů výroby.

5.1.3. Lázeňství, cestovní ruch a turistika

Přírodní léčivé zdroje a prameny přírodních minerálních vod jsou jedinečným přírodním bohatstvím s významným léčebným účinkem. Lázeňství v České republice má tradici jako vědní a lékařský obor a lázeňská místa Mariánské a Františkovy lázně v minulosti dosáhla evropského věhlasu. Nejvíce lázeňských zařízení - asi 44 % - se nachází v Karlovarském kraji - v Karlových Varech, Mariánských Lázních, Františkových Lázních, Jáchymově a v Lázních Kynžvart. Lázeňství současně podporuje rozvoj cestovního ruchu a lázeňská města vykazují výrazně vyšší návštěvnost než činí průměr.

Lázeňství je také souborem ekonomických činností běžných odvětví a oborů, které svými výkony vytvářejí pro lázeňskou léčbu materiální podmínky. Vedle neměřitelných přínosů pro veřejné zdraví má lázeňství také důležité výsledky hospodářské:

- podílí se na tvorbě hrubého domácího produktu
- ovlivňuje investiční činnost, zaměstnanost a přispívá k rozvoji regionu
- vytváří potřebu dalších služeb, které využívají turisté i obyvatelstvo (1 pracovní místo vytvořené v cestovním ruchu je schopno vyvolat vznik 2-3 pracovních míst v dalších oborech)

Na rozvoji lázeňství mají zájem - lázeňské společnosti, města, regiony i stát. Dle rozhodnutí vlády, která na podnět Ministerstva pro místní rozvoj přijala Státní program podpory rozvoje cestovního ruchu (usnesení vlády ČR ze dne 1. listopadu 2000 č. 1075). V rámci státního programu byly přijaty i zásady o celoplošné podpoře rozvoje lázeňství a pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na rozvoj lázeňské infrastruktury. Pro další rozvoj ubytovacích a stravovacích služeb v místě s oficiálním statutem lázeňského místa bylo nesporným přínosem snížení daně z přidané hodnoty na 5 %. Snížená sazba DPH pro komerční lázeňská hotelová a restaurační zařízení přispěla k zvýšení rentability a vytvořila tak podmínky pro další zlepšování úrovně služeb a další rozvoj.

Základní vývojový směr rozvoje lázeňství je možno očekávat mimo klasickou balneoléčbu i v rozvoji léčebných ozdravných a rekreačních pobytů. Dnešní popularita zdravého způsobu života a ozdravných ("wellness") pobytů povede ke stále větší popularitě lázeňských pobytů na úrovni cestovního ruchu. Tyto pobyty budou koncipovány ne jako léčebné, ale jako preventivní nebo relaxační. Nově vznikající struktura zákazníků je již u lázeňských společností patrná. Pro tuto skupinu zákazníků je také nutné vytvořit odpovídající zázemí a rozšířit paletu poskytovaných služeb, zejména v nabídce trávení volného času.

S přesunem poptávky od léčebných k aktivnějším pobytům celkově nepostačuje současná nabídka kulturních, sportovních ani rekreačních zařízení. Podle spádových oblastí na rozvojové ose je nabídka pro lůžkovou kapacitu při předpokladu čerpání 4 hodin denně :

- Ašsko** může při 100% využití všech cílů v území (kultura, sport, rekreace, výletní místa v lesoparcích) a stávající kapacitě ubytovaných poskytovat 149% zábavy. Z čehož vyplývá, že v území je potenciál pro zvýšení lůžkové kapacity.
- Chebsko** může při 100% využití všech cílů v území a stávající kapacitě ubytovaných poskytovat 91% zábavy (kultura, sport, rekreace, výletní místa). Z čehož vyplývá, že v území jsou vyrovnané kapacity ubytování a volnočasové nabídky.
- ML a Tepelsko** může při 100% využití všech cílů v území a současné kapacitě ubytovaných poskytovat 37% zábavy (kultura, sport, rekreace, výletní místa v lesoparcích). Z toho vyplývá, že v území je nutno pro kapacity ubytování vytvořit nové cíle a nabídku pro trávení volného času. (viz grafická příloha č. 5.12)

Tendence v prolínání cestovního ruchu a lázeňství jsou patrné. Původně hotelová zařízení jsou postupně doplňována relaxačními provozy a lázeňská zařízení nabízejí pobyty i bez lázeňské péče. Proto jsou návrhová opatření a doporučení společná pro obě skupiny ubytovacích zařízení (pozn. uvažovány objekty s kapacitou nad 20 lůžek), které mohou svoji celkovou **kapacitu zvýšit o 60% na 17 528 lůžek** (viz výkresová část č. 6.18).

Ašsko - V současnosti je kapacita ubytování 270 lůžek. V rekonstruovaných a revitalizovaných provozech v místě je možno obnovit 91 lůžek. V novostavbách je možno realizovat 1099 lůžek. Cílová kapacita 1460 lůžek v ubytovacích zařízeních umožní stabilizovat až 500 pracovních míst. Na Ašsku by mohla být postupná náhrada zaniklé zaměstnanosti v průmyslu cestovním ruchem a lázeňstvím východiskem pro přeměnu orientace oblasti, tak jako je tomu v sousedících obcích v Německu (Bad Elster, Bad Brambach).

Nové kapacity v lázeňství jsou v lokalitách **54 Dolní Paseky** a **55 Doubrava**

Nové kapacity v cestovním ruchu (viz grafická část č. 5.12)

- Rekreace **116 Újezd, 117 Štítary, 119 Kamenná, 121 Podhradí,**
- Turistické cíle **61 Hazlov – hrad, 62 Podhradí, 63 Větrov, 77 Háj, 116 Újezd, 120 Krásná, 121 Podhradí**
- Sport **115 Aš – Háj**
- Golfové areály **118 Černý Luh, 139 Hranice – Trojmezí, 140 Černý Luh, 141 Hazlov**
- Zimní sporty **114 Aš – Háj**

Chebsko - V současnosti je kapacita ubytování 4020 lůžek. V rekonstruovaných a revitalizovaných provozech v místě je možno obnovit 847 lůžek. V novostavbách je možno realizovat 1803 lůžek. Cílová kapacita 6670 lůžek v ubytovacích zařízeních umožní stabilizovat až 2000 pracovních míst.

Nové kapacity v cestovním ruchu

- Skanzeny **10 Salajna, 79 Třebeň, 130 Doubrava,**
- Rekreace **56 Jesenice, 57 Okrouhlá, 58 Skalka, 84 F. Lázně Amerika, 113 Křižovatka, 122 Hazlov sever, 123 Hazlov – Výhledy, 124 Hazlov - Agroturistika, 128 Horní Hraničná, 131 Mýtina,**
- Turistické cíle **65 Cheb, 67 Libá Zámek, 74 Hrozňatov – Loreta a 75– Hrad, 76 Zelená Hora rozhledna, 78 Ostroh Hrad, 80 Starý Rybník hrad, 81 Skalná – hrad Vildštejn, 82 Plesná – Neuhaus, 83**

Kateřina – SOOS, 85 Skalka – Tvrz, 86 Luby – zámek, 87 Mostov – zámek, 88 Jesenice – Okrouhlá, 96 Nebanice – zámek, 97 Nebanice Hartoušov hrad, 98 Dolní Žandov – hrad Boršengrýn, 99 Třebeň – tvrz, 112 Hranice, 126 Ostroh, 127 tvrz Pomezí nad Ohří, 129 Svatý Kříž

Sport **133 Dolní Žandov,**

Golfové areály **142 Skalná – U Potoka a 143 – Sázek, 144 Třebeň U Motýlího domu, 145 Františkovy Lázně Amerika, 146 Libá U Větrného potoka, 147 Okrouhlá – Žírnice, 148 Slapany, 157 Luby**

Zimní sporty **132 Dolní Žandov – Úbočí – Kňafák**

Mariánskolázeňsko a Tepelsko - V současnosti je kapacita ubytování 6655 lůžek. V rekonstruovaných a revitalizovaných provozech v místě je možno obnovit 1453 lůžek. V novostavbách je možno realizovat 1290 lůžek. Cílová kapacita 9398 lůžek v ubytovacích zařízeních umožní stabilizovat až 2850 pracovních míst.

Nové kapacity v lázeňství jsou v lokalitách **50 M. Lázně – Křížíkova, 51 M. Lázně Arnika, 52 Lázně Kynžvart, 53 Prameny,**

Nové kapacity v cestovním ruchu

Rekreace **59 Betlémský rybník Teplá,**

Turistické cíle **64 Dyleň, 66 Kynžvart, 68 Hamrníky zámek, 69 Martinov, 70 Teplá kostel, 71 Rankovice – ringval, 72 Poutnov – zámek, 73 Kladská – zámek, 89 Kynžvart – zámecký park a 90 zřícenina hradu, 91 Tři Sekery, 92 Podhorní Vrch, 93 Trstěnice - Berchembochen zámek, 94 Tři Křížky, 95 Teplá Klášter**

Golfové areály **138 Zádub, 149 Dolní Žandov – Pod Homolí, 150 a 151 Lázně Kynžvart – U bílého kamene, 152 Valy – U Vlčího pramene, 153 Trstěnice – Cech svatého Víta, 154 Martinov – Vlkovice, 155 a 156 Teplá,**

Zimní sporty **158 Mariánské Lázně – Krakonoš**

Rozvoj cestovního ruchu a lázeňství v oblasti rozvojové osy I/21 by měl být podporován takovým způsobem, aby z velké části nahradil se zaniklé průmyslové výroby a těžby. Vyšší podíl vložené práce a minimální dopad na životní prostředí této změny je hlavním kritériem této následujících tendencí:

- Nedostatečně je využit potenciál sektoru služeb doprovodné výroby s těžištěm v oblasti cestovního ruchu se specializací na **lázeňství**, kterou se má region šanci odlišit od jiných druhů cestovního ruchu.
- Preference záměrů pro celoroční nabídku pobytů.
- Přizpůsobení turistického ruchu, především v lázních, mezinárodním požadavkům na kvalitu v oblasti služeb (druhá nabídka, jazyková připravenost), dopravy (preferenze pěších, bezbarierovost, parkování, MHD, bezpečnost), údržby budov a parků a běžného úklidu.
- Postupné rekonstrukce a modernizace ubytovacích zařízení, vybavování pokojů sociálním zařízením a doprovodnými službami. Tím sice dochází ke zmenšení kapacity, ovšem současně se zlepšuje úroveň zařízení a zvyšuje rozsah a kvalita poskytovaných služeb. Preferovat hotely a penziony s regionální specifickou atmosférou
- Dobudování informačních center pro turistiku s vazbou na kulturní, sportovní nabídku, ubytovací a lázeňské služby. Zlepšení propagace regionu a rozvoj společných

programových nabídek. Stabilní poradenské a informační služby pro turisty. Je třeba vysvětlovat význam cestovního ruchu a lázeňství jako ekonomického faktoru a příležitosti k zachování krajinných kvalit.

- Je nutná příprava turistické infrastruktury pro nové cílové skupiny (chybí rodinná rekreace, školy v přírodě, agroturistika, podniková rekreace, naučných a poznávacích pobyty, atd.), pro módní druhy sportu (golf, jezdeckví, zimní sporty) a tematické turistické trasy (např. propojení atraktivních míst z hlediska cestovního ruchu značenými stezkami, které umožňují celosezónní využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hipo). Jednotlivé okruhy spojuvat tematicky (nejmladší sopečná minulost, keltská minulost, kolonizace Přemysla Otakara II., obrané hraniční hrady, smírčí kříže, Goethovy stezky)
- Základní infrastruktura – značené (pěší, cyklo i vodácké) tematické a naučné stezky s altány, odpočívadly a vazbou na rozhledny, památkové objekty, občerstvení a ubytovací kapacity za nejnižší investovaný náklad zajistí nejvyšší počet pobytových hodin pro návštěvníky.
- Pro příměstské a venkovské lokality uvažovat s průmyslovou turistikou (např. likérka Drmoul, tavení čediče Stará Voda, stáčírna minerálních vod Mnichov, lázeňské oplatky Mariánské Lázně, sklářská výroba Salajna, hudební nástroje Luby), a s agroturistikou (např. Doubrava, D. Žandov, Nebanice, Nový Kostel, Třebeň, Salajna)
- Umožnit kvalitativní zlepšení sezónních ubytovacích zařízení včetně kempinků s důrazem na odkanalizování rekreačních oblastí s cílem omezit tvorbu sinic, které vážně limitují využití přírodních nádrží (Jesenice, Skalka, Betlémský rybník)
- Preference místních tradičních dodavatelů (např. stáčení minerálních vod, likéry, porcelán, výroba a broušení skla, nábytkářský průmysl, stavebnictví) a služeb (prádelny, pekárny, polotovary, údržba) provozovateli cestovního ruchu.

Podpora rozvoje aktivit s důrazem na vytváření a obnovu zařízení pro volný čas

Popis opatření:

Vzhledem k relativně nízké náročnosti investic do obnovy stávajících turistických cílů jako jsou rozhledny, vyhlídky, altány, odpočívadla, různé turistické trasy a podobně doporučujeme vyvíjet opatření tímto směrem, lze tak dosáhnout vyšší nabídku hodin pobytu s poměrně nízkou vynaloženým nákladem. Na tuto nabídku lze snadno navázat doplňkové služby a aktivity. Za zvážení stojí rozvoj rekreační oblasti kolem Skalky a Jesenice a Betlémského rybníka. Území disponuje i potenciálem pro rozvoj sezónních areálů (letní i zimní) v dosahu silnice č. I/21. Situaci turistických cílů mapuje výkresová příloha „analýza současného stavu – kulturní a sportovní potenciál území“ a dále návrhový výkres „nové ubytovací kapacity a pracovní příležitosti v oblasti turistiky“.

Typy aktivit:

Rozšiřování a údržba turistických tras a cílových míst pro turistiku atd. Podpora spolkové a zájmové činnosti obyvatel se zaměřením na rozvoj občanské společnosti, podpora školských a mimoškolských aktivit zaměřených na zájmovou činnost dětí a mládeže, podpora kulturních a historických tradic obyvatelstva, rozvoj nových forem volnočasových aktivit obyvatel mikroregionu, podpora činnosti organizací zabývajících se sportem a tělovýchovnou činností, podpora pořádání mezinárodních kulturních a sportovních akcí, podpora výstavby a údržby zařízení pro volnočasové aktivity (dětská hřiště, oázy klidu ap., podpora vytváření infrastruktury pro rekreační a turistické zpřístupnění krajiny (naučné stezky, cyklotrasy, tematické předmětové expozice apod., koordinace a efektivní využívání stávajících zařízení pro volný čas, zejména sportovních, podpora účinné spolupráce jejich zřizovatelů i provozovatelů

Nositelé opatření:

obce a města, soukromě podnikající subjekty, nevládní neziskové organizace, sportovní kluby, školy, obyvatelé mikroregionu

Zvyšování kvality cestovního ruchu a lázeňství

Popis opatření:

Na jedné straně si uvědomujeme regionálně-ekonomický význam cestovního ruchu a lázeňství, na straně druhé se však často sami jako spotřebitelé setkáváme s problémy týkajícími se jeho nedostatečné infrastruktury. Jedná se zejména o kvalitu ubytovacích a stravovacích služeb, neexistenci návazných služeb v oblasti kulturního, sportovního využití či nabídky trávení volného času, otázky zajištění rychlé zdravotnické pomoci, bezbariérového řešení obcí jejich údržby, apod. Ve srovnání s vyspělými turistickými zahraničními regiony je tedy slabou stránkou naší nabídky nedostatečná základní a doprovodná infrastruktura cestovního ruchu. Navíc existuje značná rozdílnost v kvalitě nabízených služeb.

Typy aktivit:

Výstavba, rekonstrukce a modernizace ubytovacích zařízení, výstavba a modernizace specializovaných gastronomických zařízení, výstavba víceúčelových společensko-kulturních a sportovních zařízení, vytváření dalších infocenter, zkvalitnění doprovodných služeb (nabídka kulturních akcí, volnočasové aktivity), zavedení regionální značky kvality.

Marketing cílových skupin a tvorba nových produktů

Typy aktivit:

Projekty vytvářející integrované informační, komunikační a rezervační sítě o turistických atraktivitách, programových nabídkách a službách cestovního ruchu v obcích mikroregionů, posílení přeshraniční spolupráce obcí a jejich turistických infocenter při vytváření společného produktu cestovního ruchu, zpracování marketingové strategie rozvoje cestovního ruchu s důrazem na společné tematické projekty, posílení spolupráce mezi obcemi a podnikatelskými subjekty v oblasti cestovního ruchu při tvorbě produktů cestovního ruchu, obnova kulturních památek atd. Rozvíjení výroby suvenýrů a regionálních produktů.

Nositelé opatření:

- malí a střední podnikatelé v oblasti cestovního ruchu
- obce a města a turistická informační centra
- poradenské organizace

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁN VÚC

- Jako plochy rekreace se spádovostí mimo region navrhujeme lokality č. **56 Jesenice a 58 Skalka** na Chebsku a **59 Betlémský rybník** na Tepelsku. Pro rozvoj zimní rekreace je vhodné rozvinout lokality **114 Aš – Háj, 158 Mariánské Lázně – Krakonoš a 132 Úbočí – Kňafák**.
- Pro lázeňství doporučujeme chránit plochy se zdroji minerálních vod a cenným přírodním rámcem v lokalitách **54 Dolní Paseky a 55 Doubrava** na Ašsku, **50 M. Lázně – Křížkova, 51 M. Lázně Arnika, 52 Lázně Kynžvart, a 53 Prameny** (Investice v obci Prameny je z hlediska další existence obce klíčová).
- Potenciál 21 nových, nebo doplňovaných golfových areálů je ojedinělou příležitostí pro cestovní ruch, zaměstnanost i pro údržbu krajiny. Zajištění koordinovaného přístupu z hledisek ZPF, ochrany přírody rozhodující pro jejich další stabilizaci.

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ

- Sanace vzhledu obcí v oblastech cestovního ruchu a ve specifických oblastech (zejména lokalit lidové architektury – Nový Drahov, Salajna, Doubrava, Ovesné Kladruby) s cílem zachování a rozvoje jejich hodnot, například doplněním na skanzeny.
- Vzájemné provázání tematických turistických stezek včetně mobiliáře

- Zpřístupnění a využití historických objektů Boršengrýn, Hamrníky, Hartoušov, Hazlov, Hranice, Hroznatov, Lázně Kynžvart, Jesenice, Libá, Luby, Mostov, Nebanice, Ostroh, Plesná, Podhradí, Pomezí, Poutnov, Rankovice, Skalka, Starý Rybník, Teplá, Trstěnice, Třebeň, Vildštejn,
- Obnova a novostavby rozhleden Dyleň, Hroznatov, Libá, Lázně Kynžvart, Martinov, Zelená Hora
- Koordinace cyklostezek s plnou vazbou na bývalou hraniční signální stezku a přístupem k turistickým cílům.

5.1.4. Zemědělství a lesní hospodářství

V oblasti zemědělství je nezbytné brát v úvahu strukturální změny, které se ve zkoumaném příhraničním prostoru zvláště silně projevují. Regionální politika na Chebsku musí směřovat k tomu, aby i méně výkonné a konkurenceschopné oblasti jako jsou Tepelsko, Ašsko a lokality Plesné, Lubů a Pramenů zlepšovaly svoji prosperitu a výkonnost. Menší výkonnost některých regionů byla způsobena jejich odlehlou polohou, ale také historickými faktory. Na jedné straně je třeba nabídnout možnosti výdělku jak té části obyvatel, které v zemědělství nadále pracují, tak těm, kteří z něj odešli. Na druhé straně je nutné navzdory úbytku zaměstnanosti v zemědělství zachovat krajinotvorné funkce zemědělství (ráz krajiny, reliéf vesnice, životní prostředí, kultura). V zalesněných oblastech je vhodné posílit roli lesnictví jako samostatného ekonomického faktoru. Oblast lesního hospodářství má v neposlední řadě velký význam díky surovinovým potenciálům.

Kapitál v podobě krajiny je třeba zachovat ekologickým nakládáním a péčí o krajinu. Rovněž v intenzivně využívaných plochách několika málo příznivých poloh pro zemědělství (především do území obcí Odrava, Okrouhlá, Poustka a Třebeň, kde podíl zemědělské půdy převyšuje 70 %) je třeba podporovat takové využití, které je šetrné k životnímu prostředí a k půdě. Vysoký podíl ploch vhodných k ochraně představuje potenciál, který se dá využít k získání programů na podporu ochrany přírody a péče o krajinu. Přijetí tohoto ideálu blízkosti k přírodě je třeba podporovat pedologickými opatřeními, procesy redukce obdělávané půdy, zalesňování nebo rozptýlu osídlení. Především v oblastech cestovního ruchu by se mělo zabránit existenci ploch ležících ladem.

Výdělečné alternativy by měly být budovány především na základě shody na ekologických postupech ve vzorovém regionálním prostoru. Běžnými nástroji regionální politiky koordinované s místní územně plánovací připraveností mohou být :

- Péči o krajinu zajistit za pomoci místních podnikatelů v zemědělství. Přímá stimulace soukromých zemědělců v území (zvýhodněný přístup k připraveným, úvěrům, dotace)
- Vzhledem k poptávce trhu je prodej kvalitních regionálních ekologických produktů výzvou ke zvýšení obrátu a produkce.
- V oblasti turistiky je nutno využít možností doplňku agroturistikou.
- Rozvojové investice do infrastruktur technických, dopravních, občanského vybavení mohou vyrovnat znevýhodnění území spočívající ve špatné dostupnosti a vybavení
- Používat nové formy decentralizovaného soběstačného zásobování energií (bioplyn, větrná energie, spalovny biomasy).
- Odstranění ekologických škod v lesích, kulturní krajině a obrazu krajiny, které vznikly průmyslem, těžbou a socialistickou zemědělskou velkovýrobou
- Přírodních obhospodařování lesa a vhodných smíšených lesů zejména v CHKO

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁN VÚC

- Zábor půdy 21 novými, nebo doplňovanými golfovými areály je řešitelný vynětím pouze zastavěných, nebo opětovně nevratných terénních úprav.
- Plochy pro produkci biomasy jsou pouze pro spotřebu energie pro bydlení na 1 obyvatele 0,12 ha osazených ploch křídlatkou. Při přepočtu na počet obyvatel je potřeba pro řešení území nerealizovatelných 10.750 ha = 107,5 km² křídlatky. Dle volných ploch

a nezaměstnanosti byly vytipovány obce Tuřany, Stará Voda a Vojtanov s kooperací s katastry Poustky, Lipové, Milíkova a Odravy s limitem do 5% osetí ploch.

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ

- Příprava ploch pro zemědělskou obsluhu území, komerčních, konzervačních a zpracovatelských technologií v možné alternaci s výrobou drobnou a službami.
- Vyhodnotit variabilně nové využívání opuštěných areálů a ploch tzv. brownfields zemědělského typu – např. Rájov, Vlklovice, Teplá, Trstěnice, Svatý Kříž a další.
- Vyhodnotit další využití trvale opuštěné zemědělské půdy

5.1.5. Ochrana přírody a životního prostředí

Vlivem předchozího historického vývoje byl vztah obyvatel ke svým sídlům a krajině narušen. Úlohou odborníků i odborných sdružení je ochrana, správa a plánování krajiny, ale i podpora obcím při zvyšování povědomí společnosti o hodnotě krajiny. Například v rámci krajinotvorných programů je třeba hledat opatření vícenásobným efektem: s péčí o krajinu řešit také nezaměstnanost, a ve vhodných oblastech také rozvoj pro udržitelný cestovní ruch.

Zvláštní význam je třeba v řešeném území věnovat přirozenému životnímu prostředí, jako životnímu prostoru pro rostliny, zvířata, i jako významnému kapitálu pro turistický ruch a předpokladu rozvoje regionální identity. Hlavní cíl je zabezpečení trvale udržitelného životního prostředí šetrnými technologiemi zásobování a čištění odpadních vod, likvidace odpadů a přenosu energií. V zásadě by jako hodnotící měřítko při zvažování opatření na další výstavbu a rozvoj měla sloužit ekologická únosnost prostoru.

Územní systémy ekologické stability

Velmi důležitou součástí ochrany přírody v obcích je vymezení základní ekologické kostry, kterou představuje územní systém ekologické stability (ÚSES) a jeho koordinace se sousedními katastry. Ideální je stav, kdy ÚSES zahrnuje zvláště chráněné části přírody, významné krajinné prvky je doplněn lokálními a regionálními, popřípadě nadregionálními biocentry, biokoridory a interakčními prvky nechráněné krajiny. Doporučuje se proto, aby projektanti byli seznámeni s vedením prvků ÚSES, včetně VKP a vymezením zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem.

S touto problematikou souvisí podmínka, aby byla zachována funkční konstrukce vstupu volné krajiny přes obvodovou linii obcí do jejich vnitřních částí. Tím, že volná krajina bude vhodnými koridory propojovat do obcí, budou posíleny vnitřní ekosystémy, zajištěno šíření druhů, genetická výměna, tok energie a další ekologické faktory podmiňující prosperitu životního prostředí obyvatelstva. K výběru vstupů krajiny do obcí je nejvýhodnější využívat například vodních toků, nepřístupných členitých terénů, lesních porostů, železničních koridorů a dalších prvků.

Charakteristickým prvkem místní krajiny je rozptýlená zeleň, představující významný nástroj, který při správném využití umožňuje přispět ke zlepšení řady negativních jevů a devastací v krajině spojených s hospodářským využíváním krajiny i ohrožením tradičních prvků a hodnot krajiny. V plánovacích procesech je jí obvykle vyhrazen prostor podél komunikací a vodotečí, případně jako povinné prvky ÚSES. Zejména v zemědělské a suburbánní krajině, kde je její ohrožení a význam nejvyšší má funkci primární biologickou, izolační, asanační, meliorační, naučnou, rekreační, kulturní i produkční.

Čistota ovzduší

Dle statistik z roku 2006 patří řešené území k nejméně poškozeným v ČR a má nejnižší hodnoty polévatého prachu. Prioritní problémy mající vliv na kvalitu ovzduší jsou:

- Stále narůstající počet motorových vozidel a intenzit silniční dopravy, zvyšující se hodnoty oxidů dusíku – zejména problém velkých měst a průjezdných obcí na silničních tazích k hraničním přechodům se SRN (Trstěnice, Drmoul, Velká Hleďsebe, Stará Voda, Teplá, Aš, Hranice)

- Chybějící komunikační obchvaty měst a obcí a nevyhovující kapacita silniční sítě
- Velké množství zdrojů z kategorie malých zdrojů znečišťování ovzduší (spalování paliv v domácnostech a v sektoru obchodu a služeb – problém zejména na venkově)

Je nutno omezit emise technickými opatřeními a snížením úrovně individuální dopravy, resp. ekologickou náhradou fosilních paliv. Zařízení technické infrastruktury (výtopny, spalovny), které ovlivňují svým dopadem sousední prostor řidčeji osídleného Tachovska, Českého lesa a Slavkovského lesa postupně převádět na ekologičtější paliva. Potenciály surovin nacházející se v oblasti by měly být obzvláště zohledněny při úvahách o použití nových energetických médií.

Voda

Na území mikroregionu zasahují chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod Chebská pánev a Slavkovský les. K nejvýznamnějším podzemním zdrojům vod patří prameniště Nebanice, z údolních nádrží jsou to Skalka na Ohři a Jesenice na Odpravě; minerální léčivé prameny jsou předmětem stanovených ochranných pásem.

Zejména v zemědělských oblastech Chebské pánve se v minulých desetiletích prováděly ve větším rozsahu úpravy odtokových poměrů a odvodnění pozemků. Docházelo při tom k napřímení drobných toků a likvidaci doprovodných porostů. Nezbytná bude proto revitalizace těchto poškozených ploch. Oblast je vodohospodářsky důležitou oblastí, je nutné řešit následky změn hydrologických poměrů v krajině.

Ochrana přírody a krajiny

Na území zasahuje Chráněná krajinná oblast Slavkovský les a Český les, 3 přírodní parky a nacházejí se zde rovněž maloplošná chráněná území. Předmětem turistického zájmu jsou:

Národní přírodní rezervace: Soos - rašeliniště, mofety, slatiniště

Národní přírodní památky: Komorní hůrka - zbytek třetihorní sopky
Železná hůrka - zbytek třetihorní sopky

Orientace regionu na lázeňství a turistiku si vynucuje věnovat zvláštní pozornost ochraně životního prostředí, údržbě krajiny a stabilitě čistoty ovzduší i vodních zdrojů.

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁN VÚC

- Zvážení zatopení území přehradou nad Mnichovem, dojde k devastaci meandrů a biokoridoru. Současně dojde ke změně podmínek pramenišť minerálních vod.
- Zalesnění a výsadby liniové ochranné zeleně proti zavátí komunikací – např. Tři Sekery, Rájov, D.Žandov, Stará Voda, Prameny, trasa – Plesná, Skálná, Nový Kostel
- Historická kulturní krajina typická pro region musí být zachována a kultivována umožněním znovuoobnovení zemědělských statků - dvorců ve volné krajině.

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ

- Zachování a zlepšení existujících ekologicky cenných ekosystémů, především velkých lesních oblastí a povodí řek v jejich funkčnosti. Je nutno chránit a rozvíjet vysokou kvalitu krajiny, která je pro řešení prostor typická.
- Koordinace dokumentací ÚSES mezi sousedními katastry. Existující prostory, v nichž je relevantní ochrana druhů a biotopů, je nutno zabezpečit, rozšiřovat a propojovat.
- V rozvojových oblastech vytvářet vedle podmínek pro vznik ÚSES i podmínky pro vznik souvislých ploch veřejně přístupné zeleně, umožňující prostupnost krajiny, její rekreační využití a zachování reprodukční schopnosti.
- Souhrnné pozemkové úpravy a náhradní rekultivace s podmínkou zachování přírodních prvků v krajině včetně rozptýlené zeleně v krajině.
- Pozornost věnovat i vytváření podmínek pro revitalizaci lesů, zachování a rozvoj lesních porostů a rozptýlené krajinné zeleně.

- Je nutno omezit dopravní emise technickými opatřeními a snížením intenzity individuální dopravy. Doplňkově komunikační zelení ovlivnit kvalitu ovzduší - zejména snižování prašnosti
- Odkanalizování problémových oblastí (Jesenice / Skalka) s cílem omezit tvorbu sinic.
- řešení odpadového hospodářství, povodňová opatření,
- umožnit výstavbu technického zařízení alternativních zdrojů energie (solární, tepelná čerpadla, větrné a vodní elektrárny). Spalování biomasy je možné jen v omezené míře, tam kde by znamenal zábor zemědělské půdy maximálně 5%.

5.2. Stanovení podmínek, případně etap využití území

Jako základní priority územního plánování pro řešené oblast Ašska, Chebska, Mariánskolázeňska a Tepelska - rozvojovou osu - je možno použít modifikované priority Politiky územního rozvoje ČR 2006, které jsou stanoveny k dosažení vyváženého vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území. V souladu s charakterem území ČR a strukturou jeho osídlení zohledňují priority územního plánování požadavky na udržitelný rozvoj území, vyjádřené v dokumentech EU, Rady Evropy a dalších mezinárodních organizací, kterých je ČR členem.

Regionální priority

- Vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj oblasti, spočívající ve vyváženém vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel v území.
- Zlepšit integraci ČR do středoevropského prostoru EU. Za tímto účelem vytvářet v území podmínky pro zkvalitnění veřejné infrastruktury, zejména dopravního propojení s Německem.
- Podporovat polycentrický rozvoj sídelní struktury. Vytvářet předpoklady pro posílení spolupráce a kooperace mezi urbánními a venkovskými oblastmi, mezi regionálními sídelními centry a zlepšit tak jejich konkurenceschopnost v rámci EU.
- Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, například jako turistické atrakce. Jejich ochrana by však neměla znemožňovat ekonomické využití nebo mu nadměrně bránit. V chráněných krajinných oblastech Slavkovský a Český les, v lokalitách pramenišť pitné vody a přírodních léčivých zdrojů (minerálky, peloidy) je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu. V případech zaniklých a téměř zanikajících obcí je tvůrčí další rozvoj důležitější než zachování stávající situace (obce Prameny, Dolní Paseky, Doubrava – lázeňství, Jesenice, Salajna, Libá, Hroznatov, Podhradí - rekreace). V některých případech potom venkovská krajina upadá v důsledku nedostatku lidských zásahů.
- Při stanovování funkčního využití území zvažovat jak ochranu přírody, tak i hospodářský rozvoj a životní úroveň obyvatel; hledat při tom vyvážená řešení ve spolupráci s obyvateli a dalšími uživateli území.
- Vytvářet podmínky pro lokalizaci zastavitelných ploch v regionech strukturálně postižených a hospodářsky slabých Ašsko a Tepelsko a nepomoci tak řešení problémů v těchto územích, zejména dopravní obsluze a vysoké nezaměstnanosti.
- Stanovit podmínky pro hospodářské využívání zastavěného území a zajistit ochranu nezastavěného území. Vytvářet předpoklady především pro nové využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového (Aš, Studánka, Hranice, Hazlov, Teplá), zemědělského (Rájov, Víklovice, Teplá, Trstěnice, Svatý Kříž), vojenského (Velká Hleďsebe, Hamrníky, Dolní Žandov, Tři Sekery, Újezd, Mýtina,) a jiné (např. bývalá celnice Pomezí).
- V rozvojových oblastech vytvářet vedle podmínek pro vznik územních systémů ekologické stability i podmínky pro vznik souvislých ploch veřejně přístupné zeleně,

umožňující prostupnost krajiny, její rekreační využití a zachování reprodukční schopnosti. Pozornost přitom věnovat i vytváření podmínek pro zachování a rozvoj lesních porostů a rozptýlené krajinné zeleně.

- Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy cestovního ruchu – například :
 - cykloturistika – nadregionální signální stezka, místní průjezdy obcemi
 - agroturistika – Doubrava, D. Žandov, Nebanice, Nový Kostel, Třebeň, Křižovatka, Salajna
 - poznávací turistika – obnova rozhleden, tvrzí, klášterů a hradů - Boršengrýn, Dyleň, Hamrníky, Hartoušov, Hazlov, Hranice, Hroznatov, Lázně Kynžvart, Jesenice, Libá, Podhradí, Pomezí, Poutnov, Rankovice, Teplá, Trstěnice, Třebeň, Vildštejn, Zelená Hora a další.Ve specifických oblastech (zejména lokalit lidové architektury – Nový Drahov, Salajna, Doubrava, Ovesné Kladruhy) s cílem zachování a rozvoje jejich hodnot.
- Podporovat propojení atraktivních míst z hlediska cestovního ruchu turistickými cestami, které umožňují celosezónní využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hypo). Jednotlivé okruhy spojuvat tématicky (nejmladší sopečná minulost, keltská minulost, kolonizace Přemysla Otakara II., obrané věže – bergfrity, smírčí kříže, hraniční hrady doby Karla IV., Goethovy stezky)
- Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území (v ose Skalná-Plesná- Luby) a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny a vyloučení tranzitní dopravy z obcí (Velká Hleďsebe, Stará Voda, Teplá, Drmoul, Trstěnice, Aš, Hranice). Dopravní a technickou infrastrukturu umisťovat s ohledem na minimalizaci fragmentace krajiny, je-li to účelné, do společných koridorů.
- Zlepšovat dostupnost, zejména uvnitř rozvojových oblastí a přirozených spádových obcí, rozšiřováním sítě veřejné hromadné dopravy šetrné k životnímu prostředí.
- Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umisťování opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených rozlivům povodní. Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích jen ve výjimečných případech a zvláště zdůvodněných případech. Vytvářet v území podmínky pro odstraňování důsledků náhlých hospodářských změn.
- Předcházet při změnách nebo vytváření urbánního prostředí prostorově-sociální segregaci s negativními vlivy na sociální soudržnost obyvatel.
- Stanovit v územně plánovací dokumentaci podrobnější podmínky pro využití a uspořádání území vymezených oblastí, os, ploch a koridorů v souladu s jejich určením a charakterem. Zajistit koordinaci záměrů přesahujících správní území konkrétní obce nebo oblastí.

Základní podmínkou rozvoje oblasti je funkčnost a existence dopravní a technické infrastruktury. Vybavení nedostatků v jednotlivých oblastech je možno posílením a obnovou stávajících kapacit. Více spíše drobných a samostatných aktivit snáze podpoří trvale udržitelný rozvoj oblasti. Např. podporou agroturistiky a postupným začleňováním využívání alternativních zdrojů bychom měli přispět k udržování krajiny. Navrhované aktivity byly sumarizovány s odhadovanou kapacitou tak, aby byl rozvoj oblasti rovnoměrný.

5.3. Zásady uspořádání dopravní infrastruktury (návrhy změn oproti stávajícímu stavu)

Prudce vzrostlé zařízení v dopravě, po otevření hranic, se již minulých letech stabilizovalo a na mnoha místech se již nezvětšil. Dobudování dopravních spojení má zlepšit předpoklady pro intenzivnější spolupráci v hospodářském a sociálním ohledu. Spojení menších a středních center, zajištění zásobování blízkého bydliště a atraktivním regionálním marketingem je třeba zabránit tomu, aby se z území stal pouze tranzitní prostor.

U všech infrastrukturálních opatření je nutné zohlednit aspekty ochrany přírody a životního prostředí. Rozšiřování silnic nesmí narušit kvalitu sídelního, lázeňského a rekreačního prostoru – v neposlední řadě proto, že bezvadné prostředí, nenarušené přírodní zdroje a čistý vzduch jsou důležitým hospodářským faktorem.

V první řadě je nezbytné odstranění problémových míst na silnicích vzniklých v důsledku velkého nárůstu (pohraniční) dopravy, dále přesun dopravy na koleje a kvantitativní i kvalitativní změny veřejné hromadné dopravy, zvláště v turistických regionech.

S turistikou a nabídkou pro volný čas souvisí nutnost vybudování uceleného systému cyklistických stezek a preference investic do pěších komunikací v centrech měst a v přírodně cenných plochách.

5.3.1. Silniční doprava

Z hlediska mezinárodních vazeb a vztahů leží území na významné dopravní ose propojující střední a východní Evropu se západoevropským pobřežím přes území SRN. Silnice I/6 (R6) je zařazena do doplňkové sítě projektu TINA (Transport Infrastructure Needs Assessment, Posouzení potřeb dopravní infrastruktury).

Řešeným prostorem dále procházejí významné mezinárodní silnice:

- E 48 v trase silnice I/6, Praha – K.Vary – Sokolov – Cheb – Pomezí n/Ohří – SRN,
- E 49 v trase: Plzeň – Bečov – Karlovy Vary – Cheb – Vojtanov – SRN

V politice územního rozvoje ČR 2006 je vedena jako regionální rozvojový prvek :

Rozvojová osa Ústí nad Labem-Most-Chomutov-Karlovy Vary-Cheb-hranice ČR

Vymezení: ORP Bílina, Most, Litvínov, Chomutov, Kadaň, Sokolov, Cheb.

Důvody vymezení: Rozvojová osa zohledňuje roli zdrojů hnědého uhlí; v případě rozšíření těžby je předpoklad zvýšených požadavků na změny v území, a to jak přímo (povrchové lomy), tak nepřímo (koncentrace energetiky a chemického průmyslu); v západní části je předpoklad zvýšených požadavků na změny v území, a to jak přímo (povrchové lomy), tak nepřímo (koncentrace energetiky a chemického průmyslu); v západní části rozvojové osy přistupuje perspektivní působení plánové rychlostní silnice R6 z Karlových Varů do Chebu.

Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

- Upřesnit koridor rychlostní silnice R6 (Praha -) Karlovy Vary – Cheb.

Úkoly pro územní plánování:

- Řešit územní souvislosti ochrany lázeňské funkce Františkových Lázní a Bíliny.
- Řešit územní souvislosti upřesněného koridoru R6.

Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:

- Podporovat restrukturalizaci ekonomické základny oblasti
- Rozšiřovat a zkvalitňovat systém veřejné dopravy
- Regulovat obslužná a zábavní zařízení podél komunikací

Zodpovídá: Ministerstvo pro místní rozvoj v součinnosti s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvo dopravy v součinnosti s příslušnými kraji.

ÚP VÚC Karlovarského kraje vymezuje tyto rozvojové osy:

- vyšší regionální osa v údolí Ohře od Chebu přes Sokolov a Karlovy Vary po Ostrov,
- nižší regionální osa Cheb – Františkovy Lázně – Aš
- nižší regionální osa Cheb – Mariánské Lázně.

Vyšší regionální osa se rozkládá podél silnice I/6. Lze předpokládat, že dominantní postavení této osy ještě posílí po přestavbě silnice I/6 na rychlostní silnice R6.

Všechny nižší regionální rozvojové osy se nacházejí podél silnic I. třídy. Tyto silnice již byly z větší části upraveny do vyhovujících dopravně-technických parametrů s výjimkou dále uvedených doporučení.

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁN VÚC

Dle generelu dopravy jsou pro Chebsko hlavními prioritami:

- **Celistvost sítě**
- **Doplnění rychlostní silnice**
- **Bezpečnost dopravy**
- **Oblasti citlivé pro životní prostředí**
- **Opatření k omezení hluku**

Celistvost sítě

Silnice na území (včetně silnic I.třídy) mají tvořit ucelenou síť. Některé rozsáhlé programy (lokality **1 průmyslová a smíšená zóna Klimentov**, průmyslové plochy **5-9 Stará Voda, č.14 - 17 Cheb, 24 Aš**, rekreační plochy **88 Jesenice – Okrouhlá, 59 Betlémský rybník Teplá a lázeňství 55 Doubrava, 52 Lázně Kynžvart, a 53 Prameny**) vyvolají potřebu výstavby a mohou ovlivnit zařazení současných silnic. Při návrhu je třeba přihlídnout i k dopravně-inženýrským parametrům a stavebně-technickému stavu komunikací, popřípadě k provedeným investicím v minulosti.

Pro ekonomické posílení oblasti Lubů a Plesné je nutno dobudovat tzv. Podkrusnohorskou paralelu v ose **Skalná – Plesná – Luby - Kraslice**.

Obdobné důvody, navíc s podporou turistického ruchu, jsou pro zlepšení komunikační kostry v ose **Zádub – Teplá – Toužim**.

Doplnění rychlostní silnice

Rychlostní silnice R6 by měla být doplněna paralelní doprovodnou silnicí, jako alternativy pro vozidla, která rychlostní silnici nemohou nebo nechtějí použít.

Jako doprovodná silnice s přístupem k rychlostní silnici R6 je navržena silnice: II/606 (Karlovy Vary – Sokolov) Kynšperk nad Ohří, Kamenný Dvůr – Lipoltov – Cheb – Pomezí: prodloužení stávající silnice II/606 východním směrem je navrženo po stávajících silnicích III/0218 a II/21210, neboť silnice R6 v tomto úseku využívá trasu původní I/6.

Bezpečnost dopravy

Na silnicích vyšší třídy by se neměly vyskytovat úseky ani bodové závady, které svými dopravně – technickými parametry způsobují zvýšenou dopravní nehodovost. Nejvyšší bezpečnostní rizika vykazují zejména průtahy silnic městy a většími obcemi. Vybudování obchvatů omezujících bezpečnostní rizika a průjezd tranzitní dopravy centry obcí na komunikacích :

- I/21 Trstěnice, Drmoul, Velká Hleďsebe, Stará Voda, hráz Jesenické přehrady, Františkovy Lázně – křižovatka Lomany, Vojtanov
- II/230 napojení Mariánské Lázně z I/21 od Drmoulu, Mnichov
- II/210 Teplá, Mnichov, Prameny
- I/64 Hazlov,
- II/212 Nový Kostel, Plesná
- II/213 Hazlov – Vojtanov
- II/216 Aš, Podhradí, Doubrava
- II/217 Hranice

Oblasti citlivé pro životní prostředí

Některé úseky silnic II. a III. třídy mohou představovat narušení „oblastí citlivých pro životní prostředí“. Hlavní směry intenzivní automobilové dopravy a významné stavební akce na silniční síti by se měly vyhnout těmto územím.

Prostor Slavkovského lesa

- přeřazení tras v málo obydlených územích do III. třídy.
 - II/210 Mnichov-Prameny-bývalé město Litrbach (křižovatka s II/208)
 - II/211 Lázně Kynžvart – Prameny
 - II/212 Lázně Kynžvart – Lazy
- omezit průjezd tranzitní dopravy zejména po komunikacích II/210 a II/211
- vyloučit průjezd komunikace II/211 zámeckým parkem Lázně Kynžvart
- vyřazení části II/212 ze silniční sítě v úseku Lazy – Kynšperk nad Ohří.
- vyloučit průjezd po komunikaci III/2116 z Lázní Kynžvart ke křižovatce se silnicí III/2117 (kontakt s přírodní rezervací Holina, cenné biotopy, I. zóna CHKO a po silnici vede důležitá turistická cesta).

Prostor Českého lesa

- omezit průjezd po komunikaci III/20175 západně od Tachovské Hutě přes zaniklou osadu Slatina hodnotným přírodním prostředím a pramennou oblastí řady toků v nad-regionálním biokoridoru. Propojení do stejné obce v SRN (Mähding) zajišťuje trasa přes Broumov cca 4 km jižněji.

Prostor Smrčiny

- navrženo vyřazení ze silniční sítě část komunikace III/2163 západně od Štítar do bývalé vsi Újezd. Blízkost národní přírodní památky Lužní potok – nelze počítat s obnovou osídlení ani jinými aktivitami. Jakákoliv doprava je vzhledem k ochraně lokality Lužní potok nežádoucí.

Opatření k omezení hluku

Doporučujeme hlukové posouzení na výhledový stav navrhované komunikační sítě pro výhledové intenzity dopravy a detailněji je nutno posoudit problémové lokality zejména v následujících městech (v závorce uvedena délka celého průtahu městem) :

- Cheb – II/214 (cca 2,5 km), II/606 (cca 5 km),
- Mariánské Lázně - II/215 (cca 3 km)
- Aš – II/216 (cca 1,5 km)

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ

V této kapitole jsou nové záměry pro výstavbu a přeložky stávajících silnic do nové trasy, dále pak lokální úpravy, které jsou nově doporučeny nebo již jmenovitě popsány v územních plánech či v urbanistických studiích.

Úroveň zpracování jednotlivých dokumentací (především územních plánů obcí) je z hlediska řešení silniční sítě značně rozdílná. V některých případech jsou navrhovány poměrně rozsáhlé úpravy komunikační sítě bez významného důvodu, v jiných případech nejsou problémy silniční dopravy naopak řešeny vůbec. Záměry obsažené v územních plánech některých obcí nemají často vyřešeno pokračování na území obcí sousedních. Následujícím přehledu jsou investiční návrhy členěny dle tříd a číslování komunikací.

Silnice II. třídy

- **II/1/1**

Jako vedlejší regionální spojnice Sokolovska a Chebska (a pro napojení rozvojové osy Sokolov – Habartov) se navrhuje vytvoření nově označené silnice paralelní s R6:

II/1/1 Sokolov (křižovatka Svatava) – Kačerov – Třebeň - Františkovy Lázně s využitím dnešních silnic III. třídy (III/21030, III/21233, III/21234, III/21219, III/21217)

Propojení od silnice R6 do západní části Krušných hor zajistí silnice:

- **II/212**

Kynšperk nad Ohří, Kamenný Dvůr – Nový Kostel – Luby, státní hranice Wernitzgrün ; změna trasování v oblasti Kynšperka n.O. je dána polohou křižovatky na silnici R6

- **II/218**

Františkovy Lázně, Horní Lomany – Skalná – Plesná – Luby – Kraslice; využívá stávající silnice III/21313, II/213, III/2136, III/21241, v úseku Plesná – Luby je z větší části navržena jako zcela nová silnice, z dopravního hlediska nahrazuje stávající silnici II/213 pro spojení od Chebu a Františkových Lázní do Lubů a dále do Krušných hor s tím, že výrazně lépe pokrývá dopravní vztahy v území (přímé napojení od Františkových Lázní, zahrnutí Plesné s obchvatem a napojením na státní hranici – směr Bad Brambach). Po dokončení vhodné úsek Skalná – Spálená přeradit do III. třídy.

- **II/213**

Po převodu na silnici III. třídy je třeba uvést nutný jižní obchvat Hazlova a přeložku u obcí Vojtanov a Starý Rybník.

Propojení Ašského výběžku do oblasti Krušných hor:

- **II/216**

Aš – Horní Paseky státní hranice a Plesná státní hranice – Spálená; využívá stávající silnice III/21318, III/02116 a III/21240, svojí lepší polohou by pro cesty z Ašského výběžku na východ nahradila silnici II/213, jejíž úsek Hazlov – Vojtanov – Skalná je navrženo následně přeradit do III. třídy (úsek Libá – Hazlov je vhodné přeradit do III. třídy okamžitě, protože nesplňuje kritéria pro zařazení do II. třídy)

Stávající silnice II/216 Aš – Doubrava, státní hranice by vzhledem k průjezdu obcemi na obou stranách hranice měla být využívána pouze pro místní provoz, proto je navrženo její přerazení do III. třídy. Dílčím odlehčením pro obec Podhradí je vybudování obchvatu, který by měl přenést vyšší dopravní zátěž v případě stabilizace lázeňství v obci Doubrava.

Jako prodloužení komunikace II/216 je vhodné využít trasu stávající III/2161 Aš – státní hranice směr Rehau. Na hranici s Bavorskem je na oficiální úrovni zmiňován záměr na zřízení jediného nového hraničního přechodu. Výstavba státní silnice z německé strany na státní hranici je obsažena v plánu výstavby pro státní silnice v 1. pořadí naléhavosti. Na české straně navazuje na silnici III/2161 Aš – státní hranice.

Vazby na přeložku komunikace I/21 řešící obchvaty obcí Trstěnice, Drmoul, Velká Hleďsebe, Stará Voda, hráze Jesenické přehrady, Františkovy Lázně, Lomany, Vojtanov :

- **II/230**

Jako důležitá regionální spojnice Mariánské Lázně – Karlovy Vary bude sloužit silnice: II/230 Drmoul, sjezd z nové trasy I/21 směr Mariánské Lázně, Úšovice – pokračování po stávající Bečov – Jenišov, kříž. s II/606. Nová spojka II.třídy Drmoul – Úšovice nahradí dnešní průjezd silnice II/215 Velká Hleďsebe – Mariánské Lázně i stávající trasu silnice II/230 Úšovice – Skláře (Chodová Planá), které bude možno přefadit do III.třídy. Na komunikaci II/230 – obchvat Mnichova z východní strany obce s napojením stáčírny minerálních vod.

- **II/211**

Obchvat Staré Vody komunikací I/21 by měl být veden severovýchodní variantou, která umožní zásobování a další rozvoj průmyslové zóny a bezkolizní napojení směru Lázně Kynžvart. Pro napojení Lázně Kynžvart na silnici I/21 je navržena nová komunikace ze Staré Vody v trase stávající III/2113, náhrada za nynější II/211, která je navržena k přeřazení do III.třídy.

Jako významné regionální tahy s vazbou na sousedící regiony uvažovat silnice:

- **II/198**

Bochov – Toužim – Teplá – nově v trase III/19829 směr Závěšín včetně obchvatu obce s vazbou na Mariánské Lázně. Komunikaci II/198 Teplá (od křižovatky s III/19829) ve směru Bezděrov – hranice kraje (směr Planá), přefadit do III. třídy je z důvodu malého dopravního významu a s přihlédnutím k technickému stavu.

- **II/210**

Dále se, zejména pro zajištění vazeb mimo Karlovarský kraj ve vazbě na západní obchvat Teplé stabilizovat sjezd u kláštera na komunikaci směr Heřmanov – hranice kraje (Úterý)

- **II/214**

MÚK Střížov – Cheb – Svatý Kříž, státní hranice směr Waldsassen. V jižní části ve zcela nové trase po navržené jihovýchodní tangentě Chebu,

- **II/215**

Vazbu na město Tirschenreuth v Bavorsku zajistí spojka na silnici II/201 v Plzeňském kraji k zařazení do II.třídy - Trstěnice – hranice kraje – Zadní Chodov (dnešní III/20171)

- **II/217**

Propojení komunikace II/216 a nového obchvatu na II/217 směr Hranice – se západním obchvatem obce, státní hranice – směr Ebmath.

- **II/606**

Shirding - Pomezí nad Ohří.– východ Chebu – trasu podporovat jako alternativu pro odlehčení osobní dopravy z centra Chebu, protože dopravní zatížení výjezdu na I/6 směr Františkovy Lázně je vyšší než vlastní obchvat Chebu přes 15000 voz./den.

Přeřazení tras v CHKO Slavkovský les v málo obydlených územích do III. třídy.

- **II/210** Teplá obchvat - Mnichov-Prameny-bývalé město Litrbach (křižovatka s II/208)
- **II/211** Lázně Kynžvart – Prameny
- **II/212** Lázně Kynžvart – Lazy

Silnice III. třídy

Měřítkem jejich potřeby však není dopravní výkon, ale dostupnost území. Kvalita silnic III. třídy je obecně nižší než kvalita silnice I. a II. třídy. Technické znaky a začlenění silnic III. třídy do terénu zpravidla vychází z původních komunikací. Podélný sklon a výškové oblouky ve členitém terénu často jen kopírují terén. S tím úzce souvisí i nedostatečné rozhledové podmínky. Směrové oblouky mají malé poloměry a v mnoha případech kopírují původní trasování komunikace. Šířka silnic III. třídy je zpravidla nedostatečná.

Jako významné regionální tahy s vazbou na sousedící regiony uvažovat silnice:

- **III/2172** – přeložka pro směr Bad Ester s novým napojením na stávající II/217 v Hranicích
- **III/21240** – Plesná – Bad Brambach, řešit s obchvatem II/218 a napojením na státní hranici – směr Bad Brambach

Na silnicích III. třídy je nutno řešit odstranění lokálních dopravních závad (zejména úpravy nevhodných nebo nebezpečných křižovatek a odstranění úrovnových železničních přejezdů na hlavních tratích ČD) a případně nové záměry:

- **III/02110** – nový nadjezd přes trať ČD v Mariánských Lázních
- Mariánské Lázně – nové komunikační spojení Hlavní – Husova s nadjezdem trati – Chebská.

Nové komunikační propojení

- **III/2114 a III/20173** Velká Hleďsebe – propojení silnic s křížením s I/21 a dobudování spojení s nadregionální plochou pro průmysl a smíšenou zónu Klimentov.

Zařazení do silniční sítě do III. kategorie silnic některých existujících místních nebo účelových komunikací, pro doplnění chybějících spojení :

- **III/2129 - III/21210** Tuřany - Lipoltov – délka 1,3 km; napojení obce Tuřany na silnici II/606, spojení obcí Tuřany a Odrava, zčásti též náhrada silnice III/2127 navržené k vyřazení,
- **III/2147 - III/21415** Cheb Starý Hrozňatov – Nový Hrozňatov – délka cca 1,9 km, propojení koncových úseků silnic, napojení turistického cíle Loreta
- **III/21320 - III/21326** Libá Drahov – Poustka, Ostroh – délka cca 2,1 km; spojení obcí Libá a Poustky napojení obce Poustka s historickou památkou Ostroh k hraničnímu přechodu Pomezí n.O.,
- **III/21213** Milíkov – Malá Štiboř (kříž. III/21214 x II/21215) – délka cca 0,4 km, náhrada úseku III/21213 k vyřazení, lepší napojení Milíkova na silniční síť
- **III/21414** Lipová, Palič – Dolní Žandov, Salajna (III/02111) – délka cca 3,4 km; propojení koncových úseků silnic, napojení částí obce Lipová (Palič, Dolní a Horní Lažany) na silnici I/21
- **III/20173** z komunikace I/21 ze Staré Vody – Tři Sekery, Krásné – délka cca 4,1 km; spojení obcí Stará Voda a Tři Sekery, napojení obce Tři Sekery na silnici I/21 po trase stávající komunikace

Mosty a podjezdy

- na důležitých komunikacích je nutno po diagnostickém průzkumu přistoupit k jejich rekonstrukci nebo zesílení z důvodu nedostatečné zatížitelnosti
- rekonstrukci navrhnout u mostů, pokud je most více jak o 1m užší než návrhová šířka a pokud je stav horší nebo roven klasifikačnímu stupni V
- podjezdnou výšku navrhnout 4,20 m – minimum pro silnice II. třídy i III. třídy

Principy návrhu

Optimalizace silniční sítě by měla proto směřovat k tomu, aby omezené prostředky, které jsou pro účel modernizací a oprav silnic dispoziční, byly vynaloženo co nejúčelněji.

Síť krajských silnic musí nevyhnutelně navazovat na síť silnice I. Třídy a komunikace II. třídy budou vzájemně provázány. Projekty budou sledovat zlepšení dostupnosti okolních regionů a průmyslových center, rekonstrukce a doplnění dopravních cest včetně jejich příslušenství (zastávky atd.), rozšiřování stávajících a výstavbu nových parkovišť, oprava místních silnic a chodníků a provázané trasování cyklostezek.

Základ silniční sítě budou tvořit silnice II. třídy, které v návaznosti na páteří systém státních silnic I. třídy logickým způsobem pokryjí hlavní přepravní směry dopravy.

Návrh vychází z předpokladu, že všechny silnice II. třídy by měly splňovat normové parametry reprezentované návrhovou kategorií S7,5. Proto nebude možné na mnoha úsecích vystačit s běžnou údržbou a opravami, ale bude nutné postupně přistoupit k zásadní modernizaci, při které je třeba počítat nejenom s rozšířením, ale často i s úpravou směrových výškových parametrů silnice.

Ostatní silnice, zařazené do III. třídy, budou sloužit k napojení jednotlivých obcí na silniční síť a ke spojení sousedních obcí. U silnic III. tříd se nepředpokládají rozsáhlejší akce investičního charakteru (přestavby), pouze opravy příslušného stupně, zajišťující sjízdnost silnic, eventuálně odstranění bodových závad.

Návrh optimalizace silniční sítě zahrnuje též návrh na vyřazení úseků, které nesplňují kritéria pro zařazení do kategorie silnic a úseků duplicitních, eventuálně doplnění potřebných úseků, které nejsou zatím v silniční síti zařazeny.

5.3.2. Železniční doprava

V politice územního rozvoje ČR 2006 je veden jako regionální rozvojový prvek :

KORIDOR KONVENČNÍ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVY

Vymezení:

Nürnberg - hranice ČR-Cheb-Plzeň-Praha (dále je již součástí I. tranzitního železničního koridoru).

Jedná se o tratě č. 170 Cheb-Plzeň-Beroun a č. 171 Beroun-Praha. Koridor je částí III. tranzitního železničního koridoru.

V úseku Plzeň-Praha prochází rozvojovou osou OS1.

Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

Optimalizovat železniční spojení, zlepšení dopravní dostupnosti. Zvýšit konkurenceschopnost životnímu prostředí šetrnějšímu druhu dopravy

Úkoly pro územní plánování

Zajistit územní změny koridorů při zabezpečení požadovaných technických parametrů dohod AGC a AGTC, především návrhové rychlosti.

Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:

Připravit podklady pro územní změny koridorů tak, aby je bylo možno zpracovat do ÚPD.

Zodpovídá: Ministerstvo dopravy Termín: do konce roku 2008

Území je pokryto relativně hustou sítí železničních tratí. Většina z nich byla vybudována na konci 19. století a od té doby nebyla podstatným způsobem modernizována. Celkový špatný stav železničních tratí i doprovodné infrastruktury v celé ČR je výsledkem dlouhodobého zanedbávání potřebných investic. V minulých letech byla za účasti finančních

prostředků EU provedena modernizace traťového úseku Cheb - státní hranice (Schirnding) a rovněž částečná rekonstrukce železniční stanice Cheb (nový systém sdělovacího a zabezpečovacího zařízení).

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ

Dle generelu dopravy jsou pro Chebsko hlavními prioritami:

- zachovat napojení území na národní a mezinárodní dopravní síť, kde hlavními železničními tratěmi nadregionálního významu jsou:

č. 170 – Praha – Plzeň – Mariánské Lázně – Cheb - státní hranice (Schirnding),
(připravuje se modernizace ve vazbě na realizaci III. železničního dopravního koridoru Nürnberg (SRN) - Cheb - Plzeň - Praha - Olomouc - Ostrava - Žilina (Slovenská rep.).

č. 140 – Praha - Chomutov – Karlovy Vary – Cheb

č. 147 – Tršnice - Františkovy Lázně - Vojtanov - státní hranice (Bad Brambach)

č. 813 – Cheb – Schirnding – Marktredwitz

č. 824 - Cheb – Františkovy Lázně – Vojtanov – Bad Brambach - Leipzig

- rozvinout železniční dopravu vedoucí přes hranice a zatraktivnit ji zejména pro nákladní dopravu s cílem redukovat negativní důsledky dopravy na člověka a přírodu
Centrum spádové oblasti - město Cheb - je jedním z nejdůležitějších železničních uzlů v republice spojující velké aglomerace (Praha, Plzeň, podkrušnohorská oblast) se západní Evropou.

Město Cheb funguje jako jeden z uzlových bodů na české straně v projektu EgroNet. Základem je přeshraniční součinnost železničních společností a podniků autobusové a tramvajové dopravy, které nabízejí společné tarifní produkty. Je zapotřebí rozvinout jednotný informační a komunikační systém. EgroNet spojuje Čechy se spolkovými zeměmi Sasko, Bavorsko a Durynsko.

- prozkoumat možnosti obnovení vedlejších tratí a zaplnění mezer v nadregionálním propojení, aby byly snižovány rozvojové nevýhody regionu. Kromě tratí ČD se v oblasti nachází poměrně velké množství kolejí vlečkových, které by bylo vhodné opětovně zprovoznit.

Tratě regionální využít pro podporu turistického ruchu a cykloturistiky, perspektivně uvažovat o přepravní kapacitě pro suroviny a výrobky.:

č. 146: Tršnice – Luby,

č. 149: Mariánské Lázně – Bečov nad Teplou – Karlovy Vary Dolní nádraží

č. 148: Cheb - Hranice v Čechách

- pro modernizaci existující husté železniční sítě vytvořit v rámci ochranných pásem dostatečné prostorové rezervy, zejména s důrazem na doplnění druhé koleje u rychlíkových koridorů, úpravu železničního svršku a oblouků pro návrhovou rychlost 160 km/h a bezkolizní vazbu na silniční síť
- vytvoření prostoru pro rekonstrukce a přeměnu nádražních budov na terminály s informačními službami a s vazbou na MHD i meziměstskou autobusovou dopravu (Cheb, Františkovy Lázně a Mariánské Lázně).
- zlepšení služeb cestujícím (např. informační místa, sladění jízdních řádů)

5.3.3. Letecká doprava

V území se nachází dvě letiště – travnaté letiště v Horních Dvorech u Chebu, které je ovšem využíváno pouze omezeně k zemědělským účelům a rekreačnímu létání a travnaté letiště v Mariánských Lázních - Sklářích, které je využíváno pro sportovní a rekreační účely. Nejbližší mezinárodní letiště se nacházejí v Karlových Varech (50 km) a bavorském Hofu.

Hlavní cíle

- Je třeba rozšířit a modernizovat stávající letiště (servisní budovy i přistávací plochy).
- Letiště je třeba lépe využívat pro aerotaxi, soukromá malokapacitní letadla, pro sportovní a rekreační účely i pro policii a leteckou záchrannou službu.
- Nabídku letového provozu je nutné zachovat z důvodu zachování konkurenceschopnosti lázní, cestovního ruchu i rozvojových průmyslových ploch. Do budoucna by bylo možné uvažovat o využití v civilním provozu (turistika) v širším území i ve vazbě na sousední Bavorsko.

5.3.4. Veřejná hromadná doprava

Hlavním cílem je zajistit bezproblémové spojení uvnitř obcí i turistických a lázeňských oblastí prostřednictvím kapacitního a atraktivního systému veřejné dopravy. Je třeba poskytovat navíc uživatelsky příjemnou speciální nabídku pro turisty.

Sem patří např. možnost dopravy batohů, kol, lyží apod. (Radlbus, Skibus; zpáteční doprava) nebo zvláštní ceny pro rodiny / děti. Různé dopravní organizace by měly zintenzívnit vzájemnou harmonizaci v oblasti volby tras, intervalů, informačních materiálů a vztahu mezi vlakem a autobusem. Turisté představují pro veřejnou hromadnou dopravu v některých případech významný zákaznický potenciál. Tam, kde je osídlení řídké nebo kde je sídelní struktura s více centra a v důsledku toho je veřejná hromadná doprava nákladově náročná, je třeba zkoumat také možnost přenositelnosti již existujících zkušeností s alternativními dopravními koncepcemi, jako je sběrné taxi.

Obecné cíle

- Zajištění potřebného a výkonného velkoplošného (nadregionálního) propojení v oblasti silniční, železniční, letecké dopravy a MHD
- Zabezpečení a zlepšení veřejné osobní dopravy (limitní údaj pro obsluhu území je cca 45 obyvatel/ha, při řidším osídlení není obsluha efektivní). Z toho vyplývá regulativ pro hustotu zástavby příměstských čtvrtí rodinných domů, nebo obcí, které mají tendenci stát se satelitem bydlení pro spádová města.
- Zlepšení v pokrytí linkami a jejich intervalů včetně sladění jízdních řádů ostatních doprav
- Posílení integrované dopravy a kombinované dopravy.
- Intenzivnější dobudování veřejné osobní dopravy a nabídka pro turistické využití
- Podpora ekologických forem dopravy v lázních, v chráněných územích a v dalších citlivých oblastech (zachování trolejbusové dopravy v Mariánských Lázních)
- Organizací městské hromadné dopravy a parkování podporovat preferenci pěších v centrech měst a obcí.

5.3.5. Zásady uspořádání technické infrastruktury

Úspěšný rozvoj území a kvalitu životního prostředí je třeba zabezpečit, resp. zlepšit prostřednictvím příslušné technické infrastruktury. Zařízení technické infrastruktury (výstavba vodovodů včetně zdrojů pitné vody, plynofikace obcí, rozvody slaboproudé, obnova a výstavba elektrorozvodů včetně elektrického osvětlení, kanalizace včetně ČOV) přesahují svým dopadem přímé okolí a ovlivňují celý prostor.

V oblasti zásobování médií je třeba využívat zejména vlastní potenciál. Je třeba dbát na šetrné zacházení se zdroji, zajištění ekologických hodnot a ekologicky přijatelnou úroveň zařízení. Hlavní cíl je zabezpečení trvale udržitelného životního prostředí šetrnými technologiemi zásobování a čištění odpadních vod technikami, likvidace odpadů a přenosu energií. Všemi technickými prostředky je nutno odvrátit hrozbu znečištěného ovzduší, vody a půdy a ohrožení biosféry, narůstající ztrátu biodiverzity, a také chemické, fyzikální a mikrobiální faktory postihující lidské zdraví přímo a nepřímo přes potravní řetězec a nedostatek čisté vody a potravy.

5.3.6. Zásobování energií

V oblasti zásobování energií je, kromě rozvoje distribuční sítě, třeba plně využít existující vlastní potenciál obnovitelných energií a to i obchodně. V této souvislosti je nutno využít rozsáhlých zalesněných oblastí např. k vytápění dřevěnými odřezky či peletkami. Neobdělávané plochy pohraničních polností nabízejí možnost produkce rychle rostoucích rostlin pro fytoenergetiku. Ve venkovské oblasti s chovem dobytka prozkoumat možnosti využití bioplynu. Vedle relativně ekologicky příznivého zemního plynu je třeba též podporovat rozvoj nejnovějších solárních a vodíkových technologií. Cílem je udržení republikového primátu v čistotě vzduchu.

OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

V roce 2005 byl schválen zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů energie (180/2005 Sb.), který garantuje minimální výkupní ceny a umožňuje výrobcům z obnovitelných zdrojů uzavírat dlouhodobé smlouvy. V poslední době se mnoho nadějí vkládá do tzv. obnovitelných zdrojů. Energetické zdroje, jako je geotermální energie, energie přirozeného radioaktivního rozpadu řady prvků, energie uvolněná při elektrických výbojích v atmosféře, při magnetických bouřích a ostatní, jsou v porovnání s přijímanou zářivou energií Slunce zanedbatelné (99,975 / 0,025).

Experimentální projekt je předpokládán v lokalitě **106 Poustka** – kde bude provedena instalace slunečních kolektorů.

Větrné elektrárny

Část dodané energie slunečního záření je transformována na jiné druhy energie, třeba tepelnou a elektrickou, druhotně na energii pohybovou (kinetickou) energii proudícího vzduchu. V atmosféře probíhá neustálá snaha o vyrovnání regionálních tlakových rozdílů, která však, díky působení rozmanitého spektra sil, nemá valnou šanci na úspěch. V této mase neustále proudícího vzduchu je ukryto obrovské množství kinetické energie, jež se nám nabízí k využití. těžbou.

Jedná se tedy o znovobjevení větrných mlýnů. Výroba elektrické energie větrnými elektrárnami probíhá bez vedlejších negativních dopadů na krajinu a zdraví člověka, jakými jsou exhalace, odpady či devastace krajiny ve srovnání s jinými typy elektráren.

V České republice obecně platí, že průměrná rychlost větru se zvyšuje s rostoucí nadmořskou výškou, i když samozřejmě existují určité regionální a místní zvláštnosti. Jako potenciálně nejzajímavější místa pro stavbu větrných elektráren u nás se tedy jeví spíše horské polohy jako Krušné hory. V těchto oblastech jsou však v zimním období výrazně

nepříznivější podmínky, a to díky četnosti výskytu námrazových jevů a extrémních hodnot rychlosti větru. Tedy vlivů, jež mají na plynulý chod větrné elektrárny negativní dopad.

Starší mapy rychlosti větru znázorňují údaje naměřené ve výšce 10 m nad zemí. Dnes se však můžeme setkat s větrnými turbínami s osou rotoru ve výšce kolem 100 m nad terénem, kde jsou (hlavně díky menšímu tření) větrné poměry poněkud jiné a pro větrnou energetiku výhodnější. V takových případech tedy může být při dobře realizovaném projektu větrná elektrárna relativně "úspěšná" i v nižších polohách.

Při umístění větrné elektrárny jsou klíčovými podkladovými informacemi údaje o rychlosti a směru větru v daném místě. Rychlost větru je možno modelovat v programu WAsP (Wind Atlas Analysis and Application Program), jenž má téměř dvacetiletou tradici a je v současné době používán ve více než 100 zemích světa. Program obsahuje tři hlavní podprogramy - modul proudění vzduchu nad terénem, drsnostní modul a takzvaný překážkový člen. A pokud je již znám i typ a požadované technické parametry navrhované elektrárny, lze modelovat i její roční produkci energie.

Budeme-li při hledání vhodné lokality pro stavbu elektrárny vycházet z předpokladu, že optimální celoroční rychlost větru má být cca 5-20 m/s, potom se jsou nejzajímavější střední polohy – podhůří Krušných hor.

100 Hranice – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 606 m/n m, počet rotorů max. 12 ks

101 Plesná – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 540 m/n m počet rotorů max. 6 ks

102 Plesná – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 538 m/nm počet rotorů max. 6 ks

103 Luby – Liščí hora lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 656 m/nm počet max. 12 ks

104 Luby – lokalita Zálubí pro výstavbu větrných elektráren, 636 m/nm počet max. 12 ks

105 Nový Kostel – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 620 m/nm počet max. 12 ks

107 Hranice – lokalita pro výstavbu větrných elektráren, 626 m/nm, počet max. 6 ks

Pro realizaci ve výše uvedených lokalitách je nutno ještě prověřit:

- vhodné "přípojné body", které převezmou po technické stránce vyrobenou energii do distribuční či přenosové soustavy. Pokud nebude el.energie dodána do sítě, musí být navíc dostatečně dimenzované akumulátory a energie takto uskladněná využita, tam kde, nejsou nároky na kvalitu a množství energie příliš vysoké.
- podmínky pro ochranu životního prostředí. Je potřeba nepřipustit stavby v přírodních rezervacích, v místech velkého soustředění ptáků nebo napříč jejich tahovým cestám. hygienická hluková pásma dle typu rotoru. Nejrozšířenějším typem jsou elektrárny s vodorovnou osou otáčení, pracující na vztakovém principu, kdy vítr obtéká lopatky s profilem podobným letecké vrtuli. Všechny velké moderní elektrárny používají třílísté rotory.
- vlastnická práva, popř. ochranná pásma různých objektů, apod.

Celkový počet pracovních sil nutný k obsluze navrhovaných zařízení bude cca 7 techniků. Předpokládaný výkon se může pohybovat v rozpětí 6000 – 12000W (3x230/400V, 30-50Hz) při rychlosti větru cca 10 m/s, při výšce stožáru 16 m. Pro 66 ks větrných elektráren tohoto typu to je maximálně 0,8 MW. Pro zvýšení výkonu by musely být instalovány výkonnější a vyšší typy elektráren.

Z hlediska celkové dosud instalované kapacity stále dominují dvě země, Německo (18 428 MW) a Španělsko (10 027 MW), které dohromady drží téměř polovinu celosvětové kapacity větrných elektráren. V minulém roce bylo v ČR nově instalováno 11 MW výkonu a celková instalovaná kapacita tak dosáhla 26 MW (0,016 % z celkové výroby el.energie v ČR).

Fytoenergetika

Evropská energetika má do r. 2010 zvýšit podíl obnovitelné energie ze 6 na 12%. V ČR je 0,6% podílu energie z biomasy.

Další z obnovitelných zdrojů energie lze produkovat, vedle odpadních hmot (slámy, dřevní a lesní odpady apod.), záměrně. V řešeném území je dostatek půdy ležící ladem, neboť produkce tradičních potravinářských plodin i pastevectví bylo omezeno. Jedním z perspektivních typů rostlin jsou právě energetické rostliny.

Jedná se především o vysoce vzrůstné robustní rostliny, vykazující vysokou produkce nadzemní hmoty. V zahraničí jsou rozšířeny především tzv. sečné lesy, tj. speciální plantáže rychle rostoucích dřevin, zejména topolů a vrb. Z bylin jsou doporučovány druhy vysoce vzrůstných trav, nejčastěji tzv. křídlatka, ozdobnice, sléz, boryt, šťovík, jestřabina, vratič. Výnosy těchto energetických rostlin mají být co nejvyšší, ale již cca od 8-10 t suché hmoty z 1 ha je produkce dostačující.

Z místních rostlin planě rostoucích je bezkonkurenčně nejproduktivnější křídlatka. Nemnoží se ale téměř vůbec semeny, takže její expanzita je omezena. Je nesrovnatelně méně nebezpečná než plevelné rostliny množící se semeny. Vzhledem k obrovskému nárůstu hmoty by bylo škoda nevyužívat křídlatku k přímému spalování pro produkci energie. Bylo by možné ji sklízet z planě rostoucích porostů, pokud jsou přístupny mechanizované sklizni.

Pro pěstování jsou vhodné lokality které, netrpí holomrazy a nedostatkem srážek. Pro energetické plantáže je velmi důležitá volba plodiny. Druh energetické plodiny je určován mnoha faktory – druhem půd, způsobem využití a účelem, možností sklizně dopravy, druhovou skladbou v okolí. Předem se musí porovnat náklady na pěstování a na výrobu (spotřeba energie) a výnosu (zisku) energie.

Pozitivní efekty podporující pěstování křídlatky na vymezených plochách jsou:

- zdroj tepelné, popř. elektrické energie
- nízká produkce popela 1-2%, navíc použitelný jako hnojivo
- vytvoření pracovních míst pro výsev, seč, zpracování ve spalovně, popř. rozvodu energie
- potlačení šíření plevelů na neobdělávaných plochách
- vyrovnaná bilance CO₂ v ovzduší, forma koloběhu při spalení uniká stejné množství, jako je nutné pro další produkci

Návrh kotelny na biomasu

- celkový výkon 1,0 MW, (200 obyvatel užívajících cca 70 rodinných domů)
- roční spotřeba paliva 690.260 kg
- při účinnosti 75%

Přepočít na plochy křídlatky nutné pro výkon 1 MW je 19,71 ha popřípadě 24,6 ha s jednoletou pěstební přestávkou po každých pěti letech.

Potřeba energie související s bydlením na 1 obyvatele 0,12 ha / obyvatele = 1.200 m² osazených ploch křídlatkou

Potřeba pro řešené území potom je 10.750 ha = **107,5 km²** ploch křídlatky

Pro výraznější rozvoj fytoenergetiky v řešeném území je hlavním problémem potřeba velkých ploch, které by pro vyšší výkon (u větších obcí) mohly výrazně změnit charakter zemědělské kulturní krajiny. Množství volných zemědělských ploch v závislosti na počtu obyvatel, popřípadě ve vztahu k nezaměstnanosti je dokumentován v grafické části. Výsledkem rozboru je doporučení první experimentální kotelny na biomasu realizovat v obcích s dostatkem volné půdy pro pěstování, malým okruhem spotřebitelů el.energie a volnými pracovníky v zemědělství. Doprava surovin a energie jsou tak omezeny na minimum. Umístění je vhodné dle proudění větru na východě obcí.

Doporučené procento všech pěstebních ploch v katastru by nemělo přesáhnout cca 3-5%, tak aby opticky nepřevládala křídlatka nad ostatními plochami. Pro záměr byly vytipovány lokality - katastry obcí :

- 108 Křižovatka** – lokalita pro spalovny biomasy, 10 pracovních míst. Zábor zemědělských ploch do 3% v katastrech Křižovatka, Milhostov a Nový Kostel.
- 109 Poustka** – lokalita pro spalovny biomasy, 5 pracovních míst. Zábor zemědělských ploch do 3% v katastrech Poustka, Vojtanov.
- 110 Tuřany** – lokalita pro spalovny biomasy, 10 pracovních míst. Zábor zemědělských ploch do 3% v katastrech Tuřany, Odrava, Okrouhlá a Milíkov.
- 111 Stará Voda** – lokalita pro spalovny biomasy, 10 pracovních míst. Zábor zemědělských ploch do 3% v katastrech Stará Voda, Lipová.

5.3.7. Likvidace odpadu

Odpady se odvázejí na skládku odpadu v Chocovicích (část obce Třebeň), kde je rovněž, je provozováno překladiště. Zde se odpady překládají z běžných maloobjemových svozových vozidel do velkoobjemových kontejnerů, které jsou následně přepravovány na skládku v okrese Sokolov. Problém v oblasti odpadů dodnes představují bývalé provozované nepovolené skládky a také divoké skládky.

Narůstá podíl tříděného i recyklovaného odpadu. Náročnost zůstává vysoká, výrazně nad průměrem EU.

Je jedním z úkolů pro trvale udržitelného rozvoje a ve vazbě na územně plánovací dokumentaci je možné aplikovat :

- Prevence znečištění a minimalizace odpadu – rozvážit rozhodující toky materiálů a energie v rámci jednotlivých funkčních zón.
- Preference recyklace včetně prostoru pro její uskutečnění od vytvoření ploch pro umístění kontejnerů, zvláště v kapacitnějších obytných plochách po dimenzování obslužných komunikací pro sběrnou obsluhu.
- Omezení dopravních toků nutných pro recyklaci tvorbou sběrných dvorů ve spádových obcích. Nejvhodněji v bezprostřední vazbě na železniční dopravu.
- Preference nezávadných typů dopravy pro svoz upravených meziproduktů recyklace do zpracovatelských závodů.

K zajištění ekologicky přijatelné likvidace odpadů je třeba posílit informační a veřejnou práci mezi obyvatelstvem. Je třeba přiznat nejvyšší prioritu snahám zabránit tvorbě odpadu, zvyšovat význam recyklace a vytvářet ekologicky přijatelná zařízení k ukládání /likvidaci odpadu. Dostatečnou nabídkou omezit nepovolené a černé skládky.

5.3.8. Protipovodňová opatření

Návrh ochrany před povodněmi z hlediska dopadu jejich vlivu na území je zakotven v legislativě územního plánování jako požadavek na řešení protipovodňové ochrany území v územních plánech obcí. (Podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, a vyhlášky MMR ČR č. 135/2001 Sb.).

Vysoká retenční schopnost krajiny je základní předpoklad pro udržení srážkové vody bez rychlého a destruktivního splachu. Je to vlastnost značně proměnlivá v závislosti především na reliéfu a na způsobu užívání území, respektive krajiny. Rozhodující je fungování jednotlivých krajinných struktur, konkrétně lesů (přírodních a produkčních), zemědělského půdního fondu a říčních niv jako svébytného krajinného fenoménu.

Samostatnou kategorií jsou v tomto směru ostatní vodní plochy (převážně jde o kategorii mokřadů, rašelinišť a vodou nasycených území), které jsou stále ohroženější. Také omezená retenční kapacita vodních nádrží je ještě navíc postupně snižována, v důsledku sedimentace splavenin. Obě kategorie druhů pozemků mají značnou retenční kapacitu – ta je však limitována maximálním možným celkovým objemem.

S objemem vody v inundacích nelze kalkulovat jako s objemem vody zadržené, ale po určitou dobu pozdržené. Průvodním jevem povodní je samovolné zaplavení inundačních území, ve kterých jsou mimo zemědělských, lesních a neplodných pozemků umístěny též obce, průmyslové, zemědělské objekty a infrastruktura. Aby inundace plnily i vodohospodářskou funkci, musí být jejich prostory vybaveny objekty pro řízené zadržení vody.

Přírozená retenční schopnost projeví na transformaci odtoku více při delším trvání srážek, zejména v případě extrémních dlouhotrvajících dešťů, je její účinek značně limitován. Retenční schopnost území a její vliv na odtokové poměry je nutno posilovat s ohledem na extrémní srážky (danou délkou a intenzitou).

kritické prvky urychlující odtok a snižující retenční schopnost území rozdělit na :

- hrázové systémy podél toků;
- zpevnění povrchu a tím snížená infiltrační schopnost povrchu (silnice, parkoviště....)
- urychlení odtoku srážkové vody kanalizačním systémem
- nevhodně obdělávané zemědělské plochy a struktura polních cest způsobující urychlení odtoku spolu se zvýšeným smyvem půdy
- lesní monokultury s výrazným prvkem svážních cest způsobující opět urychlení odtoku spolu se zvýšeným smyvem půdy

prvky bránící odtoku a vytvářející nežádoucí kumulační stavy:

- hrdla v hydraulickém systému, jako jsou přírozená zúžení toku, nábrežní zástavba (podélná i příčná), křížení s infrastrukturou (potrubí, silnice, železnice, elektrická vedení), zatrubnění menších toků, kombinace s přírozenou morfologií terénu
- břehová a doprovodná vegetace, která vyvolá zvýšení odporu v břehovém pásu
- výstavba, ploty, ohrady, terénní nerovnosti, bezprostředně v příbřežní zóně vytváří příčné překážky, způsobuje změny směru a rychlosti proudu a režimu proudění

Při volbě optimální ochrany daného území je třeba mít vždy na paměti jeho přírodní podmínky, specifický charakter a historicko-kulturní hodnoty včetně ekonomických možností. Výsledné systémové řešení je v kombinaci opatření územně organizačních, ekologických a stavebně-technických při koordinaci regionálních, krajinných a lokálních opatření.

Plochy s vyloučením investičních aktivit rozdělit na:

- území ohrožená záplavou, to jsou území rozlivů vody v důsledku nedostatečné kapacity koryt řek (je povinně sledováno stanovením hranice Q100)
- území s rizikem zaplavení, to jsou území, kde může dojít k zaplavení až v důsledku poruchy některého ochranného opatření jako jsou hráze, havárie objektů na vodním toku,

propustky tvořící zábranu, nedostatečná kapacita zatrubněných toků apod. (obvykle sledovány v územně plánovacích dokumentacích nejsou).

Důležitost funkce inundačního území vyplývá z hodnocení stavu odtokových poměrů i časového posunu střetávání povodňových vln. Proto je nutno v územních plánech respektovat protipovodňová opatření, zvláště nelze výrazně zmenšovat inundační prostory. Pro návrh protipovodňových opatření na tocích i mimo koryta řek v jejich inundačních územích je třeba se seznámit s břehovými kapacitami vlastního koryta nejen hlavního vodního toku, ale i s jejich přítoky.

Ohrožení záplavami zásadním způsobem ovlivňuje umisťování investičních aktivit do území, územně plánovací dokumentaci, územní a stavební řízení. V územních ohrožených záplavami rozlišujeme:

- plochy po výstavbu podmíněně vhodné, v závislosti na a realizaci protipovodňových opatření (hráze, drenáže, kanály, suché poldry atd.);
- plochy pro výstavbu podmíněně vhodné, v závislosti na urbanistických řešeních a na technických, architektonických a konstrukčních řešeních staveb;
- plochy pro výstavbu nevhodné.

Základní vstupní úvaha o budoucím využití inundovaných území, která nemá pouze ekonomický, ale souhrnný charakter, posuzuje dvě varianty :

- **zda má být stávající stav (účel i intenzita využití území) zachován** – v tom případě je nutné realizovat účinná protipovodňová opatření. Zachování existujícího stavu (účelu a intenzity) využití území přichází v úvahu zejména za těchto okolností:
 - zástavba na území představuje nenahraditelné hodnoty (ochrana památek apod);
 - náklady na ochranu území jsou relativně malé ve srovnání s náklady na změnu využití území (např. asanace stávajících stavebních fondů a technické a dopravní infrastruktury a následná výstavba nových stavebních objektů)
 - změna využití území je nevhodná, případně nemožná z hlediska zásahu do urbanistické struktury daného území (např. likvidace zařízení vyššího občanského vybavení, pro které není možná nová lokalizace v přijatelné dostupnosti).
- **zda má být stávající účel a intenzita využití ohrožených území změněn** - bez další ochrany proti povodním dochází i ke změně ekonomických ukazatelů (pokles cen pozemků a nemovitostí, omezená využitelnost ploch).

Návrh zásad ochrany měst ohrožených povodněmi vyžaduje však navíc také vzhledem k složitostem při realizaci protipovodňových opatření stanovit strategii jejich urbanistického rozvoje. V praxi to znamená zpracovat nejen územní plán obsahující dlouhodobě cíle směřující k dosažení návrhového stavu v určitém časovém horizontu, ale i etapový postup realizace formou taktického výběru jak způsobů, postupů, tak i jednotlivých prostředků.

Strategie urbanistického rozvoje obcí ohrožených povodněmi by měla obsahovat:

1. Základní výchozí údaje (přírodní a územně technické podmínky, průběh povodně)
2. Stanovení záplavového území
3. Protipovodňová opatření ve funkčním a prostorovém uspořádání a využití území.
 - Zhodnocení efektivnosti navrhovaných protipovodňových opatření srovnáním nákladů a užítku (rozsahu a účinnosti ochrany)
 - Návrh postupu realizace protipovodňových opatření
 - Návrh podmínek pro diferencované využití území obce ohrožené povodněmi.
4. Protipovodňová opatření stanovená v jiných oborových dokumentech do území.
 - Návrh věcné a časové koordinace protipovodňových opatření, a to jak regionálních, tak i místních (komunálních i specifických – oborových)
5. Stanovení limitů, regulativů a zásad protipovodňových opatření.

Zásady ochrany území před povodněmi:

- V maximální míře bude využita přirozená retenční schopnost území;
- Ochrana bude navrhována na účinky nejvyšší pozorované povodně, pokud nebyla sledována pak na stanovenou hranici Q_{100} ;
- Je důležité stanovit podmínky dalšího využití území, které dosud zůstává ohrožované záplavami, zejména pak zhodnotit možná nebezpečí, zranitelnosti a rizika. Může jít při tom jak o území zastavěná, tak i o území nezastavěná. Tato území mohou být buď dodatečně ochráněna proti záplavám a znamenají pro města pouze dočasné riziko, nebo se na těchto územích ochrana nepřepokládá, a potom znamenají trvalé riziko.

Na těchto územích by se mělo striktně zakazovat další zastavění, zejména pro veřejné investice. privátní investice by měly být výjimečně povolovány, ale na vlastní riziko majitelů a s podmínkami budování vlastní ochrany proti povodni. Tyto podmínky by měly být stanoveny a korigovány fungujícím pojišťovacím trhem.

- Navržená protipovodňová opatření navrhovat pouze k ochraně osídlení obyvatelstva či lokalit zvláštního veřejného zájmu a ploch s rizikem poškození životního prostředí.
- Opatření budou navazovat na již existující protipovodňová opatření, která se budou doplňovat a rozšiřovat.
- Opatření k ochraně zemědělských pozemků budou prováděna až jako druhotná.

Nezbytným krokem je nutnost optimalizovat účinky všech návrhů opatření ve volné krajině:

- změny systému hospodaření v povodí a zachycení vody v krajině, zvýšení retenční schopnosti půdy (zvýšení plochy lesa a luk na úkor nevyužívané orné půdy, důsledná protierozní organizace hospodářské krajiny);
- ochrana hrázemi na kulminační průtok toku s cílenými přelivy do vhodných nezastavěných lokalit

Zásady ochrany zastavěného před povodněmi:

- Ochranu měst před povodněmi nelze řešit pouze na lokální úrovni. Z věcného a územního hlediska musí být ochrana řešena na lokální a regionální a celostátní úrovni.
- Pro ochranu měst před povodní je důležité znát její možný rozsah, průběh a účinky vyjádřené odbornou prognózou. Jde o odborné vymezení rozsahu možného zaplavovaného území, a to jak aktivního, které slouží pro průtok a odtok vody v průběhu povodně, tak pasivního, které je důsledkem rozlití vody do území.
- Je důležité, aby byl nový rozvoj měst důsledně usměrňován do území, které nemůže být ohroženo záplavami. Strategické směry urbanistického rozvoje měst musí být voleny tak, aby se nově zakládá struktura nedostala v budoucnu do konfliktu s účinky povodní.
- V každém případě by neměl být tolerován urbanistický rozvoj měst na územích, které jsou ohrožovány povodněmi s tím, že ochrana těchto území bude provedena v budoucnu.
- Ochrana měst proti povodni musí vycházet z věcné a časové strategie její možné realizace. Prevence je mnohonásobně levnější než rozsáhlé náklady, které je nutné vynakládat na napravování vzniklých škod a budování dodatečných opatření.
- Odstranění nánosů pro zvýšení retence nádrží a vodotečí a celkové zajištění čistíren odpadních vod i jejich okolí.
- Sanace míst, kde byly umístěny skládky odpadů i sklady nebezpečných a toxických odpadů, i celého zjištěného území postiženého kontaminací z těchto skládek (týká se i odkališť).

5.3.9. Zásobování vodou / odpadní vody

Území patří k vodohospodářsky důležitým oblastem, neboť se zde nacházejí významné zdroje podzemních i povrchových vod. Zásobování vodou je zajišťováno skupinovými vodovody s decentralizovanými zdroji (Nebanice, Podhora, přehrada Mariánské Lázně). Na veřejné vodovody je v současné době napojeno přes 90 % obyvatel. Výstavba nových vodovodů bude nutná pouze v malých obcích (např. Martinov, Milíkov, Ovesné Kladruby, Poustka, Rájov, Úbočí), u ostatních obcí se bude jednat spíše o rekonstrukce stávajících rozvodů, příp. doplnění a rozvoj do plánovaných rozvojových ploch.

Současný stav v oblasti odkanalizování lze hodnotit na dvou úrovních. Větší města jsou téměř kompletně odkanalizována, horší situace panuje v menších obcích. K sanaci znečištěných vod resp. překyselených vod je třeba zlepšit čištění a úpravu komunálních a průmyslových vod. Stupeň napojení na komunální čistírky odpadních vod je třeba zvýšit zejména v oblastech decentralizovanou sídelní strukturou. V obtížně odkanalizovatelných polohách je třeba prozkoumat možnosti alternativních koncepcí úpravy odpadních vod, např. malé decentralizované kořenové čistírny. Zde je nutná úzká kooperace se zemědělci (pronájem pozemků, obsluha údržba zařízení).

Obecné cíle

- Nutnost dobudování technické infrastruktury jako předpokladu pro stabilizaci obyvatelstva a ekonomický rozvoj, zejména v okrajových částech měst, ve venkovských oblastech, v rekreačních oblastech a v rozvojových plochách.
- Preferovat investice společných akcí se sdružením finančních prostředků z více zdrojů.
- Zabránit postupnému chátrání techn. infrastruktury a zhoršování ŽP v obcích a městech
- Zlepšení v infrastruktuře zásobování vodou se specifikací o náhradních zdrojů a důsledné respektování vodohospodářských ochranných pásem.
- Modernizace, renovace a rozšíření technické infrastruktury na požadovanou kapacitu
- Kvalitativní změření na dodržení standardu EU pro čištění likvidaci odpadních vod
- Využití alternativních technologií pro čištění odpadních vod v malých obcích a odloučených lokalitách.
- Udržení kvality povrchových i spodních vod – technická ochrana životního prostředí s přímým vlivem na prameniště a zdroje vod minerálních

DOPORUČENÉ CÍLE PRO ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ

- vybudování kanalizace a ČOV v obcích :
Dobroše, Dolní Lažany, Dolní Lipina, Doubí, Doubrava, Dvorek, Horní Lažany, Horní Ves, Horní Žandov, Chocovice, Lesina, Lesinka, Malá Šitboř, Mechová, Milíkov, Mnichov, Mokřina, Mostov, Mýtina, Nová Ves, Nový Drahov, Velká Šitboř, Obilná, Odrava, Ostroh, Palič, Podhradí, Podlesí, Potočiště, Poustka, Povodí, Salajna, Starý Rybník, Stebnice, Úbočí, Těšov, Velký Luh, Vokov,
- kompletní napojení rekreačních oblastí na kanalizaci – prioritně ty, které vypouští odpadní vody do Skalky a Jesenice (obce Jesenice, Okrouhlá,
- vybudování vodovodů v obcích :
Martinov, Milíkov, Poustka, Rájov, Ovesné Kladruby, Úbočí

5.4. Trvale udržitelný rozvoj- návrh řešení střetů zájmů rozvoje a ochrany územních hodnot

Trvale udržitelný rozvoj

je takovým způsobem ekonomického růstu, který uvádí v soulad hospodářský a společenský pokrok s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Mezi hlavní cíle trvale udržitelného rozvoje patří zachování životního prostředí dalším generacím v co nejméně pozměněné podobě.

Antoin de Saint-Exupéry

„Nedědíme Zemi po našich předcích, nýbrž si ji vypůjčujeme od našich dětí.“

V roce 1991 byl schválen první zákon o životním prostředí (17/1992 Sb.), který obsahuje mj. i definici trvale udržitelného rozvoje (dle definice WCED):

„Rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“ Zákon zdůrazňuje též právo člověka na příznivé životní prostředí.

Pokud vycházíme z faktu, že hospodářská úroveň rozvinutých zemí je založena na intenzivním využívání přírodních zdrojů a následném znečišťování, často i destrukci ekosystémů, je třeba se obávat, že cesta příhraničního Chebska a sousedících regionů Sokolovska a Karlovarska k podobnému stavu prosperity může přinést ještě masivnější degradaci, než jaká probíhá dnes.

Na přelomu dvacátého století je svět stále více propojen vzájemnými závislostmi. Prostředky dopravy a komunikace zkrátily vzdálenosti; zvětšila se propast mezi bohatými a chudými; znečištěné životní prostředí, nedostatek potravy a čisté vody ohrožuje část rostoucí populace; únosná kapacita přírody byla téměř vyčerpána a přírodní zdroje jsou blíže konci.

Je nemožné dlouhodobě žít za hranicemi vlastních možností. Národní a globální populace nemůže existovat po vyčerpání zdrojů. Přístupné zdroje jsou dlouhodobě dostačující pro omezenou populaci a pro určitý životní styl.

Dnes je někdy v ekonomii rozlišována tzv. slabá a silná trvalá udržitelnost.

- **Slabá udržitelnost** znamená, že v budoucnu nedojde ke snížení celkové ekonomické hodnoty zdrojů i produktů z nich získaných, tj. připouští, že z primárních, neobnovitelných zdrojů je možné čerpat, pokud ovšem je vytvořena příslušná protihodnota (tj. čerpání neprobíhá ztrátově). Takto získaný výrobek po skončení doby svého užívání musí být beze zbytku zrecyklován, aby nedocházelo ke ztrátám.
- **Silná udržitelnost**, která je v současné době považována v krátkodobém i střednědobém hledisku za obtížně realizovatelnou, vyžaduje nesnižující se hodnotu zdrojů, tedy princip silné udržitelnosti umožňuje čerpat jen obnovitelné zdroje, neobnovitelné jako zdroj energie vůbec neuvažuje.

Pro sledování trvale udržitelného rozvoje vznikly tzv. **indikátory trvale udržitelného rozvoje**, což jsou ukazatele, které popisují chování lidské společnosti ve vztahu ke zdrojům, ochraně přírody a životního prostředí. Příkladem takových indikátorů je např. podíl zvláště chráněných území na ploše státu, podíl elektrické energie získávané z obnovitelných zdrojů, energetická náročnost výroby apod.

Cíle trvale udržitelného rozvoje

Hlavním cílem je uspokojit potřeby obyvatel a návštěvníků oblasti nekonfliktním způsobem, který v první řadě zachová přírodní zdroje a prostředí. Mezi takové potřeby lze počítat především dostatečné množství jídla, pitné vody, odpovídající výstavbu, základní úroveň lékařských a vzdělávacích služeb a kvalitní životní prostředí. Proto je nutné definovat koncepty, které by dokázaly omezit dopad lidské populace na životní prostředí (v podstatě snížit tzv. ekologickou stopu).

Obsah úkolů pro trvale udržitelný rozvoj ve vazbě na územně plánovací dokumentaci

- Prioritní ochrana životního prostředí v regionu ve složkách - atmosféra, voda i minerální, zemědělský půdní fond, lesní hospodářství, nerostné zdroje, biodiverzita. Jeden ze základních cílů trvalou ochranu rozmanitosti rostlinných a živočišných druhů a celých ekosystémů. Biologicky pestré prostředí je odolnější vůči náhlým krizím a po všech stránkách vykazuje vyšší schopnost regenerace.
- Minimalizace vlivu antropogenních a technických aktivit, doprava, bydlení atd.
 - Dopravní a technickou infrastrukturu umisťovat s ohledem na minimalizaci fragmentace krajiny, je-li to účelné, do společných koridorů.
 - Omezit zásadně plošný růst obcí ve všech funkčních složkách, které lze realizovat v zastavěném území. Dopad extenzivního plošného růstu se projevuje ve ztrátě půdy, neúměrně vysokých materiálových nákladech na jednotku a po realizaci i ve zvýšených nákladech na režii provozu.
 - Venkovskou, popřípadě rekreační, zástavbu dimenzovat pouze v rozsahu nutném pro vyváženou zemědělskou a lesnickou produkci a údržbu krajiny.

- Strategie čistší produkce v průmyslu, lesnictví i v zemědělství. Prevence znečištění a minimalizace odpadu - toky materiálů a energie

Současné a budoucí požadavky na technologie zahrnují zásadně nový přístup spočívající v omezování znečištění u zdroje. Tento nový přístup vyžaduje podrobnou analýzu materiálových a energetických toků, materiálovou a energetickou bilanci, zabránění vstupu emisí do ovzduší, vody a půdy a úvahu o osudu produktu v jeho celém životním cyklu (tj. od těžby suroviny přes všechny výrobní a přepravní kroky až po moment ztráty užitečných vlastností produktu a jeho změny na odpad, jeho využití). Řešení tedy musí spočívat na začátku procesu, v jeho předvýrobních etapách, od ideí, přes orientovaný základní a aplikovaný výzkum, pokročilý výzkum a vývoj až po projekci a přípravu výroby.

- Vnitřní a vnější recyklace včetně prostoru pro její uskutečnění
 - Tento pojem znamená předcházení znečištění a minimalizaci odpadu, bezodpadové nebo alespoň maloodpadové technologie, vnitřní recyklaci nebo zajištění vnější recyklace.
 - Prostor pro třídění, skladování a nakládání pro přepravu separovaného odpadu je vhodné vázat na dopravní koridory, zejména železniční.
- Omezení dopravních toků a preference nezávadných typů dopravy.
 - Základní možnost omezení materiálových dopravních toků je v přechodu na místní produkci a výroby. Tento požadavek není však možné vymoci.
 - K omezení tranzitní kamionové dopravy a jejímu přechodu na železnici bude nutné vytvořit dostatečné rezervy pro logistické areály u železnic.
 - Umísťování rozvojových výrobních a logistických center vázat na vyšší třídy komunikací, tak aby nevznikal průjezd obcemi. Kapacity dimenzovat s minimální dojížděnou pracovních sil a materiálu.

- Přechod od řešení likvidace následků k řešení preventivní ochrany
Sanace lokálních zdrojů znečištění v první etapě není možná bez zjištění příčin a stabilizace stavu. Nejčastější problém v oblasti se týká spodních a povrchových vod ve vazbě na čištění odpadních vod a aplikaci nepůvodních látek v krajině.
- Realizace politiky životního prostředí a vedení krizových situací na regionální a komunální úrovni – úloha orgánů státní správy a samosprávy
Je nutné definovat nebezpečí přírodní povahy (povodně, eroze, sesuvy, rizika lesních požárů, povětrnostní kalamity) a rizika produkční dle charakteru technologického procesu a technologického zařízení s možností vzniku nehod, havárií a katastrof (např. explozí, implozí, požáry atd. s přímým účinkem tlakové vlny, vzplanutí a sekundárním účinkem toxického oblaku, vznícení), při nichž dochází ke zraněním a materiálním škodám. Na tato rizika nastavit základní funkce v území.
- Záměry musí respektovat hodnoty území, stanovené zákony a správní rozhodnutí (památkově chráněné objekty a území, přírodní památky, ochranná pásma apod.). Je vhodné respektovat hodnoty, které vytváří sídla - respektovat stávající historicky cenné objekty. Objekty, které vytváří v území prostorové hodnoty jsou cenným urbanistickým prvkem. Území pro výstavbu by měla být navrhována s ohledem na charakter obcí.
- Přírodní podmínky mají určující charakter celém řešeném území. Za cenné prvky lze považovat některé plochy zeleně a plochy vodní (např. vytvářející typický charakter území). Je vhodné respektovat plochy, které vytváří významné hodnoty z hlediska životního prostředí.

VEŘEJNÉ PLÁNOVÁNÍ A UDRŽITELNÁ BUDOUCNOST

Dodnes ve využití veřejného prostoru převládá technokratický přístup, zaměřený hlavně na zajištění nejvyššího výnosu a produktivity všech aktivit, od realitní politiky, investičních záměrů, přes základní a aplikovaný výzkum, pokročilý výzkum a vývoj, projekci a řízení výroby a její ekonomickou efektivnost. To bylo ve shodě s vůdčí ideou ekonomického růstu a vysoké produktivity v kapitalistické společnosti měřící životní úroveň pouze podle materiální spotřeby a kladoucí tlak na trvalé zvyšování produktivity a na objem materiální produkce, konzumování stále většího množství neobnovitelných zdrojů a energie a neberoucí v úvahu omezené zdroje a únosnou kapacitu.

Uplatnění zásad udržitelného rozvoje při budování občanské vybavenosti a rozvoje krajiny je jednou z hlavních priorit. Koncepce udržitelnosti je založena na součinnosti tří hlavních složek – ekologické, sociální a ekonomické. Na rozdíl od tradičního vzorce rozvoje koncepce udržitelnosti je proces nutno vidět jako kontext, neustálou změnu, která působí jako základní faktor při hledání vhodných řešení. Nedílnou součástí tohoto procesu účast společnosti, pracovních skupin i osob, kteří proces usměrňují a svou odborností přispívají ke komplexnímu chápání problému.

Pracovní skupiny jsou však často tvořeny experty, jejichž příspěvky vychází zejména z jejich profesního zaměření. Zapojení zástupců zainteresované veřejnosti do pracovních skupin je nezbytným prvkem při vytváření trvale udržitelných řešení.

Není pochyb, že trvale udržitelný rozvoj a jeho promítnutí do povinností, závazků a profesionální etiky účastníků jakéhokoliv územně plánovacího procesu je praktickým důvodem, proč by právě koordinované územní plány obcí měly připravit současnou populaci na roli v postmoderní společnosti. Vytvoření co nejlepších podmínek pro stabilní životní prostor na regionální úrovni je mimo jiné velmi potřebné z důvodů členství České republiky v OECD a EU, neboť tyto instituce již přijaly trvale udržitelný rozvoj jako svou rozvojovou strategii.

5.5. Souhrn nutných a doporučených změn a úprav v územně plánovacích dokumentacích obcí

Doporučované změny pro územně plánovací dokumentaci obcí jsou navrženy dle způsobu využití území v jednotlivých kapitolách:

- ochrana přírody	5.1.5
- doprava a technická infrastruktura	5.3, 5.1.2, 5.3.5
- rekreace, lázeňství a turistika	5.1.3
- zemědělství	5.1.4

5.6. Doporučení pro zpracování navazující územně plánovací, projektové a další přípravy

Studii byl ověřen stávající potenciál jehož rozvoj je možný pouze za předpokladu funkčnosti dopravní a technické infrastruktury. Navrženy byly převážně drobné a doplňující aktivity a to tak, aby byly vyváženy všechny základní funkce v území. Větší zásahy je třeba ošetřit v rámci příprav v jednotlivých územně plánovacích podkladech.

Pro úplné ověření možností využívání alternativních zdrojů by bylo vhodné vypracovat speciální studii. Návrh sice ověřoval pěstování a spalování křídlatky, nebo možnost využívání větrné a solární energie, ale využití jiných zdrojů a jejich měřítko, tak aby byly rentabilní, přesahovalo rámec této studie.

Pojem a zvláště význam trvale udržitelného rozvoje zůstává stále okrajovým ne-li neznámým tématem pro širokou vrstvu lidí. Osvěta a nové projekty v tomto směru zvláště pro oblast nabízení služeb a produktů by mohly být zajímavé pro rozvoj oblasti v následujících letech

5.7. Bibliografie urbanistické studie

- Beránek J. : Lázně a cestovní ruch , internetové noviny 2000
- Dvořák M. a Hradil M., Nahradí vítr uhlí? Český hydrometeorologický ústav 2006
- Fingerová R. , Přenosilová Z. : Sídlo a krajina – věc veřejná, Praha 2004
- Konvička M. a kol. : Město a povodeň strategie rozvoje měst po povodních, ERA s.r.o., 2001
- Maier K., Čtyrský J. :Ekonomika územního rozvoje, Grada Publishing, s r.o., Praha 2000
- Matoušek J, Trvale udržitelný rozvoj jako globální strategie pro budoucnost, VUT Brno
- Netopil R. a kolektiv : Fyzická geografie I, SPN, 1984
- Sdružení Calla : Větrné elektrárny mýty a fakta, Hnutí Duha 2005
- Šimek P. : Střešní zahrady, extrémní stanovištní podmínky, Praha 2004
- Vališová J., : Výkon státní správy ve věci ochrany přírody a krajiny, Praha 2004
- Veverková E. : Města pro lidi, vydalo Ministerstvo životní prostředí v Praze roku 2005
- Meteorologický slovník výkladový a terminologický, MŽP ČR, 1993
- Usnesení vlády ČRč.561/2006 Politika územního rozvoje ČR 2006,
- Urbanismus a územní rozvoj 3/2006
- Program rozvoje Karlovarské kraje
- Situační analýza okresu Cheb (1998)
- Regionální operační program NUTS II - Severozápad (2007-2013)
- Plán rozvoje zemědělství a venkova České republiky na období 2000 - 2006 schválený EK 26. října 2000
- Programy obnovy vesnice obcí mikroregionu
- ČSÚ - Statistika obcí podle okresů
- Další podklady ČSÚ
- Podklady poskytnuté jednotlivými odbory úřadu města Chebu
- Podklady poskytnuté Zemědělskou vodohospodářskou správou Cheb
- Podklady poskytnuté Zemědělskou agenturou Cheb
- Údaje Katastru nemovitostí Cheb
- Internetové stránky členů sdružení Chebská pánev
- Výroční zprávy za rok 2000, případně další podklady firem - členů sdružení Chebská pánev

- Okres Cheb – Chráněná území ČR – Plzeňsko a Karlovarsko, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
- Konzultace zpracovatelů studie se zástupci firem - členů sdružení Chebská pánev
- Analýza cyklistické dopravy Karlovarského kraje. RRA Egrensis, 2003.
- Evropská unie regionům. Delegace EK v České republice, Praha 2002.
- Koncepce rozvoje česko-bavorské příhraniční oblasti. Praha 1999.
- Koncepce rozvoje česko-saské příhraniční oblasti. Praha 1999.
- Maier, K.: Územní plánování. ČVUT, Praha 2000.
- Místní program obnovy venkova - Krásná. OÚ Krásná, 2003.
- Program rozvoje cestovního ruchu v Karlovarském kraji. ZČU v Plzni, Fakulta ekonomická, SVRR, Cheb 2003.
- Projekt cykloturistických tras v okrese Cheb - část 1: AŠSKO. Klub českých turistů, Praha 2001.
- Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku - Svazek 13: Chebsko a Ašsko. Nakladatelství S & D, Praha 1996.
- Regionální portréty 2000. ČSÚ, Praha 2001.
- Regionální portréty 2001. ČSÚ, Praha 2002.
- Retrospektivní lexikon obcí 1850-1970. ČSÚ, Praha 1972.
- Sčítání lidu, domů a bytů 1980. Okres Cheb. ČSÚ 1981.
- Sčítání lidu, domů a bytů 1991. Okres Cheb. ČSÚ 1992.
- Sčítání lidu, domů a bytů 2001. Internetové stránky ČSÚ.
- Statistický bulletin. Karlovarský kraj. Souborné informace. ČSÚ, Karlovy Vary 1998-2003.
- Studie ke strategii rozvoje města Aše do r. 2010. ZČU v Plzni 2000.
- Studie projektových záměrů svazků obcí 2004
- Program rozvoje sdružení obcí Mariánskolázeňska 1999
- Strategická studie rozvoje mikroregionu sdružení obcí a firem Chebská pánev 2001
- Státní archiv Cheb
- www.strukturální-fondy.cz
- www.mmr.cz
- www.mpsv.cz
- www.mpo.cz
- www.mze.cz
- www.wasp.dk www.csve.cz